

Naturtypekartlegging i Ringsaker kommune 2010

Torbjørn Høitomt og Siri Lie Olsen

Ekstrakt

BioFokus har på oppdrag fra Ringsaker kommune og Fylkesmannen i Hedmark kvalitetssikret og nykartlagt naturtyper i Ringsaker kommune. Totalt 304 naturtypelokaliteter er nå avgrenset i kommunen. Disse fordeler seg på 81 lokaliteter med A-verdi, 172 med B-verdi og 51 med C-verdi. Over halvparten av lokalitetene er under hovednaturtype kulturlandskap. Andre vanlig forekommende hovednaturtyper er ferskvann/våtmark og skog. Til sammen er 15882 daa gitt naturtypestatus.

Nøkkelord

Hekmark
Ringsaker
Naturtypekartlegging
Verdisetting
Kulturlandskap

Omslag

FORSIDEBILDER

Øvre: Dragehode fra Furnes,
Torbjørn Høitomt

Midtre: Artsrik tørreng fra
Fulseberget, Torbjørn Høitomt

Nedre: Naturbeitemark fra
Trettenga, Torbjørn Høitomt

LAYOUT (OMSLAG)

Blindheim Grafisk

ISSN: 1504-6370

ISBN: 978-82-8209-141-1

Biofokus-rapport 2011-6

Tittel

Naturtypekartlegging i Ringsaker kommune 2011

Forfattere

Torbjørn Høitomt og Siri Lie Olsen

Dato

15.04.2011

Antall sider

26 sider + vedlegg (112 sider)

Publiseringstype

Digitalt dokument (Pdf). Som digitalt dokument inneholder denne rapporten "levende" linker.

Oppdragsgiver

Ringsaker kommune

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig.

Andre BioFokus rapporter kan lastes ned fra:

<http://biolitt.biofokus.no/rapporter/Litteratur.htm>

BioFokus: Gaustadallèen 21, 0349 OSLO

Telefon 2295 8598

E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen Biofokus har på oppdrag fra Ringsaker kommune foretatt en kvalitetssikring og nykartlegging av naturtypelokaliteter i deler av Ringsaker kommune. Ole Roger Strandbakke har vært vår ansvarlige kontaktperson hos oppdragsgiver. Torbjørn Høitomt har vært prosjektleder hos BioFokus. Siri Lie Olsen, Jenny Marie Gulbrandsen og Ole Jørgen Lønnve, alle BioFokus, Asle Bruserud (lokal botaniker) samt Ola Wergeland Krog, (innleid fra Wergeland Krog Naturkart) har vært prosjektmedarbeidere. Terje Blindheim, BioFokus, er prosjektansvarlig.

Denne rapporten har som mål å oppsummere dagens status for naturtypekartleggingen i Ringsaker kommune, beskrive hvilke oppgaver som er gjort og peke på kartleggingsstatus for de enkelte hovednaturtyper.

Oslo/Ås, 15. april 2011

Forfatterne

Lokalitet 144, Biskopåsen N. Velhevdet, frodig ballblomeng helt uten gjødselpreg.

Sammendrag

BioFokus har på oppdrag fra Fylkesmannen i Hedmark og Ringsaker kommune foretatt en kvalitetssikring og nykartlegging av naturtypelokaliteter i Ringsaker kommune. Innsatsen har vært rettet mot gjenbesøk og kvalitetssikring av tidligere kartlagte naturtyper, samt nykartlegging i et prioritert område i de mest pressede delene av kommunen.

BioFokus kvalitetssikret og kartla til sammen 304 lokaliteter i 2010. Av disse er 81 vurdert som svært viktige (A-verdi), 172 som viktige (B-verdi) og 51 som lokalt viktige (C-verdi). Skog er den hovednaturtypen som utgjør det største *arealet* med snaut 60 % (Tabell 1), mens det største *antallet* lokaliteter er knyttet til kulturlandskapet (53 %).

Tabell 1: Arealfordeling hovednaturtyper

Hovednaturtype	Areal (daa)	%
Ferskvann/våtmark	1693	10,7
Kulturlandskap	4245	26,7
Skog	9448	59,5
Andre	83	0,5
Myr og kilde	100	0,6
Sørvendt berg og rasmark	314	2,0

Det er påvist til sammen 128 rødlistearter i de til sammen 304 registrerte naturtype-lokalitetene (Tabell 1). Disse er fordelt på i alt 409 ulike funn. Enkelte arter går en del igjen. Særlig interessant er de mange lokalitetene med artene myrstjerneblom (EN), enghaukeskjegg (VU) og dragehode (VU).

Innenfor det arealet som er vurdert som godt kartlagt, er kartlaggingsstatus for alle aktuelle hovednaturtyper god. Noen av hovedtypene har sannsynligvis sitt tyngdepunkt innenfor det godt kartlagte arealet, slik som ferskvann og våtmark. Andre typer er nok noe dårligere dekket inn gjennom det godt kartlagte arealet sett i forhold til hele kommunen. Dette gjelder særlig typene skog og myr og kilde.

Innhold

1	INNLEDNING / BAKGRUNN	7
2	GJENNOMFØRING.....	7
2.1	PRIORITERTE OMRÅDER	7
2.2	TILRETTELEGGING FOR NATUR2000.....	7
2.3	TIDLIGERE UNDERSØKELSER.....	8
2.4	BEHANDLING AV GAMLE NATURTYPEDATA	8
2.5	RØDLISTEARTER	8
3	RESULTATER	9
3.1	OVERSIKT OVER KARTLAGTE NATURTYPER	9
3.1.1	<i>Artsmangfold</i>	9
3.2	REGISTRERINGSSTATUS.....	22
3.2.1	<i>Status for de ulike hovednaturtypene</i>	23
4	DISKUSJON	25
4.1	ANSVAR-NATURTYPER I KOMMUNEN	25
4.2	SKJØTSELSBEHOV.....	25
4.3	VIDERE KARTLEGGINGSBEHOV.....	26
5	LITTERATUR.....	28

Lokalitet 215, Moelva. Fosserøypåvirket bergvegg med flere fuktighetskrevede mosearter.

1 Innledning / bakgrunn

I forordet til første utgave av naturtypehåndboka (Direktoratet for Naturforvaltning 1999) står følgende: *"Det er et politisk mål at alle landets kommuner skal gjennomføre kartlegging og verdisetting av viktige områder for biologisk mangfold på sine arealer (St. meld. nr. 58 (1996/97)). Den kommunale kartleggingen omfatter naturtyper, vilt, rødlistearter, ferskvannslokaliteter og marint biologisk mangfold."*

Arbeidet som er gjort i denne forbindelse, er finansiert med midler fra Ringsaker kommune og Fylkesmannen i Hedmark. Den totale kostnadsrammen for prosjektet var på 580 000 kr eks. mva.

Feltarbeidet ble utført i perioden juni-september 2010 med påfølgende rapportering høsten 2010 og vinteren 2011. Feltarbeid knyttet til dette prosjektet er blitt gjort av Torbjørn Høitomt (prosjektleder), Siri Lie Olsen, Ole J. Lønnve, Jenny Marie Gulbrandsen, Asle Bruserud og Ola Wergeland Krog. I tillegg ble mykolog Per Marstad leid inn to dager i september med tanke på registrering av sopp, hovedsakelig i beitemarker og kalkskog. Data er systematisert i Natur2000.

Metoden for kartlegging følger DN håndbok 13, revidert utgave (Direktoratet for Naturforvaltning 2007). Det henvises til denne og da spesielt kapitlene 1-4 og 6 for en nærmere redegjørelse av kriterier for utvelgelse av naturtyper og verdisetting av dem.

I forbindelse med oppdateringen og samordningen av data i en felles database har BioFokus produsert sosi-filer for naturtypetemaet. Disse er oversendt Fylkesmannens miljøvernavdeling sammen med egenskapsdataene. Fylkesmannen vil på dette grunnlag oppdatere Naturbase i samarbeid med DN.

2 Gjennomføring

2.1 Prioriterte områder

Selv om de økonomiske rammene i dette prosjektet var romslige, var det behov for å prioritere deler av kommunen framfor andre. BioFokus utarbeidet, blant annet basert på samtaler med Reidar Haugan og Asle Bruserud, et forslag til områder som burde prioriteres. Dette forslaget omfattet de lavereliggende delene av kommunen fra grensa til Lillehammer i nord til grensa mot Hamar i sør. Nes og Helgøya ble ikke prioritert i denne omgang, men alle gamle lokaliteter ble kvalitetssikret. I tillegg avgrenset og kartla Asle Bruserud om lag 30 verdifulle kulturlandskapslokaliteter med artsrik tørrbakkeflora. Kartleggingen av disse lokalitetene ble for en stor del samkjørt med undersøkelser av dragehodeundersøkelser i regi av Fylkesmannen i Hedmark. I høyereliggende deler av kommunen ble det kun gjennomført kvalitetssikring av eksisterende naturtypelokaliteter.

Den delen av det prioriterte området som ligger øst for Brumunddal sentrum og nord for E6, ble ikke kartlagt på grunn av knapphet på tid.

2.2 Tilrettelegging for Natur2000

Siden alle gamle naturtypelokaliteter i Ringsaker ble kvalitetssikret i løpet av feltarbeidet i 2010, er alle både disse og nykartlagte lokaliteter nå inkludert i en ny nummerserie. Denne serien omfatter numre fra 1-467. Nummerserien er ikke sammenhengende fordi flere registranter har arbeidet med innlegging av naturtypedata i Natur2000-basen samtidig. Det ble derfor tildelt romslige nok nummerserier til å unngå risikoen for at to eller flere registranter ville opprette samme lokalitetsnummer på ulike naturtypelokaliteter.

2.3 Tidligere undersøkelser

Førstegenerasjon naturtypekartlegging fant sted i Ringsaker rundt årtusenskiftet. Dette arbeidet resulterte hovedsakelig i en rekke polygoner på et kart uten tilhørende beskrivelse. Dette prosjektet besto derfor delvis i å rydde opp i dette gamle datasettet. Alle gamle avgrensninger ble kvalitetssikret, og det ble utarbeidet en beskrivelse for de lokalitetene som ble videreført.

Karplantefloraen i kommunen er godt kjent, først gjennom Finn Wischmanns kartlegginger på 1950- og 60-tallet, og senere gjennom detaljerte kartlegginger utført av Alse Bruserud og Anders Often på 1990- og 2000-tallet. Reidar Haugan har også gjennom flere tiår gjort utallige artsfunn innen flere grupper, i første rekke lav og karplanter. Med unntak av det meste av Bruserud og Oftens materiale er de fleste funn og observasjoner tilgjengelige på Artskart (Artsdatabanken & GBIF Norge 2011).

I tillegg er det gjort sporadiske undersøkelser av ulike insektgrupper og sopp. Enkelte skogområder nord i kommunen ble kartlagt av Siste Sjanse på 1990-tallet (Lindblad 1996). Det finnes også en rapport med informasjon om amfibier i utvalgte dammer (Strand 2009).

2.4 Behandling av gamle naturtypedata

Det gamle naturtypedatasettet for Ringsaker kommune ble vurdert å være så mangelfullt at det ikke er noe å dra med seg videre i opprinnelig format. De gamle lokalitetene som har naturtypeverdi videreføres gjennom det nye datasettet med en helt ny nummerserie. Alle gamle naturtypedata for Ringsaker kommune kan derfor slettes. Så å si alle aktuelle kartavgrensninger fra det gamle datasettet er sjekket opp og videreført der det var hensiktsmessig.

2.5 Rødlistearter

Spesielle arter som er kartlagt gjennom prosjektet, vil bli tilgjengelig i Artskart (Artsdatabanken & GBIF Norge 2011). Legg merke til at rødlisteartene listet opp i Tabell 3 både er artsfunn BioFokus har gjort i 2010 og eldre artsfunn som er hentet fra Artskart og andre kilder.

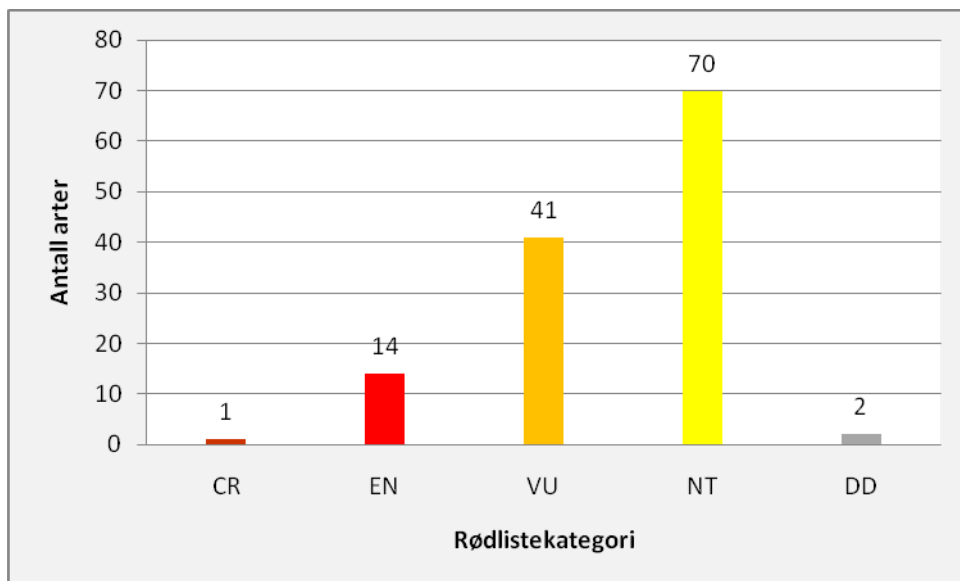
3 Resultater

3.1 Oversikt over kartlagte naturtyper

Av de 304 registrerte lokalitetene, er 81 vurdert som svært viktige (A-verdi), 172 som viktige (B-verdi) og 51 som lokalt viktige (C-verdi). Lokalitetene som er verdisatt som svært viktige og viktige, utgjør til sammen godt over 90 % av det kartlagte arealet og om lag 80 % av lokalitetene. A-lokalitetene (90 daa) er i gjennomsnitt noe større enn B-lokalitetene (47 daa). Disse gjennomsnittsverdiene er noe misvisende, da det er noen veldig store lokaliteter som drar opp gjennomsnittet. Medianen for alle lokalitetene er 11,1 daa, noe som betyr at mange av lokalitetene er ganske små. Se for øvrig figur 2 for utfyllende informasjon om størrelsesfordeling. Skog er med sine 60 % den hovednaturtypen som utgjør det største arealet. Noen få veldig store lokaliteter drar opp denne andelen. Hovednaturtypen kulturlandskap har flest registrerte naturtypelokaliteter med hele 53 % av totalen. Se Tabell 3 for en fullstendig fordeling av antall og arealer for ulike naturtyper.

3.1.1 Artsmangfold

Det er påvist til sammen 128 rødlistearter i de til sammen 304 registrerte naturtype-lokalitetene (Tabell 1). Disse er fordelt på i alt 409 ulike funn. Enkelte arter går en del igjen. Særlig interessant er de mange lokalitetene med artene myrstjerneblom (EN), enghaukeskjegg (VU) og dragehode (VU). Disse tre artene er funnet på hhv. 15, 21 og 31 lokaliteter. Videre er ask (NT) og alm (NT) vanlige (og trolig noe underrapportert, særlig ask). Hvordan rødlisteartene fordeler seg på rødlistekategori er vist i Figur 2.

Figur 1: Fordeling av rødlistearter på rødlistekategori (jf. Norsk rødliste for arter 2010)

Tabell 2: Oversikt over registrerte rødlistearter knyttet til naturtypelokalitetene.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	RL- kategori	Antall funn
Amfibier og reptiler	Rana arvalis	spissnutet frosk	NT	1
	Triturus cristatus	storsalamander	VU	6
	Triturus vulgaris	småsalamander	NT	20
Karplanter	Androsace septentrionalis	smånøkkel	NT	5

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	RL- kategori	Antall funn
	<i>Bidens cernua</i>	nikkebrønsle	VU	6
	<i>Bidens cernua f. radiata</i>	tunge-nikkebrønsle	VU	1
	<i>Callitriche hermaphrodita</i>	høstvasshår	VU	3
	<i>Campanula cervicaria</i>	stavklokke	NT	2
	<i>Carex acutiformis</i>	rankstarr	VU	1
	<i>Carex cespitosa</i>	tuestarr	NT	2
	<i>Carex disperma</i>	veikstarr	NT	5
	<i>Carex elata</i>	bunkestarr	VU	1
	<i>Carex heleonastes</i>	huldrestarr	VU	1
	<i>Carex jemtlandica</i>	jemtlandsstarr	NT	2
	<i>Carex pseudocyperus</i>	dronningstarr	NT	6
	<i>Carlina vulgaris</i>	stjernetistel	NT	1
	<i>Chimaphila umbellata</i>	bittergrønn	EN	1
	<i>Cinna latifolia</i>	huldregas	NT	1
	<i>Crepis praemorsa</i>	enghaukeskjegg	VU	21
	<i>Dactylorhiza traunsteineri</i>	smalmarihand	VU	2
	<i>Dracocephalum ruyschiana</i>	dragehode	VU	31
	<i>Dryopteris cristata</i>	vasstelg	EN	2
	<i>Epipogium aphyllum</i>	huldreblom	NT	1
	<i>Fraxinus excelsior</i>	ask	NT	32
	<i>Glyceria lithuanica</i>	skogsøtgras	VU	6
	<i>Juncus minutulus</i>	grannsisv	DD	1
	<i>Lappula deflexa</i>	hengepiggfrø	NT	2
	<i>Lithospermum officinale</i>	legesteinfrø	NT	5
	<i>Microstylis monophyllos</i>	knottblom	EN	2
	<i>Neottia nidus-avis</i>	fuglereir	NT	1
	<i>Persicaria minor</i>	småslirekne	NT	5
	<i>Potamogeton lucens</i>	blanktjønnaks	VU	1
	<i>Silene nutans</i>	nikkesmelle	NT	10
	<i>Stellaria palustris</i>	myrstjerneblom	EN	15
	<i>Thalictrum simplex</i>	smalfrøstjerne	NT	8
	<i>Thelypteris palustris</i>	myrtelg	EN	5
	<i>Tillaea aquatica</i>	firling	VU	10
	<i>Ulmus glabra</i>	alm	NT	15
	<i>Veronica anagallis-aquatica</i>	vassveronika	NT	1
	<i>Veronica verna</i>	vårveronika	VU	18
	<i>Viola selkirkii</i>	dalfiol	NT	2
Lav	<i>Alectoria sarmentosa</i>	gubbeskjegg	NT	6
	<i>Anema decipiens</i>		EN	1
	<i>Anema nummularium</i>		EN	1
	<i>Biatridium monasteriense</i>	klosterlav	NT	1
	<i>Bryoria bicolor</i>	kort trollskegg	NT	2
	<i>Bryoria nadvornikiana</i>	sprikskegg	NT	7
	<i>Calicium adaequatum</i>	orenål	VU	1
	<i>Calicium denigratum</i>	blanknål	NT	1
	<i>Calicium lenticulare</i>	fossenål	EN	1
	<i>Caloplaca cirrochroa</i>		VU	1
	<i>Caloplaca demissa</i>		VU	1
	<i>Chaenotheca gracilentia</i>	hvithodenål	NT	2
	<i>Chaenotheca gracillima</i>	langnål	NT	2
	<i>Chaenotheca phaeocephala</i>	stautnål	VU	4
	<i>Chaenothecopsis viridialba</i>	rimnål	NT	2
	<i>Cladonia parasitica</i>	furuskjell	NT	1
	<i>Cyphelium karelicum</i>	trollsotbeger	EN	1
	<i>Evernia divaricata</i>	mjuktjafs	VU	1
	<i>Flavoparmelia caperata</i>	eikelav	NT	1
	<i>Heterodermia speciosa</i>	elfenbenslav	EN	1
	<i>Lobothallia radiosa</i>		VU	3

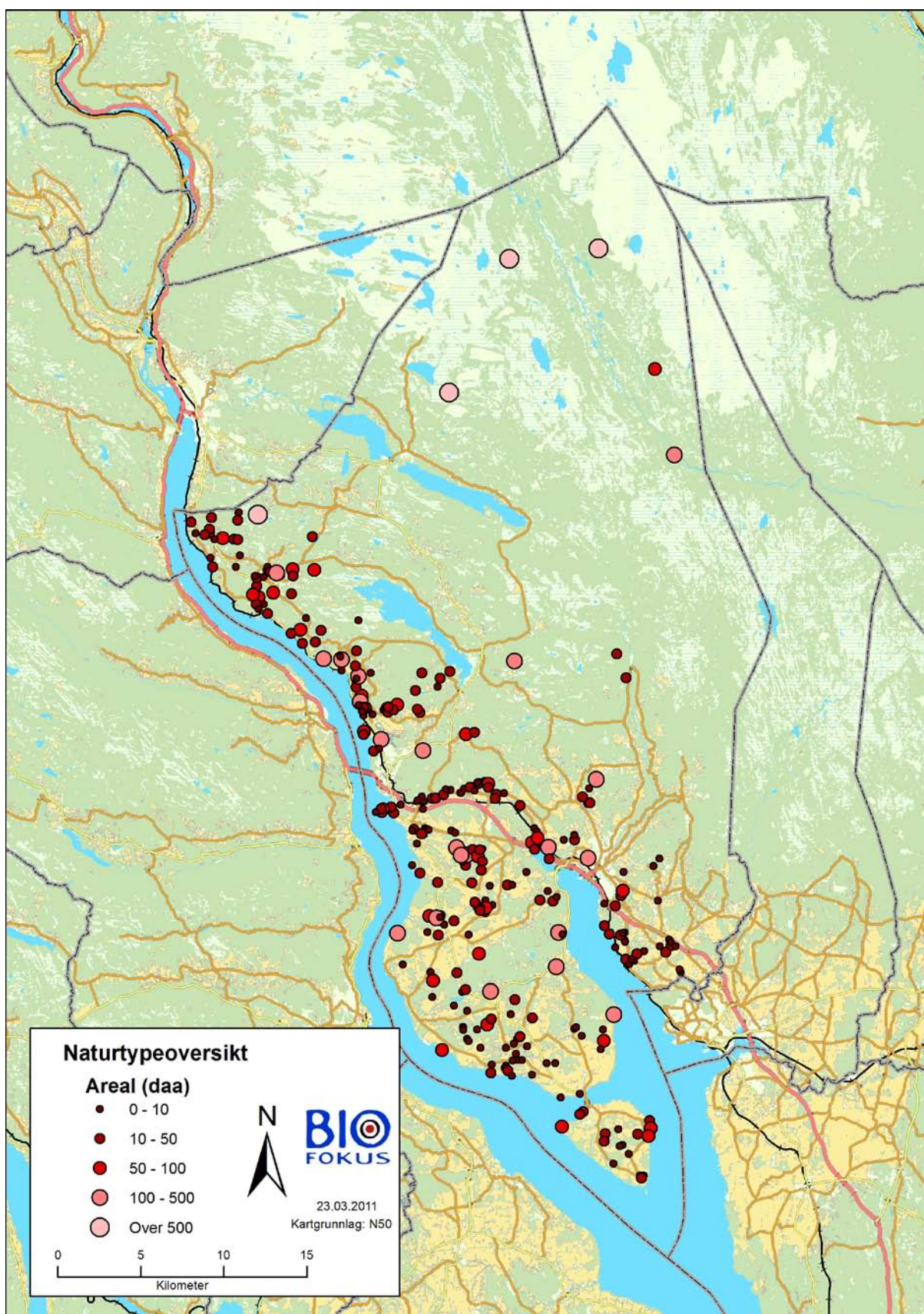
Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	RL- kategori	Antall funn
	Microcalicium ahlneri	rotnål	NT	1
	Peltula euploca	dvergskjold	VU	1
	Phaeophyscia constipata	kalkrosettlav	VU	3
	Placynthium stenophyllum		EN	1
	Sclerophora coniothoe	rustdoggnål	NT	4
	Sclerophora pallida	bleikdoggnål	NT	4
	Squamarina cartilaginea		VU	2
	Thyrea confusa		VU	1
	Toninia candida		VU	5
	Toninia pennina		CR	1
	Usnea longissima	huldrestry	EN	5
Sopp	Camarophyllopsis schulzeri	gulbrun narrevokssopp	NT	1
	Clavaria fumosa	røykfarget køllesopp	NT	2
	Clavulicium macounii		VU	1
	Clitocybe alexandri	pluggtraktsopp	NT	1
	Clitocybe josserandii	lyngtraktsopp	DD	1
	Cortinarius aureofulvus	gullslørsopp	NT	1
	Cortinarius cupreorufus	kopperrød slørsopp	NT	3
	Cortinarius fraudulosus	barstrøslørsopp	NT	2
	Cortinarius muscivorus	slank bananslørsopp	NT	2
	Cortinarius norrlandicus	trollslørsopp	VU	1
	Cortinarius uraceus	svartnende slørsopp	NT	1
	Crinipellis scabellata	hårseigsopp	NT	1
	Cystostereum murrayi	duftskinn	NT	3
	Dermoloma atrocinereum		VU	1
	Dichomitus campestris	hasselkjuke	NT	1
	Entoloma griseocyaneum	lillagrå rødskivesopp	VU	1
	Fomitopsis rosea	rosenkjuke	NT	7
	Gastrum minimum	småjordstjerne	NT	1
	Gastrum pectinatum	skaftjordstjerne	NT	1
	Hygrocybe forficata	musserongvokssopp	NT	1
	Hygrocybe ingrata	rødnende lutvokssopp	VU	1
	Hygrocybe intermedia	flammevokssopp	VU	1
	Hygrocybe nitrata	lutvokssopp	NT	1
	Hygrocybe ovina	sauvokssopp	VU	1
	Hygrophorus gliocyclus	gul furuvokssopp	NT	1
	Hyphodontia juniperi	eikepiggsinn	NT	1
	Junghuhnia collabens	sjokoladekjuke	EN	3
	Lactarius evosmus	bøkebelteriske	NT	1
	Leucopaxillus rhodoleucus	rosaskivet traktmusserong	VU	1
	Metulodontia nivea		NT	1
	Mycena alba	krembarkhette	NT	1
	Phellinus nigrolimitatus	svartsonekjuke	NT	5
	Phellodon niger	svartsølvpig	NT	3
	Phlebia centrifuga	rynkesinn	NT	3
	Protodontia piceicola	barpiggbevre	VU	1
	Pseudographis pinicola	gammelgranskål	NT	2
	Radulodon erikssonii	ospepig	VU	1
	Russula maculata	flekkremle	NT	1
	Russula olivacea	olivenkremle	NT	1
	Russula roseipes	rosenfotkremle	NT	1
	Sarcodon glaucopus	blåfotstorpig	VU	1
	Sarcodon lundellii	vrangstorpig	VU	2
	Skeletocutis chrysella		VU	1
	Skeletocutis odora	sibirkjuke	VU	1
	Skeletocutis stellae	taigakjuke	VU	1
	Trametes suaveolens	aniskjuke	EN	1
	Trichaptum laricinum	lamellfiolkjuke	NT	1

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	RL- kategori	Antall funn
	Tricholoma atosquamosum	svartspettet musserong	NT	1
	Tricholoma aurantium	oransjemusserong	NT	3
	Tricholoma squarrulosum	småskjellet musserong	NT	1
Insekter	Caenis lactea	sørlig slamdøgflue	NT	1
Fugl	Vanellus vanellus	vipe	NT	1
	Gallinula chloropus	sivhøne	NT	1
	Pernis apivorus	vepsevåk	VU	1
Moser	Hygroamblystegium fluviatile	striglekrypmose	NT	2
Totalt antall funn				409

I følge Artskart (Artsdatabanken & GBIF Norge 2011) er 291 ulike rødlistearter observert i Ringsaker kommune. Dersom man ser bort i fra gruppene fugl og store rovdyr, som ikke er prioritert i denne kartleggingen, er 125 av totalt 237 registrerte rødlistearter fanget opp i en eller flere naturtypelokaliteter. Dette er et høyt tall som trolig vil øke dersom resten av kommunen blir kartlagt på samme måte som de arealene vi prioriterte i prosjektet i 2010.

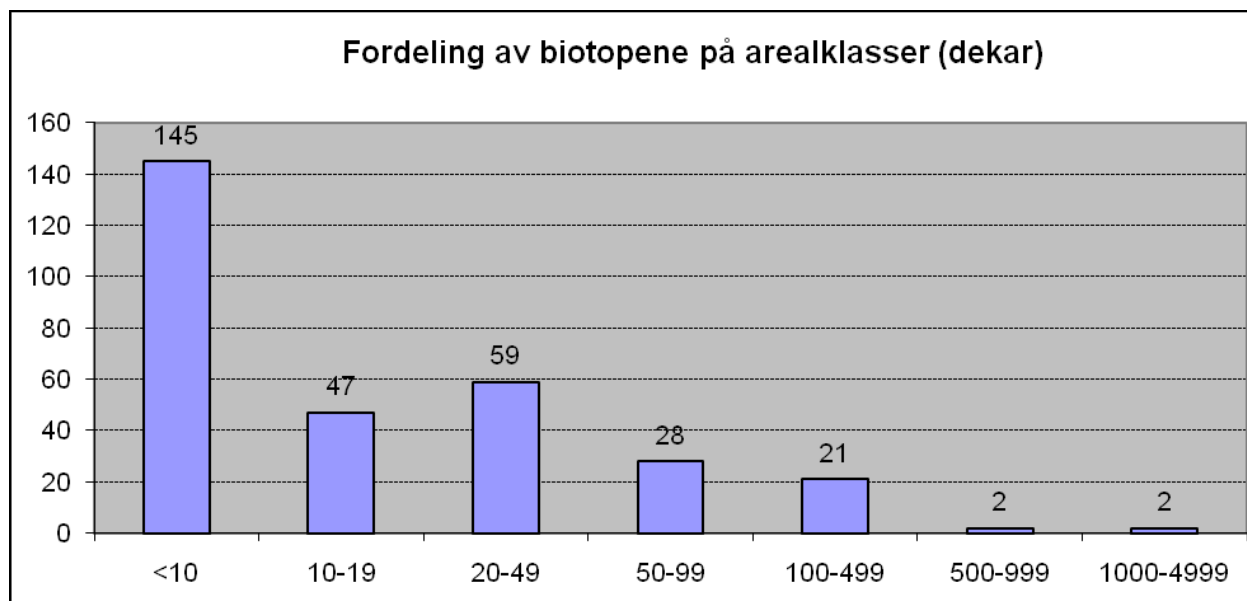
Lokalitet 330, Steinsodden – vika. Lokaliteten huser en stor forekomst av den rødlistede pusleplanta firling (VU).

Figur 2: Geografisk fordeling av de 304 naturtypelokalitetene.

Tabell 3: Oversikt over fordelingen av de ulike naturtypene på hovednaturtype, naturtype, verdi og areal.

Hovednaturtype	Naturtype	A	B	C	Totalt	Areal (daa)
Ferskvann/våtmark	Dam	3	33	9	45	134,10
	Rik kulturlandskapssjø	7	3		10	672,90
	Viktig bekke­drag	1	9		10	684,03
	Naturlig fisketomme innsjøer og tjern		1		1	11,88
	Evjer, bukter og viker	2			2	88,53
	Mudderbank	3	3		6	101,23
Kulturlandskap	Artsrik veikant	4	10	8	22	132,27
	Hagemark		4	4	8	173,05
	Naturbeitemark	17	30	13	60	2630,79
	Parklandskap	2	7	7	16	188,29
	Slåttemark	1	5		6	899,73
	Småbiotoper	18	16		34	101,70
	Store gamle trær		5	5	10	22,23
	Erstatningsbiotoper		3		3	7,71
	Beiteskog		1	1	2	89,12
Skog	Bekkekløft og bergvegg		3		3	287,42
	Gammel barskog	6	6		12	6958,14
	Gråor-heggeskog	1	4	1	6	262,46
	Kalkskog	7	10	1	18	1588,16
	Rik blandingsskog i lavlandet		2		2	72,37
	Rik edellauvskog		6	1	7	187,41
	Rik sumpskog	2	4		6	92,48
Andre	Annen viktig forekomst	1	2		3	82,51
Myr og kilde	Intakt lavlandsmyr i innlandet		2		2	80,29
	Rikmyr	1			1	18,71
	Kilde og kildebekk	1			1	0,64
Sørvendt berg og rasmark	Sørvendt berg og rasmark	4	3	1	8	313,86
Totalt		81	172	51	304	15882,01

Figur 3: Fordelingen av de 304 lokalitetene på 7 arealklasser.

Tabell 4: Alfabetisk lokalitetsoversikt over de 304 lokalitetene. NR korresponderer til nummereringen på oversiktskartet og på nummeret i lokalitetsbeskrivelsene.

Lokalitet	NR	Hovednaturtype	Naturtype	Utforming	Verdi	Areal
Afsettenga	204	Kulturlandskap	Slåttemark	Frisk/tørr, middels baserik eng	B	14,5
Alm	133	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	A	58,7
Am V	266	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	C	0,4
Am vestre - Herram	264	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	B	81,7
Amli lille Ø	205	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk næringsrik "natureng"	B	17,7
Amsvegen	263	Kulturlandskap	Artsrik veikant		C	0,2
Aske, Flågen	427	Kulturlandskap	Småbiotoper	Kantsamfunn	B	2,2
Aske-Fredheim	426	Kulturlandskap	Småbiotoper		B	5,3
Baldishol	429	Kulturlandskap	Småbiotoper	Kantsamfunn	A	2,9
Bekken SØ	60	Skog	Rik sumpskog	Rik sumpskog	B	3,1
Bekken Ø 1	59	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	B	0,5
Bekken Ø 2	61	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	B	0,6
Berg	125	Kulturlandskap	Store gamle trær	Gammelt tre	B	4,0
Berg	261	Kulturlandskap	Parklandskap	Alléer	B	2,9
Berg nedre	284	Myr og kilde	Rikmyr	Åpen intermediaer og rikmyr i lavlandet	A	18,7
Berget V	185	Kulturlandskap	Småbiotoper		B	4,2
Bergetronget	196	Skog	Bekkekløft og bergvegg	Bergvegg	B	175,1
Bergevika N	320	Rasmark, berg og kantkratt	Sørvendt berg og rasmark		A	28,2
Bergevika S	321	Skog	Kalkskog	Frisk kalkfuruskog	A	64,7
Berglykkja	154	Kulturlandskap	Naturbeitemark		B	35,6
Bergseng	435	Kulturlandskap	Småbiotoper	Kantsamfunn	A	0,4
Bergsengbekken	1	Skog	Gammel barskog	Gammel granskog	B	27,2
Bergsli	309	Rasmark, berg og kantkratt	Sørvendt berg og rasmark		B	1,7
Biskopåsen N	144	Kulturlandskap	Slåttemark	Frisk næringsrik "natureng"	A	12,1
Bjønndalen ved Brumundsaga	333	Skog	Gammel barskog	Gammel granskog	A	11,7
Bokkrustadåsen	159	Skog	Gammel barskog	Gammel granskog	A	276,6
Bolstad	326	Skog	Rik edellauvskog	Alm-lindeskog	B	8,4
Bolstadbakken SV	169	Skog	Kalkskog	Kalkgranskog	B	26,2
Bolstadbakken SØ	172	Kulturlandskap	Beiteskog	Beiteskog	B	55,7
Bolstadbakken V	170	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Våt/fuktig, middels næringsrik eng	B	3,9
Bolstadbakken Ø	171	Kulturlandskap	Erstatningsbiotoper	Bygningsstrukturer med spesiell flora eller fauna	B	6,4
Botsenden	18	Ferskvann/våtmark	Mudderbank	Rik utforming	A	14,9
Brattberg	280	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk næringsrik "gammeleng"	C	54,3
Brattberg Ø	156	Ferskvann/våtmark	Dam	Eldre fisketom dam	C	1,2
Bredvoll	211	Ferskvann/våtmark	Evjer, bukter og viker	Bukter og viker	A	69,3
Breidstudammen	88	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	B	2,3
Brenna	4	Kulturlandskap	Slåttemark	Frisk/tørr, middels baserik eng	B	828,8
Brenna I	117	Kulturlandskap	Erstatningsbiotoper	Bygningsstrukturer med spesiell flora eller fauna	B	1,1
Bruvold	20	Kulturlandskap	Artsrik veikant		C	0,2
Bøhusbekken	304	Ferskvann/våtmark	Viktig bekkedrag	Viktig gytebekk	B	138,5
Bårdset	161	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk næringsrik "natureng"	A	55,1

-Naturtyper i Ringsaker kommune -

Bårdset NØ	162	Kulturlandskap	Beiteskog	Beiteskog	C	33,5
Dalaustbekken N	190	Skog	Gråor-heggeskog	Flommarksskog	B	8,3
Dalaustbekken S	192	Skog	Gråor-heggeskog	Flommarksskog	C	35,1
Dalby	436	Kulturlandskap	Småbiotoper	Kantsamfunn	B	0,7
Deglum	459	Kulturlandskap	Hagemark		C	39,1
Deglum N	323	Kulturlandskap	Småbiotoper	Åkerreiner	A	4,0
Demmtjernet- Kroktjernet- Sandbaktjernet	2	Myr og kilde	Intakt lavlandsmyr i innlandet	Blanding mellom ombrotrofe og minerotrofe myrtyper	B	25,2
Dæli	458	Ferskvann/våtmark	Dam		B	4,8
Dæli beitemarksdam	100	Ferskvann/våtmark	Dam	Eldre fisketom dam	B	3,0
Dæli S	16	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk næringsrik "natureng"	C	6,8
Dæli V	17	Kulturlandskap	Hagemark	Bjørkehage	C	16,3
Dæli-Bruvold	19	Ferskvann/våtmark	Viktig bekke­drag	Bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap	B	50,5
Eik	319	Kulturlandskap	Store gamle trær	Gammelt tre	B	1,1
Eik	404	Kulturlandskap	Småbiotoper	Kantsamfunn	B	2,9
Eksberget NV (Åstjernet)	80	Ferskvann/våtmark	Rik kulturlandskapssjø		A	11,3
Eksberget SØ	81	Ferskvann/våtmark	Dam	Eldre fisketom dam	B	4,0
Elvsvea	3	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk fattigeng	B	3,5
Fangberget	179	Kulturlandskap	Artsrik veikant		B	2,1
Fangberget Ø	183	Skog	Kalkskog	Tørr kalkfuruskog	A	104,2
Farberg	287	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	C	10,5
Farbergshagen N	70	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	B	0,5
Farbergshagen SØ	71	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	C	32,9
Farbergshagen Ø	76	Kulturlandskap	Artsrik veikant		C	0,9
Fossum	413	Kulturlandskap	Artsrik veikant		A	1,2
Fredheim I	424	Kulturlandskap	Småbiotoper	Kantsamfunn	B	0,2
Fredheim II	425	Kulturlandskap	Småbiotoper	Kantsamfunn	B	1,3
Frøberg allé	457	Kulturlandskap	Parklandskap	Alléer	B	2,2
Frøberg dam	456	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	B	0,7
Fuglseng V	165	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	B	1,1
Fuglseng Ø	168	Kulturlandskap	Artsrik veikant		C	1,3
Fuglseng, søndre	167	Kulturlandskap	Parklandskap	Alléer	C	2,0
Fulseberget S	166	Rasmark, berg og kantkratt	Sørvendt berg og rasmark	Bergknaus og -flate	B	9,8
Furnes kirke	310	Kulturlandskap	Parklandskap	Kirkegårder	B	17,1
Furubakken	467	Ferskvann/våtmark	Dam	Eldre fisketom dam	B	0,2
Gaupa	187	Ferskvann/våtmark	Viktig bekke­drag	Viktig gytebekk	B	40,8
Gimse	416	Kulturlandskap	Annen viktig forekomst		A	8,0
Gjestvang, Øvre	418	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Tørr, meget baserik eng i lavlandet	A	7,4
Gorum	409	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Tørr, meget baserik eng i lavlandet	A	18,3
Grefsrudallène	116	Kulturlandskap	Parklandskap	Alléer	A	67,2
Gålås	410	Kulturlandskap	Småbiotoper	Kantsamfunn	B	1,5
Hagavika	206	Ferskvann/våtmark	Mudderbank		B	16,2
Hagelund, V	430	Kulturlandskap	Småbiotoper	Kantsamfunn	B	2,4
Hagen	182	Kulturlandskap	Hagemark	Bjørkehage	B	34,3
Halla nedre	5	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	A	59,2
Hallatjernet	118	Ferskvann/våtmark	Rik kulturlandskapssjø	Kalkfattigere utforming	B	35,7
Harpvika N	195	Skog	Gammel barskog	Gammel furuskog	B	15,2
Hasselbakken	174	Kulturlandskap	Parklandskap	Alléer	C	3,9
Haug	417	Kulturlandskap	Naturbeitemark		A	3,7

-Naturtyper i Ringsaker kommune -

Hauger NV	150	Skog	Kalkskog	Kalkgranskog	A	103,3
Haukenes	10	Kulturlandskap	Artsrik veikant		B	0,3
Helgeberget	208	Skog	Kalkskog	Kalkgranskog	B	77,1
Helgeberget S	210	Rasmark, berg og kantkratt	Sørvendt berg og rasmark	Kalkrik og/eller sørvendt bergvegg	A	14,5
Helgøya skole	405	Kulturlandskap	Småbiotoper		B	3,4
Henna	119	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	B	24,0
Herberg	22	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk næringsrik "natureng"	C	27,2
Herberg NØ	32	Ferskvann/våtmark	Dam	Eldre fisketom dam	B	26,5
Herberg S	13	Kulturlandskap	Store gamle trær	Gammelt tre	B	1,7
Herberg Ø	27	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	B	16,6
Herram - under kraftlinja	275	Kulturlandskap	Småbiotoper	Kantsamfunn	A	0,5
Herram S	271	Kulturlandskap	Parklandskap	Alléer	B	4,9
Herram V	276	Skog	Kalkskog	Kalkgranskog	B	36,5
Herramstjernet	270	Ferskvann/våtmark	Rik kulturlandskapssjø	Næringsrik utforming	A	35,7
Herstaddammen	86	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	A	1,5
Herstadmoen skogsdam	85	Ferskvann/våtmark	Dam		A	2,1
Hesthagen N	55	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	B	5,1
Hillstad	428	Kulturlandskap	Småbiotoper	Åkerholmer	B	3,0
Hornsodden	316	Skog	Kalkskog	Frisk kalkfuruskog	A	66,1
Hov	311	Kulturlandskap	Småbiotoper	Åkerholmer	A	2,6
Hovindsholm V	318	Kulturlandskap	Parklandskap	Parker	B	46,8
Hovinsholm- dam	401	Kulturlandskap	Naturbeitemark		B	6,9
Hovinsholm Ø	400	Kulturlandskap	Småbiotoper	Åkerholmer	A	3,8
Hundskjøl NØ	21	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk næringsrik "natureng"	C	24,1
Hundskjøl Ø	25	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk næringsrik "natureng"	B	96,3
Hølbekkmyra	146	Skog	Rik sumpskog	Rik sumpskog	A	8,8
Høsbjør parkdam	102	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	B	5,6
Høsbjør skogsdam	103	Ferskvann/våtmark	Dam	Eldre fisketom dam	B	3,6
Ihle	434	Kulturlandskap	Småbiotoper	Kantsamfunn	B	0,7
Ileputten	90	Ferskvann/våtmark	Naturlig fisketomme innsjøer og tjern	Små myrtjern og myrpytter	B	11,9
Ingeberg	277	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	A	44,1
Jemtland, lille	99	Ferskvann/våtmark	Dam	Eldre fisketom dam	B	0,5
Jesnes - Grøtodden	463	Skog	Rik edellauvskog	Rikt hasselkratt	B	4,7
Jesnes Øvre	465	Kulturlandskap	Hagemark	Hasselhage	C	6,5
Jesnes Øvre NV	466	Kulturlandskap	Artsrik veikant		B	0,7
Jesnes Øvre V	464	Kulturlandskap	Artsrik veikant		B	0,5
Jevanolveien	450	Kulturlandskap	Artsrik veikant		B	2,0
Jønsrudtjernet	257	Ferskvann/våtmark	Rik kulturlandskapssjø	Næringsrik utforming	A	42,3
Kalløkken	225	Kulturlandskap	Hagemark	Bjørkehage	B	5,6
Kampenhei S	113	Kulturlandskap	Parklandskap	Alléer	C	1,9
Kampetin skogsdam nord	96	Ferskvann/våtmark	Dam		B	1,4
Kampetin skogsdam sør	97	Ferskvann/våtmark	Dam		B	4,5
Kampetin åkerkandam	95	Ferskvann/våtmark	Dam		B	0,6
Kinne	132	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk fattigeng	B	98,2
Kinnli	73	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	A	100,2
Kinnli S	72	Skog	Kalkskog	Kalkgranskog	B	21,7
Kinnli store	285	Kulturlandskap	Småbiotoper		B	0,3

-Naturtyper i Ringsaker kommune -

Kinnli store V	286	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	B	17,0
Kinnli V	74	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	B	25,4
Kinnli-Farbergshagen	75	Skog	Kalkskog	Kalkgranskog	B	180,9
Kinnlitjernet	252	Ferskvann/våtmark	Rik kulturlandskapssjø	Næringsrik utforming	A	97,6
Kinnlitjernet V	77	Kulturlandskap	Erstatningsbiotoper	Bygningsstrukturer med spesiell flora eller fauna	B	0,2
Kinntjernet	98	Ferskvann/våtmark	Annen viktig forekomst		B	39,1
Kise N	317	Skog	Kalkskog	Frisk kalkfuruskog	A	5,4
Kise skogsdam	82	Ferskvann/våtmark	Dam	Eldre fisketom dam	B	2,8
Kise Østre åkerkantdam	83	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	B	9,8
Kjos	163	Kulturlandskap	Artsrik veikant		B	17,5
Kjos Nedre	36	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk næringsrik "natureng"	B	21,7
Kjos Nedre S	35	Kulturlandskap	Store gamle trær	Gammelt tre	C	0,1
Kleven	322	Skog	Rik edellauvskog		B	74,8
Kløvstad S	145	Skog	Rik edellauvskog	Alm-lindeskog	B	13,9
Kolstad	253	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	B	38,4
Kommerstad N	177	Kulturlandskap	Småbiotoper	Kantsamfunn	B	2,7
Kommerstad Ø	178	Kulturlandskap	Artsrik veikant		A	4,8
Kommersvika	307	Ferskvann/våtmark	Evjer, bukter og viker	Bukter og viker	A	19,3
Kompåsen	332	Skog	Gammel barskog	Gammel granskog	B	32,4
Korslund	15	Kulturlandskap	Slåttemark	Frisk næringsrik "natureng"	B	17,3
Kroktjernet - Velttjernet	288	Myr og kilde	Intakt lavlandsmyr i innlandet	Flatmyr	B	55,0
Kvamberget S	411	Kulturlandskap	Småbiotoper	Kantsamfunn	A	1,1
Kvamsberget NV	412	Kulturlandskap	Småbiotoper	Kantsamfunn	A	0,9
Kvarberg	258	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	C	0,7
Kvitsandvika	31	Ferskvann/våtmark	Mudderbank		B	19,3
Langbakken	460	Kulturlandskap	Artsrik veikant		C	2,8
Langodden	308	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Våt/fuktig, middels næringsrik eng	A	17,6
Leine	78	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	A	160,2
Liberget	111	Skog	Gammel barskog	Gammel granskog	A	262,7
Lille Ringsaker S	66	Skog	Rik sumpskog	Rik sumpskog	B	2,2
Lille Ringsaker-bekken	67	Ferskvann/våtmark	Viktig bekkedrag	Bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap	B	43,1
Listad	193	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk fattigeng	B	12,7
Listua N	112	Myr og kilde	Kilde og kildebekk	Lavlandskilde	A	0,6
Lodviken	402	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	B	32,6
Lunde NØ	33	Ferskvann/våtmark	Dam	Eldre fisketom dam	B	10,1
Lundehøgda	29	Skog	Rik blandingsskog i lavlandet	Sørboreal blandingsskog	B	61,2
Løken	175	Kulturlandskap	Parklandskap	Alléer	B	17,9
Moelva	215	Skog	Gråor-heggeskog	Liskog/ravine	A	129,6
Myhrebakken	403	Kulturlandskap	Småbiotoper	Kantsamfunn	A	15,7
Myr gårdsdam	104	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	B	2,2
Mysuholte V for Erstjernet	331	Skog	Gammel barskog	Gammel granskog	A	63,3
Mælum	126	Kulturlandskap	Parklandskap	Parker	C	6,3
Mælum	461	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	B	47,3
Mælum	462	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	B	1,1
Mælum V 1	123	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	B	17,4
Mælum V 2	124	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr,	B	9,0

-Naturtyper i Ringsaker kommune -

				middels baserik eng		
Mørkved N	313	Skog	Rik edellauskog	Or-askekog	B	55,8
Mørkved S	312	Kulturlandskap	Hagemark	Askehage	B	10,2
Nersvea SØ	158	Skog	Rik sumpskog	Rik sumpskog	A	25,0
Nordberg	143	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	B	100,6
Nordberg N	147	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	B	1,2
Nordberg S	142	Skog	Gråor-heggeskog	Flommarksskog	B	6,0
Pinsberget	227	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	B	2,6
Raknerud	105	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	B	2,8
Reinli, gårdsdam	84	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	B	0,1
Ring	11	Kulturlandskap	Parklandskap	Alléer	C	3,0
Rise	37	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk næringsrik "natureng"	B	19,2
Rise NV	12	Kulturlandskap	Artsrik veikant		C	3,8
Rise S	39	Kulturlandskap	Store gamle trær	Gammelt tre	C	0,1
Rise-Kjosberget	34	Skog	Kalkskog	Kalkgranskog	A	240,5
Roterud skogkantdam	87	Ferskvann/våtmark	Dam		B	3,6
Rud S	7	Skog	Kalkskog	Kalkgranskog	B	22,3
Rud Ø	181	Skog	Gråor-heggeskog	Liskog/ravine	B	30,6
Rønningen	157	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk fattigeng	C	16,3
Rønningen	301	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	C	2,0
Rør Ø	194	Kulturlandskap	Slåtte-mark	Frisk fattigeng	B	23,9
Samsal V	62	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	C	1,1
Samuelstuen	140	Kulturlandskap	Artsrik veikant		A	36,0
Samuelstuen SØ	141	Rasmark, berg og kantkratt	Sørvendt berg og rasmark	Stabil utforming på moserik, grovsteinet blokkmark	A	218,4
Saugberget	267	Skog	Kalkskog	Kalkgranskog	B	43,4
Saugstjernet	269	Ferskvann/våtmark	Rik kulturlandskapssjø	Næringsrik utforming	A	41,1
Saustadvika	186	Kulturlandskap	Småbiotoper		A	10,2
Simenstad N	173	Rasmark, berg og kantkratt	Sørvendt berg og rasmark		C	12,7
Sjåheim V	56	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	B	1,4
Skansenbekken	303	Ferskvann/våtmark	Viktig bekke-drag	Viktig gytebe- kk	B	40,5
Skarpsno	64	Kulturlandskap	Artsrik veikant		B	2,5
Skog	6	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk næringsrik "natureng"	C	25,2
Skredshol	278	Kulturlandskap	Parklandskap	Alléer	B	2,2
Skredsholtjernet	272	Ferskvann/våtmark	Rik kulturlandskapssjø	Næringsrik utforming	A	28,2
Skrukkerud S	121	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	B	7,5
Skurven	314	Skog	Kalkskog	Tørr kalkfurskog	B	41,6
Skurven - dam	406	Ferskvann/våtmark	Dam		B	1,2
Skvaldra- Øyungsfjellet	335	Skog	Gammel barskog	Gammel granskog	A	3157,1
Skyberg, Øvre NØ	325	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	A	12,5
Skyberg, Øvre V	324	Kulturlandskap	Småbiotoper	Åkerreiner	B	1,1
Slåttsveen parkdam	101	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	C	0,0
Smedstad Ø	212	Kulturlandskap	Artsrik veikant		B	2,1
Smedstadbekken	209	Ferskvann/våtmark	Viktig bekke-drag	Bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap	B	141,9
Snekkesvea	273	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk fattigeng	B	133,0
Snippetsand	114	Skog	Kalkskog	Kalkgranskog	A	460,4
Solberg S	131	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk fattigeng	B	122,1
Solbergåsen V	328	Skog	Gammel barskog		A	32,4
Sollifjellet S	198	Skog	Gammel barskog	Gammel granskog	B	611,3

-Naturtyper i Ringsaker kommune -

Solvang-Øgård	135	Kulturlandskap	Artsrik veikant		A	43,8
Stavsjø	282	Ferskvann/våtmark	Rik kulturlandskapssjø	Næringsrik utforming	B	269,3
Stavsjø, Bruvoll	414	Kulturlandskap	Småbiotoper	Åkerreiner	A	0,6
Stavsjøbekken	290	Ferskvann/våtmark	Viktig bekke­drag	Bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap	B	105,5
Stein	63	Skog	Kalkskog	Kalkgranskog	B	23,6
Stein N	49	Kulturlandskap	Store gamle trær	Gammelt tre	C	1,2
Stein Ø	48	Kulturlandskap	Artsrik veikant		B	1,1
Steinberg	260	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	A	24,0
Steinsbekken	52	Ferskvann/våtmark	Viktig bekke­drag	Bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap	B	38,3
Steinsborga	329	Rasmark, berg og kantkratt	Sørvendt berg og rasmark	Bergknaus og -flate	A	8,7
Steinseng	268	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	C	1,9
Steinsodden	50	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	A	77,0
Steinsodden - vika	330	Ferskvann/våtmark	Mudderbank	Rik utforming	A	17,4
Steinsodden SV	176	Skog	Kalkskog	Kalkgranskog	B	44,7
Steinsrud vanningsdam	92	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	B	3,6
Steinsrud åkerdam	91	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	B	0,9
Steinsrudtjernet	94	Ferskvann/våtmark	Rik sumpskog	Rik sumpskog	B	51,8
Stensengbekken	256	Ferskvann/våtmark	Viktig bekke­drag	Bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap	B	34,5
Sterud Vestre	419	Kulturlandskap	Naturbeitemark	Vekselfuktig, baserik eng	A	16,8
Sterud, Østre I	420	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Tørr, meget baserik eng i lavlandet	B	9,6
Sterud, Østre III	422	Kulturlandskap	Småbiotoper	Åkerholmer	A	2,2
Sterud, Østre IV	423	Kulturlandskap	Småbiotoper	Kantsamfunn	A	11,1
Sterud, Østre, II	421	Kulturlandskap	Småbiotoper	Åkerholmer	B	3,9
Store Stav	439	Kulturlandskap	Småbiotoper	Kantsamfunn	A	0,8
Stor-Ile	451	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	B	0,3
Stor-Ile	452	Kulturlandskap	Parklandskap	Alléer	C	0,9
Stor-Ile	453	Kulturlandskap	Hagemark	Askehage	B	49,5
Stor-Ile	454	Skog	Rik sumpskog		B	1,5
Storstilen SV	334	Skog	Gammel barskog	Gammel granskog	B	2376,9
Stortjernet	289	Ferskvann/våtmark	Annen viktig forekomst		B	35,4
Strandvik	455	Ferskvann/våtmark	Mudderbank	Rik utforming	B	18,5
Stubberud	281	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk fattigeng	B	49,2
Stubbom SØ	122	Kulturlandskap	Artsrik veikant		C	1,0
Svea	134	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk fattigeng	C	24,4
Sveum SV	9	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk næringsrik "natureng"	C	11,4
Sveum V	8	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk næringsrik "natureng"	C	37,7
Syljuåsen	44	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	C	1,2
Sølvsberg I	433	Kulturlandskap	Småbiotoper	Kantsamfunn	A	1,0
Sølvsberg II	432	Kulturlandskap	Småbiotoper	Kantsamfunn	A	5,4
Tande	222	Kulturlandskap	Store gamle trær	Gammelt tre	C	0,1
Tande V	221	Kulturlandskap	Artsrik veikant		C	2,5
Tandedammen	226	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	B	7,8
Tandestua N	223	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk næringsrik "natureng"	B	21,5
Tandestua S	224	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk næringsrik "natureng"	B	23,2
Teksum	431	Kulturlandskap	Småbiotoper	Kantsamfunn	A	2,0
Tingnes	415	Kulturlandskap	Parklandskap	Parker	A	8,1
Tjerne S	255	Skog	Rik edellauvskog		C	10,7

Tjerne S - beitemark	189	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk fattigeng	A	113,0
Tjerne, dam SØ.	89	Ferskvann/våtmark	Dam	Eldre fisketom dam	A	7,0
Tjernetjernet	254	Ferskvann/våtmark	Rik kulturlandskapssjø	Næringsrik utforming	A	85,5
Tjernlitjernet	306	Ferskvann/våtmark	Rik kulturlandskapssjø	Næringsrik utforming	B	26,2
Toftes gave	408	Ferskvann/våtmark	Mudderbank	Rik utforming	A	15,0
Tokatad N	130	Skog	Rik edellauvskog	Alm-lindskog	B	19,1
Tokstadbekken	184	Ferskvann/våtmark	Viktig bekkedrag	Viktig gytebekk	A	50,3
Trettenga	138	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	A	74,4
Trettenga S	137	Skog	Rik blandingsskog i lavlandet	Sørboreal blandingsskog	B	11,2
Tune Ø	69	Skog	Kalkskog	Kalkgranskog	C	25,7
Tveiter	283	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk næringsrik "gammeleng"	C	12,1
Ulven	151	Kulturlandskap	Hagemark		C	11,5
Ulven gård	127	Kulturlandskap	Parklandskap	Alléer	C	0,9
Ulven N	128	Kulturlandskap	Store gamle trær	Gammelt tre	B	4,6
Ulven N	148	Skog	Bekkekløft og bergvegg	Bekkekløft	B	25,8
Ulven NØ	129	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk/tørr, middels baserik eng	B	25,3
Ulven S	152	Kulturlandskap	Artsrik veikant		B	4,9
Vardeberget	155	Rasmark, berg og kantkratt	Sørvendt berg og rasmark	Bergknaus og -flate	B	20,0
Veia N	38	Kulturlandskap	Store gamle trær	Gammelt tre	C	0,1
Veldre stasjon SV	180	Skog	Gråor-heggeskog	Liskog/ravine	B	52,8
Vellang Ø	41	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk fattigeng	C	14,2
Vesterhaug	407	Kulturlandskap	Småbiotoper	Skogholt med engpartier	A	1,2
Viholt	191	Kulturlandskap	Naturbeitemark	(D04) Frisk fattigeng	A	371,8
Vinju	188	Kulturlandskap	Store gamle trær	Gammelt tre	B	9,2
Ødegården	259	Ferskvann/våtmark	Dam	Gårdsdam	C	0,6
Øksendalen	40	Skog	Bekkekløft og bergvegg	Bekkekløft	B	86,5
Øverhagen	139	Kulturlandskap	Slåttemark	Frisk næringsrik "natureng"	B	3,3
Øyungsåa Ø	197	Skog	Gammel barskog	Gammel granskog	B	91,4

3.2 Registreringsstatus

I følge naturtypehåndboka (Direktoratet for Naturforvaltning 2007) kap. 7.7 er det en målsetting at kommunen skal ha en oversikt over hvilke arealer som er godt kartlagt og hvilke som ikke er godt kartlagt. Siden Ringsaker kommune er stor, ble det ikke anledning til å kartlegge hele kommunen. I samråd med oppdragsgiver ble det bestemt at fokuset skulle ligge på lavereliggende områder. Nes og Helgøya ble ikke prioritert med tanke på totalkartlegging. Det ble imidlertid lagt ned ressurser på å kvalitetssikre gamle lokaliteter, samt å sikre de viktigste kulturlandskapslokalitetene. Det ble også brukt en del tid på å kvalitetssikre gamle naturtyper på øvrige arealer i kommunen, inkludert høyereliggende arealer. Dette arbeidet gjorde at vi nå kan levere et enhetlig datasett over naturtypelokalitetene i Ringsaker der alle lokalitetene er kvalitetssikret eller nykartlagt i 2010.

Kartleggingsstatus for ulike deler av kommunen vises i Figur 5. Arealer der det kun er foretatt kvalitetssikring, er satt til **dårlig /ikke kartlagt**. Arealene på Nes og Helgøya der det er foretatt kvalitetssikring, samt nykartlegging av om lag 30 verdifulle kulturlandsskapslokaliteter, er satt som **delvis kartlagt**. Øvrig areal vurderes som **godt kartlagt**. Kategorien **fullstendig kartlagt** er ikke aktuelt for noe areal. Det ble ikke prioritert å bruke så mye tid på hver lokalitet til at bruk av denne kategorien kan forsvares.

Dette betyr at det fortsatt kan finnes naturtypelokaliteter innenfor arealet som betegnes som godt kartlagt. Særlig gjelder dette lokaliteter med lokal verdi (C-verdi), som av kost/nytte-hensyn ikke ble høyt prioritert ved denne kartleggingen.

Inndelingen over stemmer ikke overens med de begrepene DN ønsker skal brukes. DN opererer med kategorien tilstrekkelig undersøkt som høyeste nivå. Arealer som befinner seg her skal være godt nok kartlagt til at data kan brukes som grunnlag for en KU eller en planutredning. BioFokus mener at det ikke er mulig å bruke så mye tid per lokalitet i naturtypekartleggingsprosjekter at dataene skal kunne brukes til dette formålet. Videre bruker DN begrepet delvis undersøkt om arealer som i praksis er godt undersøkt, men ikke godt nok for KU. Denne kategorien er videre delt inn i ufullstendig undersøkt og lite undersøkt.

Inntil videre vil BioFokus ikke ta i bruk denne inndelingen, da de ulike begrepene virker noe misvisende i forhold til det som ligger i dem.

3.2.1 Status for de ulike hovednaturtypene

Myr og kilde: Siden lavereliggende områder av kommunen ble prioritert, er de store myrområdene i mellomboreal og nordboreal sone dårlig kartlagt. Mesteparten av dette myrarealet er nok fattig og dermed ikke aktuelle som naturtypeavgrensninger, men noen rikmyrer finnes trolig innimellom. Siden de lavereliggende delene av kommunen er dominert av jordbruksvirksomhet, er det veldig få intakte myrer her. De intakte myrene som forekommer under 300 meter over havet, er for det meste veldig små. De som finnes, er trolig for det meste fanget opp gjennom dette kartleggingsarbeidet.

Det er kartlagt få kilder i kommunen. Det er særlig lavereliggende kilder som i henhold til DN-håndbok 13 skal prioriteres. Det ble bare avgrenset én rik lavlandskilde, og denne typen er åpenbart sjelden i kommunen. I høyereliggende strøk er rike kilder vanligere, men ikke av samme verdi som kildene i lavlandet.

Kartleggingsstatus for viktige myr- og kildetyper i henhold til DN-håndbok 13 vurderes som middels til god både for den prioriterte delen av kommunen og for kommunen som helhet. Det er trolig noen rikmyrlokaliteter i høyereliggende strøk som foreløpig ikke er avgrenset, men disse lokalitetene er i utgangspunktet ikke særlig truet.

Rasmark, berg og kantkratt: Det er avgrenset åtte lokaliteter der rasmark, berg og kantkratt er angitt som hovednaturtype. Alle disse er plassert i naturtypen sørvendt berg og rasmark med ulike utforminger. I tillegg inngår denne naturtypen, samt naturtypen kantkratt, som mosaikk i flere avgrensninger. Dekningen av denne hovednaturtypen er dermed noe høyere enn det de åtte avgrensningene kan gi inntrykk av. Flere steder er det glidende overganger mellom kalkskog og sørvendte berg og rasmark, og flere av disse lokalitetene er ført til naturtypen kalkskog siden denne typen også som oftest dekker det største arealet. Naturtypen kantkratt er et vanlig innslag i tilknytning til kalkrike naturbeitemarker i kommunen. Som oftest er omfanget av kantkrattet så beskjedent at naturtypen ikke er ført opp, men enkelte steder inngår typen på litt større arealer. Kantkrattene kan enkelte steder tolkes som et gjengroingsselement og vil trolig reduseres dersom hevd gjenopptas.

De fleste verdifulle lokalitetene innen hovednaturtype rasmark, berg og kantkratt i Ringsaker er trolig fanget opp gjennom dette prosjektet, enten som selvstendige naturtyper eller i mosaikkavgrensninger. Kartleggingsstatus for denne hovednaturtypen i henhold til DN-håndbok 13 vurderes som god både for den prioriterte delen av kommunen og for kommunen som helhet.

Kulturlandskap: Hele 160 av totalt drøyt 300 kartlagte lokaliteter hører hjemme under hovednaturtype kulturlandskap. Disse lokalitetene fordeler seg over et bredt spekter av

naturtyper med naturbeitemark som den hyppigst forekommende.

Kulturlandskapslokaliteter ble prioritert under kartleggingen fordi mange av disse er avhengige av målrettede skjøtselstiltak for at verdifullt biologisk mangfold ikke skal gå tapt. Koordineringen med Fylkesmannens dragehodeundersøkelser har ført til at de fleste kjente lokaliteter med dragehode er inkludert i naturtypelokaliteter. Som mange av de andre sjeldne karplantene knyttet til naturbeitemarker og tørrbakker, er også dragehode kalkkrevende. En rekke sjeldne og truede arter markboende sopp er også knyttet til kalkrike kulturlandskapslokaliteter. Høyt potensial for sjeldne arter har ført til at kulturlandsskapslokaliteter på rik berggrunn har fått ekstra høy prioritet.

Foruten artsrike tørrbakkesamfunn og naturbeitemarker finnes også naturtyper som store gamle trær, parklandskap, slåttemark, hagemark og erstatningsbiotoper i kulturlandskapet i Ringsaker.

Kartleggingsstatus for hovednaturtypen kulturlandskap i henhold til DN-håndbok 13 vurderes som middels til god for Ringsaker totalt, selv om høyereliggende arealer ikke er prioritert. Kommunen er fra før svært godt kartlagt m.h.t. karplanter i kulturlandskapet, både gjennom Finn Wischmanns kartlegginger fra 1950- og 60-tallet og svært detaljerte kartlegginger de siste 10-15 årene. Disse kartleggingene har vist at kulturlandskapet i indre og høyereliggende deler av kommunen er langt mer artsfattig enn de lavereliggende og til dels kalkrike områdene langs Mjøsa. Kartlegginger av fungaen i kommunen følger det samme mønsteret.

For Nes og Helgøyas del er det behov for supplerende kartlegging av kulturlandskapet. Denne delen av kommunen ble ikke systematisk kartlagt i 2010, men kartleggingsstatus vurderes likevel som middels på grunn av kvalitetssikring av gamle lokaliteter, samt nykartlegging av en rekke lokaliteter med rik karplanteflora.

Ferskvann/våtmark: Det er kartlagt en hel del lokaliteter innenfor denne hovednaturtypen i den prioriterte delen av kommunen. Alle aktuelle rike kulturlandskapssjøer, samt en kalksjø i de lavereliggende delene, er kartlagt. Det samme er et stort antall dammer. I tillegg er flere viktige bekkedrag avgrenset. Langs Mjøsas bredd finnes stedvis mudderbanker og andre grunne områder som er viktige lokaliteter for pusleplanter. Av sistnevnte type er nok ikke på langt nær alle naturtypelokalitetene fanget opp, dels på grunn av høy vannstand og noe tidlig kartleggingstidspunkt, og dels på grunn av at det er svært tidkrevende å finne og avgrense lokalitetene. Hovednaturtypen ferskvann og våtmark vurderes likevel som godt kartlagt både innenfor det prioriterte området og i kommunen som helhet. Trolig finnes det svært få lokaliteter innenfor denne hovednaturtypen i de høyereliggende delene av kommunen.

Skog: Skog er den hovednaturtypen som helt klart er dårligst kartlagt dersom man ser hele kommunen under ett. Riktignok er de verdifulle skoglokalitetene i de lavereliggende områdene godt dekket, men de store høyereliggende skogområdene nord og øst i kommunen er for det meste ikke vurdert i naturtypesammenheng. Det finnes MiS-data for kommunen, men selv etter gjentatte forsøk lykkes ikke BioFokus å fremskaffe disse dataene. Med tilgang til disse dataene kunne trolig flere skoglokaliteter i de lavereliggende delene av kommunen blitt fanget opp. I høyereliggende deler av kommunen finnes noen større skoglokaliteter der informasjonen baserer seg på tidligere kartlegginger, enten det dreier seg om skogvernregistreringer eller andre kartlegginger i privat regi.

Kartleggingsstatus for hovednaturtype skog innenfor den prioriterte og lavereliggende delen av kommunen vurderes som middels til god, mens status for kommunen som helhet vurderes som middels til dårlig. Selv om store deler av kommunen er sterkt påvirket av skogbruksaktivitet, finnes trolig mange skoglokaliteter med biologiske verdier som ikke er kartlagt.

4 Diskusjon

4.1 Ansvars-naturtyper i kommunen

Ringsaker har et regionalt og til dels nasjonalt ansvar for å ivareta flere naturtyper, særlig knyttet til den kalkrike berggrunnen i deler av kommunen. I tillegg er naturbeitemark (både fattige og baserike) en type som er velutviklet i kommunen. Det samme er artsrike pusleplantesamfunn på mudderbanker og andre gruntvannsområder i Mjøsa.

På kalkgrunn er det særlig de mange tørrbakkesamfunnene i kulturlandskapet som utmerker seg. Svært mange slike lokaliteter er avgrenset på bakgrunn av én eller flere rødlistede karplantearter. Disse lokalitetene varierer i størrelse, fra noen få kvadratmeter til mange mål, men de fleste er relativt små. Mange av disse tørrbakkelokalitetene er truet av gjengroing (se kapittel 4.2). På kalkgrunn finnes også noen større rike kulturlandskapssjøer med en svært rik karplanteflora, inkludert flere høyt rødlistede arter i sterk tilbakegang. Eksperte, tørre kalkberg er en annen svært artsrik naturtype som er velutviklet flere steder i Ringsaker. Denne typen huser mange høyt rødlistede arter skorpelav.

Når det gjelder enkeltarter som Ringsaker åpenbart har et nasjonalt ansvar for å bevare, er det særlig tre karplanter som peker seg ut. Dette er myrstjerneblom (EN), enghaukeskjegg (VU) og firling (VU). Myrstjerneblom er i sterkt tilbakegang i hele sitt utbredelsesområde med unntak av langs Mjøsa, der den virker å holde stand. Ringsaker peker seg klart ut som den Mjøsokommunen som har flest funn av arten.

Enghaukeskjegg er en art som tidligere var utbredt fra Vestfold og Østfold og nordover til Gudbrandsdalen. Den har i senere tid nærmest forsvunnet fra Vestfold, Østfold, Akershus og Oslo, men holder fortsatt bra stand i flere regioner i innlandet, særlig på Hadeland og i Mjøsområdet. Ringsaker huser i dag trolig en ganske stor andel av den totale norske bestanden av arten, og artens status i kommunen er god. Den finnes fortsatt i flere beitemarker, men de største bestandene finnes i dag i veikanter og langs jernbanen.

Firling er en art som også er i tilbakegang flere steder. Selv om denne arten, i likhet med de to overnevnte, har sitt tyngdepunkt på sentrale Østlandet, har firling en langt større totalutbredelse i Norge. Mjøsa er imidlertid ett av få områder der arten har mange store og stabile forekomster.

De kalkrike delene av kommunen har også gode bestander av en rekke andre sjeldne og truede arter. Særlig gjelder dette kalkkrevende karplanter knyttet til tørrbakkesamfunn, som smånøkkel (NT), legesteinfrø (NT), dragehode (VU) og nikkesmelle (NT). Mange av disse lokalitetene er sterk gjengroing og må skjøttes for at verdiene ikke skal gå tapt. Flere krevende skorpelav knyttet til åpne, sørvendte og kalkrike berg er også påvist flere steder i kommunen. Dette omfatter flere høyt rødlistede arter som *Toninia pennina* (CR), *Anema decipiens* (EN), *Placynthium stenophyllum* (EN), *Toninia candida* (VU) og *Squamarinia cartilaginea* (VU).

4.2 Skjøtselsbehov

Mange av de artsrike kulturlandskapslokalitetene i Ringsaker er sterkt truet av gjengroing. Av de høyt rødlistede karplanteartene i tørrbakkesamfunnene ser det ut til at det er dragehode (VU) som lider mest under dette. Dragehode ser i langt mindre grad enn enghaukeskjegg (VU) til å kunne etablere seg i veikanter som holdes åpne gjennom årviss kantslått. Derfor er det desto viktigere å bevare dragehodeforekomstene i åkerkanter og andre småbiotoper. Siden dragehode er valgt ut som en prioritert art, bør det være økonomisk mulig å gjennomføre et relativt omfattende skjøtselsopplegg. Mange av dragehodelokalitetene krever krattrydding som engangsinnsetts, med påfølgende slått fra år

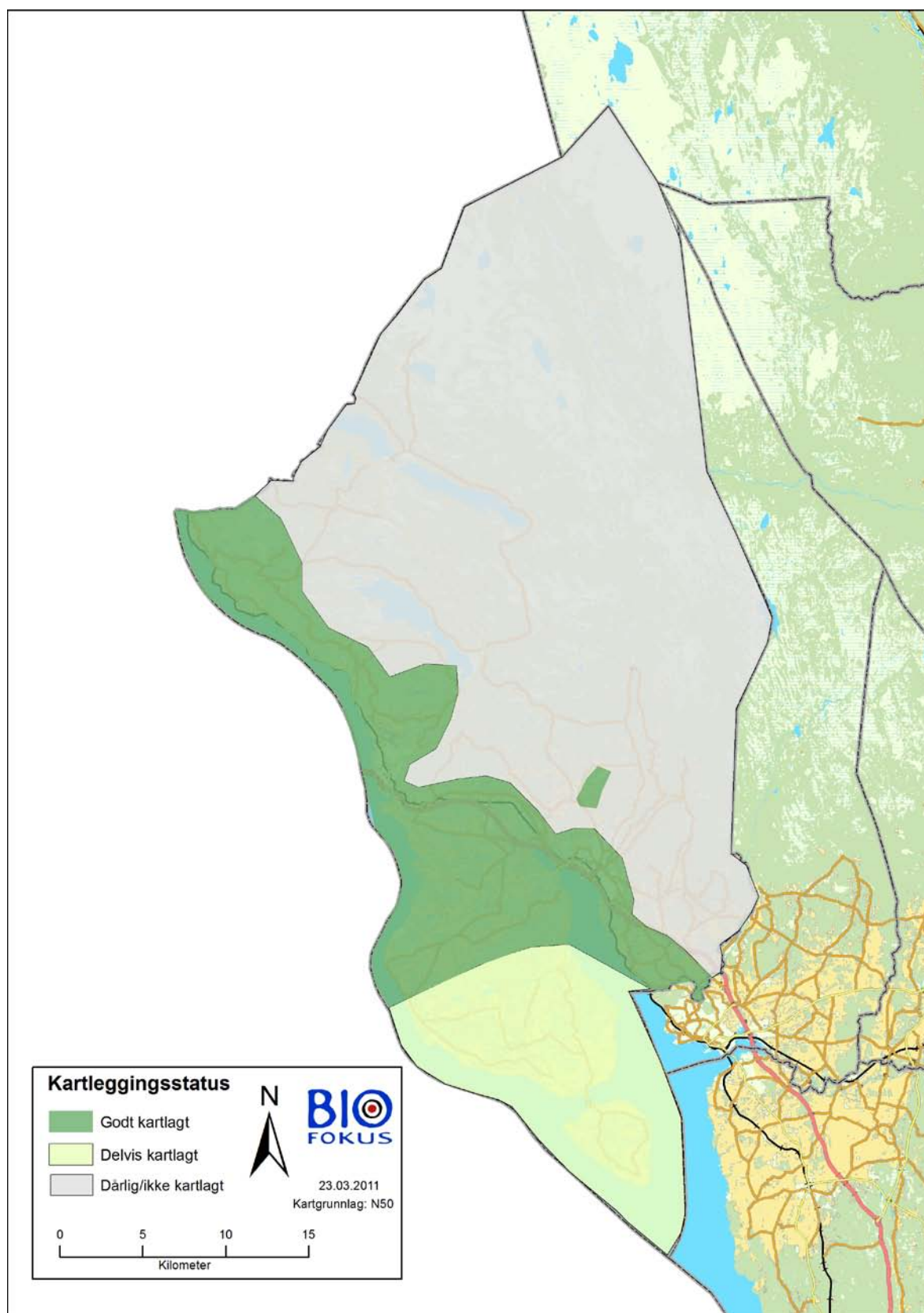
til annen. Slike tiltak vil også virke positivt på andre truede tørrbakkearter som smånøkkel (NT), smalfrøstjerne (NT), legesteinfrø (NT) og enghaukeskjegg (VU).

Det er i dag mange naturbeitemarker i kommunen som er i god hevd. Det er svært viktig at denne hevd opprettholdes på dagens nivå. Enkelte steder bør beitetrykket også intensiveres for at de biologiske verdiene skal opprettholdes. Flere sjeldne og truede arter er knyttet til denne naturtypen. Blant de mest typiske er vårveronika (VU) og flere arter beitemarkssopp.

Dersom man i skjøtselssammenheng skal trekke frem ett område, må det være kulturlandskapet ved Kinnli. Her er det avgrenset flere naturtyper, og det er påvist et svært rikt artsmangfold. Deler av dette landskapet er i dag i ferd med å gro igjen, og det bør derfor utarbeides en skjøtelsesplan for området. Kinnli-området innehar verdier som knapt finnes andre steder i regionen, blant annet i form av et større areal med gamle, stabile hasselkratt.

4.3 Videre kartleggingsbehov

I neste kartleggingsrunde i Ringsaker bør det gjenstående området øst for Brumunddal og nord for E6 prioriteres. Det samme bør Nes og Helgøya, slik at disse delene av kommunen også kan få status som godt kartlagt. Denne delen av kommunen er svært rik og potensialet for flere artsrike kulturlandskapslokaliteter er stort. Videre bør det foretas en kartlegging av potensielle skoglokaliteter, fortrinnsvis i høyereliggende strøk der påvirkningsgraden har vært lav.

Figur 4: Oversikt over kartleggingsstatus for de ulike delene av kommunen. I det mørke grønne arealet er de fleste A- og B-lokalitetene kartlagt. I de lyse grønne arealet er de viktigste kulturlandskapslokalitetene kartlagt, samt at alle gamle naturtypelokaliteter er kvalitetssikret. I det grå området er det kun foretatt kvalitetssikring av gamle avgrensninger.

5 Litteratur

Artskart 2011. Artsdatabanken & GBIF Norge, internett. <http://artskart.artsdatabanken.no/>

Lindblad, I. 1996. Skogområder i Øst- Norge registrert av Siste sjanse. NOA-rapport 1996-1. 202 s.

Naturbase 2011. Direktoratet for Naturforvaltning.
http://dnweb12.dirnat.no/nbinnsyn/NB3_viewer.asp

Strand, L. Å. 2009. Amfibieregistreringer i Hedmark 1990-2008. Fylkesmannen i Hedmark, miljøvernavdelingen. Rapport nr. 2/2009, 56 s.

Vedlegg 1:

Naturtyper – Oversikt

.....

1 Bergsengebekken

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt og Jenny M. Gulbrandsen den 14.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004484, Bergsengebekken N for Halla. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nord for Halla i Brøttum, nord i Ringsaker kommune. Området består av produktiv barskog, og det pågår hogst. Berggrunnen er fattig, og jordsmonnet er friskt og stedvis ganske næringsrikt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog. Den er ført til vegetasjonstypen småbregneskog med lavlandutforming (A5a) med innslag av noen lågurt- og storbregnearter enkelte steder. Feltsjiktet er dominert av skogsnelle, gauksyre, fugletelg, skogørkvein, strutseving, hvitveis og mjødurt. Blåbær utgjør en betydelig del av feltsjiktet på de høytliggende partiene. Bunnsjiktet er dominert av storkransmose i rike partier. Det flere små, fuktige områder langs bekken som er ført til vanlig utforming av rik sumpskog (E4). Her inngår inngår soleiehov og sunmphaukeskjegg i feltsjiktet. Av karplanter er det videre registrert tyrihjel, olavsstake, firblad, maigull, linnea, teiebær, fingerstarr og marihånd sp..

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er flersjiktet, men med dominans av gran i hogstklasse 4. Østover, nedover langs Bergsengebekken, er det overgang til noe eldre skog. Det er registrert fem tørrgraner og fire tørre oretrær innenfor avgrensningen, sammen tre høystubber og tre grove læger av gran. Enkelte stubber innenfor avgrensningen vitner om tidligere plukkhogst i området. Funn av piggråd tyder på at lokaliteten også har vært benyttet til utmarksbeite. Lokaliteten grenser mot nylig flatehogd areal.

Artsmangfold: Tidligere funn av veikstarr (NT), skogsøtgras (VU), fossenål (EN) og langnål (NT) i området kan trolig føres til denne lokaliteten. I tillegg ble vinflekkklav registrert ved kartleggingen.

Verdivurdering: Lokaliteten har funn av flere rødlistede arter, hvorav fossenål (EN) er den høyest rødlistede, men skogen er relativt ung og lite utviklet, og området har et begrenset areal. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skogen anbefales å ha fri utvikling. Sumpskogarealene må opprettholdes ved å unngå endringer i vannstand fra drenering eller endringer av vannføring.

.....

2 Demmtjernet-Kroktjernet-Sandbakktjernet

Intakt lavlandsmyr i innlandet – Blanding mellom ombrotrofe og minerotrofe myrtyper Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt og Jenny M. Gulbrandsen den 16.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Området er nord i Ringsaker kommune, nordøst for Halla. Berggrunnen i området er fattig, og skogarealene rundt er dominert av vekselvis frisk og tørr gran- og furuskog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen intakt lavlandsmyr i innlandet med utformingen blanding av ombrotrofe og minerotrofe myrer. Lokaliteten omfatter tre tjern med omkringliggende myr. Myrkomplekset består av en mosaikk av vegetasjonstyper innen utformingene ombrotrof myrvegetasjon (J) og intermediær myrvegetasjon (L). Myrvegetasjonen rundt tjernene er dominert av faste til mer bløte torvmosematter med sveltull og blokkebær. I noe tørrere områder og inn mot skogbevakst areal er det dominans av trådstarr, myrfiltmose og furutorvmose. Her opptrer også pors, tranebær, dvergbjørk og krekling. Ved innførsels- og utførselsbekker, samt på noe rikere myrpartier langs skogkanten, finnes tyrihjel, ballblom, korallrot, sunmphaukeskjegg, skogørkvein, mjødurt, vendelrot og bekkedarse.

Bruk, tilstand og påvirkning: Myrkomplekset kan ha vært brukt som slåttemyr tidligere, da en del områder har noe engpreg. Det går noen turstier gjennom området, men slitassen er liten. Selve myra er intakt, men det er utført hogst på tilgrensende arealer.

Artsmangfold: Det er uvanlig å finne pors på indre østland, og den opptrer her vital og velutviklet. Ellers er det observert hekkende kvinand og toppand. De rødlistede artene kort trolleskjegg (NT), ørenål (VU), veikstarr (NT) og huldrestarr (VU) er tidligere registrert i området, og beskrivelsene tilsier at de meget sannsynlig er funnet på lokaliteten. Det er dessuten registrert flere arter som tyder på at myren har vært hevdet ved slått tidligere, blant annet jåblom, skogmarihånd, tvebustarr, slåttestarr, tettegras, harerug og myrklegg.

Fremmede arter: Ørekyt (HR) er registrert i alle tre tjernene.

Verdivurdering: Lokaliteten er intakt uten store menneskelige inngrep. Det er flere rike partier med indikatorer på tidligere hevd som slåttemyr. Flere rødlistede arter er tidligere funnet i området, og avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Hogst i området utenfor lokaliteten bør utføres på en slik måte at inn- og utførselskanaler til myrkomplekset ikke påvirkes.

.....

3 Elvsvea

Naturbeitemark – (D04) Frisk fattigeng Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt og Jenny M. Gulbrandsen den 14.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Elvsvea ligger nord i Ringsaker kommune, nordøst for Halla. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder en naturbeitemark med mosaikk av utformingen frisk fattigeng (G4) og frisk, næringsrik natureng (G14). Feltsjiktet er nedbeitet, men ser ut til å være dominert av følblom, engsoleie, skogstorkenebb og slåttstarr. På tørre partier, best utviklet på slått mark rundt uthusene, opptrer en del prestekrage, ryllik, gjeldkarve, engtjæreblom, rødknapp, sølvmore, dunkjempe, blåkløkke, gulaks, markjordbær og hårsveve. En del tørre berg har arter som rosekratt, harerug, jonsokkoll, tepperot, smyle, dunkjempe, engknoppurt, hengeaks, lundrapp, fjellrapp og legeveronika. Granmose forekommer på tørre steiner. Fuktige partier har innslag av ballblom- og skogstorkenebbeng med arter som engsyre, marikåpe sp., rødkløver og villgulrot. Mellom noen trær er det en liten sump som trolig tørker helt eller delvis ut om sommeren. Her finnes sumphaukeskjegg, myrhatt og sumpsivaks. Det står spredt med trær på beitemarken. Bjørk og furu dominerer, og ellers finnes et gammelt epletre, en grov hegg, noe gran og selje. De fleste trærne er relativt unge med en stammediameter på 20-30 cm.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitemarken er i god hevd og blir beitet hver sommer av to hester. Det er lite tråkkskader på vegetasjonen, men noen få stier er etablert.

Artsmangfold: Lokaliteten har en artsrik flora, og det er potensial for beitemarksopp (ikke kartlagt). Det kan også være grunnlag for et høyt mangfold av insekter på engene.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger nær en annen kulturlandskapslokalitet på Brenna, hvor det er funnet verdifull slåttmarkvegetasjon som er noe gjengrodd. Det er få kulturlandskapselementer som gamle trær og steingjerder i området.

Verdivurdering: Lokaliteten er godt hevdet og har stort mangfold av både arter og vegetasjonstyper, men mangler dokumenterte funn av rødlistede arter, og arealet er mediært. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Hevden per dags dato er god og bør opprettholdes. Beitetrykket bør ikke intensiveres.

.....

4 Brenna

Slåttemark – Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt og Jenny M. Gulbrandsen den 14.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Brenna ligger nord i Ringsaker kommune, nordøst for Halla. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder en slåttemark med flere utforminger. Hovedutfomingen er frisk/ tørr middels baserik eng (G7), men det finnes også områder med frisk fattigeng (G4) og kantkratt av einer-rose (F5d). På nedsiden av uthuset har det vært avrenning av gjødsel fra fjøset, og vegetasjonen her består av frisk næringsrik gammeleng (G13). Dominerende arter er hundekjeks, stornesle, mjødukt, ballblom, skogstorkenebb og stormaure. Andre arter som inngår i de tørrere områdene er flekkmore, bleikstarr, dunkjempe, bråtestarr, slirestarr, tepperot, engtjæreblom, stemorsblomst, prestekrage, karve, engknoppurt, knollerteknapp, tveskjeggveronika, gulaks og markjordbær, mens ballblom, vårerteknap, hvitbladtistel, marinøkkel og kvitmaure opptrer i de friskere partiene. Kantkrattet finnes ved enkelte små steinurer, og her opptrer teiebær, dunhavre, prikkperikum, jonsokkoll, legeveronika, bringebær og sveve-arter i sørvendte tørrbakker med einerbusker og rosekratt. Hoggorm ble observert. Rundt husene bærer vegetasjonen preg av forsøk på å holde plen. Disse områdene er ikke inkludert i avgrensningen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Brenne ble tidligere drevet som småbruk med husdyr, men benyttes i dag kun som landsted. Det er usikkert om vollene rundt uthuset fortsatt blir slått; gjengring av rose-einerkratt og en del ung osp tyder på svak hevd.

Artsmangfold: På engen rett ovenfor uthuset ble det funnet marinøkkel.

Fremmede arter: Lupiner vokser i hagen rundt husene, og krøllilje ble påvist i fuktengene sør for uthuset.

Del av helhetlig landskap: Brenna er i nærheten av et annet kulturlandskap på Elvsvea. Landskapet er ellers skogsdominert.

Verdivurdering: Lokaliteten har et høyt arts mangfold, blant annet med den regionalt sjeldne marinøkkel, men arealet er begrenset. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Slåttemarken bør hevdes med slått, enten manuelt eller med lett redskap. Slått bør utføres ofte, helst hvert år da flere av de friske partiene kan gro raskt igjen ved manglende hevd. Lupiner bør fjernes for å hindre spredning til slåttemarken. Krøllilje ansees ikke som en trussel, men kan godt fjernes.

.....

5 Halla nedre

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt og Jenny M. Gulbrandsen den 14.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Halla nedre er en av to grender på Halla nordvest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er svært kalkrik.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder en større naturbeitemark med innslag av flere utforminger. Beitemarken omfatter en sørvent li med natureng (G14) nederst og tørrbakke (G7) øverst, samt et platå med natureng (G14) på toppen. Gjennom platået renner det en bekk med velutviklet kantvegetasjon, og det er flere små lunder med lauvskog/blandingsskog og steinurer på beitemarken. I tørrbakkene er det stedvis et velutviklet kantkratt med einer-rose utforming (F5d). Dominerende arter er engsoleie, hårsveve, flere arter marikåpe, sølvbunke og tveskjeggveronika. Feltsjiktet er

godt nedbeitet, og trolig inngår flere graminider blant de dominerende artene. Tørrbakkevegetasjonen består av tiriltunge, bakkestarr, engrapp, rødknapp, rosekratt, prestekrage, engtjæreblom, lundrapp, bakkeveronika, bakkemynte, sølvmyr, fjellmarikåpe, fløyelsmarikåpe, gjeldkarve, karve, legeveronika og markjordbær. På nakne berg opptrer smørbutikk i store mengder sammen med legeveronika, sandarve, markjordbær, åkerforglemmegei og lodnebegne. Friskere partier domineres av skogstorkenebb og ballblom sammen med engrapp, ryllik, villrips og skogkløver. Lundene består hovedsakelig av relativt ung gran, osp, rogn, spisslønn og selje, men med enkelte grove bjørketrær. I busksjiktet opptrer hegg, einer og rose. Her og der finnes rydningsrøyser med stein samlet fra engene. Lia ned mot gården Halla består delvis av sluttet skog som hovedsakelig er ospedominert. Bekken som renner gjennom beitemarken har nedfall i øst. Langs bekken er det velutviklet kantvegetasjon med tett blandingsskog med samme sammensetning som lundene, men med flere store gråor. Feltsjiktet her består av soleiehov, mjødurt, skogburkne, bekkedarse, skogsivaks, og enghumleblom.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitemarken er beitet og i god hevd, med få tegn til gjengroing. Plataet øverst viser ingen tegn til gjødsling, men kan bli slått i tillegg til beite. Den sørveste lien har noe tegn til gjødsling nederst, trolig avrenning fra øvre beitemark og uthus, mens den øvre delen av lien har en artsrik tørrbakkevegetasjon påvirket av moderat tråkk. Skogpartiene på lokaliteten er sterkt påvirket, men enkelte eldre trær finnes, og i lia ned mot gården Halla finnes en ospeskog med god aldersspredning og en del dødved i ulike stadier.

Artsmangfold: Det finnes flere større felt med vårveronika (VU) i overkant av beitet ned mot gården. Engnellik er også registrert her. Det er stort potensial for beitemarkssopp og insekter. Sibirkjuke (VU) ble påvist på et ospelåg i lia med mot gården. I denne delen av lokaliteten er det ytterligere potensial for sjeldne og truede vedboende sopp.

Verdivurdering: Lokaliteten består av et større areal med godt hevdet beitemark på kalkgrunn med stort arts mangfold og flere naturtyper i mosaikk. Den rødlistede vårveronika (VU) opptrer flertallig flere steder. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitemarken bør beites med samme intensitet som i dag. Økning av beitetrykk kan føre til slitasje på tørrbakkevegetasjonen og økt gjødsling, noe som er uheldig for arts mangfoldet. Skogarealenes verdier bevares best ved fri utvikling.

.....

6 Skog

Naturbeitemark – (D04) Frisk næringsrik "natureng" Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Skog ligger nordvest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder en naturbeitemark med utformingen frisk næringsrik natureng - ballblomeng (G13). Omtrent halvparten av beitemarken er skogdekt og dominert av flere eldre og grove bjørketrær. Dette området er avgrenset til hagemark med bjørkehageutforming. I tresjiktet inngår også osp, rogn, gran og spisslønn, med stedvis mye oppskyttende ung osp. Det finnes også noe død, liggende osp. En del steinurer inngår i lokaliteten, og i forbindelse med dem er det små områder med tørrbakkevegetasjon (G7), med smørbutikk, gulaks, krattsolie, engtjæreblom, lodnebegne, engknoppurt, hårsveve og markjordbær. Generelt for hele beitemarken er de dominerende artene bringebær, hundekjeks, ballblom, skogstorkenebb, mjødurt, blåbær og ormetelg, med innslag av gjeldkarve, enghumleblom, gjerdevikke, jonsokkoll, tveskjeggveronika, ryllik, skogforglemmegei, skogsvinerot, skjørlok, blåklukke, beitesvever og kvitmaure. I busksjiktet inngår rødhyll, hegg og einer.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitemarken er inngjerdet, men det blir ikke lengre holdt husdyr på gården. Beitemarken har trolig ikke vært beitet på flere år og er noe gjengrodd av osp enkelte steder.

Fremmede arter: Hagelupin vokser ved vegkanten, og rødhyll er påvist inne på selve beitemarken.

Del av helhetlig landskap: Skog inngår som en av flere naturbeitemarker i området, og det finnes en del artsrike tørrenger og vegkanter. Flere av naturbeitemarkene er ved svak eller ingen hevd.

Verdivurdering: Lokaliteten er liten med et mediært arts mangfold og er noe gjengrodd på grunn av fravær av hevd. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitemarken bør beites årlig, og oppskyttende osp bør fjernes.

.....

7 Rud S

Kalkskog – Kalkgranskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Rud ligger nordvest i Ringsaker kommune. Lokaliteten befinner seg på baserik grunn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder en kalkgranskog i en østvendt skrent med mye minrealjord og skifer sør for gården Rud. Tresjiktet består av gran, men med innslag av rogn, hegg og spisslønn, samt noe bjørk øverst. Feltsjiktet består av hogstauder, lågurtplanter og noe bregnedekt areal, hovedsakelig nederst langs bekken. Vegetasjonstypene er en mosaikk av lågurtskog (B1a), storbregneskog (C1a) og hogstaudeskog (C2b). Dominerende arter er hvitveis, strutseving (langs bekken) og gauksyre, men det finnes rikelig med firblad, skogstjerneblom, blåveis, fingerstarr og skogsalat. Ellers inngår vill solbær, tyrihjel, skogfiol, teiebær og trollbær.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er dominert av gran i hogstklasse 4-5, og det har vært noe plukkhogst nederst langs bekken. Ellers er det ingen tegn til stubber i skrenten, samt svært lite død ved, noe som tyder på at skogen tidligere har vært

ryddet og brukt til beitemark. Det er ingen rester av verdifull beitemark i dag, og skogen er registrert på bakgrunn av rik karplantefora knyttet til kalkskog.

Artsmangfold: Ingen sjeldne arter er registrert, men det er potensial for kalkkrevende sopper.

Verdivurdering: Lokaliteten består av en ung kalkgranskog av begrenset areal, men med rik vegetasjon i feltsjiktet og stort potensial for sopp. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skogen bør ha fri utvikling, men man kan påskynde etablering av en flersjiktet naturskog ved å tynne ut enkelte av de store grantrærne og la død ved ligge igjen.

.....

8 Sveum V

Naturbeitemark – (D04) Frisk næringsrik "natureng" Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Sveum ligger nordvest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk næringsrik natureng (G13). Naturbeitemarken var godt nedbeitet på befaringsstidspunktet, og en del arter kan ha blitt beitet ned og er dermed ikke registrert. Naturbeitemarken består enger som strekker seg oppover på begge sider av en bekk. Bekken danner en kulp inne på beitemarken, og langs bekken finnes en del gråorskog. Dominerende arter i engen er engsoleie, stornesle og kort nedbeitede graminider. Noe gran, bjørk og einer vokser spredt. I dammen finnes noe flaskestarr; ellers er den vegetasjonsløs. Langs bekken opptrer mjørdurt, strutseving, skogsivaks, enghumleblom og bekkekar. Det er sig fra en kilde i den østvendte lia.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitemarken er i god hevd og blir beitet av sau. Det er tydelig opptråkket mark ved fôringsautomatene, men ellers er det ingen tegn til slitasje.

Artsmangfold: Lokaliteten har potensial for beitemarkssopp og muligens artsrik moseflora.

Del av helhetlig landskap: Naturbeitemarken ligger i et landbruksmråde med mye husdyrhold og flere beiteenger.

Verdivurdering: Beitemarken er variert med innsalg av mange viktige elementer som bekk, dam og kildeisig, men få arter er registrert, devis på grunn av beitetrykk og sesong. Ytterligere registreringer bør kunne heve verdien. Avgrensningen vurderes foreløpig som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitemarken bør beites og holdes i hevd på tilsvarende måte som i dag, og det bør legges til rette for etablering av vannvegetasjon i dammen.

.....

9 Sveum SV

Naturbeitemark – (D04) Frisk næringsrik "natureng" Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Sveum ligger nordvest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk næringsrik natureng (G13), men lokaliteten har en variert og kupert struktur med mange overganger mellom frisk skogstorkenebb og tørrere berg med bitterbergknapp og tørre mose-reinlavsamfunn. Naturbeitemarken domineres av engsoleie og skogstorkenebb med stedvis mye gjeldkarve i friske områder, og med kattedot, bakkemynte, legeveronika, harerug, tveskjeggveronika og hårsveve i tørrere partier. Naturbeitemarken er delvis tredekt, og tresjiktet består av ung til middelaldret rogn, osp, furu og gran, med en del korsved og einer i busksjiktet. Junkerbregne ble observert i en liten kløft i berget, og under de middelaldrede grantrærne var det lågurtvegetasjon med mye fiol sp..

Bruk, tilstand og påvirkning: Naturbeitemarken er ved god hevd og beites av hest. Det er noe tråkk ved porten; ellers er beitemarken lite påvirket av slitasje. Engen, primært de friskere partiene, er i ferd med å bli noe gjenngrodd av osp. På grunn av skrinne mark og kupert terreng har engen trolig kun vært brukt til beite, eventuelt utmarksslått.

Artsmangfold: Engen har potensial for sjeldne arter av beitemarkssopp og insekter.

Del av helhetlig landskap: Naturbeitemarken inngår som en av flere beiteenger i landskapet.

Verdivurdering: Lokaliteten har et lavt artsamangfold og et begrenset areal, men verdien kan vurderes hevet dersom ytterligere funn f.eks. av sopp og insekter blir gjort på stedet. Avgrensningen vurderes derfor foreløpig som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitemarken bør beites som i dag, og osp bør tynnes ut. Det bør videre tas sikte på å bevare og fristille lauvtrær.

.....

10 Haukenes

Artsrik veikant – Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Haukenes ligger nordvest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen artsrik vegkant med vegetasjonsutformingen engtjæreblomeng (G7a). Vegkanten er dominert av engtjæreblom, stedvis med mye bakkemynte. Andre arter er bringebær, hårsveve, forglemmegei sp., legeveronika, bitterbergknapp, liljekonvall, markjordbær, prestekrage, rødknapp, hundekjeks, engsoleie, stemorsblomst, tveskjeggveronika, karve, ryllik, skogstorkenebb, tiriltunge, fagerklokke og smørbukk. Vegkanten ligger i et område med relativt ny bebyggelse, intensivt drevet landbruksareal og en del forstyrret mark, blant annet en ruderatmark med mye lupiner på nedsiden av veien.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det ser ut til at vegkanten blir ryddet jevnlig, da det kun er lave årsskudd av bringebærbusker til stede. En 50 cm stubbe av furu står igjen, og ellers er det noe ung bjørk, osp og furu i overgangen mot skogen ovenfor.

Artsmangfold: Det er ikke registrert noe sjeldne arter i vegkanten, men det var rikelig med insekter (ikke undersøkt) i området.

Fremmede arter: Ruderatmarken nedenfor har en stor bestand av lupiner, og det er også fare for invadering av hageplanter fra nærliggende blomsterbed.

Verdivurdering: Lokaliteten ligger i et intensivt drevet landskap, og arealet og arts mangfoldet er begrenset. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Vegkanten ser ut til å bli ryddet jevnlig, og dette bør opprettholdes, helst årlig eller med få år mellom hver rydding. Hageplanter og fremmede arter bør ikke få etablere seg på lokaliteten.

.....

11 Ring

Parklandskap – Allée Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Ring ligger vest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen parklandskap med utformingen allée. Alléen består av 8-10 store trær, hovedsakelig spisslønn, men også med innslag av lind. Stammediameteren varierer mellom 30 og 70 cm. Det er noe spredning i alder, men ingen helt unge eller virkelig gamle trær. Barkstrukturen er moderat grov på de eldste trærne, og tynning av grener har ført til noen skader i barken som på sikt kan gi hullheter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Alléen fremstår som godt hevdet, og vegkanten ser ut til å bli jevnlig ryddet.

Artsmangfold: Det er ikke undersøkt epifyttisk flora på trærne.

Del av helhetlig landskap: Alléen inngår som en del av et større kulturlandskap med flere store gamle trær og beitemarker og bidrar til et helhetlig landskapsbilde.

Verdivurdering: Lokaliteten har ingen verdifulle artsfunn, men har verdi som landskapselement og bidrar til kontinuitet i store gamle trær i området. Verdien settes derfor til lokalt viktig (C).

Skjøtsel og hensyn: Alléen bør skjottes som i dag, ved at vegkantvegetasjon og kratt ryddes. Dersom det vurderes som en risiko å la trærne bli stående etter hvert som de eldes, kan man vurdere å forsiktig styve dem gradvis over flere år. Styvede trær blir generelt eldre og er mer stabile for vær og vind. Dersom trær må felles, bør lægrene legges igjen i området som et habitat for vedboende epifytter og insekter.

.....

12 Rise NV

Artsrik veikant – Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Rise ligger vest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen artsrik vegkant med vegetasjonsutformingen engtjæreblomeng (G7a). Lokaliteten domineres av velutviklet tørreng med engtjæreblom og hårsveve. Ellers opptrer markjordbær, bakkemynte, gjeldkarve, skjærmsveve, smørbukk, skogkløver, malurt, ryllik, hengeaks, rundbelg, rødknapp, prestekrage, lintorskemunn, hestehavre og kratthumbleblom.

Bruk, tilstand og påvirkning: Vegkanten fremstår som godt hevdet og ser ut til å bli jevnlig ryddet.

Artsmangfold: Det er ikke registrert sjeldne karplanter på lokaliteten, men artsrike vegkanter med tørreng har et høyt potensial for insekter. Tilsvarende vegkanter i området er viktige habitat for enghaukeskjegg.

Fremmede arter: Det finnes noe vinterkarse (HR) på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Vegkanten inngår som en del av et større kulturlandskap med flere store gamle trær og beitemarker og bidrar til et helhetlig landskapsbilde.

Verdivurdering: Lokaliteten er noe artsrik, men har ingen sjeldne funn. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Tørrengen bør slås jevnlig for å hindre gjengroing av kratt.

.....

13 Herberg S

Store gamle trær – Gammelt tre Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Herberg ligger vest i Ringsaker kommune. Berggrunnen er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen store gamle trær med utformingen gammelt tre. Lokaliteten omfatter flere store spissløner, hvor 4 er frittstående og 3-4 står tettere i utkanten av en hage. Lønnen ved uthuset på Herberg er ca. 80 cm i diameter, har grov barkstruktur og er ved noe dårlig kondisjon. Til tross for god vokseplass er kronen høy og smal med flere døde grener ytterst. En del grener er kuttet av nederst for å sikre fremkommelighet på veien ved siden av. Jordsmonnet der den står er preget av gjødseltilsig, men marken er ellers steinete. I utkanten av beitemark/grasproduserende eng står det to lønnetrær til. Stammediameteren er ca. 60 cm, og de er i ganske svak kondisjon, trolig på grunn av jordbearbeiding for nært inntil. Inne i en inngjerdet kalvehage står det en lønn med velutviklet krone og stammediameter på ca. 100 cm. Det er enkelte sår i barken etter gnag fra husdyr, og vegetasjonen er slitt bort. De siste store lønnetrærne er mellom 50 og 70 cm i diameter og står nokså tett i en overgang mellom graseng og hage.

Bruk, tilstand og påvirkning: Flere av trærne er ved svak kondisjon, trolig på grunn av jordbearbeiding og påfølgende mekaniske skader på rotsystemet. Ellers ser ikke trærne ut til å ha blitt skjøttet, med unntak av fjerning av lave greiner på treet ved veien.

Artsmangfold: Det er ikke undersøkt epifyttisk flora på treet, men flere hadde velutviklet mose- og lavsamfunn.

Del av helhetlig landskap: Lønnetrærne inngår i et variert og småskala landbruksområde, dominert av fulldyrket mark, men med utviklede korridorer, grøftekanter og åkerholmer. Det er i tillegg kartlagt flere naturbeitemarker i nærheten.

Verdivurdering: Lønnetrærne er av varierende alder og grovhet, men dette gir god kontinuitet, og avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør etableres en lomme av ubearbeidet mark rundt lønnetrærne som står i tilknytning til graseng/beitemark. I den grad det er mulig, bør mekanisk påvirkning av treet ved uthuset reduseres. Sammenheng ser ikke ut til å være et problem, men dersom det oppstår krattvegetasjon rundt trærne, bør dette ryddes slik at kronene får fri utvikling. Det vil være ønskelig med noe fristilling av de trærne som står i forbindelse med hagen, spesielt i busksjiktet.

.....

15 Korslund

Slåttemark – Frisk næringsrik "natureng" Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Korslund ligger nordvest i Ringsaker kommune, ved Korsvika langs Mjøsas østbredd. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder en naturtypen slåttemark med en mosaikk av utformingene natureng (G13) og engtjæreblomeng (G7a). Slåttemarken består av en øvre og en nedre eng delt av veg, og er dominert av moderat frisk mark med hundekjeks. Begge engene har områder med tørrbakke, hvorav den øvre har de best velutviklede arealene. I tørrbakkene dominerer engtjæreblom og hårsveve. Andre arter er prestekrage, legeveronika, sølvmyre, kvitkløver, skjærmsveve, ryllik, løvetann, hundegras, tveskjeggveronika, markjordbær, bakkemynte, stormaure, knollerte knapp, dunhavre, rød knapp og gjerdevikke.

Bruk, tilstand og påvirkning: Engene består av vekselvis frisk mark og tørrenger. Feltsjiktet tyder på at engene er noe påvirket av gjødsling, spesielt de friskere partiene med hundekjeks. Markstrukturen er jevn og det er få tegn til gjengroing, kun noe ung bjørk, osp og korsved øverst mot skogkanten. Engene har muligens vært pløyd tidligere, kanskje med unntak av tørrengene, men det er i så fall flere år siden, og vegetasjonen fremstår som godt etablert og stabil.

Artsmangfold: Ingen sjeldne planter er registrert på lokaliteten, men det var et rikt insektliv på engene (ikke undersøkt).

Del av helhetlig landskap: Slåttemarken ligger i et landbruksområde med mye husdyrhold og flere beiteenger.

Verdivurdering: Lokaliteten består av to relativt ordinære naturenger, men med innslag av den truede utformingen engtjæreblomeng. Engene fremstår som stabile og avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Videre hevd av slåtteeengene inkluderer årlig slått, gjerne i slutten av juli eller senere. Kultivering av engene i form av gjødsling, sprøyting og pløying bør ikke forekomme, da det vil ødelegge tørrbakkestrukturene og redusere arts mangfoldet.

.....

16 Dæli S

Naturbeitemark – (D04) Frisk næringsrik "natureng" Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Dæli ligger nordvest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder en naturtypen naturbeitemark med utformingen natureng (G13). Beitemarken er godt nedbeitet, og det er hovedsakelig engsoleie som står igjen og dominerer feltsjiktet. I søkk med tydelig gjødselpåvirkning er det dominans av stornesle. I fuktige søkk, spesielt i overgangen til skog, er det områder med høgstaudevegetasjon. Her opptrer ballblom, tyrihjel, nyseryllik, forglemmegei sp., vendelrot, engsoleie, mjødurt og marikåpe sp.. De noe tørrere områdene som er godt nedbeitet har innslag av dunkjempe, karve, gjeldkarve, tveskjeggveronika og firkantperikum.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitemarken er ved god hevd og er beitet av hest. Det er få tegn til tråkk og slitasje, med unntak av noen få stier ved porten. Beitepresset er ikke høyt, men ser ut til å være konstant gjennom sesongen.

Artsmangfold: Ingen sjeldne planter er registrert på lokaliteten, men det er potensial for beitemarkssopp.

Del av helhetlig landskap: Naturbeitemarken ligger i et landbruksmråde med mye husdyrhold og flere beiteenger.

Verdivurdering: Lokaliteten er en intakt beitemark med lavt artsamangfold, men det er potensial for beitemarkssopp. Avgrensningen vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitemarken bør beites, men beitetrykket bør fordeles på flere perioder av sesongen i stedet for kontinuerlig beitepress. Dette for å sikre blomstring og frøsetting av planteartene på lokaliteten.

.....

17 Dæli V

Hagemark – Bjørkehage Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Dæli ligger nordvest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen hagemark med utformingen bjørkehage. Feltsjiktet er ført til en mosaikk av vegetasjonsutformingene frisk fattigeng (G4a) og frisk, næringsrik natureng (G13). Tresjiktet består av fleraldret bjørk med dominans av trær med brysthøydiameter på 15-20 cm. Flere eldre bjørker med diameter opptil 45 cm står mellom de yngre. I tørrere områder forekommer enkelte furuer med en diameter på 40-50 cm. Det finnes enkelte stubber, men ikke rester av død ved i hagemarken. Det er en del unge skudd av osp og selje i busksjiktet. Feltsjiktet er dominert av gulaks, engkvein, engsoleie og skogstorkenebb, med innslag av lundrapp, brennesle, maiblom, gauksyre, hvitveis, fugleteig, ormetelg, stormarimjelle og skogstjerne.

Bruk, tilstand og påvirkning: Hagemarken er i god hevd og benyttes til utmarksbeite, uvisst av hvilke(t) dyreslag. Tresjiktet er ganske tett med ungbjørk.

Artsmangfold: Ingen rødlistede arter er registrert, men det er potensial for beitemarkssopp.

Del av helhetlig landskap: Hagemarken ligger i et landbrukslandskap med beitemarker, åkerholmer, bekker og intensivt jordbruk.

Verdivurdering: Lokaliteten har et relativt ungt tresjikt og et begrenset artsamangfold i feltsjiktet. Verdien kan eventuelt heves dersom ytterligere kartlegginger finner sjeldne beitemarkssopp, men avgrensningen vurderes foreløpig som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Hagemarken kan med fordel tynnes en del i tresjiktet, med fristilling av eldre bjørke- og furutrær. Store, gamle trær som går overende bør få ligge igjen på lokaliteten. Hagemarken bør beites årlig.

.....

18 Botsenden

Mudderbank – Rik utforming Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 19.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i BioFokus regi.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger innerst i Botsenden og omfatter et grunt mudderbankareal som tidvis blottlegges.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen mudderbank, rik utforming. Disse mudderbankene huser artsrike pusleplantesamfunn som også inkluderer rødlistede arter

Artsmangfold: I pusleplantesamfunnene finnes arter som firling (VU), sprikevasshår, sylblad og nordlig evjebloom. I strandkanten finnes myrstjerneblom (EN) flere steder.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår trolig i et nettverk av pusleplantesamfunn i dette området.

Verdivurdering: Velutviklede pusleplantesamfunn med innslag av rødlistede arter representerer en sterkt truet vegetasjonstype. Lokaliteten vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bevares best under fri utvikling.

.....

19 Dæli-Bruvold

Viktig bekkedrag – Bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Dæli ligger nordvest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen viktige bekkedrag med utformingen bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap. Bekkedraget er best utviklet i nedløpet fra Dæli gård og mellom Bruvold og Korsvika. Her har bekken rik kantvegetasjon, og spesielt sør for Bruvold er det et velutviklet og bredt tresjikt langs bekkedraget. Her er det flere liggende stokker av gråor i flere nedbrytningsstadier og akkumulasjon av dødt organisk materiale i viker. Bunnen av bekken er dominert av blokkstein med løs leire i bunnen og langs kantene. Bekkedraget er tydelig flompåvirket, og det ligger flere fuktenger langs bekken sør for Bruvold. Ved Dæli er bekkedragets tresjikt redusert på grunn av rydding og jordbruksaktivitet langs kantene, men det er allikevel verdier knyttet til bekkedraget som en korridor i landskapet. Feltsjiktet er vekselvis dominert

av strutseving, høgstauder og fuktenger ført til vegetasjonstypen ballblomeng (G13). Arter som opptrer er tyrihjel, ballblom, enghumleblom, soleiehov, geitrams, skogstorkenebb, skogstjerneblom, mjødurt, brennesle og vill solbær. I tillegg til gråor er det en del bjørk i tresjiktet. Lengst nord er det en gammel steinbru som det nylig har vært ryddet rundt. Engklokke er påvist langs bredden.

Bruk, tilstand og påvirkning: Bekkedragets tilstand er varierende. Sør for Bruvold er kantsoner og tresjikt intakt, og til tross for rydding av tresjiktet er det en velutviklet kantson ved Dæli gård. Imidlertid er kantsonen i stor grad fraværende der terrenget flater ut nedenfor Dæli gård. Bekkedraget er trolig påvirket av avrenning fra husdyrhold og jordbruksarealer, men det er ingen tegn til forurensing.

Artsmangfold: Ingen sjeldne karplanter er registrert, men bekkedraget har potensial for stort mangfold av fugler og insekter.

Del av helhetlig landskap: Området består av en mosaikk av intensivt drevet jordbrukslandskap, hagemark, beitemark og åkerholmer. Bekken knytter sammen flere viktige landskapselementer og danner en korridor gjennom landskapet.

Verdivurdering: Lokaliteten har stedvis velutviklede kantsoner og knytter sammen flere landskapselementer. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør tas sikte på å etablere velutviklede kantsoner langs hele bekkedraget ved at det etableres et tresjikt langs bekken fra Dæli mot Bruvold. Dette vil øke verdien av bekkedraget som korridor og redusere avrenning fra jordbruksarealene. Det kan med fordel tynnes noe i tresjiktet underveis slik at man unngår ensaldret tresjikt.

20 Bruvold

Artsrik veikant – Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Bruvold ligger vest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen artsrik vegkant og er ført til vegetasjonstypen engtjæreblomeng (G7a). Lokaliteten er noe forstyrret og fremstår enkelte steder som ruderatmark, men tørrbakkepreget dominerer. Feltsjiktet er dominert av engtjæreblom og hundekjeks, og ellers opptrer vårpengeurt, skjermesveve, markjordbær, firkantperikum, engsoleie, tiriltunge, teiebær, rødknapp, legeveronika, gjeldkarve, prestekrage, kvitkløver, ryllik, fuglevikke, geitrams, stormaure, beitesveve, tepperot, marikåpe sp. og stornesle.

Bruk, tilstand og påvirkning: Vegkanten er påvirket av kantslått som har hindret etablering av busk- og tresjikt, og tørrbakken er velutviklet. Det har trolig forekommet grøfterens eller hagearbeid med påfølgende deponering av jord i vegkanten. Dette har ført til forekomst av noe ruderatmark.

Artsmangfold: Ingen sjeldne arter er registrert, men engtjæreblomenger kan ha et høyt mangfold av insekter (ikke undersøkt).

Fremmede arter: Kanadagullris og vinterkarse forekommer.

Verdivurdering: Lokaliteten er av begrenset areal og er noe forstyrret, men har fortsatt verdi som tørrbakke med potensial for rikt insektliv. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Kantslått bør opprettholdes, og tørrbakken bør få videreutvikle og spre seg uten flere deponeringer av løsmasser.

21 Hundskjøl NØ

Naturbeitemark – (D04) Frisk næringsrik "natureng" Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Hundskjøl ligger nordvest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingene frisk, næringsrik natureng (G13) og fattig tørreng (G4a). Terrenget er svært variert med fuktenger i små søkk og tørrengvegetasjon rundt fjellknauser. Lengst i øst er det overgang til middelaldrende furuskog som også er beitet, men ikke tatt med i avgrensningen. Feltsjiktet er godt nedbeitet domineres av engsoleie, rødsvingel og sølvbunke. Andre arter som opptrer er smørbukk, korsknapp, stornesle, karve, markjordbær, tveskjeggveronika, firkantperikum, gjeldkarve, tyttebær, blåbær, ryllik, engsyre, prestekrage, engtjæreblom, legeveronika og gulaks.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitemarken er i god hevd, og feltsjiktet er godt nedbeitet av storfe. En del ung gran har etablert seg i beitemarken, og en tørr og død middelaldrende gran står igjen på en knaus.

Artsmangfold: Ingen sjeldne arter er registrert, men lokaliteten har potensial for beitemarkssopp.

Del av helhetlig landskap: Beitemarken er en av flere kulturlandskapselementer i området, som blant annet inkluderer hagemark, beitemark og bekkedrag. Det renner en bekk med velutviklet kantvegetasjon på nedsiden av beitemarken.

Verdivurdering: Lokaliteten er i god hevd, men har et moderat arts mangfold. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi). Dersom ytterligere kartlegging resulterer i sjeldne beitemarkssopp, bør verdien heves.

Skjøtsel og hensyn: Beitemarken bør beites som i dag, og det kan med fordel tynnes noe blant de unge granene som skyter opp. Den tørre granen på knausen bør få stå som et potensielt habitat for vedlevende insekter og epifytter.

22 Herberg

Naturbeitemark – (D04) Frisk næringsrik "natureng" Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Avgrensningen erstatter tidligere naturtypeavgrensning BN00004558, Herberg. Denne avgrensningen inkluderte to dammer, som nå er skilt ut som en egen naturtypeavgrensning. Lokaliteten var på befaringstidspunktet beitet av svært nærgående kyr og er derfor mangelfullt kartlagt. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Herberg ligger vest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk næringsrik natureng (G13). Området ligger i en svak sørvestvent helling og t er dominert av frisk og næringsrik mark. Flere tørre knauser med tørrbakke- og knausvegetasjon stikker opp innimellom. Dominerende arter i feltsjiktet er hundegras, engsoleie, bakkestarr, marikåpe sp., skogstorkenebb og mjødukt. Det er noe høymole og brennesle, spesielt i søkk med næringstilsig. Tresjiktet er etablert på små øyer med lauvskog, og mer sammenhengende ved overgangen til granskog i overkant. Her finnes ask (NT), spisslønn, rogn, bjørk og en del gran, stort sett unge trær.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitemarken er beitet av storfe, og det er ingen tegn til gjengroing. Kratt og ungsog ser ut til å bli jevnlig ryddet.

Artsmangfold: Artsmangfoldet er mangelfullt kartlagt, men det er potensial for beitemarksopp.

Del av helhetlig landskap: Beitemarken inngår som en av flere beitemarker i området, og det finnes mange gamle trær. Landskapet er preget av en kombinasjon av beitemark og fulldyrket mark, hvor en del av beitemarkene er ubearbeidet.

Verdivurdering: Lokaliteten er mangelfullt kartlagt, og avgrensningen vurderes derfor foreløpig som lokalt viktig (C-verdi). Verdien vil trolig økes ved en grundigere kartlegging.

Skjøtsel og hensyn: Beitemarken bør hevdes ved beite som i dag, og man bør unngå bruk av kunstgjødsel. De unge frittstående (edel)lauvtrærne bør bevares for å etablere et landskap med store gamle trær

.....

25 Hundskjøl Ø

Naturbeitemark – (D04) Frisk næringsrik "natureng" Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 16.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Hundskjøl ligger nordvest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingene frisk, næringsrik natureng (G13) og fattig tørreng (G4a), men med dominans av natureng. Terrenget er svært variert med fuktenger i små søkk og langs bekker og tørrengvegetasjon rundt fjellknauser og i bratte partier. Dominerende arter er hundekjeks, hundegras, timotei, brennesle og engsoleie. I tørrengene står bakkemynte, engnellik, blåklomme, smalkjempe, gulfatbelg, smalkjempe, engtjæreblom, dunkjempe, legeronika, snauveronika, smørbutikk, markjordbær, hårsveve, engklomme og marianøkkelblom. Den sistnevnte fantes dessuten rikelig på bar mark inn mellom lindetrær i en skrent. I tillegg fantes en del rosekratt på tørrengene. I naturengene opptrer rødkløver, karve, tveskeggeronika, rødknapp, engknoppurt, fagerknoppurt, skogkløver, korsknapp, hvit jonsokblom, kratthumleblom og kvitmaure. I de fuktigste partiene bestod vegetasjonen av mjødukt, brennesle, ballblom og skogstorkenebb. Det er flere små skogholt inkludert i beitemarken. Enkelte av disse bærer preg av noe skjøtsel og fremstår som små, men relativt unge, hagemarker. Andre er tettvokste med både eldre og yngre trær og et lite utviklet feltsjikt. Skogholtene består av lind, hegg, rogn, bjørk og osp, med en del spisslønn, korsved og vill solbær i busksjiktet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitemarken er i noe svak hevd, og feltsjiktet er enkelte steder 1,5 meter høyt. Beitemarken var ikke beitet i inneværende år (juni), men blir trolig beitet av storfe om høsten. Det er noe etablering av strøsjikt og en del gjengroing i form av ung gran, einer, rogn og bringebærkratt. Det står flere eldre lindetrær i skogholtene med brysthøydiameter på opptil 55 cm, og en gadd av osp (diameter 50 cm) har flere spettehull.

Artsmangfold: De sjeldne karplantene vårveronika (VU), marinøkkel, bakkestarr og enghaukeskjegg (VU) er registrert på lokaliteten i 2008. Lokaliteten har potensiale for beitemarksopp, og i august 2010 ble det funnet blant annet lutvokssopp, røykkøllesopp, grønn vokssopp, flammekokssopp (VU), gul vokssopp og mønjevokssopp. Kombinasjonen av artsrike enger og flere eldre trær gir dessuten potensial for høy insektdiversitet.

Fremmede arter: Kanadagullris.

Del av helhetlig landskap: Beitemarken er et av flere kulturlandskapselementer i området, som blant annet inkluderer hagemark, beitemark og bekkedrag.

Verdivurdering: Lokaliteten har en artsrik flora og flere verdifulle tørrenger over et stort areal. Det er dessuten bekker og skogholt på lokaliteten som bidrar til å danne et helhetlig landskap av småskalamosaikk. Det er funnet flere sjeldne planter og sopp på lokaliteten, men den er i noe svak hevd. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitemarken kan med fordel beites noe mer intensivt, spesielt i områder som har etablert strøsjikt og er noe gjengrodd av kratt. Dersom man primært ønsker å bruke beitemarkene om høsten, kan man vurdere å supplere med noe beite tidlig om våren. Dersom løvkratt, einer og gran ekspanderer, bør det ryddes.

.....

27 Herberg Ø

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Herberg ligger vest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk/tørr, middels baserik eng (G7). Engen er trolig gammel slåttemark. Nedre og sørlige deler av engen er nokså gjengrodd med bringebær og mjødukt, men en artsrik tørrbakke er fortsatt inntakt og uten tegn til gjengroing. Vegetasjonen er dominert av hundegras og engkvein i de friske arealene. I tørrbakken, som er ført til en mosaikk av engtjæreblomeng (G7a) og dunhavreeng (G7b), opptrer engsmelle, bitterbergknapp, fagerknoppurt, tiriltunge, karve, dunkjempe, gjeldkarve, smørbukk, skogkløver, markjordbær, engtjæreblom, rips, legeveronika, tveskjeggveronika, rødknapp, fløyelsmarikåpe og dunhavre.

Bruk, tilstand og påvirkning: Engen har trolig vært slått tidligere, men har tydeligvis vært beitet i flere år. Det er ingen beitesensitive eller spesielt slåttebegunstigete arter på engen. Det er ingen tråkkskader eller andre tegn til overbeite eller slitasje.

Artsmangfold: Det er potensial for kalkkrevende beitemarkssopper, og artsrike tørrenger er viktige for mange insekter.

Del av helhetlig landskap: Engen inngår i et kulturlandskap med flere beitemarker og store gamle trær.

Verdivurdering: Engen er noe gjengrodd, men har en velutviklet og artsrik tørrbakke med kalkindikatorer. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Engen kan med fordel slås årlig, helst sent på sommeren etter 15.juli, men da det ikke finnes beitesensitive eller spesielt slåttebegunstigete planter på engen, er beite godt alternativ til slått. Bringebær og mjødukt bør ryddes dersom det øker i areal og truer med å utskygge tørrengen.

.....

29 Lundehegda

Rik blandingskog i lavlandet – Sørboreal blandingskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Avgrensningen erstatter tidligere naturtypelokalitet BN00004528, Lundehegda.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lundehegda ligger på sørsiden av Amlisberget vest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik blandingskog i lavlandet med utforming sørboreal blandingskog. Avgrensningen inkluderer et felt med lauvskog som grenser mot eldre granskog i øst og vest, fattig furuskog i nord og ung granskog i sør. Tresjiktet består av fleraldret rogn, noe gammel gran, en del ung spisslønn og bjørk. Flere av de eldre trærne, spesielt bartrærne, var dekket av store mengder strylav. I busksjiktet fantes en del hegg, og vegetasjonen i feltsjiktet er ført til lågurt-høgstaude (B2-C) med tyrihjel, strutseving og trollbær. Lysåpne glenner hadde rikelig med rød jonsokblom og skogstorkenebb. Øverst i avgrensningen er det en skrent med furuskog og partier med tørre knauser og enger, trolig kalkrike. Disse er ikke nærmere undersøkt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området er lite tilrettelagt for fritidsaktiviteter og fremstår som svært lite påvirket i nyere tid. Lokaliteten har trolig vært beitet tidligere, og det finnes rester av gammel inngjerding. Det ble påvist store mengder død ved av rogn i flere nedbrytningsstadier.

Artsmangfold: Lokaliteten har potensial for kalkkrevende sopper. Epifyttiske vekster er ikke kartlagt.

Verdivurdering: Lauvskogen er trolig gammel beitemark, men er på grunn av langvarig fravær av hevd i dag en gammel lauvskog med mye død ved på kalkrik mark. Lokaliteten er velutviklet med mye død ved, men mangler tilstrekkelige artsfunn for å oppnå en høyere verdi. Avgrensningen vurderes derfor foreløpig som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lauvskogen bør ha fri utvikling og overvåkes med tanke på å ta ut noe gran på sikt. Det er tette felt med gran i området rundt, og en slik invasjon er ikke ønskelig.

.....

31 Kvitsandvika

Mudderbank – Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 16.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Kvitsandvika er en nordvestvendt vik langs Mjøsas østbreidd nordvest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen mudderbanke og det er foreløpig ikke satt noen utforming da befaringen var på et tidspunkt da pusleplantesamfunn ikke er utviklet. Det er kartlagt flere rike pusleplantesamfunn lengre sør i kommunen, og det er sannsynlig at ytterligere kartlegginger vil føre til funn i Kvitsandvika. Stranden består av grov sand og småstein, med en del silt og mudder lengre ute. Vegetasjonen i strandsonen er lite utviklet og består av noen få tuer med flaskestarr. I nord en er en liten bergknaus med den regionalt sjeldne bregna olavskjegg inkludert i lokaliteten.

Artsmangfold: Ikke kartlagt, men potensial for pusleplantesamfunn.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er et gammelt industrianlegg på land vest i vika, med noen gjenstående bryggeanlegg/pilarer ute i vannet. Det er noe rester av oljekanner og lignende i området, men faren for forurensning og avrenning synes liten. Det er en liten vei ned til vika under jernbanen, og området blir trolig noe brukt til rekreasjon og bading. Det er noe søppel på land.

Verdivurdering: Området er tidligere vurdert som viktig (B-verdi), og denne verdisettingen opprettholdes inntil videre, men lokaliteten bør kartlegges ytterligere.

Skjøtsel og hensyn: Vika er noe benyttet som badeplass, og her er det muligens tilført noe løsmasser i øst. Det relativt intakte mudderbankeområdet i vest må ikke tilføres løsmasser, og lokaliteten bør ha fri utvikling. Båtttrafikk bør unngås i avgrensningen.

.....

32 Herberg NØ

Dam – Eldre fisketom dam Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Herberg ligger vest i Ringsaker kommune. Berggrunnen er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen eldre fisketom dam. Lokaliteten består av to store dammer som er tydelig etablert av mennesker, og har trolig en funksjon som vannkilde om sommeren. Bestemmelsen av utforming er noe usikker, da det ikke er stadfestet at dammene er fisketomme, men det var ingen tegn til fisk ved befaring, og ut- og innførselskanalene er begrenset til noen små bekker. Vegetasjonen langs dammen består av lauvskog med gråor og selje, noe ask (NT) og med overgang til barskog rett ovenfor et smalt belte med lauvskog. Rundt dammene er tresjiktet tynnet noe, mest rundt den øvre. Ved den nedre dammen er det noe flaskestarr langs bredden, ført til flaskestarrutforming (O3b) og med relativt velutviklet kratt av gråvier, grønnvier, gråor og hegg. Det står noe bekkeblom og bleikstarr ved bredden. Den øvre dammen har tett lauvskog i nordøst, men vollene i sør og vest er nylig ryddet. Dammen har god solinnstråling. Vannkantvegetasjonen er svært dårlig utviklet, men består av noe flaskestarr, ført til flaskestarrutforming (O3b). Det opptrer en del ung ask (NT), selje, mjødukt og ballblom på den ryddede vollen ned mot dammen i vest. Øvrig vegetasjon i dammene er ikke undersøkt. Dammene er relativt dype og har ingen tegn til gjengroing, heller litt dårlig utviklet vegetasjon.

Bruk, tilstand og påvirkning: Ungskog på sørvestsiden av den nedre dammen er nylig ryddet, og en del kvist ligger på bredden og ute i dammen. Dammene er ikke direkte påvirket av næringstilførsel da de ligger ovenfor beitet, men det kan være noe næringstilførsel fra landbruksarealer ved dammene ved Lunde NØ.

Artsmangfold: Det er ikke registrert noe spesielt arts mangfold i dammene, men det er potensial for vannlevende insekter og amfibier.

Del av helhetlig landskap: Dammene inngår i et helhetlig kulturlandskap og danner sammen med Herberg NØ et nettverk av 9 dammer med en maksavstand på 750 meter.

Verdivurdering: Lokaliteten består av to sannsynligvis fisketomme dammer i tilknytning til et helhetlig kulturlandskap, og avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi). Dammene bør kartlegges nærmere.

Skjøtsel og hensyn: Rydding rundt dammene for å øke solinnstrålingen på sørvestsiden er gunstig, men hogstavfall bør ryddes bort fra lokaliteten. Generelt bør en del skog bevares, her spesielt i overkant av dammene, for å øke habitat og hekkemuligheter for andefugler og beskytte dammen mot økologiske forstyrrelser fra hogst m.m..

.....

33 Lunde NØ

Dam – Eldre fisketom dam Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lunde ligger vest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen eldre fisketom dam. Lokaliteten består av fire større dammer ved bebyggelse nordøst for Lunde, samt tre mindre dammer ved By Øvre. Dammene er tydelig etablert av mennesker. Bestemmelsen av utforming er noe usikker, da det ikke er stadfestet at dammene er fisketomme, men det var ingen tegn til fisk ved befaring, og ut- og innførselskanalene er begrenset til noen små bekker. Vegetasjonen langs dammene består av lauvskog med gråor, ask (NT), rogn og selje. De fire større dammene har alle et smalt belte med tresjikt og partier med engvegetasjon imellom, mens de tre mindre dammene har tettere lauvskogvegetasjon. Vannkantvegetasjonen er svært generelt dårlig utviklet, men består av noe flaskestarr, ført til flaskestarrutforming (O3b). Det er noe mjødukt, engsoleie og vendelrot langs breddene. Øvrig vegetasjon i innsjøen er ikke undersøkt, men det er en del alger i overflaten på enkelte av dammene.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammene er trolig noe påvirket av næringstilførsel fra dyrket mark på oversiden. Det er nylig ført opp et nytt hus på tomten sør for de store dammene, men det ser ikke ut til at dammene har blitt negativt påvirket av dette. Ungskog på sørsiden av dammen nærmest bebyggelsen ovenfor Lunde er nylig ryddet, og mye kvist ligger på bredden og ute i dammen.

Artsmangfold: Det er ikke registrert et spesielt arts mangfold i dammene, men det er potensial for vannlevende insekter og amfibier. På befaringen ble det observert andefugl med kull i en av dammene, men de forsvant før de ble artsbestemt.

Del av helhetlig landskap: Dammene inngår i et helhetlig kulturlandskap og danner sammen med Herberg NØ et nettverk av 9 dammer med en maksavstand på 750 meter.

Verdivurdering: Lokaliteten består av flere dammer som kan være potensielt viktig for sjeldne arter. Avgrensningen vurderes som viktig (B-verdi). Lokaliteten bør undersøkes nærmere.

Skjøtsel og hensyn: Rydding rundt dammene for å øke solinnstrålingen på sørvestsiden er gunstig, men hogstavfall bør ryddes bort fra lokaliteten. Generelt bør en del skog bevares, her spesielt i overkant av dammene for å øke habitat og hekkemuligheter for andefugler og beskytte dammen mot økologiske forstyrrelser fra hogst og landbruksaktiviteter m.m..

.....

34 Rise-Kjosberget

Kalkskog – Kalkgranskog Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 17.06.2010 og av Torbjørn Høitomt den 18.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Rise ligger vest i Ringsaker kommune. Geologien på lokaliteten skifter fra feltspatførende sandstein i høyreliggende partier og i nord, med overgang til kalkstein og skifer i sør. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder en mosaikk av naturtypene gammel barskog og kalkskog med utformingene gammel furuskog, gammel granskog og kalkgranskog. Det er stort innslag av lauvtrær i de sør-, øst- og vestvendte liene. De høytliggende partiene er dominert av fattig furuskog ført til vegetasjonstypen blåbærskog (A4) med dominans av fleraldret furu, blåbær og røsslyng med noe linnea i feltsjiktet. Bunnsjiktet består av tettvekst lav og mose, typiske fattigskogsarter som etasjemose, reinlav, kvitkrull m.m.. Vestsiden er dominert av fleraldret gran i en bratt og skyggefull skrent med mange store steinblokker. Vegetasjonen er her ført til lågurt (B1). Sørsiden består av flere hyller, hvor en del er skyggefulle og fuktige med lågurtvegetasjon (B1) og andre er soleksponerte med mer xerofil kalkvegetasjon (B1-B2a). Feltsjiktet i fuktige partier består av håtfrytle, trollurt, fingerstarr og blåveis, mens soleksponerte og noe kalkrike hyller har engtjæreblom, katterot, smørbukk og legeveronika. Det er flere kampestein og blokkmarker på sørsiden, og rundt disse er det ung lauvskog med spisslønn, korsved, rogn, hegg, hassel og bjørk.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er flersjiktet og med død ved, både læger og gadd i flere nedbrytningsstadier, av både gran, furu og lauvtrær (mest osp). Det er noe tegn til plukkhogst på sørsiden mot Ringen, og helt i sør er det overgang til ung lauvskog. Det går flere stier gjennom området, og det gjort enkelte små inngrep for å rydde disse. I nord tilgrenser lokaliteten en annen naturtypeavgrensning (bekkekløft).

Artsmangfold: Det er gjort flere viktige funn av lav, moser og sopp i området, men det er litt usikkert om alle funn er gjort innenfor avgrensningen. Det er funnet hulefellmose, grønsko, granmose, krusfellmose, putehårstjerne, grynfiltlav, rødhodenål, kort trollskjegg (NT), kystårenever, filthinnelav og pulverdoggelav på sør- og sørvestsiden. Helt i sør ved overgang til kulturmark er det registrert eikelav (NT). På østsiden er det registrert randkvistlav, og det er noen upresise funn av spikeskjegg (NT), styltejordstjerne og sjokoladekjuke (EN) i området. I sør, mot Ringen, er det registrert skarp rustbrunpigg, brun jordstjerne, svovelriske og styltejordstjerne.

Verdivurdering: Lokaliteten har mye død ved i flere nedbrytningsstadier og flere områder med kalkkrevende vegetasjon, og det er funnet en rekke sjeldne og rødlistede arter. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det anbefales fri utvikling av lokaliteten, og det oppfordres til at den unge lauvskogen på kalkrik mark i sør får utvikle seg til gammel lauvskog. Her kan det eventuelt tas ut enkelte trær i tette bestand for å fremme utviklingen av artsrik, fleraldret skog, men alle eldre trær bør få stå igjen. Dersom eikelav (NT) blir gjenfunnet, bør dette området holdes noe lysåpent.

.....

35 Kjos Nedre S

Store gamle trær – Gammelt tre Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Kjos Nedre ligger vest i Ringsaker kommune, ovenfor Veia. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen store gamle trær med utformingen gammelt tre. Det aktuelle treet er en spisslønn langs veien til gården Kjos Nedre. Treet har en stammediameter på 80 cm og noe grov barkstruktur.

Bruk, tilstand og påvirkning: Treet er noe "uryddig" og er trolig påvirket av tynning i krona. Det er dessuten felt en del greiner nederst, men dette ansees som gunstig med tanke på etablering av lavsamfunn.

Artsmangfold: Det er ikke undersøkt epifyttisk flora på treet.

Del av helhetlig landskap: Lønnetreet inngår som en del av et større kulturlandskap med flere store gamle trær, alléer og beitemarker og bidrar til et helhetlig landskapsbilde.

Verdivurdering: Lokaliteten har ingen funn av sjeldne arter, men har grov struktur og inngår som et viktig landskapselement. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: I utgangspunktet bør trekronen ha fri utvikling, men rent estetisk kan det vurderes å fjerne det unge toppskuddet, som dessuten vil gjøre treet mer sårbart for vindfall. Stammeris, rotskudd og kratt rundt stammen bør fjernes jevnlig.

.....

36 Kjos Nedre

Naturbeitemark – (D04) Frisk næringsrik "natureng" Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 17.06.2010 og av Torbjørn Høitomt den 18.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Kjos Nedre ligger vest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk næringsrik natureng (G13). I tillegg finnes enkelte små flekker med tørrbakkeeng (G7a). Lengst nordvest er det en relativt stor og gammel frukthage med epletrær. Epletrærne har noe grov barkstruktur og lite stammeris, mens kronene er tettvekste. Stammediameteren er 30-50 cm, og trærne er forholdsvis lave, rundt 2-3 meter. Feltsjiktet på engen og i frukthagen er dominert av hundekjeks, engsoleie, hundegras og løvetann. Ellers er det rikelig med ryllik, gjeldkarve, bergmynte, rødknapp, engsmelle, tiriltunge, prestekegler, legeveronika, hårsveve, kransmynte, fuglevikke, sølvmynte, engtjæreblom, fagerknoppurt, kvitkløver og

tseskjeggveronika. Kantene rundt engen er velutviklet med kratt av hegg, korsved og hassel (øverst mot skogen), og det er noe rosekratt inne på beitemarken.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitemarken beites av hest, og beitet foregår vekselvis over sesongen. Beitepresset er moderat, og det er ingen tegn til overbeite eller slitasje. Frukthagen har ikke vært skjøttet på mange år og er trolig ikke i bruk.

Artsmangfold: Det er ikke registrert noen sjeldne arter på lokaliteten, men det er potensial for beitemarkssopp og insekter.

Del av helhetlig landskap: Beitemarken er en av flere beitemarker i området, som også inkluderer landskapselementer som store gamle trær, alléer og artsrike vegkanter.

Verdivurdering: Lokaliteten har artsrike enger uten funn av sjeldne arter, men er i god hevd og inkluderer en gammel frukthage. Den inngår også i et rikt kulturlandskap. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitemarken bør beites årlig med moderat beitepress og med sesongskifte som i dag. Frukthagen vil trolig begünstiges av noe forsiktig skjøtsel, men da trærne er lave og tettvokste, er ikke dette spesielt nødvendig. Døde grener og trær bør bli liggende på beitemarken som et habitat for vedboende insekter og epifytter.

.....

37 Rise

Naturbeitemark – (D04) Frisk næringsrik "natureng" Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 17.06.2010 og av Torbjørn Høitomt den 18.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Rise ligger vest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk næringsrik natureng (G13). I tillegg finnes enkelte små flekker med tørrbakkeeng (G7a). Feltsjiktet på engen er dominert av hundekjeks, engsoleie og hundegras. Ellers opptrer ryllik, gjeldkarve, bergmynte, tiriltunge, legeveronika, hårsveve, kransmynte, lintorskemunn, stemorsblomst, engknoppurt, kvitkløver og tveskjeggveronika. Øverst på engen står det åkermåne. Kantene rundt engen er velutviklet med kratt av hegg, korsved og hassel (øverst mot skogen), og det er noe rosekratt og korsved inne på beitemarken.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitemarken er ikke hevdet og er noe gjengrodd av einstape og korsved. Strøsjiktet er i ferd med å bli tykt, spesielt i de friske områdene, men det finnes fortsatt verdifull engvegetasjon i spredte tørre flekker.

Artsmangfold: Enghaukeskjegg (VU), vårveronika (VU) og nakkebær er registrert på lokaliteten. I tillegg er det potensial for beitemarkssopp og insekter.

Del av helhetlig landskap: Beitemarken er en av flere beitemarker i området, som også inkluderer landskapselementer som store gamle trær, alléer og artsrike vegkanter.

Verdivurdering: Lokaliteten er noe gjengrodd, men har fortsatt en del verdifull engvegetasjon. Noen sjeldne karplantearter er påvist, og potensialet for beitemarkssopp regnes som stort dersom hevd tas opp igjen. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi). Ved gjenopptatt beite vil lokaliteten etter hvert trolig få høyeste verdi.

Skjøtsel og hensyn: Beitemarken bør umiddelbart beites for å hindre ytterligere gjengroing. Beitet kan med fordel være relativt intensivt de første årene for å reversere gjengroingen, eventuelt kombinert med noe rydding av kratt og einstape. Deretter bør beitepresset være moderat og med sesongskifte.

.....

38 Vea N

Store gamle trær – Gammelt tre Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Vea ligger vest i Ringsaker kommune. Berggrunnen er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen store gamle trær med utformingen gammelt tre. Det aktuelle treet er en lind langs veien mellom Vea og Lundehagen, på vestsiden av veien i forbindelse med bebyggelse. Linden har en stammediameter på 65 cm og har en lite utviklet barkstruktur, men skader som på sikt kan føre til hullheter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Treet står ved et gjerde i forbindelse med bebyggelse og hage. Flere lave grener er tynnet bort, men kronen er forholdsvis godt utviklet. Stammeris finnes ikke, men det er en del kratt rundt nedre del av stammen.

Artsmangfold: Det er ikke undersøkt epifyttisk flora på treet.

Del av helhetlig landskap: Lindetreet inngår som en del av et større kulturlandskap med flere store gamle trær, alléer og beitemarker og bidrar til et helhetlig landskapsbilde.

Verdivurdering: Det er ikke gjort noen spesielle artsfunn på lokaliteten, men lindetreet inngår i et helhetlig kulturlandskap. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Kratt rundt stammen bør fjernes, og for å sikre en langvarig levetid uten risiko for beboere i området, kan man vurdere å starte en forsiktig styving av treet over flere år.

.....

39 Rise S

Store gamle trær – Gammelt tre Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Rise ligger vest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen store gamle trær med utformingen gammelt tre. Det aktuelle treet er en relativt ung spisslønn inne på en beitemark. Lønningen er tatt med fordi den er frittstående og har velutviklet krone. Stammediameteren er på ca. 55 cm, og treet har en lite utviklet barkstruktur.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lønnetreet står inne på en beitemark godt nedbeitet av kveg, og alt av vegetasjon rundt stammen er slitt eller beitet bort. Det står noe ungt kratt på nedsiden som vokser litt inn i krona. På den andre siden av gjerdet er det fulldyrket mark, og beitemarken er også kultivert.

Artsmangfold: Det er ikke undersøkt epifyttisk flora på treet.

Del av helhetlig landskap: Lønnetreet inngår som en del av et større kulturlandskap med flere store gamle trær, alléer og beitemarker, og bidrar til et helhetlig landskapsbilde.

Verdivurdering: Lokaliteten omfatter en relativt ung spisslønn som i dag har få verdier knyttet til seg. Treet er plassert i et kulturlandskap og danner inngår i en suksessjon i store, gamle trær i området. Avgrensningen vurderes derfor foreløpig til lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Treet bør ha fri utvikling av kronen, men kratt og ris bør fjernes dersom det oppstår under treet. Tresjiktet rundt treet bør ryddes slik at krona fristilles. Det bør tas hensyn til trets rotstruktur ved kultivering av jordbruksarealene, og pløying bør unngås i en 15 meters radius fra stammen. Ødeleggelse av rotstruktur ved pløying vil føre til tørkestress og dessuten gjøre treet mer utsatt for råte og rotvelt.

.....

40 Øksendalen

Bekkekløft og bergvegg – Bekkekløft Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen og Torbjørn Høitomt den 21.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tre tidligere avgrensede naturtypelokaliteter: BN00004670, Øksenbekken, BN00004672, Øksenbekken, foss V og BN00004671, Øksenbekken foss Ø. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter den fuktige bekkedalen Øksendalen og strekker seg fra Svartungstad og nedover til der veien mot Ulven krysser veien ved Harby. Den avgrensede strekningen inneholder to mindre fossefall som ved normalvannføring ikke danner fossesprutsoner.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen bekkekløft og bergvegg med utformingen bekkekløft i mosaikk med naturtypen gråor-heggeskog med utformingen flommarksskog. I øvre deler domineres tresjiktet av gråor, med innslag av gran, spisslønn, hegg og selje. Nedenfor den øvre fossen blir gran mer dominerende, men det er fortsatt mye gråor langs bekken, med innslag av spisslønn, rogn og bjørk. Nedenfor den nedre fossen er det større innslag av edelløvtrær som spisslønn og lind. Vegetasjonen langs bekken er rik. I de flatere partiene øverst dominerer strutseving feltsjiktet i noe som ligner en flommarksskog. Andre arter som inngår her er mjødurt, vendelrot, bekkekarse, springfrø og villrips. Disse artene går også igjen videre nedover, men her er det overveiende mindre frodig og innslaget av lågurtarter som markjordbær, skogfiol, fingerstarr, blåveis og trollbær er større. Stedvis finnes bergskrenter med enkelte kravfulle arter, f.eks. kalknever, åregrønnever og lodnebrege.

Bruk, tilstand og påvirkning: I øvre deler og nedenfor den nedre fossen er det god treslags- og aldersvariasjon. Lite hogstpåvirkning i nyere tid har ført til god sjiktning og stedvis mye dødved i de fuktigste og mest ustabile partiene. Storparten av dødveden er i tidlige nedbrytningsstadier. Rødrandkjuke finnes på en stor andel av granlægrene. I midtre og nedre deler er skogen yngre og mer ensartet, og dødvedmengden er gjennomgående mindre. Her grenser lokaliteten stedvis til nyere hogstflater som går helt ned til bekken. Midtre del krysses av en traktorvei, og her går det også et gjerde langs bekken. I øvre deler ligger det forholdsvis mye søppel.

Artsmangfold: Vegetasjonen i hele lokaliteten er rik, men det er påvist få sjeldne arter. Hvithodenål (NT) ble påvist under overhengende berg i avgrensningens øvre deler. I tillegg er huldregras (NT) tidligere påvist i kløfta. Et eldre funn av sjokoladekjuke (EN) kan også trolig føres til denne lokaliteten.

Verdivurdering: Relativt lang bekkekløftlokalitet med større, sammenhengende, intakte partier. Stedvis mye dødved, rik vegetasjon og fuktig miljø langs bekken. Noe høyere påvirkningsgrad i avgrensningens midtre deler gjør at lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares best ved fri utvikling. Gamle gjerder og søppel bør fjernes. Dagens vannføringsregime bør ikke endres.

.....

41 Vellang Ø

Naturbeitemark – (D04) Frisk fattigeng Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen og Torbjørn Høitomt den 21.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter et areal med naturbeitemark ovenfor veien mot Ulven rett øst for Vellang.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk fattigeng i mosaikk med utformingen frisk/tørr baserik eng. Vegetasjonen domineres av hundekjeks, engsoleie, engsyre og skogstorkenebb. På tørrere og litt rikere partier finnes mer krevende arter som sølvmyr, legeronika, dunkjempe, gjeldkarve, hvitmaure, krattsoleie, engtjæreblom og markjordbær. Rosebusker finnes spredt. Ned mot veien vokser noen hasselkratt, og i nordenden av beitet står noen større trær, hovedsakelig bjørk, rogn, selje og hegg.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er beitet, men beitetrykket er for lavt til å unngå gjengroing i enkelte partier. Beitemarken er trolig lite påvirket av tilført gjødsel.

Verdivurdering: Middels rik naturbeitemarklokalitet under svak hevd. Lav gjødselpåvirkning gjør at lokaliteten har godt restaureringspotensiale ved økt beitetrykk. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitetrykket må økes for å hindre at lokaliteten gror igjen. Lokaliteten bør ikke tilføres gjødsel.

.....

44 Syljuåsen

Dam – Gårdsdam Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen og Torbjørn Høitomt den 21.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en dam på Syljuåsen, like øst for krysset med fylkesvei 15.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Vegetasjonen i vannkanten domineres av bekkeblom og mjødurt, samt stolpestarr og bekkekarse.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen virker nyanlagt eller restaurert. Trær og busker rundt dammen er fjernet, og det ble ikke påvist vannvegetasjon.

Artsmangfold: Fisketomme dammer i kulturlandskapet har potensial for sjeldne arter av amfibier og vanninsekter.

Verdivurdering: Dammer representerer en viktig naturtype i ellers hardt drevne jordbrukslandskap. Denne dammen inngår ikke i noe nettverk av dammer og virker relativt nyanlagt, med lite vegetasjon og ingen påviste vanninsekter eller amfibier. Avgrensningen vurderes derfor foreløpig som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares og utvikles best under fri utvikling.

.....

48 Stein Ø

Artsrik veikant – Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 22.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen ligger like øst for Stein gård, langs fylkesvei 213.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen artsrik veikant i mosaikk med naturtypen sørvendt berg og rasmark. Lokaliteten omfatter en tørr, kalkrik, ustabil skrent ned mot veien. Den sørligste delen består av en artsrik veikant som gradvis går over i sørvendt berg og rasmark like øst for Stein gård. I den sørlige delen domineres vegetasjonen av engtjæreblom (på de tørreste partiene), hestehavre og dunhavre. Andre karakteristiske arter er hårsveve, hvitmaure, gulmaure, smørbukk, gul gåseblom, gjeldkarve, tiriltunge, tårnurt, engnellik og bitterbergknapp. Rosekratt, rogn og hegg finnes spredt. Denne vegetasjonen går gradvis over i et parti dominert av stivsveve og engsveve, som igjen går over i sørbergvegetasjon med blant annet bakkemynte og lakrismjelt i tillegg til en del av de ovennevnte tørrbakkeartene. Den sørlige delen av lokaliteten er mest variert og artsrik, mens den nordlige er mer ensartet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Nedre deler er noe påvirket av kantslått. Øvre deler av den artsrike veikanten er noe påvirket av gjødsel fra jordet ovenfor.

Artsmangfold: Blomsterrike lokaliteter har potensial for sjeldne arter innen flere insektgrupper.

Fremmede arter: Rakbergknapp forekommer i den nordlige delen av lokaliteten.

Verdivurdering: Lokaliteten representerer en åpen og artsrik vegetasjonstype på kalkgrunn. Denne naturtypen har mange fellestrekk med kalkrike tørrbakker, som er relativt vanlige i Ringsaker. Flere steder i området inngår sjeldne og/eller rødlistede arter i slike miljøer. Disse ble ikke påvist her. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten ser i dag ikke ut til å være avhengig av skjøtsel, men det bør påses at den ikke gror igjen med krattvegetasjon over tid.

.....

49 Stein N

Store gamle trær – Gammelt tre Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 22.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen ligger i jordekanten like nordvest for gården Stein langs veien ned mot beitet.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen store, gamle trær med utformingen gammelt tre. Lokaliteten består av en rekke med 6 spisslønner, i tillegg til ett dødt lønnetre. Trærne er 40-50 cm i diameter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er i ferd med å gro til med kratt.

Del av helhetlig landskap: Trærne inngår i et helhetlig kulturlandskap og danner innfallsport til artsrike beitemarker i hevd.

Verdivurdering: Store, gamle trær er viktige kulturlandskapselementer. På denne lokaliteten er det ikke påvist noen spesielle arter, og trærne er heller ikke spesielt grove, men de inngår som en naturlig del av et helhetlig kulturlandskap. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Trærne bør fristilles slik at sollyset når inn til stammen.

.....

50 Steinsodden

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 22.06.2010, av Torbjørn Høitomt og Siri Lie Olsen den 23.06.2010 og av Torbjørn Høitomt, Asle Bruserud og Jenny Gulbrandsen den 14.09.2010, alle ganger i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Avgrensningen erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004684, Steinsoddenengene. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et stort beite på Steinsodden vest for gården Stein. Beitet strekker seg fra gården i øst helt ned til Steinsborga ved Mjøsa, derfra nordover mot Korgerstuodden og videre østover mot Korgerstua. Berggrunnen i området er svært kalkrik, og østre deler av lokaliteten er grunnlendt med berg i dagen flere steder. Deler av lokaliteten inngår i Steinsodden naturreservat.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingene frisk/tørr, middels baserik eng, frisk, næringsrik gammeleng og våt/fuktig, middels næringsrik eng. Områdene lengst øst i lokaliteten er relativt tørre og grunnlendte. Her domineres feltsjiktet av beitemarksarter som karve, engsoleie, rødkløver, hvitkløver, timotei, prestekrage, ryllik, engrapp, groblad, grasstjerneblom, blåkløkke, rødknapp, engsmelle, engsveve, marikåpe-arter, fuglevikke, gjerdevikke, gulflatbelg, hvitmaure, harestarr og bleikstarr. På særlig grunnlendte steder finnes tørrbakkearter som engtjæreblom, dunkjempe, gulmaure, sølvmure, tiriltunge, tårnurt, gjeldkarve, engknoppurt, fagerknoppurt, bergmynte, bakkemynte, smørbutikk, flekkgrisor, skogsveve, hårsveve, markjordbær, stemorsblomst, småsyre, legeveronika, bitterbergknapp, sandarve og ettårsknavel. Akeleie er også påvist her. Stedvis finnes mer gjødselpåvirket vegetasjon med engsoleie, sølvbunke, hundegras, hundekjeks, engsyre, stornesle, høymol og løvetann. Hegg, rødhyll, stikkelsbær, rips og roser vokser spredt. Den tørre engvegetasjonen går gradvis over i fukteng nede ved Mjøsa, i vikene nord og sør for Steinsborga. Her består feltsjiktet av arter som krypsoleie, skogforglemmegei, bekkeveronika, myrmaure, myrsaulauk, gåsemure, myrtistel, småvasshår, slåtestarr, kornstarr, sennegrass, gulstarr, duskull og skogsivaks. Vegetasjonen her er preget av tuer med fuktige groper mellom. Noen områder tenderer mot grunne dammer.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten beites av storfe og er stort sett i meget god hevd. Den nordøstre delen, fra Mjøsa og østover mot Korgerstua, er i svakere hevd. Beitedyrene har også tilgang til et mellomliggende skogsområde på Steinsodden, men dette er avgrenset som egen lokalitet.

Artsmangfold: Det er påvist en rekke arter av markboende sopp i Steinsodden naturreservat, blant annet beitemarkssopper som skjor vokssopp, kjeglevokssopp, engvokssopp, grønn vokssopp og kritt vokssopp. Myrstjerneblom (EN) og småslirekne (NT) er påvist på fuktenga i vika mellom Korgerstuodden og Steinsborga. Blomsterrike tørrbakkessamfunn er viktige habitater for en rekke insektgrupper.

Fremmede arter: Rødhyll er påvist på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i Steinsodden naturreservat hvor det i tillegg til denne naturbeitemarken inngår velutviklede pusleplantessamfunn, kalkskoger og kalkrike strandberg.

Verdivurdering: Naturbeitemarker er viktige leveområder for en rekke arter, men er i tilbakegang i dagens kulturlandskap. Beitemarken på Steinsodden er stor, variert, i svært god hevd og lite gjødslet. Forekomst av beitemarkssopp indikerer god hevd over lang tid. Det er knyttet spesielle verdier til partiene med fukteng. Velhevdete fuktenger er sjeldne i Ringsaker, og her er det blant annet påvist den sterkt truede arten myrstjerneblom. Lokaliteten inngår dessuten i et helhetlig landskap med kalkrike naturtyper. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: I størstedelen av lokaliteten skal beitetrykket opprettholdes som i dag. I beitemarkas nordøstre del, fra Mjøsa og østover mot Korgerstua, bør beitetrykket økes. Lokaliteten skal ikke tilføres gjødsel.

.....

52 Steinsbekken

Viktig bekkedrag – Bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 22.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004506, Steinsbekken. Relevante opplysninger fra Naturbase er inkludert i teksten. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen strekker seg fra Tandedammen like nord for E6 til bekkens utløp i Mjøsa. Bekken går i rør under E6 (tre steder), fylkesvei 96 og fylkesvei 213. Den renner delvis i et kalkområde og har trolig høy pH.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen viktig bekkedrag med utformingen bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap i mosaikk med utformingene bekk på kalkgrunn og viktig gytebekk. Tresjiktet i bekkens kantsone domineres av gråor med innslag av selje, hegg, bjørk, rogn og gran. Nedenfor F213 finnes også noe ask (NT). Feltsjiktet er frodig, stedvis med dominans av strutseving. Andre vanlig forekommende arter er mjødukt, vendelrot, springfrø, bekkekar, bekkblom og krokodillemos. Nedenfor F213 er vegetasjonen stedvis noe tørrere, med innslag av liljekonvall, trollbær, firblad og storkransmos. Der bekken renner gjennom skogen sør for E6 forekommer fuktigere partier som grenser mot sumpskog. Her finnes i tillegg arter som skogsnelle, skogsivaks, krypsoleie, palmemos og broddfagermos. Kjølvelmos finnes i selve bekken.

Bruk, tilstand og påvirkning: Bekkens nedre del har en bred, godt sjiktet kantsone uten tegn til nyere inngrep. Her forekommer en del dødved, men dette dreier seg stort sett om små dimensjoner og tidlige nedbrytningsstadier. Her finnes også noe søppel. Like nedenfor F213 er det hogd helt ned til bekken. Ellers er kantsonen sør for E6 stort sett intakt. Nord for E6 er kantsonen smalere og ofte uten tresjikt langs nordbredden. På dyrket mark ovenfor F213 er bekken trolig kanalisert, men ellers er bekkeløpet stort sett intakt.

Artsmangfold: Bekken er gytebekk for storørret. Beliggenheten i lavlandet kombinert med kalkpåvirkning gir potensial for sjeldne mosearter og vanninsekter. Ask (NT) forekommer i bekkens kantsone.

Verdivurdering: Bekkedrag fungerer som korridorer i intensivt drevne jordbrukslandskap og er også levested for en rekke arter. Steinsbekken er lang og har relativt intakte kantsoner, men har liten forekomst av truede vegetasjonstyper, og det er ikke påvist sjeldne eller truede arter. Deler av bekken er dessuten kanalisert. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Der kantsone mangler innenfor angitt avgrensning, bør denne reetableres. Forøvrig bevares og utvikles lokalitetens verdier best under fri utvikling.

55 Hesthagen N

Dam – Gårdsdam Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en dam like nord for Hesthagen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Tre- og busksjikt mangler i kantsonen mot dyrket mark på nordsiden. På sørsiden grenser dammen mot triviell granskog. Vegetasjonen i vannkanten er relativt rik og domineres av skogsivaks, mjødurt, vendelrot, bekkekarse og sløke. Vannvegetasjonen består hovedsakelig av vanlig tjønnaks, nøkketjønnaks og småvasshår. Det er påvist fisk i dammen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen benyttes til vanning, og det er plassert et pumpehus på nordvestbredden.

Artsmangfold: Dammen har potensial for sjeldne arter innen flere insektgrupper.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av flere dammer som bindes sammen av et større bekkedrag.

Verdivurdering: Dammer representerer en viktig naturtype i ellers hardt drevne jordbrukslandskap. Det er ikke påvist noen spesielle arter i denne dammen, og tilstedeværelse av fisk gjør den lite egnet som levested for amfibier, men dammen inngår i et nettverk av dammer som knyttes sammen av et større bekkedrag. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Der kantsone mot dyrket mark mangler innenfor angitt avgrensning, bør denne reetableres. Forøvrig bevares og utvikles lokalitetens verdier best under fri utvikling.

56 Sjøheim V

Dam – Gårdsdam Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en dam like nordvest for Sjøheim.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Tresjiktet i kantsonen rundt dammen består i hovedsak av selje, bjørk og gran. Busksjiktet er tett og består av bringebær og ulike vier-arter, mens feltsjiktet er sparsomt og domineres av krypsoleie og sløke. Vannvegetasjonen er minimal.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen benyttes til vanning, og det er plassert et pumpehus på nordbredden. Mot vest mangler tresjikt i kantsonen mot dyrket mark.

Artsmangfold: Fisketomme dammer i kulturlandskapet har potensial for sjeldne arter av amfibier og vanninsekter.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av flere dammer som bindes sammen av et større bekkedrag.

Verdivurdering: Dammer representerer en viktig naturtype i ellers hardt drevne jordbrukslandskap. Det er ikke påvist noen spesielle arter i denne dammen, men den inngår i et nettverk av dammer som knyttes sammen av et større bekkedrag. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Der kantsone mot dyrket mark mangler innenfor angitt avgrensning, bør denne reetableres. Forøvrig bevares og utvikles lokalitetens verdier best under fri utvikling.

59 Bekken Ø 1

Dam – Gårdsdam Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en dam like øst for Bekken.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Dammen omgis av dyrket mark på tre sider. Sørsiden grenser ned mot Lille Ringsaker-bekken, og her er feltsjiktet frodig. Dominerende arter er skogsivaks og mjødurt, og i tillegg finnes arter som vendelrot, skogstjerneblom, bekkekarse, enghumleblom, firblad, skogstorkenebb og engsoleie. I selve dammen vokser tjønnaks, elvesnelle, myrhatt, skogsivaks og andemat. Selje vokser spredt langs bredden.

Bruk, tilstand og påvirkning: Kantsonen mot dyrket mark er ryddet for trær og busker.

Artsmangfold: Fisketomme dammer i kulturlandskapet har potensial for sjeldne arter av amfibier og vanninsekter.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av flere dammer som bindes sammen av et større bekkedrag.

Verdivurdering: Dammer representerer en viktig naturtype i ellers hardt drevne jordbrukslandskap. Det er ikke påvist noen spesielle arter i denne dammen, men den inngår i et nettverk av dammer som knyttes sammen av et større bekkedrag. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Der kantsone mot dyrket mark mangler innenfor angitt avgrensning, bør denne reetableres. Forøvrig bevares og utvikles lokalitetens verdier best under fri utvikling.

60 Bekken SØ

Rik sumpskog – Rik sumpskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et lite område med sumpskog på et flatt parti i kanten av Lille Ringsaker-bekken sørøst for Bekken.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik sumpskog med utformingen rik sumpskog. Skogbunnen er sterkt forsumpet, og lokaliteten preges av nærings- og fuktighetskrevede arter. Tresjiktet domineres fullstendig av gråor med diameter opp til 15-20 cm. Av andre treslag finnes hegg og gran. Feltsjiktet er svært frodig og domineres av mjødurt og en rekke bregnearter. Andre vanlige arter er vendelrot, tyrihjel, skogstjerneblom, skogsnelle, springfrø, enghumleblom, maigull, firblad og skogsvinerot. I bunnsjiktet finnes blant annet storkransmose, broddfagermose og bekkerundmose.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten bærer ikke preg av hogstpåvirkning i nyere tid. Det forekommer noe dødved, men dette dreier seg stort sett om små dimensjoner og tidlige nedbrytningsstadier.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i tilknytning til et større bekkedrag som forbinder flere sumpskogfragmenter.

Verdivurdering: Rik sumpskog er en truet vegetasjonstype med stort artsmangfold. Denne lokaliteten er relativt liten, og det er ikke påvist noen sjeldne eller truede arter, men bekken knytter den sammen med tilsvarende sumpskogfragmenter. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares og utvikles best under fri utvikling.

61 Bekken Ø 2

Dam – Gårdsdam Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Dammen er dårlig undersøkt på grunn av beliggenheten i inngjerdet hage.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en dam øst for Bekken i tilknytning til Lille Ringsaker-bekken.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Dammen omgis av spredte bjørker med feltsjikt bestående av engsoleie, mjødurt, hundekjeks, høymol og vendelrot.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området rundt dammen ser ut til å være ryddet for busker og kratt. Vannspeilet er åpent og uten tegn til gjengroing.

Artsmangfold: Fisketomme dammer i kulturlandskapet har potensial for sjeldne arter av amfibier og vanninsekter.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et nettverk av flere dammer som bindes sammen av et større bekkedrag.

Verdivurdering: Dammer representerer en viktig naturtype i ellers hardt drevne jordbrukslandskap. Det er ikke påvist noen spesielle arter i denne dammen, men den inngår i et nettverk av dammer som knyttes sammen av et større bekkedrag. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares og utvikles best under fri utvikling.

62 Samsal V

Dam – Gårdsdam Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en dam i skogen vest for gården Samsal.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Dammen er omgitt av relativt triviell vegetasjon med sølvbunke, hvitkløver, kveke, krypsoleie, knereverumpe, hestehov, ryllsiv, bekkekar og skogsivaks. En stor del av vannspeilet er dekket av et teppe med sprikevasshår. Svartor er registrert ved dammen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Ifølge grunneier ble dammen gravd ut for 3 år siden, etter at en eldre dam grodde igjen.

Artsmangfold: Ifølge grunneier er det mye frosk i og rundt dammen. Fisketomme dammer har i tillegg potensial for sjeldne arter innen en rekke insektgrupper, f.eks. øyenstikkere.

Verdivurdering: Dammer representerer en viktig naturtype i ellers hardt drevne jordbrukslandskap. Denne dammen ligger isolert fra andre dammer og er relativt nyanlagt og omgitt av triviell vegetasjon. Den vurderes derfor foreløpig som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares og utvikles best under fri utvikling.

63 Stein

Kalkskog – Kalkgranskog Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen og Torbjørn Høitomt den 23.06. og 24.06 2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en kolle like vest for Stein gård. Området er grunnlendt med kalkrikt berg i dagen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen kalkskog med utformingen kalkgranskog. Tresjiktet domineres av gran med innslag av furu, bjørk, hassel, spisslønn, rogn og hegg. Leddved og einer finnes spredt i busksjiktet. Feltsjiktet består av en rekke krevende lågurt- og tørrbakkearter som blåveis, markjordbær, hengeaks, fingerstarr,

trollbær, gjeldkarve, hvitmaure, gulmaure, hesthavre, dunhavre, enghavre, dunkjempe, ryllik, sølvmaure og bitterbergknapp. I bunnsjiktet finnes blant annet storkransmose, engkransmose og granmose.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er ikke så veldig gammel, men åpen og godt sjiktet med stor treslagsvariasjon. Særlig i nordre del av lokaliteten forekommer en del dødved, men kontinuiteten er dårlig. Et åpent parti med engvegetasjon på toppen av kollen er i gjengroing.

Artsmangfold: Kalkrosett-lav (VU), oransjemusserong (NT), fibret slørsopp og åkermåne er tidligere påvist på lokaliteten. Det er ytterligere potensial for sjeldne, kalkkrevende lav- og sopparter.

Verdivurdering: Kalkskog er en truet vegetasjonstype som er levested for en rekke sjeldne arter, særlig markboende sopp. Denne vegetasjonstypen er relativt vanlig i Ringsaker, og lokaliteten ved Stein er liten og har påvist få sjeldne arter sammenlignet med tilsvarende avgrensninger. Skogen på denne lokaliteten er imidlertid eldre og bedre sjiktet enn i mange andre kalkskoger i området, og avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling, men de åpne partiene på toppen av kollen bør ryddes for kratt for å bevare åpne tørrbakkesamfunn.

.....

64 Skarpsno

Artsrik veikant – Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen og Torbjørn Høitomt den 22. 06 og 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter veikanten fra Skarpsno skole til der veien passerer over E6. Berggrunnen i området er svært kalkrik.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen artsrik veikant. Den vestre delen av lokaliteten fremstår som en typisk artsrik veikant, mens den østre delen har mer preg av rasmare. Karakteristiske arter er engtjæreblom, dunkjempe, flekkgrisøre, engsmelle, rødknapp, engknoppurt, fagerknoppurt, gulmaure, hvitmaure, gjeldkarve, hårsveve, gul gåseblom, prestekrage, tiriltunge, ryllik, sølvmaure, smørbukk, bergmynte, kransmynte, blåkløkke og bitterbergknapp. Rosekratt finnes spredt lengst øst.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten begunstiges av kantslått.

Artsmangfold: Liten stjernetistel (NT) er påvist i lokalitetens østre del, mens ekte malurt og engnellik finnes nedenfor Skarpsno skole. Slike blomsterrike lokaliteter har dessuten potensial for sjeldne arter innen flere insektgrupper.

Fremmede arter: Vegetasjonen i lokalitetens midtre del domineres av lupiner og andre hageflyktninger.

Verdivurdering: Artsrike veikanter er viktige habitater i kulturlandskap der tradisjonell drift er i tilbakegang. Denne lokaliteten er relativt stor og variert, og det er påvist en regionalt sjelden og nær truet art. Lokaliteten domineres imidlertid stedvis av fremmede arter, og avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Kantslått bør opprettholdes, og fremmede arter bør bekjempes. Særlig viktig er det at voksestedet for liten stjernetistel holdes åpent.

.....

66 Lille Ringsaker S

Rik sumpskog – Rik sumpskog Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 24.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter delvis tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004549, Lille Ringsaker-bekken.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et lite område med sumpskog på et flatt parti i kanten av Lille Ringsaker-bekken sør for gården Lille Ringsaker.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik sumpskog med utformingen rik sumpskog. Tresjiktet domineres av gråor og hegg med innslag av spisslønn. Feltsjiktet domineres av mjødur. Andre vanlige arter er ormetelg, strutseving, springfrø, skogstjerneblom, vendelrot, tyrihjelmskål og maigull. I bunnsjiktet finnes blant annet bekkerundmose og broddfagermose.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten bærer ikke preg av hogstpåvirkning i nyere tid. Det forekommer noe dødved, men dette dreier seg stort sett om små dimensjoner og tidlige nedbrytningsstadier.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i tilknytning til et større bekkedrag som forbinder flere sumpskogfragmenter.

Verdivurdering: Rik sumpskog er en truet vegetasjonstype med stort arts mangfold. Denne lokaliteten er relativt liten, og det er ikke påvist noen sjeldne eller truede arter, men bekken knytter den sammen med tilsvarende sumpskogfragmenter. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares og utvikles best under fri utvikling.

.....

67 Lille Ringsaker-bekken

Viktig bekkedrag – Bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 24.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004549, Lille Ringsaker-bekken. Relevante opplysninger fra Naturbase er inkludert i teksten.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen strekker seg fra gården Rosendal til bekkens utløp i Mjøsa. Bekken går i rør under fylkesvei 213 og veien inn til Bekken. Den har klart, rasktstrømmende vann og grusbunn. Bekken renner delvis i et kalkområde og har trolig høy pH.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen viktig bekkedrag med utformingen bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap i mosaikk med utformingene bekk på kalkgrunn og viktig gytebekk. Tresjiktet i bekkens kantsone domineres av gråor med innslag av hegg, spisslønn og gran. Vanlige arter i feltsjiktet er strutseving, ormetelg, springfrø, vendelrot, mjødukt, sløke, bekkedarse, krypsleie, maigull og myrmaure. I bunnsjiktet finnes blant annet storkransmose, krokodillemoser og prakthinnemose, og i selve bekken vokser klobekkemose, sumplundmose, bekkelundmose og starmose.

Bruk, tilstand og påvirkning: Bekkens har stort sett en bred, godt sjiktet kantsone uten tegn til nyere inngrep. Her forekommer en del dødved, men dette dreier seg stort sett om små dimensjoner og tidlige nedbrytningsstadier. Kantsone mangler stedvis mellom F213 og Bekken. På denne strekningen er bekken trolig kanalisert, men ellers virker bekkeløpet å være intakt.

Artsmangfold: Bekken er gytebekk for storørret. Beliggenheten i lavlandet kombinert med kalkpåvirkning gir potensiale for sjeldne mosearter og vanninsekter.

Del av helhetlig landskap: Lille Ringsaker-bekken knytter sammen flere dammer og sumpskoglokaliteter.

Verdivurdering: Bekkedrag fungerer som korridorer i intensivt drevne jordbrukslandskap og er også levested for en rekke arter. Lille Ringsaker-bekken er lang, har relativt intakte kantsoner og knytter sammen andre naturtyper, men det er ikke påvist sjeldne eller truede arter. I tillegg er deler av strekningen kanalisert. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Der kantsone mangler innenfor angitt avgrensning, bør denne reetableres. Forøvrig bevares og utvikles lokalitetens verdier best under fri utvikling.

69 Tune Ø

Kalkskog – Kalkgranskog Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 24.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en skogkledd ås rett øst for Tune. Området er grunnlendt med kalkrikt berg i dagen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen omfatter naturtypen kalkskog med utformingen kalkgranskog. Tresjiktet domineres av gran, men har særlig i vest relativt stort innslag av bjørk, hassel og rogn. Dvergmispel finnes spredt. Feltsjiktet består av typiske lågurtarter som markjordbær, fingerstarr, hengeaks, knollerteknapp, tågebær, liljekonvall, tveskjeggveronika, skogfiol og trollbær. I tillegg finnes noen engarter og mer trivielle blåbærskogsarter. Bunnsjiktet domineres av storkransmose.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er relativt ung og bærer stedvis sterkt preg av å være kulturskog. Noe dødved forekommer, men kontinuiteten er dårlig.

Artsmangfold: Kalkskoger har potensial for en rekke sjeldne arter av markboende sopp.

Verdivurdering: Kalkskog er en truet vegetasjonstype som er levested for en rekke sjeldne arter, særlig markboende sopp. Denne lokaliteten består av relativt ung skog, men vil ha potensial etter hvert som skogen blir eldre og åpner seg opp. Mange kalkskoger i Ringsaker er sterkt påvirket, og det er viktig å restaurere noen unge skoger for å få høyere tetthet av gode lokaliteter på sikt. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares og utvikles best under fri utvikling.

70 Farbergshagen N

Dam – Gårdsdam Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 24.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en dam på beitet like nord for gården Farbergshagen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Kantsonen rundt dammen er sterkt preget av tråkk, og vegetasjonen er triviell med unntak av den noe uvanlige arten mattestarr.

Bruk, tilstand og påvirkning: Ifølge grunneier ble dammen gravd ut for 3 år siden. Den benyttes som drikkevannskilde for hjort, og dette fører til stor slitasje på vegetasjonen i kantsonen.

Artsmangfold: Fisketomme dammer i kulturlandskapet har potensial for sjeldne arter av amfibier og vanninsekter. Ifølge grunneier finnes småsalamander (NT) på lokaliteten.

Verdivurdering: Dammer representerer en viktig naturtype i ellers hardt drevne jordbrukslandskap. Denne dammen er relativt nyanlagt og ligger isolert fra andre dammer. Den er imidlertid levested for den nær truede arten småsalamander, og avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares og utvikles best under fri utvikling.

71 Farbergshagen SØ

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 24.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et beite sørøst for gården Farbergshagen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk/tørr, middels baserik eng i mosaikk med utformingen frisk, næringsrik gammeleng. Vegetasjonen domineres av engsoleie og hundekjeks. Andre vanlige arter er engsyre, skogstorkenebb, hundegras, rødkløver og marikåpe-arter. Stedvis finnes partier med tørrbakkearter som engknoppurt, piggstarr, rødknapp, ryllik og firkantperikum. Marianøkbleblom og fagerklokke er også påvist. Rosekratt og enkeltrær, deriblant et styvet rognetre, står spredt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten beites av ungdyr, men hevd er svak, og beitet bærer preg av gjengroing. Det har vært ryddet en del løvtrær og kratt på lokaliteten. Dette har etterlatt dype hjulspor i nordenden av beitet.

Artsmangfold: Med dagens beiteregime er ikke potensialet for sjeldne beitemarkssopp så stort, men dette vil øke ved økende hevd.

Verdivurdering: Middels rik naturbeitemark under svak hevd. Lokaliteten har restaureringspotensiale ved økt beitetrykk. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitetrykket må økes for å hindre at lokaliteten gror igjen. Lokaliteten bør ikke tilføres gjødsel.

.....

72 Kinnli S

Kalkskog – Kalkgranskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 24.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et kalkskogsfragment vest for Kinnlitjernet. Lokaliteten omgis av dyrket mark og ungskog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen kalkskog med utformingen kalkgranskog. Tresjiktet domineres av gran, men det er stedvis stort innslag av hassel, bjørk, rogn og selje. Busksjiktet er relativt åpent, men leddved og tusbast finnes spredt. Vegetasjonen i feltsjiktet domineres av typiske lågurtarter som liljekonvall, vårerteknapp, blåveis, krattfiol, trollbær, markjordbær, smalkjempe, svarterteknapp, legevintergrønn og hengeaks. I tillegg finnes arter som skogvikke, skogmarihånd, marianøkbleblom, kranskonvall og storklokke. Bunnsjiktet domineres av storkransmose.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er trolig gammel beitemark som nå er grodd igjen eller tilplantet med gran. Skogen bærer stedvis preg av å være kulturskog. Noe dødved forekommer, men kontinuiteten er dårlig.

Artsmangfold: Kalkskoger har potensial for en rekke sjeldne arter av markboende sopp.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med kalkrike naturbeitemarker og kalkskogsområder.

Verdivurdering: Kalkskog er en truet vegetasjonstype som er levested for en rekke sjeldne arter, særlig markboende sopp. Denne lokaliteten er relativt liten, men har et svært urterikt feltsjikt, innslag av hassel og inngår i et helhetlig landskap med kalkrike beitemarker og større kalkskoger. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares og utvikles best under fri utvikling.

.....

73 Kinnli

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 24.06.2010 og Torbjørn Høitomt og Per Marstad 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter delvis tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004602, Navnløs 14. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et stort beite vest for Kinnli. Berggrunnen i området er svært kalkrik og går opp i dagen flere steder.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingene tørr, meget baserik eng i lavlandet, frisk/tørr, middels baserik eng og frisk næringsrik gammeleng i mosaikk med naturtypen rik edelløvskog med utformingen rikt hasselkratt og naturtypen rik sumpskog med utformingen rik sumpskog. Tresjiktet domineres av gamle, flerstammede hasselkratt. I tillegg finnes mange store spisslønner, samt hegg, bjørk, gran, osp, selje og rogn. Rosekratt og korsved vokser spredt i busksjiktet, og vier-arter er vanlige i forsumpede områder. I de friskeste engområdene domineres feltsjiktet av engsoleie, hundekjeks, timotei, engsyre og skogstorkenebb. I tillegg finnes marikåpe-arter, karve, rødkløver, grasstjerneblom, prestekrage, rødknapp og storklokke. På tørrere engpartier finnes dunhavre, gulmaure, gjeldkarve, engknoppurt, dunkjempe, ryllik, blåklokke, gulaks, förrundbelg, smalkjempe, krattssoleie, sandfiol, marianøkbleblom og flekkgrisøre, og på tørre, svært grunnlendte partier vokser engtjæreblom, bakkemynte, bergmynte, smørbukk, skåresildre, sølvmyre, sandarve, natt og dag, fjellrapp, fagerknoppurt, bitterbergknapp og bakkeveronika. Her finnes granmose i bunnsjiktet. Forsumpede områder domineres av mjødukt. Andre vanlige arter her er sumpkarse, enghumleblom, engsoleie, ballblom, bekkeveronika, maigull og broddfagermose.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitemarken er i hevd, men beitetrykket er lavt, og lokaliteten viser tegn til gjengroing.

Artsmangfold: Det er påvist 8 rødlistearter på lokaliteten: aniskjuka (EN), rosaskivet traktmusserong (VU), *Dermoloma atrocinerum* (VU), enghaukeskjegg (VU), vårveronika (VU), hasselkjuke (NT), hårseigsopp (NT) og musserongvokssopp (NT). I tillegg er det påvist en del arter som ikke er vurdert for rødlista (NE), men som har svært få kjente lokaliteter i Norge: *Arcyria incarnata*, *Arcyria obvelata*, *Didymium melanospermum*, *Stemonitis typhina* (eneste funn for Norge) og *Trichia varia*. Funn av smalfrøstjerne (NT) og storrrapp med dårlig nøyaktighet kan muligens også føres til denne avgrensningen. I tillegg er det påvist et bredt utvalg av beitemarkssopp som ikke er rødlistet, men som allikevel indikerer kontinuitet i hevd: skjor vokssopp, gul vokssopp, mønjevokssopp, liten vokssopp, grå vokssopp, engvokssopp, grønn vokssopp, kritt vokssopp, duft vokssopp, stor oliven vokssopp, bjørkevokssopp, olivenbrun vokssopp, mørkprikket vokssopp og skarlagenvokssopp. Nøttekråke, som er

avhengig av hasselnøtter som vinterføde, er også observert i området. Blomsterrike områder er viktige habitater for en rekke insektgrupper.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten danner sentrum i et helhetlig landskap med kalkrike naturbeitemarker, kalkskoger og en kalksjø, som til sammen innehar ekstremt høye naturverdier.

Verdivurdering: Denne lokaliteten representerer en av de mest verdifulle naturbeitemarkene i Ringsaker. Den er stor, variert og svært artsrik. Forekomst av beitemarkssopp indikerer god hevd over lang tid. Det er påvist en rekke sjeldne og truede arter, inkludert en EN-art, fire VU-arter og tre NT-arter, samt tre rødlistede vegetasjonstyper. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Siden lokaliteten inngår i et av de mest verdifulle kalkområdene i Ringsaker, bør det lages en plan for hvordan området skal forvaltes.

Beitetrykket må økes for å hindre at lokaliteten gror igjen, samtidig som kontinuitet i hasselkratt sikres. Lokaliteten skal ikke tilføres gjødsel.

.....

74 Kinnli V

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 24.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter delvis tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004602, Navnløs 14.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et beite vest for Kinnli. Berggrunnen i området er svært rik.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk/tørr, middels baserik eng i mosaikk med utformingen frisk, næringsrik gammeleng og naturtypen rik edelløvskog med utformingen rikt hasselkratt. Beitemarken omkranses av store trær. Her finnes både hassel, spisslønn, gran, rogn og osp. På selve beitet vokser store hasselkratt, rosekratt, rogn og einer spredt. Feltsjiktet domineres av hundekjeks, engsoleie, engsyre og skogstorkenebb. Andre vanlige arter er rødkløver, hvitmaure, marikåpe-arter, grasstjerneblom, prestekrage og tveskjeggveronika. På tørrere partier forekommer i tillegg arter som gulmaure, gjeldkarve, tiriltunge, ryllik, rødknapp, legeveronika, karve, neslesniketråd, engknoppurt og bitterbergknapp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitemarken ser ikke ut til å være i hevd og viser tegn til gjengroing.

Artsmangfold: Lokaliteten har potensial for sjeldne arter av markboende sopp.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med kalkrike naturbeitemarker og kalkskogsområder.

Verdivurdering: Naturbeitemarker er viktige leveområder for en rekke arter, men er i tilbakegang i dagens kulturlandskap. Denne lokaliteten er variert og har mange likhetstrekk med en lignende avgrensning litt lenger vest der det er påvist en rekke rødlistearter. Den inngår dessuten i et helhetlig landskap med kalkrike naturtyper. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitetrykket bør økes for å hindre at lokaliteten gror igjen, samtidig som kontinuitet i hasselkratt sikres. Lokaliteten bør ikke tilføres gjødsel.

.....

75 Kinnli-Farbergshagen

Kalkskog – Kalkgranskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 24.06. og 25.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004603, Mælumsberget og delvis BN00004602, Navnløs 14.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen strekker seg fra Kinnli til Mælumsberget like vest for Farbergshagen. Området er grunnlendt, stedvis med kalkrikt berg i dagen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen kalkskog med utformingen kalkgranskog. Tresjiktet domineres av gran, stedvis med store innslag av hasselkratt, bjørk og rogn. Rosekratt, leddved og tysbast finnes spredt i busksjiktet. Feltsjiktet er svært urterikt og domineres av lågurtarter som blåveis, markjordbær, svartburkne, skogmarihånd, fingerstarr, liljekonvall, trollbær, krattfiol, skogfiol, tågebær, hengeaks, knollerteknapp, vårerteknapp og legeveronika. I tillegg finnes arter som kranskonvall, skogvikke, marianøkleblom og bergmynte. Bunnsjiktet domineres av kransmose.

Bruk, tilstand og påvirkning: Store deler av lokaliteten er trolig gammel beitemark som nå er grodd igjen eller tilplantet med gran. Skogen bærer stedvis preg av å være kulturskog. Noe dødved forekommer, men kontinuiteten er dårlig.

Artsmangfold: Kalkskoger har potensial for en rekke sjeldne arter av markboende sopp.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med kalkrike naturbeitemarker og kalkskogsområder.

Verdivurdering: Kalkskog er en truet vegetasjonstype som er levested for en rekke sjeldne arter, særlig markboende sopp. Denne lokaliteten er svært stor, har et urterikt feltsjikt og inngår i et helhetlig landskap med kalkrike beitemarker og større kalkskoger. Skogen bærer imidlertid preg av å være plantet på noe som trolig er gammel kulturmark og har ikke nådd særlig høy alder. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares og utvikles best under fri utvikling.

.....

76 Farbergshagen Ø

Artsrik veikant – Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 24.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen gjelder en veikant/del av en kjerrevei vestover fra gården Farbergshagen. Berggrunnen i området er svært kalkrik, stedvis med berg i dagen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen artsrik veikant. Vegetasjonen i og langs veien består av tørrbakkearter som dunkjempe, fôrundbelg, tiriltunge, gjeldkarve, rødknapp, prestekrage, bergmynte, bakkemynte, markjordbær, moskusjordbær, hårsveve, engsveve, engknoppurt, gulmaure, ryllik, knollerteknapp, flekkgrisøre, gulaks, hvitmaure, åkermåne, gul gåseblom og fjellrapp. Rosekratt vokser spredt i området.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten ser ut til å holdes i hevd av ferdsel på veien. Midtre deler bærer noe preg av gjengroing.

Artsmangfold: Slike blomsterrike lokaliteter har potensial for sjeldne arter innen flere insektgrupper.

Verdivurdering: Artsrike veikanter er viktige habitater i kulturlandskap der tradisjonell drift er i tilbakegang. Denne lokaliteten er relativt liten, og det er ikke påvist noen sjeldne eller truede arter. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Kratt bør fjernes for å hindre gjengroing.

.....

77 Kinnlitjernet V

Erstatningsbiotoper – Bygningsstrukturer med spesiell flora eller fauna Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 24.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter ei løe vest for Kinnlitjernet. Løa ligger åpent til i en åkerkant.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen erstatningsbiotoper med utformingen bygningsstrukturer med spesiell flora eller fauna. Lokaliteten består ei ubehandlet løe der det vokser flere ulike arter av knappenålslav.

Bruk, tilstand og påvirkning: Løa har bølgeblikktak og er i relativ god stand.

Artsmangfold: Stautnål (VU) er påvist på lokaliteten. Det er ytterligere potensial for sjeldne skorpelaver.

Verdivurdering: Gamle, ubehandlede bygninger er viktige for mange arter som ikke lenger kan finne egnet substrat i et svært hardt drevet skoglandskap. På løa ved Kinnlitjernet er det påvist en sårbar art, og lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Løa bør vedlikeholdes for å bevare den spesielle lavfloraen som finnes der. Kratt rundt bygningen bør fjernes.

.....

78 Leine

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 25.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004601, Leine. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen gjelder et beite vest for Leine. Berggrunnen i området er svært kalkrik og går opp i dagen flere steder. Lokalitetens vestre del bærer preg av rasmark.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingene frisk/tørr, middels baserik eng og frisk, næringsrik gammeleng i mosaikk med naturtypene beiteskog med utformingene beiteskog, rik edelløvskog med utformingene rikt hasselkratt og alm-lindeskog, og kalkskog med utformingene kalkgranskog. Lokalitetens nordvestre del, toppen av åsen, består av beiteskog med gran og løvtrær. Vegetasjonen her domineres av hundekjeks, skogstorkenebb, engsoleie og engsyre. I sørskråningen går skogen over i tørrengvegetasjon. Her står spredte trær, både bjørk, rogn, gran og til dels store spisslønn, samt store, flerstammede hasselkratt. Rosekratt og einer vokser spredt i busksjiktet. I feltsjiktet finnes arter som engtjæreblom, gulmaure, hvitmaure, dunkjempe, fagerklokke, engknoppurt, fagerknoppurt, gjeldkarve, karve, prestekrage, rødkløver, rødknapp, engsmelle, hårsveve, engsveve, ryllik, sandarve, gulaks, legeveronika, fôrundbelg, smørbutikk, bakkemynte, bergmynte og sølvmyre. Gammelenga lengst sør har total dominans av hundekjeks. Mot vest går engvegetasjonen over i rik edelløvskog dominert av hasselkratt og bjørk. Feltsjiktet karakteriseres her av typiske lågurtarter som liljekonvall, blåveis, trollbær, knollerteknapp, vårerteknapp og markjordbær, og bunnsjiktet domineres av storkransmose. Leddved finnes spredt i busksjiktet. Mot nordvest øker innslaget av gran, men det rike feltsjiktet beholdes. Lengst vest i lokaliteten, i en bratt, vestvendt skråning, finnes et lite område med alm-lindeskog. Tresjiktet domineres her av alm (NT) og lind med innslag av hegg og hassel.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beiteskogen og naturbeitemarken er i svak hevd og viser tegn til gjengroing. Beiteskogen er trolig beitemark som har grodd igjen, men som senere har vært benyttet til beite. Området med hasselkratt er trolig også tidligere beitemark som har grodd igjen, mens kalkskogen mest sannsynlig er gammel beitemark som er tilplantet med gran. I skogen i vestre del av lokaliteten forekommer noe dødved, men kontinuiteten er dårlig. Det går en kraftlinje tvers gjennom lokaliteten.

Artsmangfold: Enghaukeskjegg (VU) er påvist på lokaliteten. Her finnes også krevende arter som skåresildre, åkermåne, lakrismjelt, krattssoleie, svarterteknapp og hjertegras. Lokaliteten har svært stort potensial for sjeldne og truede arter av markboende sopp. Den blomsterrike tørrenga har også potensial for sjeldne arter innen flere insektgrupper. Alm (NT), vaniljerot og knerot forekommer lengst vest i lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med kalkrike naturbeitemarker, kalkskoger og en kalksjø, som til sammen innehar ekstremt høye naturverdier.

Verdivurdering: Denne lokaliteten representerer en av de mest verdifulle naturbeitemarkene i Ringsaker. Avgrensningen er stor, svært variert og innholder 3 rødlistede vegetasjonstyper. Beitemarken er meget artsrik og har mange likhetstrekk med en lignende avgrensning litt lenger sør der det er påvist en rekke rødlistearter. Lokaliteten inngår i tillegg i et helhetlig landskap med kalkrike naturtyper. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitestrykket må økes for å hindre at beitemarken og beiteskogen gror igjen. Lokaliteten skal ikke tilføres gjødsel.

80 Eksberget NV (Åstjernet)

Rik kulturlandskapsjø – Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 15.06.2010 og 16.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nordvest for Eksberget på Helgøya. Bergrunnen består av kalksten og løsmasser (NGU 2011). Lokaliteten er for det meste omgitt av myr med jordbruksarealer i nord og øst. Mot Eksberget er det grandominert eldre kulturskog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder en mosaikk, hvor den vesenligste delen av lokaliteten hører under naturtypen rik kulturlandskapsjø. Lokaliteten kunne strengt tatt også vært ført til naturtypen dam, men størrelsen på lokaliteten, samt at den virker naturlig, gjør at den blir ført til naturtypen rik kulturlandskapsjø. I tillegg forekommer partier av naturtypen rik sumpskog. Tjernet er forholdsvis dypt. Flytebladvegetasjon forekommer knapt. Det finnes fisk i tjernet. Karuss ble observert den 15. juni 2010. Flytetorv forekommer mer eller mindre rundt hele tjernet, og det er vanskelig å ta seg ut til åpent vann. Utenfor dette finnes en mer eller mindre sammenhengende sone med takrør. Langs bredden er en sone som kan klassifiseres under vegetasjonstypen gråor-heggskog. Gråor, bjørk, selje, hegg og rogn dominerer denne sonen, men også gran forekommer. I øst- og vestenden av tjernet har skogen karakter av sumpskog med forholdsvis mye død ved i partier. I feltsjiktet forekommer strutseving, firblad, hvitveis, enghumleblom, mjødukt, maiblom, engsnelle, myrhatt, bekkemark, korallrot, stor myrflol, lusegras, rips og vanlig myrflol.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er sannsynligvis påvirket av jordbruksarealene rundt. Trolig er det noe avrenning fra disse, samt at bekken inn i tjernet er grøftet langs jordene. Noe tipp av masse forekommer i nordenden. Opplegg for uttak av vann til vanningsformål finnes også, men det har trolig ikke vært i bruk på en stund.

Artsmangfold: Det er tidligere registrert amfibier på lokaliteten (Dolmen 1983). Storsalamander ble observert i 1977. I følge Artskart (2011) er myrtelg registrert her i 1952, 1956, 1959 og 1992. Under registreringene 15.06.2010 og 16.06.2010 ble myrtelg påvist i østenden av lokaliteten. Her ble det registrert en tett bestand på ca. 100 kvadratmeter i kanten av tjernet. Storbjørerrot er registrert i dammen.

Fremmede arter: Karuss (HR) er påvist i tjernet.

Verdivurdering: Selv om storsalamander ble påvist her i 1977, er denne lokaliteten neppe spesielt egnet for denne arten. Den er dyp, og fisk forekommer her. Allikevel er det svært sannsynlig at salamandere og andre amfibier kan finne egnede steder i avsondrede partier inn mot land hvor fisk ikke kommer til. Lokaliteten har derfor et vist potensial for de fleste av våre amfibier. Potensialet for virvelløse dyr knyttet til denne type lokaliteter vurderes som stort. Beliggenheten på Helgøya er gunstig. I tillegg har lokaliteten helt sikkert funksjon som hekkeområde for en rekke fugler. Sonen av gråor-heggskog rundt har potensielt høy diversitet av insekter. Rik sumpskog er en sterkt truet vegetasjonstype (EN), men utformingen av dette miljøet på denne lokaliteten er ikke blant de beste. Allikevel vurderes sumpskogområdene, spesielt i øst-enden, som interessante i forhold til ulike grupper tovinger, hvis larvestadium trives i miljøer med fuktig jordsmonn. Den viktigste kvaliteten til denne lokaliteten er den store forekomsten av myrtelg i østenden. Myrtelg er klassifisert som EN i Norsk rødliste for 2010, og avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Eventuell avrenning fra jordbruksarealer rundt bør holdes under oppsyn. Kantsonen med løv rundt tjernet bør få stå i fred.

81 Eksberget SØ

Dam – Eldre fisketom dam Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter delvis tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004489, Eksberget. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sørøst for Eksberget på Helgøya. Bergrunnen består av kalksten og løsmasser (NGU 2011). I vest er det en liten gård, og i sør går veien fram til denne gården. Mot Eksberget er det grandominert yngre kulturskog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen eldre fisketom dam. Dammen er sterkt gjenngrodd av bl.a. starr og busker og består i realiteten av flere mindre dammer og pytter som på sett og vis er forbundet med hverandre. Muligens har det vært gravd her. Rundt lokaliteten finnes dels tett krattskog dominert av gråor, ulike *Salix*-arter og bjørk. I feltsjiktet forekommer bekkemark, sumpkarse, breiull, fjæresivaks, småpiggnopp, kjevlestarr, jåblom, tettstarr, trådstarr og langstarr. I enkelte av "pyttene" er det store mengder liten andemat. Under feltundersøkelsen den 15.06.2010 ble betydelige mengder rumpetroll av buttsnutfrosk observert. Disse fantes dels på svært grunne partier, som sannsynligvis blir tørre utover sommeren.

Bruk, tilstand og påvirkning: Store deler av dammen er i ferd med å gro helt igjen.

Artsmangfold: Fra tidligere er storsalamander (VU) registrert på lokaliteten i 1977 (Dolmen 1983). Småsalamander (NT) ble påvist under feltundersøkelsen 15.06.2010. Denne arten ble også påvist i 1977 (Dolmen 1983).

Verdivurdering: Lokaliteten er opplagt viktig for amfibier. Under den forholdsvis kortfattede feltundersøkelsen 15.06.2010, ble småsalamander (NT) påvist. Småsalamander er også påvist her tidligere. Selv om ikke storsalamander (VU) ble funnet 15.06.2010, betyr ikke det at den ikke også kan forekomme her, ettersom den er påvist her tidligere. Antall dammer på Helgøya er lavt, og hvis denne arten fremdeles er på Helgøya, er det sannsynlig at den også forekommer på denne lokaliteten.

På bakgrunn av dammens potensial for amfibier vurderes denne avgrensningen som viktig (B-verdi), men det understrekes samtidig at den absolutt må skjøttes, siden faren for at den skal forsvinne innen relativt kort tid er høy. Ut over viktigheten for amfibier og eventuell annen fauna, har sannsynligvis ikke denne lokaliteten noen spesielle verdier knyttet til vegetasjon og flora.

Skjøtsel og hensyn: Dammen bør graves opp før den blir helt borte.

82 Kise skogsdam

Dam – Eldre fisketom dam Verdi: B

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere naturtypelokalitet BN00004635, Odd-Kise. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i skogkanten nordvest for Kise på Ringsaker. Berggrunnen består av sandsten og skifer (NGU 2011), mens løsmassene består av tykk morene (NGU 2011). Lokaliteten er omgitt av dyrket mark i sør, ellers skog grandominert skog. Grunneier oppgir at dammen ble gravd ut rundt 1960.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder en mosaikk av naturtypen dam med utformingen eldre fisketom dam og naturtypen rik sumpskog, men utformingen av denne er ganske dårlig. Selve dammen er nesten fri for vannvegetasjon. Den er forholdsvis dyp, og vannet var under undersøkelsestidspunktet den 15.06.2010 ganske uklart. Spesielt i nordenden av dammen forekommer tett gråor-heggskog med innslag av bjørk, gråor, *Salix* sp. og hegg. I vestenden av lokaliteten finnes et mindre parti med sumpskog. Her forekommer gråor, *Salix*-arter og noe gran. Litt død ved i ulike stadier forekommer også. I feltsjiktet finnes bukkeblad, gulldusk, bekkedarse, vinterkarse og solbær. I sumpskogmiljøet finnes også enkelte mindre putter og vannforekomster.

Bruk, tilstand og påvirkning: Vannet var ganske brunt på undersøkelsestidspunktet 15. 06.2010. Grunnen til dette er litt uklar, men dammen ligger ganske skyggefullt til, og store mengder løv som faller i vannet kan muligens bidra til dette. I øst- og sørenden av lokaliteten var det på undersøkelsestidspunktet beite for hest, og her er store deler av bredden langs dammen slitt pga. hestetråkk..

Artsmangfold: I følge Strand (2009) blir storsalamander (VU) observert på lokaliteten i 2007. Det foreligger også et funn av nikkebrønsle (VU) fra 2000. Kalmusrot ble påvist 15.06.2010. Svart-hvit fluesnapper og linerle ble observert jaktende etter insekter ved dammen samme dato.

Verdivurdering: Lokaliteten har sannsynligvis kvaliteter som amfibielokalitet. Funn av storsalamander (VU) i 2007 indikerer dette, men samtidig kan dette funnet bare være en tilfeldig "slenger". Dammen har lite vegetasjon og fremstår som nokså mørk og "livløs". Sett i lys av dette, er det ikke sikkert at den er så veldig egnet for amfibier, spesielt ikke salamandere, som legger eggene sine på vannvegetasjonen. Vegetasjonen rundt dammen, samt sumpskogmiljøet, antas å være viktig for en rekke organismer. Løvvegetasjonen rundt vurderes å ha stort potensial for insekter, og det er også viktig for fugl, særlig småfugl som lever av insekter. Sumpskogmiljøet har potensial for enkelte organismer knyttet til fuktige miljøer, særlig mange arter tovinger. De små vannforekomstene i denne sumpskogen kan muligens, gitt at de ikke tørker inn, være vel så interessante for amfibier, kanskje særlig salamandere. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn:

83 Kise Østre åkerkantdam

Dam – Gårdsdam Verdi: B

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i skogkanten nordøst for Østre Kise på Ringsaker. Berggrunnen består av sandsten og skifer (NGU 2011), mens løsmassene består av tykk morene (NGU 2011). Lokaliteten er omgitt av dyrket mark, vei og løvdominert skog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Denne store dammen er neppe spesielt gammel, og ifølge lokalkjent (Jørn Haslestad) får den mye tilsig av vann når det regner. Vannet kommer dels fra en gård hvor det holdes mye gris. Ved stikkprøver av faunaen i vannet ble ingen ting av interesse funnet, men det ble påvist påfallende store mengder marflo. Dette er også nevnt av Strand (2009). Et rumpetroll, trolig av padde, ble observert. Det er uklart om det er fisk i dammen. I sør-enden av dammen er det forholdsvis mye tjønnaks. Kantvegetasjonen domineres av ulike arter løvtrær. Vegetasjonstypen sorterer under gråor-heggskog. Gråor, selje, istervier, bjørk, rogn og alm (NT) forekommer. Feltsjiktet er frodig, stedvis med mye mjødurt. Sennegrass, svaleurt, fuglevikke, flikbrønske, langstarr, hundekjeks, bringebær, engsoleie, enghumleblom og strutseving forekommer hyppig. På grunt vann ute i dammen er kjempepiggnopp påvist.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen brukes til vanningsformål. Et pumpehus står i vestenden av lokaliteten. Vannet var på undersøkelsestidspunktet 15.06.2010 helt brunt og hadde en vond lukt.

Artsmangfold: Alm (NT) ble påvist under feltregistreringen 15.06.2010.

Verdivurdering: Slik som lokaliteten fremstår i dag, er kanskje de største verdiene knyttet til kantvegetasjonen. Denne er frodige og har innslag av alm (NT). Potensialet for høyt mangfold av insekter er derfor stort. Lokaliteten har dessuten et ganske bra potensial for fugl. Kvalitetene til dammen er noe redusert, ettersom graden av forurensning er høy. Dette kan endre seg gitt at

det blir iverksatt tiltak for å redusere forurensningen. Dammen har gunstig eksponering, og i nord grenser den til skog, som bl.a. er gunstig for amfibier. På bakgrunn vurderes avgrensningen som viktig (B-verdi).
Skjøtsel og hensyn: Denne lokaliteten har potensial som amfibiedam. Vannets kvalitet er derimot dårlig grunnet forurensning. Tiltak for å begrense dette bør derfor vurderes.

84 Reinli, gårdsdam

Dam – Gårdsdam Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i tilknytning til Reinli gård i Ringsaker kommune. Berggrunnen består av sandsten og skifer (NGU 2011), mens løsmassene består av tykk morene (NGU 2011). Lokaliteten er dels omgitt av tresatt areal som i dag benyttes som beite for sau. I overkant mot sør ligger Reinli gård med sauefjøs. Avstanden fra fjøs til dam er bare noen få meter.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Dammen er anlagt i 2003. Den er forholdsvis liten og ganske grunn. Tjønna, myrkongle, skogsivaks og engreverumpe forekommer i og rundt dammen. Ganske mye algevekst ble registrert på undersøkelsestidspunktet 17.06.2010. Dette har sansynligvis en sammenheng med avrenning fra sauefjøs i overkant.

Bruk, tilstand og påvirkning: Arealet rundt besyttes som beite for sau deler av året. Lokaliteten påvirkes derfor noe av dette. I tillegg er lokaliteten trolig påvirket av næringsriktig sig fra sauefjøs i overkant. Her ligger en stor haug med sauetalle. Ifølge grunneier ble det i april-mai 2009 observert massedød av frosk i dammen. Grunnen til dette er ukjent.

Artsmangfold: I følge grunneier (Jørn Haslestad) er småsalamander (NT) observert her hvert år etter dammens anleggelse i 2003.

Verdivurdering: Etter dammens etablering i 2003, ble det raskt konstatert amfibier her. Bare et år etter eller så etter etablering, observerte grunneier salamandere i dammen. Frosk er også rikelig til stede. Lokaliteten har derfor stort potensial for amfibier og sannsynligvis også andre grupper limnisk organismer (øyenstikkere, biller etc.). Siden lokaliteten er nylig tilaget, er floraen og faunaen i dammen fremdeles i en etableringsfase. Ut fra potensial og funn av småsalamander vurderes avgrensningen som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Næringssig fra sauefjøs bør reduseres. Et viktig og enkelt grep her er å fjerne deponiet med sauetalle som ligger utenfor fjøset. Ellers bør utviklingen av dammen gå sin gang, men samtidig bør man være oppmerksom på at lokaliteten på sikt kan gro igjen.

85 Herstadmoen skogsdam

Dam – Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 16.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere naturtypelokalitet BN00004678, Helseth. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs Sulufjellvegen ca. 300 meter nordvest for Helset gård i Ringsaker kommune. Berggrunnen består av sandsten og skifer (NGU 2011), mens løsmassene består av morene (NGU 2011). Lokaliteten er omgitt av bardominert skog på alle kanter, unntatt i vest hvor veien går, men det er en liten buffersone av skog mellom dam og vei.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam. Dammen er naturlig og ganske liten. Etter en samtale med eldre lokalkjent, ble følgende opplysninger notert: "Dammen har alltid vært der. Om vinteren pleide vi barna å gå på skøyter her. Den tørket aldri inn om sommeren, men kunne være ganske stor om våren".

Langs dammen forekommer enkelte grove seljer (opp mot 50 cm i brysthøydiameter), grov furu, gran, bjørk og andre *Salix*-arter, samt rose. Feltsjiktet preges dels av lågurtvegetasjon med innslag av blåveis, teiebær, hvitveis og litt mjødukt. I selve dammen forekommer enkelte partier med flaskestarr og myrhatt. Enkelte grove seljer ligger veltet/bøyd utover vannspeilet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Langs vestsiden mot veien er det tippet en del stein fra jordene. Ifølge lokalkjent har dette vært gjort jevnlig over flere år. Omfanget av dette er ganske stort, slik at det preger lokaliteten en del.

Artsmangfold: I følge Strand (2009) ble både storsalamander (VU) og småsalamander (NT) observert her 17.07.2007. Under feltregistreringen 16.06. 2010 ble forholdsvis mange småsalamandere (NT) observert.

Verdivurdering: Lokaliteten har først og fremst verdi som amfibiolokalitet. Begge våre salamanderarter er påvist her, og på tidspunktet for feltundersøkelsen 16.06.2010 ble småsalamander (NT) registrert i stort antall. Lokaliteten er relativt intakt, den tørker ikke inn om sommeren, og det er ingen former for avrenning fra jorder eller gjødselkjellere. Lokaliteten har dessuten et stort potensial for ulike grupper virveløse dyr knyttet til dam-miljøer (øyenstikkere, biller, vannteger etc.). På bakgrunn av dette vurderes avgrensningen som svært viktig (A-verdi), spesielt ut fra funn av salamandere.

Skjøtsel og hensyn: Tipping av stein fra jordene bør umiddelbart stoppes, og det som allerede ligger her fjernes.

86 Herstaddammen

Dam – Gårdsdam Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere naturtypelokalitet BN00004636, Herstaddammen. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs Sulufjellvegen ved Herstad gård i Ringsaker kommune. Bergrunnen består av sandsten og skifer (NGU 2011), mens løsmassene for det meste består av morene (NGU 2011). Lokaliteten er omgitt av blandingskog mot nord og nordøst, vei i vest og gårdsarealer i sør. Gårdsarealene og veien går kant i kant med lokaliteten.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Dette er en naturlig dam som ble rensket i 1975. Den er forholdsvis dyp; 1,2 meter på det dypeste. Rundt dammen forekommer forskjellige løvtrær som bjørk, ulike *Salix*-arter, spisslønn og gran. I det nordlige hjørnet av lokaliteten er løvvegetasjonen forholdsvis tett, mens den blir gradvis mer sparsom mot gården. Fra gården og mot veien er det ikke trær i det hele tatt. Vegetasjonen i dammen fremstår som fattig og domineres av en stedvis ganske bred sone med flasketarr, myrkongle og myrhatt. I vannet forekommer noe tjønnaks. Langs bredden finnes elvesnelle. I det sørlige hjørnet av dammen er det tippet noe masse, og vegetasjonen her har et vist ruderat preg med innslag av bl.a. hundekjeks, engsolleie, åkerkål (?) og løvetann.

Bruk, tilstand og påvirkning: Tipping av noe masse i det sørlige hjørnet av lokaliteten er i utgangspunktet negativt, men så lenge det ikke skjer ytterligere deponeringer, vurderes effekten av dette inngrepet som liten på miljøet i dammen. Dammen er ellers intakt, og ikke ødelagt av forurensning eller tilgroing. Det ble ikke registrert noen form for sig fra gjødselskjellere eller åker til dammen.

Artsmangfold: I følge Strand (2009) ble storsalamander (VU) og småsalamander (NT) påvist her 15.06.2007.

Verdivurdering: Verdiene til denne lokaliteten er først og fremst knyttet til forekomstene av salamandere. Lokaliteten har dessuten et stort potensial for ulike grupper virveløse dyr knyttet til dammiljøer (øyenstikkere, biller, vannteger etc.). Botanisk er derimot denne lokaliteten ganske fattig. Avgrensningen vurderes som svært viktig (A-verdi) basert på forekomst av salamandere.

Skjøtsel og hensyn: Videre deponering av masse i dammen må ikke skje.

87 Roterud skogkantdam

Dam – Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs Sulufjellvegen øst for Roterud gård i Ringsaker. Bergrunnen består av gneis (NGU 2011), mens løsmassene for det meste består av tynn morene (NGU 2011). Lokaliteten er omgitt av løvdominert skog mot nord og øst og en vei i vest.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam. Dammen er omgitt av tett, småvokst løvskog dominert av gråor, bjørk og ulike *Salix*-arter. I dammen finnes en sone dominert av flasketarr og myrhatt. Langs vestsiden av lokaliteten går en liten kraftledning. Denne ryddes av og til, og her er det oppslag av store mengder bringebær, mjødurt og einstape. Dammen er ellers intakt. Under feltunderøkelsen den 16.06.2010 ble mye fisk observert i dammen, trolig karruss.

Bruk, tilstand og påvirkning: Med unntak av kraftgaten, finnes det ingen åpenbare påvirkninger på miljøet i dammen.

Artsmangfold: I følge Strand (2009) ble småsalamander (NT) registrert her 15.06.2007.

Verdivurdering: Lokaliteten fremstår som fattig uten nevneverdig rik flora. Allikevel kan denne lokaliteten ha en et visst potensial for organismer knyttet til slike miljøer. Småsalamander (NT) er nylig registrert her. På grunn av de sannsynligvis store mengdene med fisk som er i dammen, er derimot potensialet for at dette skal være en viktig amfibiolokalitet begrenset. Lokaliteten er på den annen side forholdsvis stor og inntakt. På bakgrunn av dette, samt funn av rødlistet salamander, vurderes avgrensningen som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn:

88 Breidstudammen

Dam – Gårdsdam Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 16.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i åkerkanten nordøst for Breidstu gård i Ringsaker. Bergrunnen består av kvartsitt (NGU 2011), mens løsmassene for det meste består av tykk morene (NGU 2011). Lokaliteten er omgitt av løvdominert skog mot nord og øst og intensivt dyrket mark mot sør og vest.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Ifølge grunneier ble dammen anlagt på 1970-tallet. Dammen er forholdsvis stor og ganske dyp. Lokaliteten er omgitt av en sone med løvdominert skog. Her forekommer gråor, bjørk og ulike *Salix*-arter. Langs jordet er trærne hugd ned, slik at denne delen preges av små trær og busker. Vegetasjonen i dammen domineres av store partier med tjønnaks. Langs bredden finnes enkelte mindre partier med flasketarr og myrhatt. I sørenden forekommer skogsivaks. På undersøkelsestidspunktet den 16.06.2010 ble det funnet til dels store mengder rumpetroll av vanlig frosk. Ifølge grunneier ble det i sin tid satt ut karuss, men om denne arten fremdeles forekommer her, er grunneier ikke sikker på. Det ble i alle fall ikke påvist fisk under feltundersøkelsen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen er forholdsvis intakt. Løvskog er hugd langs åkerkanten. Dette kan ha en positiv effekt på miljøet i dammen ved at mer lys slipper til. Utover dette finnes ingen andre åpenbare påvirkninger, men det er mulig at det kan forekomme en viss avrenning fra jordene rundt.

Artsmangfold: Ifølge Artskart (2011) er nikkebrønsle (VU) registrert her i 2005. Nikkebrønsle ble ikke registrert den 16.06.2010, men den kan ha blitt oversett.

Fremmede arter: Karuss (HR) ble i sin tid satt ut i dammen.

Verdivurdering: Lokaliteten består av en forholdsvis stor og inntakt dam. Beliggenheten er gunstig; sørvest eksponert og med skog i overkant. Lokaliteten har sannsynligvis et stort potensial for amfibier og andre organismer knyttet til denne type miljøer, men dette potensialet vil avhenge en del av om det fremdeles er fisk i dammen. De store mengdene med rumpetroll av vanlig frosk kan indikere at den pr. i dag er fisktom, men dette må undersøkes nærmere. I kantsonen forekommer nikkebrønsle (VU). Dette er en art med påviselig tilbakegang de senere år på grunn av ødeleggelse av habitater, og derfor skal denne veie tungt ved verdisetting. Ut fra forekomst av en truet art, samt helhetsinntrykk og potensial, vurderes avgrensningen som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn:

.....

89 Tjerne, dam SØ.

Dam – Eldre fisketom dam Verdi: A

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 16.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere naturtypelokalitet BN00004662, Øgardsdammen. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sørøst for Tjerne gård i Ringsaker. Bergrunnen består av mangeritt, gneis og amfibolitt (NGU 2011), mens løsmassene for det meste består av tykk morene (NGU 2011). Lokaliteten er omgitt av beitemark hvor det pr. 2010 går storfe.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen eldre fisketom dam. Dammen er forholdsvis stor og grunn. I nord drenerer et lite sig inn, og en liten bekk/sig drenerer ut i sør. Langs bredden forekommer noen få, spredte busker og trær. Lokaliteten karakteriseres som rik. I dammen forekommer store mengder myrkongle. Vannliljer og tjønnaks er også rikelig representert, både vanlig tjønnaks, men også den lokalt sjeldne buttjønnaks, samt andemat. På undersøkelsestidspunktet den 16.06.2010 ble det påvist stor algeoppblomstring i vannet. Tykke algelag fløt rundt i overflaten. Bredden utgjøres av frodig vegetasjon med innlag av sumpkarse, skogsivaks, dronningstarr (NT) og mjødurt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen er forholdsvis intakt. Ifølge grunneier er det problemer med næringstilsig fra nabogården. Dette er trolig hovedårsaken til den store algeoppblomstringen i dammen. I tillegg kan storfeet som beiter her også være med på å gjødsle vannet. Overjødsling kan på sikt medføre tilgroing.

Artsmangfold: Småsalamnder (NT) og dronningstarr (NT) ble registrert den 16.06.2010. I tillegg står det en liten ask (NT) i nordenden av lokaliteten. Ifølge Artskart (2011) ble nikkebrønsle (VU) registrert på lokaliteten i 2005.

Verdivurdering: Lokaliteten utgjøres av en forholdsvis stor og inntakt dam i kulturlandskapet. Flere rødlistearter er påvist, og det er svært sannsynlig at artsinventaret av interessante organismer knyttet til denne type miljøer er ganske høyt. En grundigere undersøkelse av lokalitetens fauna er ønskelig. Sannsynligvis har dammen et stort potensial for amfibier, særlig salamandere. Vegetasjonen i kanten kan også huse en rekke interessante arter, særlig insekter, og det er mulig at flere arter kan få økt sin nordgrense ved en inventering her. En negativ faktor er derimot et for stort tilsig av næringsstoffer fra omkringliggende landbruksdrift. Dette øker faren for gjengroing, i tillegg til at det forringer vannkvaliteten. På tross av dette vurderes avgrensningen som svært viktig (A-verdi) basert på artsfunn, samt helhetsinntrykk og potensial.

Skjøtsel og hensyn: Det er nødvendig med tiltak for å hindre sig av næringsstoffer til lokaliteten. For stort tilsig vil medføre en ekskalerende gjengroing av dammen.

.....

90 Ileputten

Naturlig fisketomme innsjøer og tjern – Små myrtjern og myrpytter Verdi: B

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 16.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sørvest for riksvei 213, ca. 200 m nord for Ile gård i Ringsaker. Bergrunnen består av gneis og migmatitt (NGU 2011). Løsmassene i utgjøres i øst av morene (NGU 2011). Lokaliteten er omgitt av myr og bardominert skog i vest og sør. I nord grenser lokaliteten mot et mindre parti dyrket mark.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder en mosaikk der hovedandelen (Ileputten) sorterer under naturtypen naturlige fisketomme tjern med utformingen små myrtjern og myrpytter. Ileputten kan også sorteres under naturtypen dam, men størrelsen og det generelle inntrykket gjør at naturlige fisketomme innsjøer og tjern er et mer naturlig valg. Om Ileputten virkelig er fisketom er derimot uklart. Abbor og/eller karuss kan godt forekomme her, men ingen ting tydet på at det var fisk her på undersøkelsestidspunktet den 16.06.2010. Nordvest for Ileputten er det et parti med rik sumpskog som naturlig hører sammen med putten. Ileputten er et ca. 100 m langt tjern med store partier flytetorv langs bredden. Bukkeblad og myrhatt forekommer spredt og i partier. Med unntak av noen sparsomme vannliljer enkelte steder, finnes knapt vannvegetasjon, og tjernet virker fattig. I nordenden av putten forekommer et mindre parti med takrør. Litt småpiggnopp og småtjønnaks inngår spredt. Derimot er sumpskogmiljøet i norvestenden av tjernet rikere med innslag av myrkongle, spesielt i tilknytning til et sig/bekk ned til tjernet. Tresjiktet domineres av gråor og bjørk. I feltsjiktet forekommer bl. a. marigras, myggblom, kvitmyrak, slirestarr, kvasstarr, kjevlestarr, sumpkarse, bekkeblom, mjødurt, melkerot, enghumleblom og hvitbladtistel.

Bruk, tilstand og påvirkning: Ileputten fremstår som lite påvirket. Utformingen av sumpskogmiljøet er derimot ikke veldig god. Trærne er relativt unge, og det er lite død ved.

Artsmangfold: Ifølge Strand (2009) er storsalamnder (VU) og småsalamander (NT) påvist her 16.06.2007. Ifølge Artskart (2011) er myrstjerneblom (EN) tidligere påvist på eller i nærheten av lokaliteten, men dette er et gammelt funn med relativt dårlig nøyaktighet.

Verdivurdering: Verdien til denne lokaliteten er først og fremst knyttet til funn av salamandere. Rik sumpskog er dessuten en sterk truet vegetasjonstype (EN), men siden utformingen av denne naturtypen innefor avgrensningen ikke kan karakteriseres som veldig god, kan ikke dette vektlegges for tungt. På bakgrunn av funn av salamandere, samt mulig potensial for interessante karplanter og andre organismer knyttet til fisketomme miljøer, vurderes avgrensningen som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Naturen må få gå sin gang i sumpskogmiljøet.

91 Steinsrud åkerdam

Dam – Gårdsdam Verdi: B

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 16.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlisterkategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger 5-600 meter sørvest for Nar-Holo gård i Ringsaker. Ca. 100 meter vest for lokaliteten går fylkesvei 86. Bergrunnen består av sandstein og skifer (NGU 2011), mens løsmassene utgjøres av morene (NGU 2011). Lokaliteten er omgitt av intensivt dyrket mark i vest. I øst grenser den mot Steinsrud vanningsdam. En kanalisert bekk knytter de to dammene sammen, og ved flom vil vann fra denne bekken trolig gå inn i åkerdammen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Lokaliteten er neppe særlig gammel, og dammen har en nærmest perfekt rektangulær form. Den er ca. 50 meter lang og ca. 15 meter bred. Langs lokaliteten forekommer tett, ung krattskog dominert av bjørk og selje, men også med innslag av svartor. I dammen forekommer en del tjønnaks, men ellers er det lite vannvegetasjon. Langs bredden er det en smal sone med flaskestarr. Mye småfisk, trolig ørekyt ble observert i overflaten den 16.06.2010.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er uklart hva som i sin tid var bakgrunnen for anleggelse av denne dammen, men det er mulig at det er gjort med tanke på vanning av jordbruksareale. Ingen ting tyder på at den blir brukt til dette formålet i dag. På undersøkelsestidspunktet den 16.06.2010 var vannet i dammen brunt og svært uklart. Det virket stillestående, og det var betydelig algevekst. Utover dette må dammen karakteriseres som intakt, men ung.

Artsmangfold: Småsalamander (NT) ble registrert på lokaliteten 15.06.2007 (Strand 2009). 15-20 voksne småsalamandere (NT) ble observert i overflaten av dammen den 16.06.2010.

Verdivurdering: Botanisk fremstår ikke denne lokaliteten som veldig interessant. Derimot er den åpenbart viktig for småsalamander (NT), som det ble observert mye av 16.06.2010. Sannsynligvis har lokaliteten også potensial for en rekke andre organismer (f.eks. øyenstikkere) som er knyttet til slike miljøer, men det at det forekommer fisk her kan ekskludere arter som er særlig utsatt for fiskepredasjon. Lokaliteten har neppe potensial for storsalamander (VU), også som følge av fisk. At småsalamander (NT) forekommer her, og tilsynelatende i rikelige mengder, er interessant. Dette følger ikke helt "boka", der hovedoppfatningen er at salamandere foretrekker fiskeløse lokaliteter. Det er heller ikke sikkert at fisken trives veldig godt i denne dammen. Vannet fremstår som veldig stillestående, og det kan godt hende at oksygenmengden i vannet blir lav, særlig utover sommeren. Fisken kommer trolig inn i dammen under flom, og muligens er ikke fisken konstant til stede her. Avgrensningen vurderes som viktig (B-verdi), men med minus i margin. Verdien er primært basert på den store forekomsten av småsalamander (NT).

Skjøtsel og hensyn: For mye løvvegetasjon rundt denne lokaliteten kan gi stort tilfang av løv i dammen. Forråtnelsen av dette kan skape oksygenmangel i vannet. Løvvegetasjonen kan med fordel skjøttes litt.

92 Steinsrud vanningsdam

Dam – Gårdsdam Verdi: B

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 16.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlisterkategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger 600 meter sørvest for Nar-Holo gård i Ringsaker. Ca. 150 meter vest for lokaliteten går fylkesvei 86. Bergrunnen består av sandstein og skifer (NGU 2011), mens løsmassene utgjøres av morene (NGU 2011). Lokaliteten er omgitt løv- og blandingsskog. I vest grenser den mot Steinsrud åkerdam, og en kanalisert bekk forbinder de to dammene.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Lokaliteten er ca. 100 meter lang, og maksimal bredde er ca. 30 meter. Dammen er omgitt av en tresatt voll med gran, bjørk og selje som dominerende treslag. Vegetasjonen i dammen er sparsom, men enkelte partier med tjønnaks forekommer, særlig i nedkant. Langs bredden er det enkelte mindre partier med flaskestarr. På undersøkelsestidspunktet den 16.06.2010 ble store mengder småfisk, trolig ørekyt, observert.

Bruk, tilstand og påvirkning: I nordenden er det installasjoner for vanningsformål med pumpehus. På undersøkelsestidspunktet var vannet brunt og sikten dårlig.

Artsmangfold: Småsalamander (NT) ble registrert på lokaliteten 15.06.2007 (Strand 2009).

Verdivurdering: Botanisk fremstår ikke denne lokaliteten som veldig interessant. Derimot har den et vist potensial for amfibier. Småsalamander (NT) er nylig registrert her. Derimot er det mye fisk i dammen, noe som kan være ekskluderende for en rekke organismer knyttet til dam-miljøer. Allikevel har dammen et visst potensial, noe funn av småsalamander indikerer. Den er dessuten stor og intakt. På bakgrunn av potensial, samt forekomst av småsalamander (NT), vurderes avgrensningen som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn:

94 Steinsrudtjernet

Rik sumpskog – Rik sumpskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 16.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger 5-600 meter sørvest for Steinsrud går i tilknytning til Steinsrudtjernet. Gjennom lokaliteten danner berggrunnen et klart skille av sandstein og skifer på den ene siden og gneis og migmatitt på den andre (NGU 2011). Løsmassene utgjøres av morene (NGU 2011).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik sumpskog med utformingen rik sumpskog. Lokaliteten er påvirket gjennom kanalisering/grøfting av bekk, slik at Steinsrudtjernet ikke fremstår som noe tjern, men en slags grunn kulp. På undersøkelsestidspunktet var det forholdsvis mye vann, og det var merkbar strøm i "tjernet". Den var dessuten full av småfisk, trolig ørekyte. Steinsrudtjernet er derfor ikke avgrenset som en egen naturtype. Skogen karakteriseres som sumpskog med mange typiske elementer for denne type skog. Tresjiktet domineres bjørk, gråor og mer spredt svartor. Svartoren har en øvre brysthøydiameter på 30-40 cm. I tillegg forekommer enkelte *Salix*-arter, rogn og gran. I feltsjiktet forekommer mjødurt, firblad, vendelrot, korallrot, langstarr, storrap, vasshøymol, bekkeblom, enghumleblom, stolpestarr, tyrihjelms og sumpkarse. Rundt Steinsrudtjernet finnes mye strutseving og skogburkne, samt store partier med elvesnelle. Deler av lokaliteten bærer preg av å være flomåpnevirket. Ute i tjernet finnes noe kjempepiggnopp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det har vært hugst av bjørk innenfor avgrensningen. Mangel på død ved av betydning, samt gamle stubber, vitner om dette. Dessuten er skogen gjennomgående ung, med relativt små tredimensjoner. Kanalisering/grøfting av bekk medfører høyest sannsynlig endringer i vannforholdene i området.

Artsmangfold: Det har tidligere vært foretatt botaniske undersøkelser i området. Ifølge Artskart (2011) er myrstjerneblom (EN), skogsøtgras (VU) og dalfiol (NT) funnet her tidligere. Det ble inventert litt etter insekter den 16.06.2010. Dette ga visse indikasjoner på at området er interessant, ved bl. annet funn av bladvepsen *Athalia lugens*. Dette utgjør et av de nordligste funn av denne arten i Norge. I tillegg ble det funnet en sannsynligvis forholdsvis sjelden art av klegg innenfor avgrensningen.

Verdivurdering: Lokaliteten utgjør et forholdsvis stort areal med rik sumpskog. Området er tydelig påvirket av forskjellige inngrep, men disse er hovedsakelig gamle, slik at lokaliteten har begynt å "gå seg til" igjen. Selve Steinsrudtjernet er ikke et tjern i den normale betydningen av dette begrepet. Grunnet grøfting av bekker ut og inn, er tjernet blitt omgjort til en slags grunn kulp med en del strøm. Tidligere er det gjort registreringer av rødlistearter innenfor avgrensningen, bl.a. av myrstjerneblom (EN). Det er svært sannsynlig at denne og de andre rødlisteartene som er påvist her fremdeles er tilstede. Lokaliteten vurderes dessuten som en interessant insektlokalitet. Rik karplanteflora, samt belliggenheten i Mjøsregionen, tilsier at potesialet for stor artsrikdom av en rekke insektgrupper absolutt er til stede. Dette gjelder spesielt grupper knyttet til planter, men også forskjellige tovingegrupper som er knyttet til fuktig substrat i bakken. Lokaliteten har dessuten sannsynligvis stor betydning for fugl og annet vilt. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi) ut fra potensial, funn av rødlistearter, samt at rik sumpskog er en sterkt truet vegetasjonstype.

Skjøtsel og hensyn: Ytterligere dreneringer og grøftinger av området må ikke skje. Hugst bør unngås.

.....

95 Kampetin åkerkandam

Dam – Verdi: B

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ca. 200 meter sørøst for Kampetin gård i Ringsaker. Berggrunnen består av sandsten og skifer (NGU 2011), mens løsmassene består av tykk morene (NGU 2011). Lokaliteten er vesentlig omgitt av barskog, men i vest er det jorbruksarealer.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam. Antagelig er dette en naturlig dam. Dammen er liten, forholdsvis grunn og vegetasjonsrik, bl.a. med en stor forekomst av myrkongle. En del død ved ligger ut i dammen. Den er omgitt av sumpaktig vegetasjon med innslag av bjørk, selje, hegg, trollhegg, kirsebær og spisslønn.. Feltsjiktet domineres av mjødurt og ulike gras.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lite påvirket.

Artsmangfold: Det ble ikke gjort interessante artsfunn under undersøkelsen den 16.06.2010, men faunaen i dammen ble ikke undersøkt. Fra tilgjengelig informasjon i Artskart (2011), er det ikke registrert noen arter på denne lokaliteten tidligere.

Verdivurdering: Tross mangel av funn, vurderes denne lokaliteten til å ha et stort potensial som amfibiedam, kanskje særlig salamandere. Nøyere undersøkelser rettet mot denne gruppen og andre organismer knyttet til dammer bør derfor prioriteres. Dammen er vegetasjonsrik og tørker sannsynligvis aldri helt inn. Lokaliteten har heller ingen inngrep av betydning. På bakgrunn av dette vurderes avgrensningen som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn:

.....

96 Kampetin skogsdam nord

Dam – Verdi: B

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ca. 250 meter sørøst for Kampetin gård i Ringsaker. Berggrunnen består av sandsten og skifer (NGU 2011), mens løsmassene består av tykk morene (NGU, 2011). Lokaliteten er vesentlig omgitt av barskog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder natutypen dam. Antagelig er dette en naturlig dam. Den kan karakteriseres som middels stor og forholdsvis dyp. Dammen er omgitt av løvvegetasjon, med av bjørk og gråor som dominerende treslag, men også med innslag av en del gran og *Salix* sp. I dammen finnes store partier med flaskestarr og myrhatt, men også stedvis myrkongle, bekkeblom og engsnelle.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen har trolig vært benyttet som drikkevannskilde for husdyr på beite. Det er uklart om den fra tid til annen benyttes til dette i dag, men det går et gjerde inntil lokaliteten.

Artsmangfold: Det ble ikke gjort interessante artsfunn under undersøkelsen den 16.06.2010, men faunaen i dammen ble ikke undersøkt. Fra tilgjengelig informasjon i Artskart (2011), er det ikke registrert noen arter på denne lokaliteten tidligere.

Verdivurdering: Tross mangel av funn, vurderes denne lokaliteten til å ha et stort potensial som amfibiedam, kanskje særlig salamandere. Nøyere undersøkelser rettet mot denne gruppen og andre organismer knyttet til dammer bør derfor prioriteres. Dammen er vegetasjonsrik, og lokaliteten har heller ingen inngrep av betydning. På bakgrunn av dette vurderes avgrensningen som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn:

.....

97 Kampetin skogsdam sør

Dam – Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ca. 300 meter sørøst for Kampetin gård i Ringsaker. Bergrunnen består av sandsten og skifer (NGU 2011), mens løsmassene består av tykk morene (NGU 2011). Lokaliteten er vesentlig omgitt av blåbærgranskog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder en mosaikk med natutypen dam som hovednaturtype. Resten utgjøres av natutypen rik sumpskog. Antagelig er dette en naturlig dam. Det finnes ikke tegn på at dette er et menneskapt miljø. En bekk/fuktdrag drenerer gjennom lokaliteten. Vegetasjonen hører inn under vegetasjonstypen rik sumpskog, men er ikke veldig godt utviklet. Gran og bjørk som dominerende treslag, men det er også innslag av enkelte svartor. I lokalitetens nordende er det hugd litt. Feltsjiktet utgjøres av mjødurt, hesthov, blåveis, enghumleblom, vendelrot, bekkeblom og skogsnelle. I dammen forekommer partier med til dels mye myrkongle og myrhatt. Langs dammens bunn finnes store partier med mose. Sannsynligvis tørker aldri hele dammen inn, i alle fall ikke under "normale" somre.

Bruk, tilstand og påvirkning: Bortsett fra noe hugst i nord-enden, finnes ingen åpenbare påvirkninger på lokaliteten. En del død ved i form av gran-læger forekommer innenfor avgrensningen.

Artsmangfold: Det ble ikke gjort interessante rødlistefunn under undersøkelsen den 16.06.2010, men faunaen i dammen ble ikke undersøkt. Fra tilgjengelig informasjon i Artskart (2011), er det ikke registrert noen arter på denne lokaliteten tidligere.

Fremmede arter: En rødhyll står i kanten av nordenden til lokaliteten.

Verdivurdering: Tross mangel av funn, vurderes denne lokaliteten til å ha et stort potensial som amfibiedam, kanskje særlig salamandere. Nøyere undersøkelser rettet mot denne gruppen og andre organismer knyttet til dammer bør derfor prioriteres. Dammen er vegetasjonsrik. Selv om det har vært hugd litt i nordenden av lokaliteten, fremstår lokaliteten som relativt intakt. Vegetasjonen rundt dammen er vurdert som rik sumpskog, hvilket er en sterkt truet vegetasjonstype (EN). På bakgrunn av dette vurderes avgrensningen som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn:

.....

98 Kinnstjernet

Annen viktig forekomst – Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 14.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere naturtypelokalitet BN00004494, Kinnstjern.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Kinne-gårdene, ca. 1,5 km øst for Brøttum nord i Ringsaker. Bergrunnen består av sandstein (NGU 2011), mens løsmassene av tykk morene (NGU 2011). Lokaliteten grenser for det meste mot dyrket mark. Sjusjøvegen grenser mot lokalitetens sørøst side.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen er en ferkvannsforekomst hvor natutypen klassifiseres som andre viktige forekomster. Lokaliteten fremstår ikke som spesielt rik. Bredden består for det meste av myr. Kantvegetasjonen utgjøres vesentlig av løvvegetasjon dominert av bjørk og *Salix* sp., bl. a. grønnvier, gråselje og selje, samt innslag av osp, svartor, rogn, hegg og gran. I feltsjiktet forekommer stedvis mye mjødurt. Andre karplanter registrert er: trådstarr, kjevlestarr, bukkeblad, firblad, stor myrfiol, myrhatt, gulldusk, fuglevikke, fugletelg, skogburkne og engsoleie. I tillegg forekommer forholdsvis mye pors. I norenden av lokaliteten finnes solbær. Vegetasjonen i tjernet er sparsom, men litt vannliljer forekommer langs land.

Bruk, tilstand og påvirkning: På undersøkelsestidspunktet den 14.06.2010 var Sjusjøvegen under oppgradering. Dette har medført enkelte forstyrrelser i kantsonen i den sørvestlige enden av lokaliteten.

Artsmangfold: Ifølge Artskart (2011) er det registrert mye fugl på denne lokaliteten. Under feltundersøkelsen den 14.06.2010 ble et par horndykkere registrert, i tillegg til kvinand med kull. Botanisk er ikke denne lokaliteten veldig interessant, men forekomstene av pors og solbær er blant de nordligste på Østlandet (Artskart 2011). Det ble inventert litt etter insekter i kanten rundt tjernet, og dette ga interessante funn, bl.a. med en ny art bladveps for Norge. Arten er knyttet til mjødurt.

Fremmede arter: Ifølge Artskart (2011) skal det være gjedde i tjernet. Sannsynligvis er denne arten satt ut.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes først og fremst som en viktig viltlokalitet, spesielt med hensyn på fugl. Botanisk er ikke dette en veldig interessant lokalitet, men forekomstene av pors og solbær må tillegges vekt siden disse funnene er blant de

nordligst registrerte på Østlandet. Som amfibielokalitet vurderes lokaliteten som forholdsvis uinteressant. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi), først og fremst pga. lokalitetens betydning for fugl og annet vilt.

Skjøtsel og hensyn:

.....

99 Jemtland, lille

Dam – Eldre fisketom dam Verdi: B

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere naturtypelokalitet BN00004588, By Grustak. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i tilknytning til By grustak ca. 2 km nord for Brummundal sentrum i Ringsaker. Grunnforholdene består av breavsetninger og kalkstein (NGU 2011). Lokaliteten er omgitt av løvdominert ungskog og eng, samt store partier av mer rudert karakter.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen eldre fisketom dam. Dammen er forholdsvis stor og ganske grunn, og den ligger relativt eksponert til. Store deler av dammen er omgitt av en full vegetasjonen har et klart rudert preg med stort innslag av en rekke nitrofile arter. Her forekommer store mengder rødkløver, hvitkløver, reinfann, løvetann, engsoleie, fuglevikke, gjerdevikke, burot, hestehov og ulike arter gras. I nordenden av lokaliteten drenerer en liten, kanalisert bekk ut i dammen. I tilknytning til denne finnes tørrere engpartier med store mengder lundrapp. I kanten mot nord og nordøst finnes løvdominert ungskog med selje og gråor. Litt flaskestarr og elvesnelle forekommer langs kanten av dammen. Bunn er stedvis dekket av store mengder kransalger.

Bruk, tilstand og påvirkning: Denne lokaliteten er sannsynligvis et resultat av grustak-virksomheten i området, og dammen ser ikke ut til å være anlagt med tanke på et konkret formål, selv om dette ikke kan utelukkes. Muligens har det vært beite rundt her tidligere.

Artsmangfold: I kantsonen i sør står 9 små almetrær (NT) i klynge. Småsalamander (NT) skal være registrert på lokaliteten første gang i 1995. Ifølge Artskart (2011) er det gjort enkelte interessante observasjoner av fugl i tilknytning til denne lokaliteten. Både sivhøne (NT) og horneddykker er observert næringssøkende ved lokaliteten i 2009. I tillegg er vepsevåk (VU) observert trolig hekkende i området samme år. Det ble ikke observert amfibier i dammen 17.06.2010, men det ble ikke inventert spesielt etter salamandere. Inventering etter insekter i engpartiet langs bekken ga visse indikasjoner på at lokaliteten kan være interessant for enkelte grupper som sommerfugler og enkelte veps. Det nordligste funnet så langt av bladvepsen *Athalia lugens* ble gjort her, samt et funn av en *Dolerus*-art, som kan være *D. varispinus*. Denne er i såfall ikke tidligere registrert i Norge.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes som viktig for fugl; både fugl på næringssøk/trekk, samt som hekkelokalitet for enkelte arter. Særlig nordenden av lokaliteten er interessant m.h.p. insekter, både arter knyttet til engvegetasjon og buskvegetasjonen. Artsmangfoldet av enkelte insektgrupper forventes å være høyt her. Dammen har klart kvaliteter som salamanderlokalitet. Småsalamander (NT) er registrert her tidligere, og det er sannsynlig at også storsalamander (VU) kan forekomme. Selv om vannvegetasjonen er sparsom, vurderes den som tilstrekkelig for at disse artene kan ha god nok tilgang på egnet substrat for egglegging. I tillegg vurderes lokaliteten å ha stort potensial for ulike andre grupper organismer virvelløse dyr knyttet til denne type miljøer, f. eks. øyentstikkere og vannlevende biller. En grundigere inventering etter slike grupper bør prioriteres. Vegetasjonstypen kransalge-sjøbunn som forekommer i dammen, er klassifisert som en sterkt truet vegetasjonstype. På bakgrunn av dette vurderes avgrensningen som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn:

.....

100 Dæli beitemarksdam

Dam – Eldre fisketom dam Verdi: B

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ca. 500 meter nordøst for Dæli gård, ca. 2 km nord for Brummundal sentrum i Ringsaker. Berggrunnen består av kalkstein og løsmassene av tykk morene (NGU 2011). Lokaliteten ligger nede i et søkk og er omgitt av beitemark og tresatt areal.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen eldre fisketom dam. Dam-forekomsten er trolig naturlig. Dammen er forholdsvis liten og ganske grunn. Et lite sig drenerer gjennom lokaliteten. Dammen er omgitt av fuktig engvegetasjon med betydelig innlag av mjødurt. Karplantefloraen er ellers rik med innslag av hvitbladtistel, enghumleblom, tyrihjel, ballblom, firkantberikum, engsoleie, bekkeblom, bringebær, rips, hestehov og stornesle. I vannkanten er det et belte av flaskestarr, men skogsivaks forekommer stedvis mye.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen er intakt uten fysiske inngrep. Den har tidligere fungert som drikkevannskilde for husdyr på beite. Beite ser i dag ut til å ha opphørt. Siget gjennom lokaliteten fører trolig til overjødselig av dammen. På undersøkelsestidspunktet 17.06.2010 var vannet svært brunt, og det var noe algevekst i vannet.

Artsmangfold: Småsalamander (NT) ble påvist på lokaliteten i 2006 (Strand, 2009). Det ble ikke observert eller søkt etter amfibier den 17.06.2010.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes som potensielt viktig for amfibier. Småsalamander (NT) er relativt nylig registrert her, og det er ingen grunn til å anta at denne har forsvunnet de senere år. Lokaliteten har også et godt potensial for andre organismer knyttet til denne type miljøer. Engvegetasjonen rundt er dessuten viktig for insekter. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Tilførsel av næringssalter bør kartlegges, og eventuelle tiltak bør iverksettes for redusere dette slik at ikke dammen gror igjen.

102 Høsbjør parkdam

Dam – Gårdsdam Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ca. 100 meter øst for Hotel Norge Høsbjør i nedkant av Høsbjørkampen i Ringsaker kommune. Bergrunnen består av skifer, kalkstein og sandstein (NGU 2011), mens løsmassene består av tykk morene (NGU 2011). Lokaliteten er omgitt av eng i et litt parkpreget landskap. Langs sørenden går en turvei.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utforming gårdsdam. Dammen er forholdsvis stor og kunstig oppbygd. Den er for det meste omgitt av fuktig engvegetasjon. Her forekommer store partier dominert av mjødurt med innslag av hvitbladtistel, engsyre, engsoleie, skogstorkenebb og tveskjeggveronika. Litt spredt løvvegetasjon forekommer rundt dammen, bl.a. grønnvier, svartvier, hegg og bjørk. Seks forholdsvis grove *Salix* sp., trolig gråselje, står langs lokalitetens nordside. Vegetasjonen i dammen er sparsom, men langs kanten finnes en sone dominert av flaskestarr og elvesnelle. Flytebladvegetasjon forekommer ikke.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen er tilnærmet intakt. Den har i dag først og fremst funksjon i trivselsøyemed for folk som bor på hotellet liket ved. En turvei samt benk finnes her. Trolig har dammen hatt andre funksjoner knyttet til gårdsdrift tidligere.

Artsmangfold: Det er ikke påvist forekomster av rødlistearter innenfor avgrensningen. Av amfibier er bare buttsnutfrosk funnet her tidligere (Strand 2009). Det ble inventert litt etter insekter den 17.06.2010 i fuktengene rundt tjernet. Inventeringene tyder på at lokaliteten kan ha interessante insektforekomster, særlig av tovinger, sommerfugler, veps og enkelte biller.

Fremmede arter: På undersøkelsestidspunktet den 17.06.2010 ble store mengder karuss (HR) observert i dammen.

Verdivurdering: Dette er en stor og intakt dam i kulturlandskapet. Potensialet for en rekke organismer knyttet til denne type miljøer vurderes som stort. Derimot vurderes lokaliteten ikke som en rik amfibielokalitet grunnet store mengder fisk. Engvegetasjonen rundt vurderes som interessant og viktig for insekter, og det er sannsynlig at det kan være forekomster av sjeldne arter her. Eksponeringen er gunstig m.h.p. insekter. På bakgrunn av lokalitetens tilstand, samt potensial, vurderes derfor avgrensningen som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skjøtte området i og rundt lokaliteten på en slik måte at det for fremtiden fremstår som det gjør i dag.

103 Høsbjør skogsdam

Dam – Eldre fisketom dam Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger 5-600 meter nordøst for Hotel Norge Høsbjør i Ringsaker kommune. Bergrunnen består av skifer, kalkstein og sandstein (NGU 2011), mens løsmassene består av tykk morene (NGU 2011). Lokaliteten er omgitt av gran- og løvdominert skog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utforming eldre fisketom dam. Avgrensningen gjelder en kunstig dam beliggende på en slags voll omgitt av skog. Dammen er middels stor, dels omgitt av skog og dels omgitt av mer engpreget vegetasjon. Skogen er bestående av forholdsvis mye løvvegetasjon med bjørk og selje som dominerende treslag, samt en del gan. Engpartiene karakteriseres som fattige, men noen rikere og fuktige småpartier med innslag av ballblom og skogmarihånd finnes i sørenden. Noen forholdsvis grove seljer står i kanten av engpartiene. Vegetasjonen i dammen er sparsom. Flytebladvegetasjon mangler, men langs kantene er det en sone med flaskestarr og litt tiggersoleie og myrhatt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen er intakt, og det er ingen påviselig bruk av lokaliteten i dag.

Artsmangfold: Ingen rødlistearter er registrert på denne lokaliteten, men den 17.06.2010 ble tildels store mengder rumpetroll av buttsnutfrosk påvist.

Fremmede arter: Ingen registrert, men det er litt uklart om denne dammen faktisk er fisketom. Noen litt merkelige plask ble hørt langs bredden den 17.06.2010. Dette kan ha vært fisk, men det kan like godt vært noe annet. Det var ingen ting ellers som tydet på tilstedeværelse av fisk.

Verdivurdering: Lokaliteten er middels stor og intakt, uten noen former for inngrep av betydning. Den antas å ha kvaliteter som amfibiedam. Store mengder rumpetroll av buttsnutfrosk indikerer dette. Potensialet for andre organismer knyttet til denne type miljøer antas også å være forholdsvis stort. Botanisk fremstår derimot denne lokaliteten som relativt uinteressant. Lokaliteten må forøvrig sees på som et viktig element i skogsområdet i og rundt Høsbjørkampen. I dette området er vannforekomstene relativt fåtallige, og lokaliteten vil derfor være viktig bl.a. som drikkevannskilde for pattedyr og annet vilt i området. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn:

104 Myr gårdsdam

Dam – Gårdsdam Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i tilknytning til Myr gård i Ringsaker kommune. Bergrunnen består av skifer, kalkstein og sandstein (NGU 2011), mens løsmassene består av tykk morene (NGU 2011). Lokaliteten er omgitt løvdominert skog, samt gårdsarealer og dyrket mark. I øst går fylkesvei 56 (Mjøsørvegen).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utforming gårdsdam. Dammen er forholdsvis stor, dyp og kunstig oppbygd med en voll rundt. Lokaliteten fremstår som nokså mørk og skyggefull. Kantene er karakteriseres av tett løvvegetasjon dominert av selje, bjørk og gråor. Vegetasjonen i dammen er forholdsvis sparsom, men enkelte partier med tjønnaks forekommer. Langs kantene er det forholdsvis mye flaskestarr.

Bruk, tilstand og påvirkning: På undersøkelsestidspunktet den 17.06.2010 fremsto dammen som ganske overgjødset. På overflaten lå en slags hinne med "gugge". Et fjøs for storfe grenser mot dammen, og det er sannsynlig at lokaliteten blir påvirket av dette med sig av næringsstoffer fra gjødselskjeller, silo etc. Rundt mesteparten av dammen finnes et gjerde.

Artsmangfold: Både småsalamander (NT) og spissnutefrosk (NT) er registrert her i 2006 (Strand 2009). Dette er den andre kjente lokaliteten hvor spissnutefrosk er påvist i Ringsaker kommune.

Verdivurdering: Lokaliteten fremstår som inntakt m.h.p fysiske inngrep, men den er preget av tilsig av næringsstoffer. Sannsynligvis har lokaliteten et ikke ubetydelig potensial for organismer knyttet til denne type miljøer. Relativt nylige funn av rødlistete amfibier indikerer at lokaliteten også kan huse andre interessante organismer. Derimot trekker det ned at lokaliteten er preget av for stor tilførsel av næringsstoffer. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi) først og fremst ut fra potensial og forekomst av amfibier.

Skjøtsel og hensyn: En kartlegging av nærmiljøet til denne lokaliteten bør gjennomføres og påfølgende tiltak for begrensning av dette iverksettes.

.....

105 Raknerud

Dam – Gårdsdam Verdi: B

Innledning: Lokaliteten ble kartlagt av BioFokus ved Ole J. Lønnve den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i tilknytning til Raknerud gård på Helgøya i Ringsaker kommune. Bergrunnen består av konglomerat og sedimentære brekkskje (NGU 2011), mens løsmassene består av tykk morene (NGU 2011). Lokaliteten er omgitt av beitemark hvor det pr. 2010 gikk melkekyr.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utforming gårdsdam. Lokaliteten utgjøres av to middelstore dammer innenfor en beitemark aktivt i bruk. På grunn av dette ble lokaliteten ikke undersøkt nøyere den 15.06.2010, slik at beskrivelsen og avgrensningen er mangelfull og vesentlig basert på flyfoto og kart. Begge dammene er omgitt av gjerde, men kyrene har likevel delvis tilgang. Rundt dammene finnes enkelte større løvtrær, vesentlig bjørk og gråor. Vegetasjonen i dammene bør undersøkes nøyere. I alle fall den øverste dammen virket vegetasjonsfattig og bar preg av stor algevekst.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammene brukes som drikkevannkilde for kyr og er påvirket av dette.

Verdivurdering: Uten nærmere beskrivelse eller kunnskap om artsinventar vurderes allikevel denne lokaliteten å ha et stort potensial for amfibier og andre organismer knyttet til denne type miljøer. Lokaliteten ligger vestvendt og forholdsvis eksponert til, hvilket er gunstig. Selv om den er påvirket av kyr, er den allikevel relativt intakt, og det er grunn til at disse to dammene er av eldre dato. Lokaliteten bør prioriteres ved senere kartlegginger i kommunen. På bakgrunn av dette vurderes avgrensningen som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Grad av overgjødlig bør undersøkes og eventuelt følges opp.

.....

111 Liberget

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 13.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004617, Liberget. Relevant informasjon fra Naturbase er inkludert i teksten. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i den bratte lia øst for Liaberget ned mot Furnesfjorden i Mjøsa. Store deler av lokaliteten er overveiende fattig, men preges av rike sig fra flere mindre kalkområder.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog. Andre skogtyper med større lauvinnslag inngår i mindre grad. Gran er dominerende treslag, men furu, bjørk, osp og gråor finnes relativt vanlig. Hegg og ask (NT) er også vanlig, men danner ikke noe mer enn et busksjikt. Av andre busker finnes leddved, tysbast og trollhegg. Busksjiktet er tettest i de fuktige bekkedalene. Området viser stor variasjon i vegetasjonstyper. Lågurt- og småbregneskog dominerer over store områder i nedre deler av avgrensningen. Lenger oppover blir det noe fattigere med overgang mot blåbær- og bærlyngskog. Gråor-heggeskog og høgstaudeskog finnes spredt i fuktige deler innunder bergene. I tilknytning til bergene finnes også vegetasjonstypene bergsprekk og bergvegg og bergknaus og bergflate. På kalkrike tørreberg finnes arter som grønnburkne, skåresildre og olavskjegg. Ekte kalkskog finnes trolig i små fragmenter. I rikere vegetasjonstyper finnes arter som blåveis, dvergsnelle, skogvikke, myske, trollbær, skogsvinerot, firblad, svartburkne, skogburkne, vårerteknapp og kalktelg. I rikere partier domineres bunnsjiktet av storkransmose.

Bruk, tilstand og påvirkning: Deler av avgrensningen fremstår i dag som eldre naturskog. Her finnes mye dødved av gran, og selv om det er mest nydannete læger, finnes også arealer med kontinuitetespreg. Skogen er stedvis produktiv, og her finnes til dels grove både læger og hogstubber. Dødved av osp finnes spredt. I deler av området finnes en del grov dødved av bjørk, men dette må sees på som slutten på en bjørkesuksesjon som en gang preget området. I ytterkantene av området blir skogen gjennomgående noe yngre, men sjiktingen er god, og potensialet er stort.

Artsmangfold: Området er tidligere besøkt av en rekke biologer med spesialkunnskap innen flere artsgrupper. Dette har resultert i funn av flere sjeldne og høyt rødlistede arter. Av karplanter er huldreblom (NT), hengepiggefrø (NT) og knottblom (EN) påvist i området. Sistnevnte er trolig utgått. Huldreblom er ikke funnet de siste 50 år, selv om arten er ettersøkt. Lavfloraen er ikke spesielt rik men arter som dvergullnål, hvithodenål (NT), furuskjell (NT), spikeskjegg (NT), brun blæreglye, lungenever, skyggenål og randkvistlav er påvist i området. Utvalget av både vedboende og markboende sopp må sies å være bra. Blant de mest interessante artene er sjokoladekjuka (EN), barpiggebeve (*Protodontia piceicola*) (VU), *Clavulicium macounii* (VU), rosenkjuka (NT), svartsonekjuka (NT), ospepigge (VU), stytejordstjerne, fagerbrunpigge, svartnende slørsopp (NT), kopperrød slørsopp (NT), gullslørsopp (NT), rosenfotkremle (NT) og flekkkremle (NT). Mosefloraen er dårlig undersøkt, men fuktighetskrevede arter som ryemose, glansmose og krusfellsomose er påvist. Det er trolig et visst potensial for mer uvanlige råtevedmoser. Dette gir en total på 17 rødlistede arter, hvorav 16 sannsynligvis finnes i området.

I tillegg til de rødlistede artene ble den svært sjeldne poresoppen *Antrodia malicola* påvist på en nedfallen askekvist. Denne soppen ble først funnet i Norge i 2010, og funnet i Liaberget er Norges 2. funn. Soppen ble oppdaget for sent til å komme med på rødlista fra 2010.

Verdivurdering: Liaberget er ei variert skogslid med stor variasjon innen både vegetasjonstyper og topografi. Deler av området har også verdier knyttet til kontinuitetsbærende strukturer. Det er påvist til sammen 16 rødlistearter samt en rekke signalarter i området. Liaberget representerer en naturtype som er svært sjelden i denne regionen. Intensivt skogbruk har ført til stor mangel på gammel naturskog i denne delen av Hedmark. Lokaliteten vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares best ved fri utvikling. Alle former for hogst vil ha negativ innvirkning på naturverdiene.

.....

112 Listua N

Kilde og kildebekk – Lavlandskilde Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 13.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs veien nord for Listua, noen hundre meter sør for klubbhuset til pistolklubben. Avgrensningen omfatter et ca. 100 meter langt parti av veikanten.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen kilde og kildebekk med utformingen lavlandskilde. Vegetasjonen er dominert av moser som er typiske for rike kilder, samt karplanter som enghumleblom, kvitblattistel, sumphaukeskjegg, skogmarihånd, bekkekarse og tettegras.

Bruk, tilstand og påvirkning: I selve kildefremspringet er det fra gammelt av tilrettelagt med et traug som vannet renner ned i fra et rør. Ellers påvirkes miljøet av årlig kantslått, noe som trolig er positivt for arts mangfoldet. Særlig positivt er dette for kalkkildemose, som i Sverige er rødlistet på grunn av gjengroing av egnede lokaliteter.

Artsmangfold: Det ble påvist store mengder av de regionalt sjeldne moseartene fjørtuffmose og kalkkildemose. Fjærtuffmose er ifølge Artskart (2010) ikke tidligere kjent fra Mjøsområdet, og kalkkildemose heller ikke påvist i Ringsaker før.

Verdivurdering: Dette er en litt spesiell kildelokalitet ettersom den er påvirket av menneskelig aktivitet. Det er allikevel en velutviklet, artsrik og lavtliggende rikkilde, en naturtype som er relativt sjelden i regionen. I følge DN-håndbok 13 er alle stabile og velutviklede kilder og kildebekker i lavlandet svært viktige. Denne typen er også angitt som sterkt truet (EN), og avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Kantslått bør fortsette som før for å hindre gjengroing. Grøfterensk må ikke utføres på denne strekningen.

.....

113 Kampenhei S

Parklandskap – Alléer Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 13.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004666, Grefsheim-alléene. Deler av alléen nordover fra Grefsheim er nå hogd, men noen trær står igjen helt i nord. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Grefsheim på Nes i den østvendte slake skråningen ned mot Mjøsa.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen parklandskap med utformingen alléer og omfatter 5 gamle asketrær langs en liten vei. Det største er ca. 80 cm i brysthøydiameter. Flere av trærne er døde eller døende med mye tørre greiner i krona. Ingen hulheter ble registrert. Trærne har relativt grov sprekkebark.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det vokser gran tett inntil asketrærne i bakkant.

Artsmangfold: Alle de fem trærne er bevakst med til dels store mengder bleikdoggnål (NT).

Verdivurdering: Det er ingen tvil om at disse trærne er på retur. Det er heller ingen yngre trær som kan ta over funksjonen til de døde og døende. Så lenge trærne står vurderes de som lokalt viktig (C-verdi) på grunn av forekomsten av bleikdoggnål.

Skjøtsel og hensyn: Den delen av Grefsheim-alléene som er hogd, bør gjenplantes for å på sikt skape kontinuitet når gamle trær dør.

.....

114 Snippsand

Kalkskog – Kalkgranskog Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 13.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Denne lokaliteten erstatter tre tidligere avgrensede naturtypelokaliteter: BN00004680, Snippsandodden,

BN00004648, Grefsheim berget og BN00004679, Snippsandodden, kalkskog. Relevant informasjon fra Naturbase er inkludert i teksten. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter de mest intakte delene av et større kalkskogsområde rundt Snippsand øst på Nes.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder en mosaikk mellom flere naturtyper. Her finnes kalkskog med utformingene frisk kalkfuruskog og kalkgransskog. Ved Grefsheimberget finnes også et område med sørvendt berg og rasmark. Gran dominerer i tresjiktet. I tørrere deler finnes en del furu, særlig på bergene ut mot Mjøsa. Videre finnes en del bjørk, rogn og ask (NT). I busksjiktet finnes arter som stikkelsbær, einer, alperips og korsved. Feltsjiktet i kalkskogen preges av kalkkrevende lågurtarter som blåveis, skogvikke, markjordbær, lakrismjelt, snerprørkvein, fagerklokke, hengeaks, krattfiol, vårerteknapp, glansmarikåpe og vaniljerot. I litt fuktigere høgstaudepartier og i strandengvegetasjonen langs Mjøsa dominerer arter som marianøkleblom, rød jonsokblom, skogstorkenebb, kornstarr, mjødukt, engsoleie og tepperot. I sørbergdelen av lokaliteten finnes arter som smørbutikk, legeveronika, grønnburkne, svartburkne, markmalurt, filtkongsslys, furuvintergrønn og dunkjempe. Bunnslukt og bergskrenter preges av kalkkrevende moser som storkransmose, palmemose, krypsilkemose, labbmose og granmose.

Bruk, tilstand og påvirkning: I følge gamle naturtypedata er store deler av lokaliteten et gammelt kalkbrudd. Dette arealet er i dag gjengrodd med skog som for det meste er relativt tett og ensjiktet. Stedvis finnes noe mer sjiktet skog. Skogen innenfor avgrensningen er for det meste 50-70 år gammel, men stedvis er langt yngre skog tatt inn av arronderingsmessige årsaker. Det er svært lite dødved, og det som finnes er selvtynningsvirke. Det ligger ei hytte på Snippsandodden, og en ankomstvei fører hit.

Artsmangfold: Det er påvist et svært variert arts mangfold innen flere grupper. Innen gruppen lav er det påvist flere høyt rødlistede arter, særlig knyttet til de åpne kalkbergene nede mot Mjøsa. De mest interessante er *Toninia pennina* (CR), *Placynthium stenophyllum* (EN), *Caloplaca cirrochroa* (VU), *Toninia candida* (VU), *Thyrea confusa* (VU), kalkrosett (VU) og *Lobothallia radiosa* (VU). Sopputvalget er ikke veldig stort, men interessante arter som einerpiggeskinn (*Hyphodontia juniperi*) (NT) og stytlejrdstjerne er påvist. I den svært artsrike karplantefloraen i området inngår også flere rødlistede arter. Nede i den strandenglignende vegetasjonen ved Mjøsa er arter som smalfroststjerne (NT) og myrstjerneblom (EN) påvist i de senere år. Ellers kan fuglereir (NT), ask (NT), fjell-lok, storapp, knerot, lodneperikum, kalkgrønaks, sprøarve, rødflangre, marinøkkel, hengepiggrø (NT), stavklokke (NT) og nikkesmelle (NT) og murburkne nevnes. Dette gir en total på 15 rødlistearter. Det er verdt å merke seg at 8 av disse er rødlistet som sårbar eller høyere.

Verdivurdering: Lokaliteten inneholder et bredt utvalg av rike vegetasjonstyper og er en svært viktig lokalitet for flere høyt rødlistede arter. Den kritisk truede skorpebløtt *Toninia pennina* (CR) har en av totalt tre kjente forekomster i Norge her i Grefsheimbergene. På grunn av store verdier knyttet til kalkelementet vurderes lokaliteten som svært viktig (A-verdi). Dette området kunne også vært avgrenset som flere dellokalteter. Det er imidlertid viktig å se hele dette området i sammenheng siden delavgrensningene ville blitt noe diffuse.

Skjøtsel og hensyn: I utgangspunktet bør lokaliteten bevares urørt, men det kan enkelte steder være aktuelt å tynne i den tette granskogen for å slippe til mer lys. Flatehogster eller uttak av mer enn en liten del av kubikkmassen bør unngås. Strandengene bør beites eller slås dersom de gror til med kratt.

.....

116 Grefsrudallène

Parklandskap – Alléer Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 13.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004666, Grefsheim-alléene. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter alléene ved Grefsheim øst på Nes. En allé strekker seg nord-sør lang ankomstveien til gården, men en annen strekker seg øst-vest fra gården og ned mot Mjøsa.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen parklandskap med utformingen alléer. De fleste og groveste trærne er ask (NT), opp mot 120-130 cm i brysthøydiameter. Det ble registrert hulheter i to trær, og det er litt dødekvist i krona. Noen av trærne har grov sprekkebark. Det finnes også en del bjørk og kastanje i alléene, samt noe spisslønn av mindre dimensjoner. På lønn finnes mye ekornmose. De aller groveste trærne står rett ved gården.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det holdes åpent rundt trærne.

Artsmangfold: Bleikdoggnål (NT) forekommer på flere av de grove askene. Potensialet for andre epifytter og sjeldne/truede insekter knyttet til askene vurderes som middels.

Verdivurdering: Lokaliteten huser over 100 grove trær av flere tresorter, blant annet flere asketrær (NT) på over én meter i diameter. Som en av de fineste alléene i Ringsaker vurderes denne som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Den delen av alléen nordover mot Kampenhei som er hogd bør plantes til på nytt for å sikre kontinuiteten når de gamle trærne dør. Videre bør det fortsatt holdes åpent rundt de gamle trærne. Det er viktig at mange av trærne får lov til å bli biologisk skikkelig gamle.

.....

117 Brenna I

Erstatningsbiotoper – Bygningsstrukturer med spesiell flora eller fauna Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny Marie Gulbrandsen og Torbjørn Høitomt den 14.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på det gamle bruket Brenna nord for Brøttum, helt opp mot grensa til Lillehammer kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen erstatningsbiotop med utformingen bygningsstrukturer med spesiell flora eller fauna. På gården står det tre gamle, ubehandlede bygninger som blir holdt i god stand. Det er en stor låve, et loft og et mindre redskapshus. Slike gamle bygninger er stabile strukturer som kan være viktige for flere arter truede skorpelav i et sterkt påvirket skoglandskap med mangel på naturlige strukturer.

Bruk, tilstand og påvirkning: Denne gården blir trolig brukt som feriested. Eierne holder bygningene i god stand og de vil derfor kunne stå i overskuelig fremtid.

Artsmangfold: Det er registrert flere kontinuitetskrevede lavarter på bygningene. Både stautnål (VU) og blanknål (NT) ble påvist på to bygninger. Det er trolig ytterlig potensial for kontinuitetskrevede skorpelav

Verdivurdering: På Brenna står det tre eldre, ubehandlede bygninger som blir vedlikeholdt. Bygningene er viktig for flere sjeldne og truede skorpelav og vil trolig bli enda viktigere etter hvert som flere slike gamle hus faller sammen. Særlig viktige er slike bygninger i regioner der skoglandskapet er så sterkt påvirket at naturlige voksesteder for disse artene nesten ikke finnes. Lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Bygningene må ikke behandles med maling eller beis, men de må vedlikeholdes så de ikke f.eks. råtner nedenfra. Det bør holdes åpent rundt bygningene.

.....

118 Hallatjernet

Rik kulturlandskapssjø – Kalkfattigere utforming Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 14.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004500, Hallatjernet.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett øst for gården Halla i Brøttum, nær grensa til Lillehammer kommune. Vannet grenser i nordøst mot et velhevet storfebeite.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik kulturlandskapssjø, kalkfattig utforming. Relativt næringsrikt tjern med myrpreget langs kanten i nord. Deler av tjernet har flytebladvegetasjon med mye gul nøkkerose. I vannkanten finnes arter som myrhatt, gråstarr, flaskestarr, bukkeblad, dystarr og kjevlestarr. En del spriketormose forekommer i bunnsjiktet. Kantsonen rundt tjernet består av halvgammel blandingsskog med gråor, bjørk og gran.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det ligger en opparbeidet plass med en liten lavvo langs bredden nord for vannet. Denne brukes av Halla gård i forbindelse med turisme.

Artsmangfold: To individer av horndykker er observert i hekketiden. Kvinand med ti unger er også observert. Røye er tidligere registrert i tjernet. Det er godt potensial for sjeldne og truede arter innen flere grupper insekter.

Del av helhetlig landskap: Denne sjøen er et viktig element i kulturlandskapsmosaikken som finnes rundt Hallagårdene og innover mot Henna og Skrukkerudstua.

Verdivurdering: Middels rikt, lite tjern med intakt vegetasjon langs kantene. Viktig element i det helhetlige kulturlandskapet i området. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares best ved fri utvikling.

.....

119 Henna

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 14.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger mellom Hallatjernet og Henna gård helt nord Brøttum opp mot grensa til Lillehammer kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingene frisk/tørr, middels baserik eng og våt/fuktig, middels næringsrik eng. I tillegg finnes en erstatningsbiotop med utformingen bygningsstruktur med spesiell flora eller fauna. Den nordsvestre delen av lokaliteten ligger i en tørr, kortbeitet skråning på middels baserik grunn. Her finnes arter som engtjæreblom, bakkeveronika, bakkemynte, gulaks, rødknapp, prestekrage, sølvmyr, hårsveve og ettårsknavel. Noe selje og bjørk danner en kantsone mot en traktorvei i nord. Sørover og østover blir enga fuktigere, men også her er beitetrykket høyt. I den sørøstre delen av beitemarka står en gammel, ubehandlet, delvis sammenrast tømmerbygning. Her ble det påvist flere truede arter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Hele lokaliteten utsettes for et intensivt beite. Den gamle bygningen har begrenset levetid som substrat for krevede skorpelav da den er i sterkt forfall.

Artsmangfold: På den gjenstående østvendte veggen av den gamle bygningen ble vanlig sotbeger og stautnål (VU) påvist. På en råtten stokk på den samme bygningen ble rosenkjule (NT) funnet. I den tørre delen av beitemarka ble en rekke krevede arter påvist, blant annet den rødlistede vårveronika (VU) og sandarve. Potensialet for beitemarkssopp er stort.

Del av helhetlig landskap: Denne lokaliteten er en viktig del av kulturlandskapsmosaikken som finnes rundt Hallagårdene og innover mot Henna og Skrukkerudstua.

Verdivurdering: Velhevet naturbeitemark med dominans av arter som begunstiges av høyt beitetrykk. Slike miljø på ugjødset mark er relativt sjeldne. Sammen med en god bestand av en sårbar karplante art, samt stort potensial for beitemarkssopp, gjør dette at lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitetrykket må holdes på dagens nivå.

.....

121 Skrukkerud S

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 14.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Skrukkerud 2-3 km nordvest for Brøttum i Ringsaker. Det avgrensede området ligger mellom grendeveien innover mot Øgården og hovedveien nordvestover mot Bergseng.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder en mosaikk med naturtypene naturbeitemark og rik edelløvskog. Lokaliteten er en mosaikk med åpne beitemarker og små skogholt. Beitemarkene og grunnlendte berg domineres av gulmaure, hvitmaure, gulaks, dunhavre, smørbukk, engtjæreblom, småbergknapp, markjordbær, blåklokke, bakkemynte, gjeldkarve, piggstarr og sølvmure. Stedvis finnes mer nitrofil vegetasjon med arter som hundekjeks, tveskjeggveronika, hundegras og gjerdevikke. En del roser forekommer som gjengroingsselement i tørre partier. Det finnes flere små skogholt med en del bjørk og spisslønn i lokaliteten. Lønnetrærne kan være opp mot 35-40 cm i brysthøydiameter, men det er mest små dimensjoner. Spisslønn finnes også som gjengroingsselement i de delene av beitemarka som ikke blir hevdet i dag.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det beites på deler av lokaliteten. Andre deler er i ferd med å gro igjen med busker og kratt. Trærne er ikke særlig gamle, men på sikt bør man etterstrebe en del grove frittstående trær av spisslønn og bjørk. De største skogholtene har trolig vært beiteskog eller åpen naturbeitemark før, men er i dag i ferd med å gro til.

Artsmangfold: Det er ikke registrert noen spesielt interessante arter i området, men potensialet for beitemarkssopp er stort. Hekking av flaggspett er påvist.

Verdivurdering: Et variert og delvis hevdet kulturlandskap med beitemarker og små skogholt med en del lønn. På bakgrunn av dette og potensial for sjeldne beitemarkssopp vurderes lokaliteten som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: De deler av lokaliteten som er i ferd med å gro igjen med kratt bør ryddes. Hele området bør utsettes for intensivt beitetrykk, men unngå gjødsling utover effekten fra husdyrene.

.....

122 Stubbom SØ

Artsrik veikant – Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett vest for gården nedre Berg i Brøttum i Ringsaker og omfatter et mindre areal på begge sider av Fv 213 rett ved et bolighus som ligger på nedsiden av veien.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen artsrik veikant. Vegetasjonen preges av krevende tørrbakkearter som engtjæreblom, prestekrage, bakkemynte, hårsveve, sølvmure, rundbelg, skogkløver, lintorskemunn, piggstarr og bergmynte.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det meste av lokaliteten blir slått i forbindelse med årlig kantslått. En del ned mot hagen på nedsida av veien blir slått av hageeier etter blomstring.

Verdivurdering: Fragment med intakt tørrbakkevegetasjon. Det er ikke påvist sjeldne arter og arealet er beskjedent. Lokaliteten vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Kantslått bør fortsette. Dette bør ikke finne sted før plantene har satt frø.

.....

123 Mælum V 1

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004516, Mælum nordre. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett vest for Nordre Mælum gård i Brøttum og omfatter et større areal med velhevdet naturbeitemark. Avgrensningen omkranses av fulldyrket mark på alle kanter.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk/tørr middels baserik eng. De verdifulle arealene finnes mellom større arealer med gjødselpåvirket og mer næringsrik mark med arter som høymol, ulike rapp-arter, hundekjeks, kløver spp. og hundegras. På de tørre bakkene, som kan klassifiseres som frisk/tørr middels baserik eng, finnes krevende arter som piggstarr, ettårsknavel, gulmaure, hårsveve, rødknapp, bakkemynte, sandarve, sølvmure, hvitmaure, småbergknapp, gjeldkarve, prikkperikum og bakkeveronika. Stedvis finnes et glissent, lavt busksjikt med einer og rose, samt litt hassel og rødhyll. Midt i lokaliteten ligger et lite skogholt med furu, gran og bjørk.

Bruk, tilstand og påvirkning: Grunneier oppga at lokaliteten ble gjødslet én gang årlig inntil for tre år siden. Etter dette har det ikke blitt tilført gjødsel på kunstig måte. Lokaliteten blir hevdet ved storfebeite med moderat til sterkt beitetrykk.

Artsmangfold: I tillegg til flere relativt krevende, men vidt utbredte, tørrbakkearter ble den sårbare arten vårveronika (VU) påvist øst i lokaliteten. Potensialet for beitemarkssopp er betydelig.

Fremmede arter: Det vokser noe rødhyll i lokaliteten.

Verdivurdering: Lokaliteten har vært kontinuerlig hevdet i lang tid. Selv om den har vært gjødslet, fremstår store deler av lokaliteten i dag som verdifull med velutviklet tørrbakkevegetasjon. Ettersom kunstig tilførsel av gjødsel har opphørt, er potensialet for de mer næringsrike delene av lokalitetene på sikt også stort. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi)

Skjøtsel og hensyn: Dagens beiter regime bør videreføres. Lokaliteten bør ikke tilføres gjødsel.

.....

124 Mælum V 2

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett vest for gården Nordre Mælum i Brøttum, rett nedenfor en stor ny driftsbygning. Den grenser mot dyrket mark i sør og nord.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk/tørr middels baserik eng. De verdifulle arealene finnes mellom større arealer med gjødselpåvirket og mer næringsrik mark med arter som skogstorkenebb, hundekjeks og engsoleie. På de tørre bakkene, som kan klassifiseres som frisk/tørr middels baserik eng, finnes krevende arter som piggstarr, ettårsknave, gulmaure, hårsveve, rødknapp, bakkemynte, sandarve, sølvmaure, hvitmaure, småbergknapp, gjeldkarve, prikkperikum og bakkeveronika. Stedvis finnes et glissent, lavt busksjikt med einer og rose. Små trær står spredt i lokaliteten. Dette er for det meste alm (NT), gran, rogn, bjørk og osp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten blir hevdet ved storfebeite med moderat til sterkt beitetrykk. Det er litt vanskelig å avgjøre om lokaliteten er gjødslet eller ikke, men det er uansett ikke snakk om store mengder kunstig tilført gjødsel.

Artsmangfold: Ingen sjeldne eller rødlistede arter utenom alm (NT) ble påvist. Potensialet for beitemarkssopp er betydelig.

Verdivurdering: Naturbeitemark med dominans av tørrengarter og “natureng”-arter i mosaikk. Beitetrykket er intensivt og avgrensningen er relativt stor. I mangel på sjeldne arter vurderes lokaliteten som viktig til lokalt viktig (B/C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dagens beite regime bør videreføres. Lokaliteten bør ikke tilføres gjødsel.

.....

125 Berg

Store gamle trær – Gammelt tre Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved gården Nedre Berg i Brøttum og omfatter et lite areal på innmarka rett vest for gården.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen store, gamle trær med utformingen gammelt tre. Fire gamle eiker (90-100 cm) står inne i gjengroende, lamabeitet naturbeitemark med dominerende busksjikt. Alle trærne er i god vekst, har glatt bark, og det er lite døde greiner og kvister.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det gror igjen med busksjikt rundt eikene. Denne trenden er kanskje i ferd med å snu siden arealet nå brukes til lamabeite.

Verdivurdering: Avgrensningen omfatter fire store eiker som står helt på eikas indre grense på Østlandet. Selv om trærne er relativt grove, anses potensialet for sjeldne arter knyttet til trærne som lavt. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Busksjiktet rundt eikene bør ryddes bort.

.....

126 Mælum

Parklandskap – Parker Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter de gamle trærne som står på de to Mælumgårdene i Brøttum.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen parklandskap med utformingen parker. På tunene til gårdene nordre og søndre Mælum står flere titalls gamle trær. Dette dreier seg hovedsaklig om alm (NT) og spisslønn. En særlig grov og gammel alm med brysthøydiameter på 120-130 cm står akkurat på grensa mellom de to gårdene. Trærne forøvrig er typisk mellom 50-90 cm i brysthøydiameter. Lokaliteten preges ellers av hagebusker og plener.

Bruk, tilstand og påvirkning: Tunene til disse to gårdene henger sammen og danner et parkaktig landskap. Den store gamle almen på grensa mellom gårdene bør fristilles da den er i ferd med å gro helt ned.

Artsmangfold: Det står flere almer (NT) i disse to tunene. Potensial for sjeldne epifytter og insekter vil øke etter som en større andel av trærne blir eldre.

Verdivurdering: Selv om trærne på de to Mælumgårdene ikke er veldig grove eller gamle, er dette allikevel en av de største ansamlingene med eldre edelløvtrær i kommunen. Potensialet for lav og insekter knyttet til trærne er nok lavt i dag, men kan på sikt (og ved fristilling av den gamle almen) økes. Lokaliteten vurderes derfor foreløpig som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Fristilling av det gamle almetreet hadde vært svært positivt.

.....

127 Ulven gård

Parklandskap – Alléer Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs adkomstveien til Ulven gård i Brøttum.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen parklandskap med utformingen alléer. Det står ca. 10 gamle spisslønnner på nedsiden av adkomstveien til Ulven gård. Trærne står fra tunet og omlag 100 meter vestover. Trærne måler 35-60 cm i brysthøydiameter. Noen av trærne har skader på stammen som har ført til at to av trærne er døende selv om alderen ikke er særlig høy. Trærne står fritt, og arealet mellom holdes som plen.

Artsmangfold: Det ene treet er infisert av lønnekjuka. Ingen spesielle arter ble registrert. Potensialet for insekter og lav er trolig ikke veldig stort nå, men vil øke etter hvert som trærne blir eldre.

Verdivurdering: Lokaliteten er en spisslønnallé, en naturtype som er sjelden i Ringsaker. Selv om trærne ikke er særlig gamle eller grove, vurderes lokaliteten som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør plantes nye trær dersom noen går ut. Trærne bør ikke hogges før det er helt nødvendig. Det bør holdes åpent rundt trærne.

.....

128 Ulven N

Store gamle trær – Gammelt tre Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett nord for Ulven gård, på andre siden av beitemarka som omkranser gården.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen store gamle trær med utformingen gammelt tre og omfatter omlag 10 store gamle furutrær i sterkt gjengroende naturbeitemark/hagemark. Trærne er grove, tette og bærer tydelige preg av stagnert vekst. Vegetasjonen består av gammel beitemarksvegetasjon som i dag er mer eller mindre helt degenerert med tykt strøsjikt og høyt innslag av "skogarter". Et til dels dominerende busksjikt av blant annet roser, einer og rogn påvirker furutrærne ved at stammen skygges ut. Selv om lokaliteten egentlig er ei naturbeitemark, ansees verdiene knyttet til denne naturtypen å være så degenerert at det er furutrærne som er hovedverdien i avgrensningen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Hevden er opphørt, og lokaliteten er i ferd med å gro igjen.

Artsmangfold: Ingen sjeldne eller truede arter ble påvist, men dersom de gamle furutrærne får stå eksponert, er det set stort potensial for sjeldne insekter knyttet til dette elementet.

Verdivurdering: Grov, eksponert furu i lavlandet er et viktig substrat for flere rødlistede insekter. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi)

Skjøtsel og hensyn: Det må ryddes rundt furutrærne slik at de eksponeres. Deretter bør det gamle hevdregimet med beite gjeninnføres.

.....

129 Ulven NØ

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved gården Ulven og omfatter et areal med naturbeitemark på oversiden av og østover fra gården. Lokaliteten omfatter også de øvre delene av alpinbakken i Brøttum.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk/tørr middels baserik eng. Den vestlige delen av lokaliteten er åpen med en del trær langs kanten av enga. Østover blir innslaget av trær høyere, men også her finnes større åpne partier. Busksjiktet er dårlig utviklet på grunn av sterkt beitepress, men noe einer og litt roser finnes spredt. Vegetasjonen bærer delvis preg av å være noe gjødslet, men det finnes større partier med tørrbakkevegetasjon der arter som gulmaure, engtjæreblom, bakkeveronika, sølvmure, blåklukke, gjeldkarve, vill-løk, dunhavre, piggstarr, engnellik, hårsveve og bakkemynte dominerer. Disse arelene kan plasseres i vegetasjonstypen frisk/tørr, middels baserik eng. I friskere og mer gjødslete partier dominerer arter som hundekjeks, engsolieie, engsyre og engrapp. Vegetasjonstypen her må betegnes som en overgang mellom flere typer.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er i god hevd og beites årlig. Avgrensningen er delt i to der den ene halvdelens beites mens den andre står og vokser. Den halvdel som var beitet ved befaring ble utsatt for et høyt, men rikt beitepress.

Artsmangfold: En del krevende tørrbakkearter inkludert vårveronika (VU) ble påvist. Det er videre potensial for et rikt utvalg av beitemarkssopp på deler av lokaliteten.

Verdivurdering: Stor, intakt naturbeitemark i god hevd. Et noe gjødslet preg på deler av lokaliteten gjør at avgrensningen vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Hevdregimet bør forsette som i dag. Lokaliteten må ikke tilføres gjødsel.

.....

130 Tokstad N

Rik edellauvskog – Alm-lindeskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett nord for Tokstad gård og omfatter et brattere parti mellom plantefelt/åkermark i nedkant og naturbeitemark i overkant.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik edelløvskog med utformingen almlindskog. Tresjiktet domineres av spisslønn, alm, hegg og hassel. Hegg forekommer både som underskog inne i lokaliteten og som større trær langs kantene. Hassel forekommer både i suksesjon og som mer stabile, gamle kratt. Vegetasjonen er rik, med arter som blåveis, marianøkleblom, trollbær, stankstorkenebb, lundrapp, kranskonvall, tyrihjelms og storklokke.

Bruk, tilstand og påvirkning: Hele lokaliteten er tydelig påvirket av eldre hogstinnngrep. Inngrepene har ført til at lokaliteten i dag domineres av yngre skog, men enkelte eldre trær, særlig av alm (NT), finnes øst i lokaliteten. Spisslønn oppnår en diameter på ca. 40 cm, men er normalt noe mindre. Alm på 30-50 cm finnes spredt, med enkelte trær opp mot 70 cm i brysthøydiameter. Sett under ett er skogen tett, men godt sjiktet. Det finnes en del dødved i området, mest nydannet og i tidlige nedbrytningsstadier. Øst i lokaliteten finnes imidlertid grov dødved av alm i alle nedbrytningsstadier. I sør grenser lokaliteten mot et større felt med plantet gran.

Artsmangfold: Foruten alm (NT), ble almeteppepose og ekornmose påvist i lokaliteten.

Fremmede arter: Selv om gran ikke er en fremmed art i området, vil den kunne utgjøre en trussel dersom den spres inn i området fra plantefeltet i sør.

Verdivurdering: Lokaliteten fremstår som en velutviklet rik edelløvskog, en type som er sjelden så langt inn på Østlandet. Skogen er imidlertid ganske sterk påvirket og artsutvalget er begrenset. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bevares best under fri utvikling.

.....

131 Solberg S

Naturbeitemark – (D04) Frisk fattigeng Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Røddlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter et større beitemarksareal mellom gårdene Tokstad og Solberg.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med en mosaikk av utformingene frisk fattigeng, frisk/tørr middels baserik eng og frisk næringsrik gammeleng. Området har en veldig heterogen vegetasjonssammensetning. Fragmenter av intakt beitemark med arter som marianøkleblom, skogkløver, bergmynte, skogstorkenebb, prestekrage, bleikstarr, dunkjempe, småbergknapp, gulmaure, ettårsknave og blåkløkke finnes spredt. Ellers finnes områder som tidligere trolig har blitt slått. Her dominerer høye gress og hundekjeks over store arealer. Deler av dette arealet har trolig vært gjødslet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Deler av lokaliteten er nylig ryddet for skog og kratt med hogstmaskin. Det ligger igjen mye hogstavfall og det har stedvis blitt dannet ganske dype kjørespor. Det er litt vanskelig å si noe om hevdstatusen i området før hogsten, men trolig har arealet vært beitet frem mot våre dager. Det er helt klart at planen med å rydde dette området var å få mer beitemark til husdyr.

Artsmangfold: Det er mye alm (NT) langs kantene av lokaliteten, samt som spredte trær i området. Det er tidligere registrert bleikdoggnål (NT) og klosterlav (NT) i området. Disse har usikker status på grunn av ryddingen. Videre er enghaukeskjegg (VU), hjertegras og krattsoleie påvist. Potensialet for beitemarkssopp regnes som godt på intakte tørre bakker.

Verdivurdering: I dag fremstår området som rotete og ikke særlig verdifullt. Potensialet på sikt, dersom hogstavfall ryddes og beitedyr settes inn, vil være stort. En del krevende karplanter indikerer at lokaliteten fortsatt er verdifull. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi)).

Skjøtsel og hensyn: Hogstavfall bør ryddes bort for å hindre gjødslingseffekt. Videre bør det igangsettes et intensivt beiter regime, gjerne med flere typer dyr sammen. Det er viktig at det bevares noen eldre trær spredt.

.....

132 Kinne

Naturbeitemark – (D04) Frisk fattigeng Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 13.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004514 Kinne, øvre.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nord for gården Øvre Kinne i Brøttum og omfatter et større areal med beitemark.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk fattigeng med innslag av andre utforminger. Denne lokaliteten skiller seg fra andre naturbeitemarker i nærheten ved at den overveiende er mer basefattig. Ingen kalkkrevende tørrbakkearter ble påvist. Det meste av lokaliteten inngår i vegetasjonstypen frisk fattigeng, men med overgang mot både tørrere og fuktigere typer. Store deler av lokaliteten domineres av arter som skogstorkenebb, engsoleie, tveskjeggveronika, hundegras, høymol, hundekjeks og engsyre. Langs et bekkedrag midt i lokaliteten finnes arter som ballblom, kvitbladtistel og bekkedarse. Lokaliteten har spredte trær av gran, furu og bjørk. Ingen særlig gamle trær finnes.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dette er en velhevet lokalitet der vegetasjonen bærer preg av gjødsleffekten fra husdyrene. Det er vanskelig å si om det har vært tilført gjødsel på kunstig vis i tillegg.

Artsmangfold: Det er et visst potensial for beitemarkssopp.

Verdivurdering: Dette er en stor, velhevet naturbeitemark, en naturtype som er relativt vanlig i denne delen av Ringsaker. Flere lokaliteter i nærheten er noe rikere, men denne lokaliteten ved Kinne er en av de største og mest velhevede. Lokaliteten vurderes derfor som viktig til lokalt viktig (B/C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dagens hevd regime bør videreføres. Lokaliteten må ikke tilføres gjødsel på kunstig måte.

.....

133 Alm

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune 2010. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004519, Alm. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nedenfor gården Nedre Alm i Brøttum og omfatter en del av kulturlandskapet mellom Fv 213 og Kløvstadhøgveien.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark. Deler av lokaliteten er ganske tett skogkledd og bør kanskje behandles som beiteskog eller hagemark. Tresjiktet domineres her av bjørk og rogn. Vegetasjonen inne i beiteskogen preges av arter som engsyre, engsoleie, tveskjeggveronika, engrapp, gulaks, jonsokkoll, snauveronika, skogstorkenebb, stornesle, lundrapp og gjerdevikke. Noe hassel finnes i et slags mellomsjikt. I de åpne arelene finnes velutviklet tørrbakkevegetasjon med arter som engtjæreblom, gjeldkarve, gulmaure, titiltunge, markjordbær, prestekrage, gulaks og sandarve. Disse åpne delene av lokaliteten kan plasseres i vegetasjonstypen frisk/tørr, middels baserik eng.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er velhevdet og beites trolig årlig. De nedre delene er imidlertid gjengrodd, noe som vitner om et noe lavt beitetrykk. Deler av lokaliteten grenser mot fullgjødset areal.

Artsmangfold: Det er tidligere påvist dragehode (VU), enghaukeskjegg (VU) og marinøkkel på lokaliteten. I tillegg ble vårveronika (VU) og hjertegras ble påvist under kartleggingen i 2010. Lokaliteten står oppgitt som vokssopplokalitet uten at det er knyttet spesielle artsfunn til området.

Verdivurdering: Lokaliteten er en velhevdet mosaikk mellom beiteskog og naturbeitemark med innslag av flere rødlistede karplanter. Funn av tre sårbare karplantearter gjør at lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør beites intensivt eller slås årlig. I tillegg bør det ryddes og åpnes opp noe ned mot fylkesveien.

.....

134 Svea

Naturbeitemark – (D04) Frisk fattigeng Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune 2010. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004521, Svea. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger mellom Sveum og Almset i Brøttum og omfatter et område med beitet kulturlandskap.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk fattigeng. Tørr til frisk beitemark med arter som tirltunge, hårsveve, ryllik, tveskjeggveronika, blåkløkke, engrapp, kattefot, legeveronika, gjeldkarve og rødknapp, hvorav de to siste kun sparsomt. I litt fuktigere deler finnes arter som engsoleie, enghumleblom, skogstorkenebb, engsyre, hundekjeks og mjødukt. Nordøst i lokaliteten er skogen nylig hogd for å gjøre beitemarka større. På dette arealet dominerer fortsatt primærsuksetive arter som bringebær og geiterams.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er et velhevdet storfebeite som nylig har blitt utvidet mot nordøst ved hogst. Trolig har det nylig hogde arealet tidligere vært beiteskog eller lignende.

Artsmangfold: Det er ikke påvist sjeldne eller rødlistede arter knyttet til beitemarka. Potensialet for beitemarkssopp må sies å være betydelig. Vipe (NT) er påvist i hekkeperioden.

Verdivurdering: Dette er ei relativt fattig, intakt, velhevdet naturbeitemark uten de helt store kvalitetene knyttet til karplanteelementet. Potensialet for beitemarkssopp regnes som middels. På bakgrunn av dette, samt pågående god hevd, vurderes lokaliteten som lokalt viktig (C-verdi). Det nylig hogde arealet er tatt med på grunn av fremtidig potensial.

Skjøtsel og hensyn: Dagens hevdregime bør videreføres.

.....

135 Solvang-Øgården

Artsrik veikant – Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 16.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten strekker seg langs Fv 213 fra Solvang i nordvest til Øgården i sørøst. Avgrensningen omfatter arealer på begge sider av veien. Det er ikke sammenhengende verdifull vegetasjon langs hele denne strekningen, men de interessante delene ligger så tett at det ikke er hensiktsmessig å dele inn i mindre enheter.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder en mosaikk med naturtypene artsrik veikant og kantkratt med einerose-utforming. Langs hovedveien finnes større og mindre tørrbakkeflekker med arter som engtjæreblom, dunhavre, enghavre, sølvmyr, sandarve, bakkestjerne, gjeldkarve, prestekrage, hårsveve, rødsvingel, bergmynte, gulmaure, fagerkløkke, piggstarr, skogflatbel, engknoppurt, fagerknoppurt, bakkefiol og lakrismjelt. I fuktigere deler av veikanten eller nær åkerkanten dominerer mer nitrofil vegetasjon. I den sørøstre delen av lokaliteten strekker den verdifulle lokaliteten seg også ned mot jernbanen. Mellom veien og jernbanen finnes et belte som domineres av kantkratt med roser og annen buskvegetasjon. Skråningen ned mot selve jernbanen i den sørøstre delen av avgrensningen huser mange av de samme artene som veikantene ovenfor.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det drives kantslått langs hovedveien. Langs jernbanen er det ikke noen ordning med jevnlig rydding. Tørrbakkene her står derfor i fare for å gro igjen.

Artsmangfold: Det er registrert enghaukeskjegg (VU) og dragehode (VU) ved jernbanen ved Øgården.

Fremmede arter: Dagfiol har spredt seg fra en hage og ut i veikanten ved Øgården.

Verdivurdering: Lang strekning med artsrik tørrbakkevegetasjon langs veien og delvis langs jernbanen. Sammen med funn av to sårbare arter gjør dette at lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Fortsatt kantslått er gunstig. Kantslåten bør finne sted etter frøsetting, og graset som slås bør fjernes fra veikanten for å hindre gjødslingseffekt. Den aktuelle forekomsten med dragehode og enghaukeskjegg bør slås jevnlig, og samtidig bør det ryddes noe kratt i utkanten av lokaliteten slik at bestandene av de to sårbare artene kan ekspandere.

.....

137 Trettenga S

Rik blandingsskog i lavlandet – Sørboreal blandingsskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 16.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten strekker seg delvis inn i Kløvstadhøgda naturreservat. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen ligger sør for gården Trettenga og omfatter et skogareal nedenfor ei større naturbeitemark. Naturtypens grenser inne i reservatet er veldig omtrentlige.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik blandingsskog i lavlandet med utformingen sørboreal blandingsskog i mosaikk med naturtypen rik edelløvskog. Tresjiktet er dominert av gran med innslag av bjørk og spisslønn, samt noe hassel i underskogen. Noe furu finnes på tørre partier. Vegetasjonen kan klassifiseres som lågurtskog med arter som skogsalat, trollbær, markjordbær, ormetelg, leddved og alperips. Oppover mot kanten av naturbeitemarka ved Trettenga inngår noe alm, osp og mer spisslønn enn lenger ned.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen i lokaliteten er ikke veldig gammel, men godt sjiktet. Det finnes mye dødved av alle treslag, men i nedre deler særlig mye av gran. Mesteparten av dødveden er nydannet, og kontinuiteten er ikke veldig god. Noen grove og/eller godt nedbrutte læger finnes spredt. Selv om det nesten ikke finnes bjørk i tresjiktet i dag, finnes flere riktig grove læger av bjørk. Dette kan tyde på at en bjørkesuksesjon en gang i tiden dominerte arealet her. Oppover mot åkerkanten, der gran blir mer uvanlig, finnes ganske mye dødved av både spisslønn og osp.

Artsmangfold: Rosenkjuke (NT) ble påvist på to granlæger omtrent midt i lokaliteten. I tillegg ble det påvist hekking av gråspett i et grovt tre oppe ved kanten mot beitemarka ved Trettenga. Potensialet for sjeldne og rødlistede vedsopp vurderes som middels stort.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten markerer østgrensa for et større sammenhengende skogområde som for en stor del inngår i Kløvstadhøgda naturreservat.

Verdivurdering: På grunn av gjennomgående sterk påvirkning fra skogbruket er det ikke mange skoglokaliteter i lavlandet i Ringsaker med så høy tetthet av kontinuitetsbærende strukturer som dette området. Selv om skogen gjennomgående ikke er særlig gammel, vurderes lokaliteten allikevel som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares best under fri utvikling.

.....

138 Trettenga

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 16.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett nedenfor gården Trettenga og omfatter et bratt areal med naturbeitemark ned mot Kløvstadhøgda naturreservat.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk fattigeng i mosaikk med frisk/tørr middels baserik eng. På tørrbakker, som dominerer store deler av den sørvendte lokaliteten, finnes arter som sølvmyr, gjeldkarve, sandarve, engtjæreblom, hårsveve, ryllik, blåkløkke, rødknapp, ettårsknave, småbergknapp, bakkeveronika og åkerforglemmegei. Denne vegetasjonen klassifiseres som frisk/tørr middels baserik eng. Flatere deler av lokaliteten er noe mer påvirket av gjødsel fra beitedyrene, og her finnes arter som hvitkløver, rødkløver, løvetann s.l. og rapp sp.. Ved kartlegging var lokaliteten så kortbeitet at artsbestemmelser, særlig av graminoider, var vanskelig. Det står noen treklynger og enkelttrær langs kantene av lokaliteten. Spisslønn, gran, furu og hassel dominerer her. Noen gamle hasselkratt finnes, samt spisslønn opp mot 70 cm i brysthøydiameter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Hele lokaliteten er sterkt beitet av storfe (en type kjøttedyr). Beitetrykket er stedvis kanskje i overkant, men et høyt beitetrykk er viktig for mange av de ettårige artene. Det høye beitetrykket fører til at deler av lokaliteten er utsatt for en viss gjødslingseffekt.

Artsmangfold: Det ble påvist en god bestand med vårveronika (VU) på lokaliteten. I tillegg ble soppene *Amanita battarrae*, *Chlorophyllum rachodes* og stor eggerøysopp påvist i september 2010. Det er helt klart et bra potensial for beitemarkssopp, men dette elementet var dårlig utviklet under kartleggingen.

Verdivurdering: Stor, velhevet beitemark på middelsrik berggrunn. Funn av flere krevende karplanter og godt potensial for beitemarkssopp. En av de mest velutviklede naturbeitemarkene i kommunen. Lokaliteten vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dagens hevdregime bør videreføres. Det må ikke tilføres gjødsel på kunstig måte.

.....

139 Øverhagen

Slåttemark – Frisk næringsrik "natureng" Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 16.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sørøst for Øverhagen langs Kløvstadhøgveien sør for Brøttum.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk, næringsrik "natureng". Ugjødset, fuktig eng med ballblom, mjødukt, hvitbladtistel, engsoleie, skogørkvein, bekkekarse, sumpkarse, enghumleblom, gjerdevikke og rødknapp. På en liten, tørr "haug" finnes litt dunhavre. Langs et lite bekkesig vokser bekkeblom og skogsivaks. Ei eldre selje og noen grantrær står spredt i enga. Stedvis har en del småbjørk kommet opp de siste årene

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er ikke lenger i hevd og er derfor i ferd med å gro igjen. Vierkratt kommer opp spredt, og strøsjiktet er tykt. Ei høgsentlinje krysser lokaliteten.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter ble registrert.

Verdivurdering: Fukteng med mye ballblom som er relativt intakt selv om hevdens har opphørt for en tid tilbake. Det finnes ikke mange skjøttede eller delvis intakte ballblomenger igjen i Ringsaker. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi)

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør skjøttes enten ved beite eller slått, helst det siste. Kratt må ryddes bort.

.....

140 Samuelstuen

Artsrik veikant – Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 16.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Samuelstuen og omfatter veikanten nordvestover fra campingplassen, samt noen tørrbakker og åkerkanter rundt Samuelstuen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen artsrik veikant i mosaikk med naturtypen småbiotoper med utformingen kantsamfunn. Noe areal ved som er tatt med av arronderingsmessige årsaker har ingen naturtypeverdi. Veikantene og jernbaneskråningen nordvestover fra Samuelstuen er en mosaikk av rike tørrbakker og mer fuktig, kalkkrevende vegetasjon. I de tørre til friske partiene finnes arter som engtjæreblom, prikkperikum, enghavre, rødsvingel, hårsveve, bakkemynte, bergmynte, prestekrage, rundbelg, bitterbergknapp, rødknapp, gjeldkarve, gulmaure, fagerklokke, skogflatbelg, hengeaks, lakrismjelt, piggstarr, marianøkleblom, sølvmure, engknoppurt og fagerknoppurt. Stedvis er det en del fuktigere. Her finnes noe av de samme artene, men også brunrot, stortveblad og gulflatbelg. Artsrik veikant med den utformingen som finnes her er vurdert som sterkt truet (EN). Mellom veien og jernbanen finnes en del lind. I åkerkanten sørøst for campinlassen finnes flere velutviklede hasselkratt. Her finnes også arter som lundrapp og kratthumleblom. Spisslønn og selje inngår også, stedvis som større trær.

Bruk, tilstand og påvirkning: Veikantene slås av vegvesenet. Ellers ryddes det trolig vekk noe kratt fra tørrbakkene rett ved campingplassen fra tid til annen.

Artsmangfold: Dragehode (VU) ble påvist i jernbaneskråningen rett nord for Samuelstuen. Videre ble de påvist to dellokaliteter med enghaukeskjegg (VU) langs veien rett ved Samuelstuen. Dragehode (VU) er kjent fra lokaliteten tidligere, mens enghaukeskjegg ikke er påvist akkurat her tidligere (VU). Slik blomsterrike områder har også et stort potensial for sjeldne insekter.

Verdivurdering: Dette er en naturtypelokalitet med god variasjon. Mest verdifullt er lange strekninger med artsrik vegetasjon langs veien og jernbanen. Sammen med funn av to sårbare karplantearter gjør dette at lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Kantslått etter frøsetting bør fortsette. Enghaukeskjegg (VU) blomstrer tidlig, og for tidlig slått vil ikke være noe problem for denne arten. Selv om dette ikke er noen fare i dag, bør forekomsten av dragehode (VU) bør overvåkes med tanke på gjengroing.

.....

141 Samuelstuen SØ

Sørvendt berg og rasmark – Stabil utforming på moserik, grovsteinet blokkmark Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 16.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Avgrensningen erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004526, Havik. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sørøst for Samuelstuen og omfatter et bratt sørvendt berg og rasmarkparti ovenfor Fv 213. Avgrensningen mot sør er noe omtrentlig da overgangen mot mer trivielt miljø skjer gradvis. Store deler av lokaliteten er fattig, men her finnes også spredte fremspring med kalkrik berggrunn. Det er flest slike fremspring nordvest i avgrensningen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen sørvendt berg og rasmark med diverse utforminger, samt mindre fragmenter med kalkskog under bergene. Under bergene dominerer en blandig av grov, stabil blokkmark og blokkrik, halvgammel, grandominert skog. Her finnes arter som storkonvall, lind, trollbær, firblad, bergmynte, olavskjegg, engtjæreblom, prikkperikum, skogflatbelg, tårnurt, stankstorkenebb, kantkonvall, skogvikke og piggstarr. Av moser ble de noe krevende artene granmose og labbmose registrert på rike, tørre blokker, mens ryemose og lurteppemose ble påvist på fuktige berg. Mens gran dominerer under berget, er furu helt dominerte i de tørre partiene oppå berget. Noe osp og spisslønn finnes spredt, særlig i sørøst.

Bruk, tilstand og påvirkning: Den mest intakte skogen står rett under bergene nordvest i lokaliteten. Her finnes også en del dødved, særlig av gran. Det er imidlertid flest nydannete læger, og kontinuiteten er lav. Lenger sør blir skogen langt yngre og må over store arealer betegnes som ungskog. Fususkogen oppå bergene er halvgammel, men det finnes lite dødved.

Artsmangfold: Det er påvist en rekke rødlistearter og andre interessante arter innenfor avgrensningen. Den sterkt truede skorpelaven *Anema nummularium* (EN) har blitt påvist på kalkrik, overhengende berg. Videre er det påvist tre sårbare skorpelav: dvergskjold (VU), *Caloplaca demissa* (VU) og *Caloplaca cirrochroa* (VU). I tillegg er det registrert en rekke andre mindre vanlige, men ikke rødlistede, skorpelavarter i området. Blant disse er *Caloplaca approximata* (NE) som kun har 8 registrerte funn fra Norge. Ellers er det gjort funn av både rosenkjuke (NT), hengepiggefrø (NT), junkerbregne, bredflangre, rødkjeks, krattslierekne og veirublom. Potensialet for markboende sopp betegnes som middels.

Verdivurdering: Velutviklet sørberglokalitet med innslag av kalkskogselementer. Det er gjort en rekke artsfunn på lokaliteten. Funn av en sterkt truet art gjør at lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares best under fri utvikling.

.....

142 Nordberg S

Gråor-heggeskog – Flommarksskog Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 16.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004573, Øgarden, NØ for. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nede ved Mjøsa rett sør for Nordberg og omfatter et lite område mellom stranden og Fv 213. Avgrensningen omfatter et areal rundt et bekkeløp og ligger mellom en badeplass og en båt plass.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gråor-heggeskog med utformingen flommarksskog. Ung gråor dominerer, men noe rogn og selje inngår også. Feltsjiktet domineres av skavgras og strutseving. I kantene finnes blant annet mjødurt, enghumleblom, roser, langstarr og humle.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er ung, og det finnes lite dødved. Lokaliteten påvirkes av en bade-/båtplass i nord og en båt plass i sør. En sti som går i mellom disse to plassene, krysser lokaliteten.

Artsmangfold: Myrstjerneblom (EN) ble påvist både nord og sør i lokaliteten helt ute ved stranden. Sparsomt med lerkespore.

Verdivurdering: Lokaliteten domineres av en relativt sjelden vegetasjonstype med skavgras og strutseving. Myrstjerneblom (EN) er lokalt relativt vanlig, men regionen er artens siste skikkelige skanse i Norge. Lokaliteten er imidlertid ganske liten, og avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten verdier bevares best ved fri utvikling. Små enger nede ved stranda i tilknytning til de to opparbeidete plassene bør holdes åpne, men ikke utsettes for stor slitasje.

.....

143 Nordberg

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 16.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004577, Solbjørg.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen ligger i den sørvestre lia nord for gården Nordberg. Berggrunnen er middels rik, men ikke like kalkrik som lignende lokaliteter andre steder i kommunen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk/tørr, middels baserik eng. Partier av denne utformingen finnes i mosaikk med til dels gjengrodde partier av andre, fuktigere engtyper. De nedre delene av lokaliteten kan muligens være gammel slåttemark. De tørre og mest verdifulle delene av lokaliteten bærer i likhet med fuktigere partier preg av dårlig hevd, men flere interessante tørrbakkearter finnes fortsatt på tørre rygger. Tjæreblom dominerer flere steder store flater, gjerne sammen med sølvmure, gulmaure, ryllik, gjeldkarve, hårsveve, markjordbær, blåkløkke og engkvein. Litt marianøkleblom, dunhavre og engkløkke finnes spredt. Tørrbakkemiljøet er vanligst i nedre deler. Lenger oppover dominerer fuktigere og stort sett sterkt gjengrodd kulturmark. Forsatt er åpne engpartier vanlig, men arter som stornesle, bringebær, einstape, hundekjeks, skogbrukne, tyrihjelms og skogsvinerot dominerer. Det finnes en del tre- og buskvegetasjon i lokaliteten. Korsved, hassel og hegg er de vanligste artene her. Helt nord i lokaliteten er et lite fragment med strutsevingdominert gråor-heggeskog inkludert. Dette er svært fuktige arealer som tidligere også ble beitet, men som trolig grodde raskt igjen etter opphør av hevd.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det ser ut til at denne naturbeitemarka ikke har vært brukt til beite på flere år. Dette har ført til at gjengroingen i dag er sterk. Mest alvorlig er det for de fuktige partiene som stedvis er helt degenerert. I de tørrere partiene finnes fortsatt vegetasjonssamfunn med flere interessante tørrbakkearter, men også her er gjengroingen tydelig gjennom akkumulering av strø og påfølgende gjødslingseffekt. En høgspenlinje krysser lokaliteten.

Artsmangfold: Det er tidligere registrert et utvalg beitemarkssopper på lokaliteten. Ingen av disse er spesielt sjeldne, men potensialet er relativt stort. Det er også godt potensial for sjeldne og truede insekter knyttet til slike blomsterrike enger.

Verdivurdering: Dette er en stor lokalitet som ved god hevd trolig inneholdt store arealer med truede vegetasjonstyper. Selv om gjengroingen i dag er sterk, kan rask igangsettelse av hevd forhindre at gjenværende verdifull tørrbakkevegetasjon gror helt igjen. Avgrensningen må derfor delvis regnes som et restaureringsprosjekt, men vurderes som viktig (B-verdi) på grunn av verdifulle tørrbakkefragmenter.

Skjøtsel og hensyn: For å kunne opprettholde og gjenskape verdiene knyttet til kulturbetingete vegetasjonstyper bør hevd igangsettes så snart som mulig. De nedre og åpne delene av lokaliteten bør slås, mens de øvre enklere hevd med beite.

.....

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Avgrensningen omslutes av en annen naturtypelokalitet.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i naturbeitemarksområdet mellom gårdene Nordberg og Lier.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Dette er en ganske stor dam som ligger i ei naturbeitemark som ikke lenger er i hevd. Langs bredden finnes arter som skogburkne, bekkeblom, mjødurt, gråstarr, sumpkarse og skogstjerneblom. Videre står det en del selje langs kanten. Noen av trærne henger delvis ut over dammen. Ute i dammen er det mye andemat.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen er ikke lenger i bruk siden hevd på beitemarka har opphørt.

Artsmangfold: Det ble påvist store mengder rumpetroll, og dammen har potensial for salamander.

Del av helhetlig landskap: Dammen er et viktig element i det omliggende kulturlandskapet.

Verdivurdering: Intakt, ganske stor og dyp dam med potensial for salamander. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det må påsees at dammen ikke gror igjen.

.....

148 Ulven N

Bekkekløft og bergvegg – Bekkekløft Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nord for Ulven og omfatter en bekkedal som strekker seg nordøstover innover mot området rundt Persvetjernet. Bekkedalen har varierende topografi, men er stort sett veldig markert. Bergvegger finnes spredt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen bekkekløft og bergvegg med utformingen bekkekløft. Gran dominerer i hele lokaliteten, men noe gråor, rogn, hegg og bjørk forekommer spredt. I nedre deler domineres feltsjiktet av hogstaudevegetasjon, særlig i de mest vassdragsnære arealene. Her finnes strutseving, turt, skogburkne, tyrihjel, skogstorkenebb og sumphaukekskjegg. Storkransmose finnes vanlig i bunnsjiktet. I litt tørrere områder og nordover i lokaliteten tar småbregne- og blåbærskog med typisk artsinventar gradvis mer over.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen i lokaliteten er ganske ensaldret og ikke særlig godt sjiktet. Alderen øker noe oppover langs bekken, og i de mest høyproduktive arealene i øvre deler ser man et gryende sammenbrudd med en del nydannet dødved, samt noen litt eldre læger. Det er tydelige hogstspor i form av stubber i området. Langs deler av bekken finnes et gammelt forfallent piggrådgerde.

Artsmangfold: Signalarten granrustkjuke ble påvist på granlæger flere steder både innenfor og rett utenfor lokaliteten. Langs bekken ble svartsoneskjuke (NT) påvist på en godt nedbrutt granlåg. På en skyggefull bergvegg i avgrensningens øvre deler vokser det randkvistlav. I dette området er det også ved en tidligere anledning påvist elfenbenlav (EN). Denne arten ble ikke gjenfunnet i 2010 selv om den ble ettersøkt på de mest aktuelle lokalitetene. Det kan imidlertid ikke utelukkes at arten fortsatt finnes i området. Lodnevrengne finnes spredt på rogn langs bekken.

Verdivurdering: Lokaliteten representerer en naturtype som er svært sjelden i Ringsaker. Området er i tillegg stedvis rikt, og lokaliteten huser et lite knippe signal- og rødlistearter. Lokaliteten vurderes derfor som viktig til lokalt viktig (B/C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier utvikles best ved fri utvikling. Piggrådgerdet langs bekken bør fjernes.

.....

150 Hauger NV

Kalkskog – Kalkgranskog Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 17.06.2010, av Torbjørn Høitomt og Siri Lie Olsen den 21.06.2010 og av Torbjørn Høitomt og Per Marstad den 16.09.2010, alle ganger i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en vestvendt lisse vest for gården Hauger. Berggrunnen i området er svært kalkrik, og lokaliteten er grunnlendt med berg i dagen flere steder. En bekk krysser lokalitetens nordre del.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen kalkskog med utformingen kalkgranskog i mosaikk med naturtypene rik blandingsskog i lavlandet med utformingen boreonemoral blandingsskog og rik edelløvskog med utformingen alm-lindskog. Størsteparten av lokaliteten består av kalkgranskog. Tresjiktet domineres her av gran med innslag av bjørk og osp. I tillegg finnes varmekjære treslag som ask (NT) og spisslønn, samt boreale løvtrær, særlig i vestre del av lokaliteten. Feltsjiktet domineres av lågurtarter som blåveis, markjordbær, skogfiol, krattfiol, skogsveve, olavsstake, tågebær, fingerstarr, lundrapp og hengeaks. Stedvis er det innslag av hogstaude som tyrihjel, turt, hvitbladistel, geitrams og sløke. I bunnsjiktet finnes blant annet storkransmose, ryemose, krusfjellmose og palmemose. Langs bekken lengst vest i lokaliteten ligger et lite område med rik edelløvskog. Her finnes spisslønn, hegg, alm (NT), gråor, rogn, osp og lind i tresjiktet, mens rødhyll, leddved og bringebær utgjør busksjiktet. Feltsjiktet domineres av skogstjerneblom, trollbær og kranskonvall, og her finnes også strutseving, vendelrot, mjødurt, springfrø, skogsvinerot, storklokke og maigull. Glansmose finnes stedvis i store mengder på berg og trestammer.

Bruk, tilstand og påvirkning: Mesteparten av lokaliteten består av eldre skog med grov gran og bjørk. I sentrale deler av lokaliteten er dødvedmengden stor, til dels med god kontinuitet langs bekken. Ellers forekommer spredt, hovedsakelig nydannet, dødved. To kraftlinjer går gjennom lokaliteten.

Artsmangfold: Lokaliteten har meget stort potensial for både markboende og vedboende sopp, her er påvist en rekke sjeldne og rødlistede sopparter: duftskinn (NT), rosenkjuke (NT), rynkeskinn (NT), rugleskinn (NT), praktbarksopp, vasskjuke, granrustkjuke, skjellkjuke, glanskjuke og lysfiolett gelebeger. I tillegg ble dvergullnål påvist på en hogstube av bjørk. I bekken

er det påvist tre sjeldne og til dels kalkkrevende mosearter: striglekrypmose (NT), raspbakkemose og hjulbakkemose. Ask (NT) og alm (NT) forekommer også.

Fremmede arter: Rødhyll er påvist på lokaliteten.

Verdivurdering: Kalkskog er relativt vanlig i Ringsaker, men de fleste lokalitetene er sterkt påvirket og består av ung, plantet granskog. Denne lokaliteten består av eldre granskog med god kontinuitet i dødved, og her er påvist en rekke dødvedarter. Den kalkrike berggrunnen gir dessuten stort potensial for sjeldne arter av markboende sopp. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares og utvikles best under fri utvikling.

.....

151 Ulven

Hagemark – Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Ulven og omfatter et areal i kulturlandskapet rett sør for gården.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen hagemark. Det står omlag 15 grove almer (NT) inne på et gjødslet, hevdet beite. Det største treet er omlag 90 cm i brysthøydiameter, mens de fleste ligger på rundt 30-50 cm. De er alle friske trær i god vekst. Det finnes ingen hulheter eller dødt virke i form av læger eller døde greiner. Vegetasjonen rundt trærne preges av nitrofile arter, blant annet store mengder stornesle.

Bruk, tilstand og påvirkning: Hagamarka er fortsatt i bruk til beiteformål, men det området tilføres trolig en del gjødsel.

Artsmangfold: Alm (NT).

Verdivurdering: En god ansamling med eldre almetrær (NT) med spredning i alder. Gjødselpåvirket feltsjikt og mangel på sjeldne arter gjør at lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Unge alme trær kan styves.

.....

152 Ulven S

Artsrik veikant – Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs Ulvenveien og Vellang og omfatter deler av veikantenstrekningen på østsida av veien. Jordsmonnet er ganske sandig.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen artsrik veikant. Lokaliteten fremstår som en frisk veikant med variert flora. Vanlige arter er prestekrage, flekkgrisøre, skogkløver, engsoleie, engtjæreblom, bekkedarse, hengeaks, mjødurt, teiebær og marianøkleblom.

Artsmangfold: Det finnes 10-15 delpopulasjoner med den sårbare arten enghaugeskjegg (VU) langs veien på denne strekningen. Størrelsen på populasjonene varierer fra et par individer til opp mot 30.

Bruk, tilstand og påvirkning: Veikanten ser ut til å bli slått årlig, noe som begunstiger enghaukeskjegg som setter frø tidlig.

Verdivurdering: Relativt triviell veikantvegetasjon med stor forekomst av enghaukeskjegg (VU). Enghaukeskjegg er en art som har en stor del av sin hovedutbredelse i Mjøs-traktene. Det er derfor viktig at store populasjoner bevares for å trygge artens eksistens i dette området. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Sen kantslått er viktig slik at veikanten ikke gror igjen med kratt.

.....

154 Berglykkja

Naturbeitemark – Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 22.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Berglykkja rett nord for Kinnkjern og omfatter deler av et ganske bratt, sørvendt kulturlandskap.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med flere utforminger. Typer som inngår er frisk/tørr middels baserik eng, frisk fattigeng og fukteng. I de tørre partiene finnes arter som rødknapp, hårsveve, gulaks, prestekrage, smalkjempe, engfrytle, engtjæreblom, gjeldkarve, sølvmyr, vårskrinneblom og ettårsknave. I friskere partier forekommer arter som engkvein, dunhavre, tveskjeggveronika og skogstorkenebb. På fuktenga nede ved Kinnkjern finnes arter som stolpestarr, mjødurt, rørkvein og enghumleblom. Deler av lokaliteten, særlig midt i lia, er skogkledd. Her finnes ung skog av rogn, hegg, selje og bjørk. De tetteste partiene ser ikke ut til å bli beitet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Hele området blir brukt til beite for sau og trolig storfe. Det er nylig ryddet noe ungskog for å øke arealet med åpen beitemark.

Artsmangfold: Lokaliteten har et visst potensial for beitemarkssopp, særlig i de tørre og velhevdete partiene.

Verdivurdering: Velhevdet, større naturbeitemark på relativt fattig berggrunn. Det er et visst potensiale for sjeldne beitemarkssopp, noe som sammen med hevdsituasjon, variasjon og størrelse bidrar til at området vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Hele arealet bør utsettes for intensivt beite, helst fra flere typer dyr.

155 Vardeberget

Sørvendt berg og rasmark – Bergknaus og -flate Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 22.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Vardeberget rett vest for Næroset og omfatter et areal med sørvendte berg. .

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen sørvendt berg og rasmark med utformingen bergknaus og bergflate. Typisk utformet sørberg med arter som engtjæreblom, lodnebrege, kantkonvall, stankstorkenebb, vanlig arve, rose sp., svartburkne, bergmjølke, smørbukk, legeveronika, markjordbær, bringebær, einer, hengeaks og krattfiol. I nedre deler av berget, samt innunder berget, finnes arter som vårerteknapp, trollbær, firblad, ormetelg, skogsalat og blåveis. Åregrønnever er vanlig forekommende. Gran dominerer under berget, men det er også innslag av rogn og en del bjørk.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen under berget er sterkt påvirket av hogst, særlig i vestre deler. I østre deler, ut mot veien, finnes noe sjiktet, eldre granskog og stedvis noe nydannet dødved av gran.

Artsmangfold: Lodnevrenge forekommer på grov rogn innunder bergene.

Verdivurdering: Klassisk, middels rik sørberglokalitet med flere krevende, men vidt utbredte arter. Det ble ikke påvist noen spesielle arter, men lokaliteten er velutviklet og stor og vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bevares best under fri utvikling.

156 Brattberg Ø

Dam – Eldre fisketom dam Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 22.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved en grusvei mellom gårdene Brattberg og Dal rett vest for Næroset og omfatter en grunn dam.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen eldre fisketom dam. Lokaliteten omfatter en næringsfattig dam på fattig berggrunn. Dammen er grunn, og det er mulig at den bunnfryser om vinteren. Vannvegetasjonen er sparsom, og rundt dammen finnes kun et svært begrenset artsutvalg med bekkeblom som dominerende art.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen blir brukt som drikkevannskilde for beitedyr i området. Deler av arealet rundt dammen er sterkt påvirket av tråkk fra dyrene. Det ser også ut som dammen er kunstig anlagt, siden det finnes en gammel demning ved utløpet. Denne demningen har ikke lenger noen misjon. Det virker som om vannstanden i dammen er synkende utover sesongen, særlig i tørkeperioder.

Artsmangfold: Sprikevasshår finnes i dammen. Det er ellers potensial for salamander.

Verdivurdering: Liten, grunn dam på fattig berggrunn. På grunn av potensial for salamander vurderes lokaliteten som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dammen bør ikke gro igjen.

157 Rønningen

Naturbeitemark – (D04) Frisk fattigeng Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 22.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved gården Rønningen ved Næroset og omfatter et areal med beitemark øst for gården.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk fattigeng. Dominerende arter er gulaks, ryllik, tveskjeggveronika, småengkall, engsoleie, skogstorkenebb og legeveronika. Det veksler mellom tørre og litt friskere partier. Det finnes noe ospeoppslag i beitemarken.

Artsmangfold: Det er et visst potensial for sjeldne og truede beitemarkssopp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten blir beitet av hest, og beitetrykket er middels høyt. Det ser ikke ut til at det tilføres gjødsel på kunstig måte.

Verdivurdering: Velhevet, men basefattig, beitemark uten funn av særlig krevende eller interessante arter. God størrelse og potensial for beitemarkssopp gjør at lokaliteten vurderes som lokalt viktig til viktig (C/B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dagens skjøtelsesregime bør videreføres med noe høyere beitetrykk dersom dette er mulig. Pass på å rydde bort ospeoppslag dersom det blir for dominerende.

158 Nersvea SØ

Rik sumpskog – Rik sumpskog Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 22.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sørøst for plassen Nersvea, rett vest for Næroset. Avgrensningen ligger i en liten forsengkning i et flatt parti ned mot innsjøen Næra.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik sumpskog med utformingen rik sumpskog. Større skogareal med høyt grunnvannspeil som trolig er stabilt gjennom året. Tresjiktet domineres av gran og bjørk, men noe gråor finnes spredt. I feltsjiktet finnes mye bekkeblom, mjødurt, enghumleblom, myrkongle, vendelrot, skogburkne, bekkekarse, tågebær og en del korallrot. Vegetasjonen rundt sumpen er ikke rik og domineres av blåbær- og bærlyngskog.

Artsmangfold: Det er påvist flere rødlistede og krevende arter i lokaliteten. I de sentrale delene finnes store mengder veikstarr (NT) og myrkongle. Ellers er lavartene gubbeskjegg (NT), sprikeskjegg (NT) og sukkernål påvist spredt. Taiganål (VU) ble påvist på en gammel grangadd. Granrustkjuke er påvist på en eldre hogst stubbe av gran. Andre arter som er registrert i dette området, og som trolig kan knyttes til lokaliteten, er hesterumpe og rimnål (NT).

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er godt sjiktet, og det finnes en del gammel, sturende gran i de bløte partiene. Det finnes også en del dødved av både gran og bjørk. Lægrene har god spredning både når det gjelder dimensjon og råteklasse, men riktig grove læger mangler. En del av sumpskogen i vest er nylig flatehogt, slik at avgrensningen ikke er like stor som den kunne vært. Det arealet som er hogd hadde trolig tilsvarende verdier som det som står igjen. **Verdivurdering:** Stor lokalitet med rik sumpskog der det hydrologiske regimet er intakt. Dette er en sterkt truet vegetasjonstype og har her ekstra stor verdi fordi den er lavtliggende. Flere signal- og rødlistearter er påvist. Lokaliteten vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares best gjennom fri utvikling.

.....

159 Bokkrustadåsen

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 22.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Bokkrustadåsen ved Næroset og omfatter topppartiet og deler av den nordøstvendte lisa ned fra åsen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog. Lokaliteten omfatter grandominert skog med innslag av bjørk og rogn. Miljøet er fuktig, og en mosaikk av vegetasjonstypene blåbær- og småbregneskog med klassisk artsinventar dominerer.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dette er en gammelskogsrest i et ellers svært hogstpåvirket landskap. Skogen er produktiv, stedvis godt sjiktet, og en del dødved forekommer i partier der skogen er i gryende sammenbrudd. Det er allikevel tydelig at skogen tidligere er påvirket av hogst. Lokaliteten grenser mot hogstflater i alle retninger, og kanteffekter virker sterkt inn. Det ligger også en hogstflate som er fullstendig omsluttet av naturtypeavgrensningen.

Artsmangfold: Huldresty (EN) er påvist på 3-4 delforekomster i denne lokaliteten. Det dreier seg ikke om store mengder, men skogen, særlig på toppen av åsen, virker å være godt egnet som huldrestyhabitat. Videre er det her påvist en del gubbeskjegg (NT) og sprikeskjegg (NT). På en gadd nede i den nordøstvendte lia ble også signalarten dvergullnål påvist. Den fuktighetskrevede mosen kystkransmose viser at lokaliteten har stabilt høy luftfuktighet. Funnet på Bokkrustadåsen er nær nordgrense for denne arten på Østlandet.

Verdivurdering: Lokaliteten representerer en gammelskogsrest med potensial for å utvikle viktige strukturer. Det er også registrert 3-4 delpopulasjoner med den sterkt truede arten huldresty (EN). Dette er en art i sterk tilbakegang som i tillegg er meget sjelden i denne regionen på grunn av den sterke påvirkningen landskapet har blitt utsatt for. Lokaliteten vurderes derfor som svært viktig (A-verdi)

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten må bevares urørt. Alle former for hogst vil true forekomsten av huldresty, som allerede er sterkt påvirket av kanteffekter som for eksempel stormfelling.

.....

161 Bårdset

Naturbeitemark – (D04) Frisk næringsrik "natureng" Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 22.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Bårdset, mellom Næroset og Moelv, og omfatter et variert areal med beitemark.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingene frisk, næringsrik natureng, frisk fattigeng og mindre arealer med frisk/tørr, middels baserik eng i lavlandet. Typiske naturengarter dominerer over store arealer i sørøst. Her finnes til dels mye ballblom og hundekjeks, og ellers arter som firkantperikum, skogstorkenebb, mjødurt, engsyre, engknoppurt, engsoleie, fuglevikke, gjerdevikke, sumphaukeskjegg, hundegras, skogstjerneblom, engrapp, kvitbladtistel og mye marikåpe sp. Midt i lokaliteten finnes et parti med åpen bjørkeskog som kan karakteriseres som hagemark. Feltsjiktet her tilsvarer hovedsakelig det i resten av lokaliteten, men hundekjeks finnes kun i beskjedne mengder. Nordvestover i lokaliteten finnes arealer med frisk fattigeng. Her inngår også mindre flekker med frisk/tørr, middels baserik eng. Vanlige arter i denne delen er engsoleie, tepperot, mye marikåpe sp., dunhavre, tveskjeggveronika, bleikstarr, smyle, stolpestarr, engrapp, gjerdevikke, hvitveis, noe sølvbunke, gulaks, jonsokkoll, gjeldkarve, ryllik, skogkløver, engtjæreblom og smalkjempe. I denne delen av området står noen store bjørker og hassel spredt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Den sørøstre delen av lokaliteten, det vil si arealene med natureng og hagemark, er ikke lenger i hevd. Det er trolig ikke veldig lenge siden hevd opphørte, for gjengroingen har ikke kommet langt. Den andre halvdel av området er derimot godt hevdet ved husdyrbeite.

Artsmangfold: Det er tidligere oppgitt funn av flere truede arter beitemarkssopp på lokaliteten. Alle funnene er fra 1998 og omfatter artene gulbrun narrevokssopp (NT), lillagrå rødskivesopp (VU), skarlagenvokssopp, rødne luvokssopp (VU), sauevokssopp (VU) og *Clavaria fumosa* (NT). Det er sannsynlig at disse artene fortsatt finnes på lokaliteten da de delene av lokaliteten der funnene trolig ble gjort, er velhevet.

Verdivurdering: Ganske stort og komplekst naturbeitemarksområde med god variasjon i vegetasjonstyper. God hevd på deler av området og funn av flere rødlistede beitemarkssopp gjør at lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Den delen av lokaliteten som ikke er skjøttet på noen år, bør igjen beites, alternativt slås, regelmessig. Det bør ikke tilføres gjødsel på kunstig vis. I den velhevede delen bør dagens skjøtelseregime videreføres.

.....

162 Bårdset NØ

Beiteskog – Beiteskog Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 22.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nordøst for Øvre Bårdsett, mellom Nærost og Moelv, og omfatter et kulturpåvirket areal rundt et fraflyttet småbruk.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder en mosaikk av naturtypene beiteskog og småbiotoper. Rundt det gamle småbruket står flere gamle trær av selje, rogn, osp, samt én spisslønn. De samme treslagene dominerer også gjengroingsuksesjonen i resten av lokaliteten. I tillegg finnes noe grov gran i nedre deler av avgrensningen. Storparten av arealet innenfor avgrensningen har trolig vært naturbeitemak/beiteskog, men er nå sterkt gjengrodd. Forsatt finnes arealer med åpen skog, samt små engpartier med arter som ballblom, skogstorkenebb, gulaks, engsoleie, skogfiol, turt og hvitveis. I litt tettere skog finnes også firblad og trollbær.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er hogd ut en del gran i lokaliteten de senere år, noe som er positivt. Ellers er lokaliteten ganske gjengrodd.

Verdivurdering: Rik lokalitet med potensiale ved gjenopptatt skjøtsel. Lokaliteten vurderes foreløpig som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør ryddes en del ungsog på de intakte engpartiene og deretter legges til rette for beite.

.....

163 Kjos

Artsrik veikant – Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs Tandeskogveien ved Kjos og omfatter en 500-600 meter lang strekning av veikanten på begge sider av veien. De best utviklede tørbakkesamfunnene finnes på nordsida av veien.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen artsrik veikant med tørrbakkeutforming. Det er påvist et bredt utvalg av krevede arter: prestekrage, lakrismjelt, rødsvingel, engknoppurt, rundbelg, gul gåseblom, skogflatbelg, rødknapp, skogkløver, bergmynte, fagerknoppurt, geitskjegg, gulflatbelg, fagerklokke, skogvikke, kransmynte, blåklokke, firkantperikum, engkvein, engtjæreblom og ryllik. I litt fuktigere deler med noe mer næring finnes arter som hundegras, hundekjeks, bringebær, engrapp, gjerdevikke og fuglevikke, men slik vegetasjon forekommer bare i små fragmenter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Veikanten omfattes av kantslått årlig.

Fremmede arter: Hagelupin, bergknapp sp., stor, oransje valmue og akeleie finnes i små mengder.

Verdivurdering: Lang strekning med artsrik veikantvegetasjon. Flere krevede tørrbakkearter inngår. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Kantslått bør fortsette som før. Utbredelsen av hagelupin bør følges nøye. Forekomsten bør helst fjernes.

.....

165 Fuglseng V

Dam – Gårdsdam Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nedenfor en større driftsbygning vest for gården Nordre Fuglseng et par kilometer vest for Rudshøgda.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Dette er en relativt nyanlagt eller restaurert dam der det er lagt duk i bunnen. Det har ikke kommet opp noe særlig vegetasjon, verken langs kanten eller ute i dammen. Dammen er allikevel viktig på sikt, blant annet som potensiell salamanderlokalitet.

Verdivurdering: Nyanlagt dam som på sikt vil kunne inngå i et viktig nettverk av gårdsdammer i området. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør få ligge i fred og gro seg til.

.....

166 Fulseberget S

Sørvendt berg og rasmak – Bergknaus og -flate Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett nord for gården Kjos, helt på spissen av Fulsebergets forlengelse mot sørvest. Avgrensningen omfatter et sørvendt, svært grunnlendt og rikt parti i og på toppen av en skrent.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten gjelder naturtypen sørvendt berg og rasmark. Her finnes store mengder krevende sørberg-/tørrbakkearter som engtjæreblom, småbergknapp, stemorsblomst, lodnebregne, gulaks, småsyre, sølvmore, gjeldkarve, fagerklokke, rødknapp, smalkjempe, bakkefiol, bergmynte, bleikstarr, piggstarr, bakkemynte, hårsveve, hvitmaure, ryllik, markjordbær, fløyelsmarikåpe, bergsveve, sandarve, jonsokkoll, flekkgrisøre og tiriltunge. I bunnsjiktet finnes mye granmose. En del busker og kratt finnes, først og fremst i form av roser, einer og rogn, sistnevnte sterkt beitet av elg. Noen løvtrær finnes spredt. Nede i skrenten og rett under berget finnes arter som blåveis, hassel, villeple og svartburkne. De rikeste engpartiene oppå berget kan trolig karakteriseres som frisk/tørr middel sbaserik eng i lavlandet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten omkranses av granplantefelt. Særlig grantrærne under skrenten (som ikke er veldig høy), vil på sikt kunne skygge ut en del av den kravfulle, lyselskende vegetasjonen. Lokaliteten trues i tillegg av gjengroing fra busker og kratt, men denne prosessen går sakte, ettersom jordsmonnet er så grunt.

Artsmangfold: Svært artsrik og velutviklet tørrbakke-/sørbergflora.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i området rundt Bolstad, et område med mange naturtypelokaliteter. Den høye tettheten av naturtyper skyldes den rike berggrunnen, kombinert med et variert kulturlandskap og spesielt gunstig lokalklima.

Verdivurdering: Intakt og svært artsrik sørberglokalitet. Mangel på sjeldne og spesielle arter gjør at lokaliteten vurderes som viktig til svært viktig (B/A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: De grantrærne som står nærmest skrenten i underkant bør fjernes for å unngå at lokaliteten skygges ut. Videre bør det ryddes noe kratt der det gror til fra kantene. De grantrærne som står nærmest skrenten i overkant bør også fjernes slik at lokaliteten kan utvides noe innover.

.....

167 Fuglseng, søndre

Parklandskap – Alléer Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Røddlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved de to Fuglseng-gårdene og omfatter alléen fra hovedveien og opp til Søndre Fuglseng.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen parklandskap med utformingen alléer. Askeallé med omlag 10 trær i størrelsesorden 50- 90 cm i brysthøydiameter. Alle trærne virker friske, men to av dem har noen døde greiner i toppen. Det ble ikke observert hulheter i noen av trærne. Ett av trærne har blitt fjernet og erstattet med et nytt tre som i dag er ca. 15 cm i diameter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Trærne står fritt, og det slås jevnlig i alléen.

Artsmangfold: Ask (NT). Ellers ble det bare påvist triviell lavflora på trærne.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i området rundt Bolstad, et område med mange naturtypelokaliteter. Den høye tettheten av naturtyper skyldes den rike berggrunnen, kombinert med et variert kulturlandskap og spesielt gunstig lokalklima.

Verdivurdering: Halvgammel askeallé uten spesielle artsfunn. Dette er en nokså sjelden naturtype både lokalt og regionalt, men vurderes som lokalt viktig (C-verdi) på grunn av beskjeden størrelse.

Skjøtsel og hensyn: Fortsett å holde det åpnet rundt trærne i alléen. Sørg for at det nyplantede treet får nok lys.

.....

168 Fuglseng Ø

Artsrik veikant – Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett øst for Fuglseng, et par kilometer vest for Rudshøgda, og omfatter et fragment med tørrbakkevegetasjon i en veikant og en skråning inne på et beite rett innenfor.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder en mosaikk med naturtypene artsrik veikant og naturbeitemark. Dette er en liten lokalitet med arter som engtjæreblom, rødknapp, hvitmaure, markjordbær, fløyelsmarikåpe, gjeldkarve, engsveve, gulmaure, skogkløver, tveskjeggveronika, hårsveve, bakkemynte, sandarve, sølvmore, ryllik og fagerknoppurt. Det finnes noe bjørk inne i beitemarka

Bruk, tilstand og påvirkning: Selve veikanten påvirkes av årlig kanslått. De delene av lokaliteten som ligger inne på beitemarka er i god hevd med beite fra hester.

Artsmangfold: Det er et visst potensial for sjeldne beitemarkssopp i den beitede delen av lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i området rundt Bolstad, et område med mange naturtypelokaliteter. Den høye tettheten av naturtyper skyldes den rike berggrunnen, kombinert med et variert kulturlandskap og spesielt gunstig lokalklima.

Verdivurdering: Liten lokalitet med artsrik tørrbakkevegetasjon i god hevd enten ved beite eller kanslått. Liten størrelse og mangel på sjeldne eller truete arter gjør at lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dagens skjøtsel med kanslått og hestebeite bør videreføres.

.....

169 Bolstadbakken SV

Kalkskog – Kalkgranskog Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett vest for den fraflyttede plassen Bolstadbakken som ligger rett nord for gården Bolstad ved Rudshøgda. Lokaliteten omfatter en kalkrygg som strekker seg sørvestover fra bruket. Det er rikest oppe på ryggen og gradvis fattigere nedover på sidene.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen kalkskog med utformingen kalkgranskog. Grandominert kalkskog med innslag av bjørk, spisslønn og hassel i tresjiktet. Vegetasjonen er typisk kalklågurtskog med arter som blåveis, hengeaks, snerprørkvein, blåknapp, skogstorkenebb, marianøkleblom, krattfiol, skogvikke og skogkløver. Stedvis finnes et busk-/krattsjikt med mye roser. Bunnsjiktet domineres av storkransmose.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er ikke veldig gammel, men sjiktingen er god selv om i hvert fall deler av lokaliteten virker å være plantet. Det finnes en del dødved av gran, hovedsaklig vindfelling av nyere dato. Det er sannsynlig at lokaliteten tidligere var mer åpen beitemark, men dagens sjiktning tyder på at det har stått en del trær i området også når arealet fungerte som beitemark.

Artsmangfold: Det er ikke registrert noen rødlistede arter, men de regionalt sjeldne hjertegras, skåresildre og tysk mure er påvist i et åpent parti helt i øst. Potensialet for krevende markboende sopp regnes som betydelig.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i området rundt Bolstad, et område med mange naturtypelokaliteter. Den høye tettheten av naturtyper skyldes den rike berggrunnen, kombinert med et variert kulturlandskap og spesielt gunstig lokalklima.

Verdivurdering: Lokaliteten representerer en naturtype som ikke lenger er vanlig i Ringsaker. Åpne, delvis sjiktete kalkskoger finnes nå kun spredt i kommunen, og de mest velutviklede finnes på Helgøya og spredt langs Mjøsa fra Tingnes og nordover til Veia. Det er funnet en til dels svært rik soppflora på disse lokalitetene. Kalkskogen ved Bolstadbakken er imidlertid relativt liten og vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bevares best ved fri utvikling.

.....

170 Bolstadbakken V

Naturbeitemark – (D04) Våt/fuktig, middels næringsrik eng Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett vest for den fraflyttede plassen Bolstadbakken som ligger rett nord for gården Bolstad ved Rudshøgda. Avgrensningen omfatter ei svært fuktig eng mellom en kalkrygg og gjødslet slåttemark.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med avgrensningen våt/fuktig, middels næringsrik eng. Enga er svært tuete og har høy grunnvannstand. Dominerende arter er stolpestarr, bekkemark, bekkeblom, sumphaukeskjegg, ballblom, mjødur, rød jonsokblom og sauetelg. Noe selje og gran står spredt i eng. En liten dam finnes nord i lokaliteten. Denne er helt tilgrodd med vasshår.

Bruk, tilstand og påvirkning: Enga er trolig blitt brukt som beite, men det er nok en stund siden denne hevd opphørte, og lokaliteten er i dag i gjengroing.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i området rundt Bolstad, et område med mange naturtypelokaliteter. Den høye tettheten av naturtyper skyldes den rike berggrunnen, kombinert med et variert kulturlandskap og spesielt gunstig lokalklima.

Verdivurdering: Lokaliteten domineres av en vegetasjonstype som er regionalt sjelden. Det er imidlertid en stund siden det gikk beitedyr på lokaliteten, som i dag er i gjengroing. Deler av eng er allikevel så intakt at lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: For at eng ikke skal gro igjen, må et hevdregimet med beite, helst fra storfe, gjenopptas.

.....

171 Bolstadbakken Ø

Erstatningsbiotoper – Bygningsstrukturer med spesiell flora eller fauna Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en gammel, ubehandlet bygning på den gamle husmannsplassen Bolstadbakken, samt noe omliggende engareal.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen erstatningsbiotoper med utformingen bygningstruktur med spesiell flora eller fauna i mosaikk med naturtypen naturbeitemark med utformingene frisk, næringsrik gammeleng og frisk, næringsrik natureng. Det står tre gamle hus på Bolstadbakken hvorav minst to av dem er ubehandlet og har potensial for sjeldne og truede skorpelav. Rundt den gamle plassen finnes fragmenter med ballblomdominert, tidligere beitet, fukteng i åpen bjørkeskog. I disse engene finnes også arter som hundekjeks, engsoleie, og skogstorkenebb.

Bruk, tilstand og påvirkning: Husmannsplassen ser ut til å være i bruk som fritidsbolig. Alle bygningene er godt vedlikeholdt. Engene rundt plassen er i gjengroing.

Artsmangfold: Det ble påvist store mengder stautnål (VU) på låven på tunet.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i området rundt Bolstad, et område med mange naturtypelokaliteter. Den høye tettheten av naturtyper skyldes den rike berggrunnen, kombinert med et variert kulturlandskap og spesielt gunstig lokalklima.

Verdivurdering: Lokaliteten representerer en gammel husmannsplass som holdes ved like. En gammel ubehandlet bygning med stautnål (VU), samt fragmenter med intakt "gammeleng" og "natureng", gjør at lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: De gamle bygningene er i dag godt vedlikeholdt, og dette vedlikeholdet bør fortsette. Bygningene må imidlertid ikke behandles med maling eller liknende. Engene rundt plassen bør beites eller slås for å hindre gjengroing.

172 Bolstadbakken SØ

Beiteskog – Beiteskog Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sørøst for husmannsplassen Bolstadbakken et par kilometer nord for Rudshøgda. Avgrensningen omfatter et areal på platået ut mot gården Simenstad.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen beiteskog med utformingen beiteskog i mosaikk med naturtypen naturbeitemark med flere utforminger. I litt fuktige deler dominerer natureng med arter som ballblom, engsoleie, skogstorkenebb, skogsnelle, hvitveis og engsyre. Ellers dekker vegetasjonstypen frisk fattigeng ganske store arealer, mens tørr/frisk middels baserik eng finnes i små fragmenter. Her finnes arter som dunhavre, gjeldkarve, legeveronika, rødknapp, fløyelsmarikåpe og hårsveve. Vegetasjonen er stedvis så nedbeitet at artsbestemmelse er vanskelig. Stedvis finnes noe einerkratt, særlig mot utkantene av lokaliteten. Bjørk er dominerende treslag og danner mer eller mindre sluttet skog på omlag halvparten av arealet. Noe osp og gran finnes spredt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Hele arealet beites i dag av kjøttedyr. Beitetrykket er høyt. Lokaliteten grenser til beitemark også videre østover, men dette er et ganske nyhøgd areal som foreløpig ikke har noen verdi som naturbeitemark.

Artsmangfold: Det ble ikke påvist noen sjeldne eller rødlistede arter, men potensialet for sjeldne og truede beitemarkssopp vurderes som betydelig.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i området rundt Bolstad, et område med mange naturtypelokaliteter. Den høye tettheten av naturtyper skyldes den rike berggrunnen, kombinert med et variert kulturlandskap og spesielt gunstig lokalklima.

Verdivurdering: Stor, velhevet, middels baserik beiteskog/naturbeitemark med variert vegetasjonssammensetning. Mangel på spesielt krevende og rødlistede arter gjør at lokaliteten ikke får høyeste verdi, men vurderes som viktig (B-verdi). Lokaliteten bør undersøkes for beitemarkssopp når det er sesong for det.

Skjøtsel og hensyn: Dagens hevdregime bør fortsette.

173 Simenstad N

Sørvendt berg og rasmark – Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004533, Simenstad NV. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter den bratteste delen av skråningen/berget opp mot Simenstadberget nord for gården Simenstad ved Rudshøgda.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen sørvendt berg og rasmark og omfatter en sørvendt skrent med baserik berggrunn. Krattvegetasjon med einer, roser og hassel dominerer. I tillegg finnes en del alm (NT) rett under og i berget. Gran vokser helt ut på kanten oppå berget og helt inntil under berget. Feltsjiktet preges av krevende arter som krattfiol, kantkonvall, blåveis, snerprørkvein og flekkgrisøre.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten har tidligere trolig vært ganske åpen på grunn av beite, men er nå i ferd med å gro helt igjen med busker og kratt. Den sterke gjengroingen har ført til at verdien som sørberg er redusert.

Artsmangfold: Det finnes en del ung alm (NT) i lokaliteten.

Verdivurdering: Svært varmekjær "gryte" nord for Simenstad med mye alm (NT). Lokaliteten er svært gjengrodd, og lite finnes igjen av det som tidligere trolig var et mer åpent miljø. Lokaliteten er imidlertid svært rik og vurderes som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør ryddes og legges til rette for beite oppe på berget. I tillegg bør det ryddes vekk noe gran innunder berget slik at det kan utvikles en sone med alm her.

174 Hasselbakken

Parklandskap – Alléer Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Hasselbakken rett nord for Rudshøgda

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen parklandskap med utformingen alléer og omfatter en rekke med asketrær langs den ene siden av en gårdsvei ved Hasselbakken. Asketrærne er 40-70 cm i brysthøydiameter og trolig omlag 100 år gamle. Det finnes lite døde greiner, og ingen hulheter ble observert. Barken er også ganske glatt.

Artsmangfold: Foruten ask (NT) ble ingen spesielle arter ble påvist. Potensialet for lav og insekter er ikke særlig stort, siden trærne ikke har særlig høy biologisk alder.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et område med flere eldre askealléer.

Verdivurdering: Askeallé uten de store verdiene knyttet til seg. Naturtypen er imidlertid ganske sjelden i regionen, og potensialet for slike alléer etter som de blir eldre er stort. Lokaliteten vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør holdes åpent rundt trærne.

175 Løken

Parklandskap – Alléer Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004534, Simenstad. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs hovedveien ovenfor de to Løkengårdene ved Rudshøgda og omfatter en rekke med asketrær på ene sida av veien.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen parklandskap med utformingen alléer. Lokaliteten omfatter en omlag 500 meter lang rekke med asketrær som ble plantet i 1911. De fleste har en brysthøydiameter på 50-70 cm. Trærne har få døde greiner, og ingen hulheter ble observert. Det kommer opp en del kratt av spisslønn rundt trærne.

Artsmangfold: Foruten ask (NT) ble ingen spesielle arter ble påvist. Potensialet for lav og insekter er ikke særlig stort, siden trærne ikke har særlig høy biologisk alder.

Bruk, tilstand og påvirkning: En høgspenlinje krysser lokaliteten omtrent på midten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et område med flere eldre askealléer.

Verdivurdering: Lang rekke med 100 år gamle asketrær. På grunn av det høye antallet trær og potensialet på sikt, vurderes lokaliteten som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Kratt rundt trærne bør ryddes vekk. Trær som skulle tørke ut eller falle over ende bør erstattes.

.....

176 Steinsodden SV

Kalkskog – Kalkgranskog Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004551, Steinsodden V. Relevante opplysninger fra Naturbase er inkludert i teksten.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Steinsodden sør for Moelv. Avgrensningen inngår i en mosaikk av flere naturtyper i området. I tillegg til kalkskog er både naturbeitemark, evjer, bukter og vikar og sørvendt berg og rasmark representert i området. Berggrunnen er rik, og kalkberg stikker opp i dagen. Deler av lokaliteten ligger innenfor Steinsodden naturreservat.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen kalkskog med utformingen kalkgranskog. I tillegg inngår mindre arealer med eksponerte, kalkrike berg ut mot Mjøsa. Tresjiktet domineres av plantet gran. Feltsjiktet domineres av kalkkrevende arter, men er ikke veldig artsrikt. Dominerende arter er blåveis, firblad, markjordbær, fingerstarr, enghumleblom, lundrapp, trollbær og mjødukt. Storkransmose dominerer i bunnsjiktet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Ensjiktet, plantet granskog dominerer på lokaliteten. Skogen er ikke særlig gammel, trolig 50-60 år. Boniteten er imidlertid høy, og en del vindfelling av ganske grove trær finnes. Karplantefloraen inne i skogen bærer preg av tidligere beite. Beitedyr har også i dag tilgang til lokaliteten, men holder seg trolig mest til de åpne arealene rundt. Et ekstensivt beite finner allikevel sted i de mest åpne delene av skogen.

Artsmangfold: Det er påvist flere interessante sopparter på Steinsodden, men det er vanskelig å avgjøre om funnene er gjort akkurat på denne lokaliteten. Potensialet for sopp er uansett stort på de oppstikkende kalkryggene i lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er den del av Steinsodden, et variert og viktig område for biologisk mangfold.

Verdivurdering: Lokaliteten preges i dag av yngre, plantet granskog. Mye tyder på at lokaliteten tidligere var mer åpen beitemark. Siden skogen nå begynner å bli relativt gammel, er det naturlig å omtale lokaliteten som en kalkskog. Potensialet for markboende sopp er til stede, og lokalitetens verdi vil helt klart stige fremover. Foreløpig vurderes lokaliteten som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares best ved fri utvikling. Dagens ekstensive beite kan gjerne videreføres. Det har ingen hensikt å utestenge beitedyrene fra området.

.....

177 Kommerstad N

Småbiotoper – Kantsamfunn Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 24.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Kommerstad i Veldre og omfatter tørrbakkearealer på rik, skifrig mark rundt Kommerstadveien 60.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen kantsamfunn. Lokaliteten består av artsrik tørrbakkevegetasjon langs åkerkanten og langs nordre adkomstvei til Kommerstad gård. Vegetasjonstypen tørr, meget baserik eng dominerer, med arter som sølvmyr, engsveve, prestekrage, tjæreblom, engnellik, hårsveve, sandarve, bitterbergknapp, piggstarr, bergmynte, takhaukeskjegg, ettårsknavel, markjordbær, tiriltunge, fløyelsmarikåpe, rundbelg, gul gåseblom og gulmaure.

Bruk, tilstand og påvirkning: De delene av lokaliteten som ligger ut mot åkeren, påvirkes av jordbruksaktiviteter. Helt i nordvest ligger en liten, ustabil skiferskråning som trolig påvirkes positivt av forstyrrelse på åkeren ved stadige små utrasninger. Deler av lokaliteten er i gjengroing med busker og kratt, blant annet et oppslag av osp.

Artsmangfold: Dragehode (VU) er påvist i hagen rett innenfor lokaliteten.

Verdivurdering: Artsrik tørrbakkevegetasjon på rik berggrunn. Det finnes mange lokaliteter av denne typen i Ringsaker, men de fleste er enten veldig små eller i sterkt gjengroing. Mangel på spesielle arter gjør at denne lokaliteten ikke når opp til høyeste verdi og vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Busker og kratt bør ryddes der slikt kommer opp i tørrbakkefragemntene. Det må ikke pløyes lenger ut mot kanten det som er gjort i dag.

.....

178 Kommerstad Ø

Artsrik veikant – Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 24.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger øst for Kommerstad i Veldre og omfatter veikanten og deler av ei naturbeitemark ved krysset mellom Feiervegen og Kommerstadveien.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen artsrik veikant med tørrbakke-utforming i mosaikk med naturtypen naturbeitemark med utformingen tørr, meget baserik eng i lavlandet og naturtypen rik edelløvskog med utformingen rikt hasselkratt. I veikantene finnes arter som bergmynte, sølvmyr, fagerklokke, engtjæreblom, hengeaks, nakkebær, rundbelg, kanelrose, kantkonvall og stormyr. På beitemarka nedenfor Kommerstadveien finnes mye av det samme artsinventaret, men i tillegg arter som engnelik, gjeldkarve og prestekrage. Gjødseleffekten fra dyrene har ført til et ganske stort innslag av nitrofile arter i litt fuktigere deler av beitemarka. Mellom Feierveien og Kommerstadveien dannes en trekant. Her finnes et parti med rike edelløvskog dominert av hassel, samt noe ask (NT) langs veien. I feltsjiktet her finnes arter som liljekonvall, snørprørkvein og lundrapp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitemarka neden for Kommerstadveien holdes i god hevd. Veikantene virker også å bli holdt til en viss grad åpne, men unntak av langs Feierveien, der det er ganske gjengrodd. Hasselskogen mellom veiene er ikke særlig gammel og er trolig en gjengroingssuksessjon.

Artsmangfold: Nikkesmelle (NT) finnes spredt på grunnlendte, åpne berg både langs Kommerstadveien og Feierveien. Dragehode (VU) ble påvist på en gjengroende tørr/frisk knaus langs nedre deler av Feierveien. Arten vokser her sammen med blant annet nikkesmelle (NT) og kalkgrønaks. Ask (NT) er vanlig i lokaliteten, stort sett som småtrær. Andre krevende arter som tidligere er registrert på lokaliteten, er blant annet dunhavre, enghavre, mattestarr, moskusjordsbær, kantkonvall og bergskrinneblom.

Verdivurdering: Variert lokalitet med stort innslag av kalkkrevende vegetasjon, inkludert rødlistearter og regionalt sjeldne arter. Lokaliteten vurderes derfor svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dragehodelokaliteten bør åpnes noe opp. Videre bør dagens hevdregime videreføres på beitemarka, mens hasselskogen bør få stå urørt.

.....

179 Fangberget

Artsrik veikant – Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 24.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett nord for gården Fangberget, der veien fra Veldre møter hovedveien fra Brumunddal.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen artsrik veikant med tørrbakkeutforming. Lokaliteten domineres av frisk, urterik vegetasjon med arter som lakrismjelt, sølvmyr, kransmynte, engtjæreblom, markjordsbær, hvitmaure, stormaure, fuglevikke, fagerklokke, rødknapp, gulflatbelg, lundrapp, dunkjempe, engknoppurt, skogflatbelg, gjeldkarve, bergmynte, prestekrage og piggstarr. Mer nitrofile arter dominerer helt nede i grøfta og nærmest veien.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten slås trolig årlig i forbindelse med kantslått.

Artsmangfold: Stavklokke (NT) er registrert på lokaliteten

Verdivurdering: Artsrik veikant med et bredt utvalg av varmekjære og basekrevende arter. Det er imidlertid ikke registrert noen sjeldne eller rødlistede arter. I tillegg er lokaliteten liten. Artsrik veikant er imidlertid en sterkt truet vegetasjonstype, og lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør fortsatt omfattes av årlig kantslått.

.....

180 Veldre stasjon SV

Gråor-heggeskog – Liskog/ravine Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 24.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett nedenfor Veldre stasjon og omfatter et skogområde mellom jernbanen og hovedveien fra Brumunddal. I vest grenser lokaliteten mot fulldyrket mark.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gråor-heggeskog med utformingen liskog/ravineskog. Gråor og hegg er de dominerende treslagene, men spisslønn, hassel og ask (NT) finnes vanlig ned mot veien. Videre står det en del grov bjørk og noe gran spredt inne i lokaliteten. Feltsjiktet domineres av basekrevende arter som mjødurt, skogsvinerot, trollbær, storklokke, sumphaukeskjegg og tyrihjel. Stedvis finnes en del fuktige kildesig med arter som

strutseving, bekkedarse, maigull, sumphaukeskjegg og skogsivaks. I disse sigene finnes mye bekkerundmose. En del ballblom står spredt i friske partier. Villrips danner et ganske tett busksjikt i deler av lokaliteten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er et litt "rotete" skogområde som er sterkt påvirket av hogst. Med unntak av noen eldre bjørker, er skogen for det meste ung. Gråor oppnår en diameter på 25-30 cm i brysthøydiameter, men er typisk noe mindre. Det finnes en del dødved av gråor, men bare små dimensjoner.

Verdivurdering: Delvis kildepåvirket, svært rik gråor-heggeskog med stort potensial dersom lokaliteten får stå urørt. I tillegg er denne utformingen av gråor-heggeskog regionalt ganske sjelden, og lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi)

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares best ved fri utvikling.

.....

181 Rud Ø

Gråor-heggeskog – Liskog/ravine Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 24.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en rik, skogkledd ravinedal mellom gårdene Rud og Vestre Løken ved Rudshøgda. Ravinen er ganske bratt og markert i øvre del, men flater ut nedover. En liten bekk renner gjennom ravinen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gråor-heggeskog med utformingen liskog/ravine. Skogen har variert treslags sammensetning med dominans av gråor. I tillegg inngår en del hegg, spisslønn, litt grov osp og selje, samt i sør en del gran. En del ask (NT) forekommer også, men mest som småtrær i et undersjikt. Feltsjiktet er rikt, stedvis med dominans av strutseving. Andre vanlige arter er trollbær, bekkedarse, storklokke, kratthumleblom, vårkål, firblad, springfrø og kranskonvall. Et større felt med skavgras finnes omtrent midt i lokaliteten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er drevet en del hogst/vedhogst i lokaliteten, særlig i øvre deler. Skogen i denne delen er derfor ganske ung og ensartet. Nedover lokaliteten blir graden av påvirkning lavere og innslaget av grove trær og dødved større. Helt nord i lokaliteten ligger en fylling der masse trolig deponeres jevnlig.

Artsmangfold: Lokaliteten har et visst potensial for sjeldne arter innen flere organismegrupper, blant annet moser.

Verdivurdering: Rik og variert ravinedal, der særlig nedre deler har et relativt intakt og naturlig preg. Skavgras-utformingen av vegetasjonstypen gråor-heggeskog regnes som sjelden. I følge DN-håndbok 13 skal alle forekomster med kontinuitet i dødved gis høy verdi. Lokaliteten er noe påvirket i øvre deler og vurderes som viktig til svært viktig (B/A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det må ikke deponeres mer masse ved fyllinga øverst i ravinedalen. Forøvrig bevares lokalitetens verdier best ved fri utvikling.

.....

182 Hagen

Hagemark – Bjørkehage Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 24.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Hagemark/aborét rett vest for Hagen behandlingsenhet i Veldre.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen hagemark med utformingen bjørkehage. Tresjiktet er åpent og dominert av bjørk. Siden lokaliteten også er et aborét er det også innslag av en rekke andre treslag som alm (NT), rogn, furu, selje og hestekastanje. Trærne er typisk rundt 40-60 cm i brysthøydiameter. En del yngre trær er også plantet spredt i nyere tid. Noe einer finnes i busksjiktet. Karplantefloraen domineres stort sett av nøysomme arter og kan plasseres i vegetasjonstypen frisk fattigeng, stedvis noe gjengrodd med einstape. Innimellom forekommer imidlertid enkelte mindre fremspring med rikere berggrunn. Her finnes velutviklet tørrbakkevegetasjon med arter som gjeldkarve, piggstarr, ryllik, sauesvingel, blåklomme, gulaks, sandarve, bakkemynte, bergskrinneblom og sølvmyr.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten beites intensivt av sau. Beitestrykket vurderes å være en liten tanke for lavt, siden einstape har invadert deler av lokaliteten. Siden lokaliteten er et aborét, er det en del ferdsel i området, og det er satt opp noen krakker og informasjonsplakater. En høgspenning krysser lokaliteten.

Artsmangfold: Lokaliteten har et stort potensial for sjeldne beitemarkssopp.

Verdivurdering: Lokaliteten representerer en intakt og velhevdet bjørkehage. Alle hevdede og intakte hagemarksutforminger skal i følge DN-håndbok 13 kartlegges. På grunn av mangel på spesielle artsfunn og lokalitetens relativt isolerte beliggenhet i forhold til annet verdifullt kulturlandskap, vurderes avgrensningen som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dagens hevdregime bør videreføres. Et noe høyere beitestrykk kan vurderes dersom einstape fortsetter å invadere nye deler av bjørkehagen.

.....

183 Fangberget Ø

Kalkskog – Tørr kalkfuruskog Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 24.06.2010 og av Torbjørn Høitomt og Per Marstad den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter den bratte lia ovenfor jernbanen øst for gården Fangberget i Veldre. Lia er svært ustabil og har mye naken jord/grus. Berggrunnen er baserik, men det er litt vanskelig å få inntrykk av i hvilken grad. I nord og sør finnes noe mer stabile miljøer.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen kalkskog med en mosaikk av utformingene tørr kalkfuruskog og frisk kalkfuruskog. Furudominert, svært ustabil og tørr, nærmest rasmarsklignende lokalitet med dårlig utviklet feltsjikt. Noe rødflangre og svever finnes spredt. På enkelte, mer stabile arealer finnes i tillegg arter som trollbær, skogsalat, svartburkne, bringebær og lundrapp. Einer og hassel danner stedvis et glissent busksjikt. Noe bjørk, gran og rogn inngår og blir til dels dominerende i de mer stabile og fuktigere partiene i nord.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen i lokaliteten er tydelig påvirket av tidligere tids skogbruk. Det finnes en del gamle stubber av både gran og furu. Disse inngrepene er imidlertid så gamle at skogen i dag fremstår som intakt og under begynnende naturlig dynamikk. Det finnes en del dødved, men mye av dette må tilskrives det ustabile miljøet. Mesteparten av lægrene er av relativt små dimensjoner og av nyere dato. De eldste furutrærne i det bratteste partiet rett ovenfor jernbanen er trolig 200-300 år gamle.

Artsmangfold: Rødflangre forekommer spredt i lokaliteten. I de litt mer stabile delene nord i lokaliteten ble det i september påvist en del sopp. Den nær truete arten småskjellet musserong (NT) er også påvist i området. Andre arter av interesse er beversagsopp og rustbrunpigg. Potensialet for flere sjeldne sopparter vurderes som høyt dersom lokaliteten undersøkes i en gunstig periode.

Verdivurdering: Lokaliteten omfatter en sjelden tørr, ustabil og mineralrik utforming av kalkfuruskog med intakt tresjikt som ikke er utsatt for nyere inngrep. Både vegetasjonstypen tørr, xerofil kalkfuruskog og frisk mesofil kalkfuruskog er vurdert som sårbare (VU). Forekomst av to sårbare (VU) vegetasjonstyper, samt stort potensialet for sjeldne markboende sopp, gjør at lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares best gjennom fri utvikling.

.....

184 Tokstadbekken

Viktig bekke drag – Viktig gytebekk Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 24.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004674, Bruvollbekken. Relevante opplysninger fra Naturbase er inkludert i teksten.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten strekker seg fra Mjøsa ved Botsenden og nordvestover til rett nord for gården Nersvea.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen viktig bekke drag med utformingen viktig gytebekk i mosaikk med naturtypen gråor-heggeskog med utformingen flommarksskog. Tokstadbekken er en relativt stilleflytende bekk, delvis meanderende i nedre deler. Langs breddene vokser store mengder strutseving i et nærmest sammenhengende belte i hele lokaliteten. Andre arter som forekommer her er skogsivaks, villrips, skogstjerneblom, storklokke og bringebær. Kantsona langs bekken varierer fra å være kun en smal bord med gråor til større partier med velutviklet gråor-heggeskog der gråor dominerer tresjiktet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Bekken renner gjennom et sterkt påvirket landskap og omkranses av åkerarealer og granplantefelt stort sett hele veien. Der kantonene er gråordominert, brukes de stedvis til vedhogst og er dermed ganske glisne. Andre steder er gran plantet helt inntil bekken. Enkelte steder finnes imidlertid litt større arealer med gråor-heggeskog på flatene langs bekken. Her finnes en del dødved av gråor, og flere av disse fragmentene er under naturlig dynamikk.

Artsmangfold: Bekken er oppgitt som viktig gytebekk for storørret. Det ble stedvis påvist en del storrapp. Potensialet for krevende moser, insekter og krepsdyr knyttet til bekkeløpet vurderes som middels høyt.

Verdivurdering: Viktig gytebekk for storørret som i tillegg har større strekninger med intakt, gråordominert kantsone. Stedvis er denne sonen så bred at man kan finne små flompåvirkede gråor-heggeskoger. Bekken er i tillegg i liten grad kanalisert, og lokaliteten vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares best ved fri utvikling. Der kantsonen i dag er smal eller mangler, bør utvidelse av denne etterstrebes.

.....

185 Berget V

Småbiotoper – Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 25.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nedenfor gården Berget på odden mellom Krokvik og Saustadvika ved Gaupen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper, her i form av en kantsone langs Mjøsa. Dette er en smal, engliknende kantsone som påvirkes av vannstanden i Mjøsa. Gjengroingen fra landsiden er imidlertid så sterk at sonen bare er fra en halv til to meter bred. Tre-/busksjiktet er dominert av gråor, selje og istervier. I det smale, engliknende partiet finnes arter som gul frøstjerne, mjødurt, blåtopp, tepperot, bekkeblom, myrmaure, tiriltunge, fuglevikke, gjerdevikke, slåtestarr, smårørkvein og gulstarr.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten var i tidligere tider trolig åpen beitemark. I dag har gjengroingen kommet langt. Det har blitt ryddet noe krattvegetasjon i tilknytning til en liten strand helt sør i lokaliteten.

Artsmangfold: Myrstjerneblom (EN) er påvist på lokaliteten. Denne arten er i sterkt tilbakegang i Norge og har en av sine siste mer eller mindre stabile bastioner rundt Mjøsa.

Verdivurdering: Funn av en sterkt truet art skal i utgangspunktet bety høyeste verdi. Siden lokaliteten forøvrig er sterkt gjengrodd og av relativt liten interesse, vurderes verdien å være noe lavere, særlig siden myrstjerneblom forekommer regelmessig langs Mjøsas bredd i Ringsaker. Men siden arten er høyt rødlistet og lokaliteten bør ivaretas, vurderes lokaliteten som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør etterstrebis å holde åpen en smal sone med engvegetasjon langs Mjøsas bredd.

186 Saustadvika

Småbiotoper – Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 25.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i Saustadvika og strekker seg fra gårdene Strandsberg og Moen og sørover mot badeplassen nedenfor Mariendal.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper, her i form av en kantsone langs Mjøsa. Kantsona er av varierende bredde med åpne fuktengpartier flere steder. Store deler av lokaliteten kan karakteriseres som strandeng med arter som marigras, snerprørkveis, skogforglemmegei, myrmaure, skogrørkvein, mjødurt, slåttestarr, strandrør, kvasstarr, bekketarse, gul frøstjerne og skogsivaks. Engpartiene har god småskala variasjon når det gjelder fuktighet og vegetasjonshøyde.

Bruk, tilstand og påvirkning: Særlig nord i avgrensningen finnes større sammenhengende partier som holdes i hevd ved rydding og slått. Noen små brygger og båtplasser finnes her. Enga videre sørover mot badeplassen ved Mariendal er mer gjengrodd med kratt, men åpne partier forekommer fortsatt. En langsgående telefonledning fører til at deler av lokaliteten holdes åpen. Borte ved badeplassen har lokaliteten et mer parklignende preg. Et større areal her, samt noen mindre arealer i nord, blir slått med plenklipper.

Artsmangfold: Det ble registrert en god bestand av den sterkt truede arten myrstjerneblom (EN). Denne arten er i sterkt tilbakegang i Norge og har en av sine siste mer eller mindre stabile bastioner rundt Mjøsa. Undersøkelser av Robert Karlson har avdekket en rik, men relativt triviell, fauna av blant annet døgnfluer i lokaliteten.

Verdivurdering: Stor, variert og delvis hevdet strandenglokalitet. Sammen med en god bestand av myrstjerneblom gjør dette at lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør holdes åpen. Kratt bør ryddes der slikt kommer opp. Slipp av beitedyr i området bør vurderes.

187 Gaupa

Viktig bekkedrag – Viktig gytebekk Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 25.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004683, Gaupa. Relevant informasjon fra Naturbase er inkludert i teksten.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten strekker seg fra badeplassen ved Mariendal og oppover mot Gaupen sentrum.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen viktig bekkedrag med utformingene viktig gytebekk og bekk på kalkgrunn. Kantsonene langs bekken er dominert av yngre, plantet granskog. Stedvis finnes mindre partier med intakt grår-heggeskog med typisk artsutvalg dominert av strutseving.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er plantet gran helt ned til bekken på begge sider på store deler av strekningen. Veien fra Gaupen og ned til badeplassen går for det meste noen få meter fra bekkestrengen. Ved ett tilfelle krysser veien bekken. I øvre deler av lokaliteten går ei lysløype helt ned til bekken.

Artsmangfold: Lokaliteten fungerer som gytebekk for en av størret-stammene i Mjøsa. Det er også potensial for sjeldne moser i bekken siden den er lavtliggende og relativt rik.

Verdivurdering: Verdien baseres på bekkens funksjon som gytebekk for størret. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Naturlig vannføringsregime må opprettholdes. Det må ikke anlegges vandringshinder for ørret.

188 Vinju

Store gamle trær – Gammelt tre Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 25.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på og rundt tunet til gården Vinju vest for hovedveien mellom Moelv og Gaupen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen store gamle trær med utformingen gammelt tre. Dette dreier seg om en ansamling med omlag 20 eldre almetrær med en diameter opp mot 80 cm i brysthøyde. Det er noen døde greiner på noen av trærne, og hulheter ble registrert på ett av trærne.

Artsmangfold: Alm er rødlistet som nær truet (NT). Det er et visst potensial for sjeldne og truede arter knyttet til de groveste trærne, særlig innen gruppene insekter og lav.

Verdivurdering: Ansamlinger med grov alm (NT) er sjelden i Ringsaker. Trærne på Vinju er imidlertid ikke veldig gamle, og det er ikke gjort noen spesielt interessante artsfunn her. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Krattvegetasjon som kommer opp rundt trærne bør fjernes.

.....

189 Tjerne S - beitemark

Naturbeitemark – (D04) Frisk fattigeng Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 25.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004663, Tjernetjernet, fuktenger Øst for. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett sør for gården Tjerne mellom Gaupen og Jølstad. Lokaliteten grenser til en rik kulturlandskapssjø, Tjernetjernet. I tillegg ligger to mindre dammer inne i avgrensningen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med ulike utforminger. De vanligste vegetasjonstypene er frisk fattigeng og gammeleng. Fuktengutforminger finnes rundt dammene og ned mot Tjernetjernet, mens fragmenter med mer baserike tørrbakker finnes i vest. Vanlige arter i lokaliteten er sølvbunke, engsoleie, engsyre, kvitkløver, føyblom, stornesle, skogstorkenebb, ryllik, småsyre, blåkløkke, engrapp, marikåpe sp., harestart, tveskjeggveronika, hundekjeks, høymol sp., rødsvingel, rødknapp, grasstjerneblom og mjødurt. Ned mot vannet finnes arealer med mye springfrø og bekkedarse. På tørre og mer baserike arealer finnes arter som engtjæreblom, gullkløver, prestekrage, sølvmyr og sandarve. En del trær finnes spredt. Dette er hovedsaklig bjørk, rogn, ask (NT) og selje. Ned mot bekken er tresjiktet tettere og domineres av bjørk.

Bruk, tilstand og påvirkning: Naturbeitemarka beites av storfe og virker å være i god hevd.

Artsmangfold: Ask (NT) finnes spredt. Ellers er det et visst potensial for sjeldne arter innen gruppene beitemarkssopp og insekter.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med forekomst av flere ulike naturtypelokaliteter. Lokaliteten omslutter en damlokalitet og grenser inntil en rik kulturlandskapssjø og et område med store gamle trær.

Verdivurdering: Stor og velhevdet naturbeitemark i et helhetlig kulturlandskap. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dagens hevdregime bør fortsette. Det bør ikke tilføres kunstig gjødsel til enga.

.....

190 Dalaustbekken N

Gråor-heggeskog – Flommarksskog Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 28.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Byflaten rett nord for Brumunddal i Ringsaker. Avgrensningen gjelder deler av Dalaustbekkens bekkedal fra der ei høgspenlinje krysser bekken rett øst for Dalaust gård og ca. 200 meter oppover langs begge sider av bekken.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gråorheggeskog med utformingen flommarksskog. Gråor er dominerende treslag hele veien, men hegg og rogn finnes spredt. Arealene rundt avgrensningen er fullstendig grandominert, og noe granskog er tatt med i avgrensningen av arronderingsmessige årsaker. Vegetasjonen er rik og dominert av rips, strutseving, storklokke, mjødurt, skogstorkenebb, engsnelle, ormetelg, tyrihjel, turt, skogstjerneblom, firblad og sauetelg. Litt blåveis finnes spredt. Av moser ble storkransmose, ospemose, lundveikmose, tannbekkemose, klobekkemose og kjølelvemose påvist.

Bruk, tilstand og påvirkning: Sett bort i fra granbeplantningene er det ingen nyere inngrep i selvelokaliteten. Landskapet rundt er imidlertid sterkt påvirket. Flere av gråortrærne er til dels ganske grove, og det finnes en del dødved i flere nedbrytningsstadier. Stedvis finnes mye dødved.

Verdivurdering: Lokaliteten er en intakt, litt større gråor-heggeskog med tydelig flommarkspreg. Det er ikke påvist noen sjeldne eller truede arter, men lokaliteten vurderes på bakgrunn av god kontinuitet og et visst potensial for sjeldne arter som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens naturverdier bevares best ved fri utvikling. Det er imidlertid en utbygging av et mikrokraftverk på trappene i området. Dette prosjektet vil ikke berøre lokaliteten rent fysisk, men periodevis nedsatt vannføring vil trolig bli en konsekvens.

.....

191 Viholt

Naturbeitemark – (D04) Frisk fattigeng Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 28.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rundt den gamle plassen Viholt og omfatter et areal som strekker seg fra rett sør for Rognstad og sørover mot Svea øst Byflaten.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk fattigeng. Lokaliteten omfatter et stort beitemarkskompleks med store, helt åpne partier og mindre tregrupper eller spredte trær. Tresjiktet består hovedsaklig av gran og bjørk, men noe gråor finnes i øst. Stedvis finnes noe einer i busksjiktet. Feltsjiktet domineres av nøysomme fattigengarter som engsoleie, ryllik, skogstorkenebb, hundekjeks, rødknapp, engsyre, legeronika,

teskjeggveronika, sølvbunke, bleikstarr, gulflatbelg, gjerdevikke, firkantperikum, rødkløver, skogstjerneblom, kvitmaure og marikåpe sp.. Omtrent midt i lokaliteten finnes et fuktigere parti med arter som mjødurt, bekkeveronika, harestarr, markrapp og enghumleblom. I sørøst finnes et parti som ikke er beitet. Her finnes en del ballblom, tyrihjel, mjødurt og hundekjeks. Dette arealet kan trolig kategoriseres som "natuereng" eller "gammelen".

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er inndelt i flere "teiger" som beites av storfe etter tur. Beitetrykket er høyt, enkelte steder så høyt at noe tråkskader forekommer, særlig på fuktig mark. De sørøstre delene virker å være gammel slåttemark.

Artsmangfold: Ingen spesielle karplanter ble påvist, men en kartlegging i sesongen for beitemarkssopp vil trolig kunne avdekke flere sjeldne og truede arter. Buskskvett ble observert.

Verdivurdering: Et av de største og mest velhevdete naturbeitemarkskompleksene i Ringsaker. Berggrunnen er fattig, men lokaliteten vurderes allikevel som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dagens hevdregime bør videreføres. I tillegg bør det beites mer intensivt sørøst i avgrensningen.

.....

192 Dalaustbekken S

Gråor-heggeskog – Flommarksskog Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 28.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Byflaten rett nord for Brumunddal i Ringsaker. Avgrensningen gjelder deler av Dalaustbakkens bekkedal fra der veien krysser bekken nedenfor gården Dalaust og nedover mot der en traktorvei krysser bekken rett sør for Listad. Lokaliteten ligger inntil en naturbeitemarklokalitet ved Listad som også er avgrenset som naturtype.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gråorheggeskog med utformingen flommarksskog. Gråor er dominerende treslag hele veien, men hegg og rogn finnes spredt. Vegetasjonen er rik og dominert av rips, strutseving, storklokke, mjødurt, skogstorkenebb, engsnelle, ormetelg, tyrihjel, turt, skogstjerneblom, firblad og sauetelg. Litt blåveis finnes spredt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Stedvis er gråortræene til dels ganske grove, og det finnes en del dødved i flere nedbrytningsstadier. Mesteparten av skogen er imidlertid yngre og består av tett gråor- og heggedominert ungskog på det som trolig er gjengroende kulturmark. Deler av arealet er også 15-20 år gamle hogstflater som i dag er begrodd av tett kratt ned mot bekken.

Artsmangfold: Storrap forekommer langs bekken.

Verdivurdering: Bekkedrag med med kantsoner med varierende påvirkningsgrad. Enkelte intakte flommarkspartier finnes, og store deler av lokaliteten har godt restaureringspotensiale. Bekkedraget med kantsonene har en viktig funksjon i et landskap som er sterkt påvirket av landbruk. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares og utvikles best ved fri utvikling.

.....

193 Listad

Naturbeitemark – (D04) Frisk fattigeng Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 28.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter beitemarksarealet rundt den gamle plassen Listad. Lokaliteten grenser i vest mot naturtypeavgrensningen Dalaustbekken S. I øvrige retninger grenser lokaliteten for fulldyrket mark. Deler av lokaliteten ligger i en bratt skråning ned mot Dalaustbakkens.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med en mosaikk av utformingene frisk/tørr middels baserik eng og frisk fattigeng. Andre typer inngår spredt, deriblant noe beiteskog og fukteng. Langs bekken forekommer fuktig, gråordominert beiteskog i øvre deler. Her finnes arter som strutseving, enghumleblom, engsoleie, skogstorkenebb, hundekjeks, sølvbunke og bringebær. Lenger bort fra bekken finnes tørrere vegetasjonstyper med arter som prestekrage, jonsokkoll, katterot, skogkløver, gjeldkarve, flekkgrisøre, bergmynte, tiriltunge, rødkløver, dunhavre, blåkløkke, gulmaure og tjæreblom. Fattigere typer inngår som mosaikk. Stornesle dominerer over større arealer der det er litt friskere. En del rosebusker og einer finnes i busksjiktet. For øvrig forekommer en del bjørk og gran. Store hasselkratt finnes spredt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er i hevd ved beite, men beitetrykket er stedvis for svakt til å hindre gjengroing.

Artsmangfold: Det er trolig et visst potensial for sjeldne og truede beitemarkssopp på lokaliteten.

Verdivurdering: Velutviklet, ugjødslet og variert, men noe svakt hevdet, naturbeitemarklokalitet. Det ble ikke påvist noen særlig sjeldne arter, men lokaliteten vurderes allikevel som viktig (B-verdi) på grunn av stor variasjon og relativt god hevd.

Skjøtsel og hensyn: Beitetrykket bør økes noe for å forhindre gjengroing og akkumulering av strøsjikt.

.....

194 Rør Ø

Slåttemark – Frisk fattigeng Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 28.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett øst for gården Rør ved Byflaten i Ringsaker og omfatter gammelt slåtte-/beiteland i en bratt skråning ned mot Oppsalelva.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder et homogent areal med naturtypen slåtteeng med utformingen frisk fattigeng. Dominerende arter er prestekrage, rødkløver, timotei, sølvbunke, engsoleie, hundekjeks, rødknapp, grasstjerneblom, gjerdevikke, blåkløkke, dunkjempe, gulmaure og litt engtjæreblom. I de fuktigste delene ned mot elva dominerer arter som stornesle, engreverumpe, kvitkløver og marikåpe sp.. Noen mindre løvtrær og rosekjerr står spredt. I tillegg finnes noe oppslag av yngre osp i deler av lokaliteten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Arealet er trolig gammel slåttemark som kanskje en periode har blitt brukt til beite. Nå er det noen år siden arealet har vært hevdet, og man kan se tydelige tegn på gjengroing gjennom oppslag av osp og akkumulering av strøsjikt.

Verdivurdering: Stor areal med relativt intakt slåttemark. Gjengroingen har ikke kommet lengre enn at verdiene kan bevares ved rask gjenopptakesle av gammelt hevdregime. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør slås regelmessig, og grasen må fjernes fra enga. Det må ikke tilføres gjødsel.

.....

195 Harpvika N

Gammel barskog – Gammel furuskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 28.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004586, Harpvika. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Harpvika like vest for Brumunddal og omfatter et skogområde mellom Europaveien og Mjøsa.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel barskog med utformingen gammel furuskog. Skogen er åpen og vokser på finkornet løsmateriale. Furutrærne er opp mot 60 cm i diameter og befinner seg for det meste i ett sjikt. En stedvis ganske tett underskog av gran og bjørk forekommer. Noe gråor finnes nær vannkanten. Vegetasjonstypen i skogen er klassisk blåbærskog. Ut mot vannet, særlig helt i sør, finnes en smal sone med strandengvegetasjon. Her finnes arter som strandrør, gul frøstjerne, gåsemure, blåknapp og slåttestarr.

Bruk, tilstand og påvirkning: Store deler av strandlinjen i lokaliteten er brukt som badebasseng og andre rekreasjonsaktiviteter. Dette gjør at vegetasjonen langs vannkanten nord i lokaliteten er svært dårlig utviklet. En rekke tydelige stier går på kryss og tvers inne i furuskogen.

Artsmangfold: Den sterkt truede myrstjerneblom (EN) finnes på strandenga helt sør i lokaliteten. Denne arten er i sterkt tilbakegang i Norge og har en av sine siste mer eller mindre stabile bastioner rundt Mjøsa. De finkornete avsetningene som preger lokaliteten gjør at det er et visst potensial for sjeldne og truede arter av markboende sopp som vokser under furu.

Verdivurdering: Dette er en spesiell naturtype som er svært sjelden i Ringsaker. Foruten funnet av myrstjerneblom (EN) er imidlertid ikke de påviste verdiene særlig store. Det er usikkert hvor viktig lokaliteten er for markboende sopp. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det må gjerne ryddes noe gran i underskogen der det har blitt tett. Det bør legges til rette for foryngelse av furu. Lokaliteten med myrstjerneblom er per i dag ikke truet av ferdsel, men den bør overvåkes m.h.t om arealet som benyttes av badegjester utvides.

.....

196 Bergetronget

Bekkekløft og bergvegg – Bergvegg Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 29.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004652, Bergetronget. Relevant informasjon fra Naturbase er inkludert i teksten. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i Bergetronget, et lite juv i elva Åsta rett sørøst for Bjørnåsbrua og nær grensa til Hamar kommune. Berggrunnen i Bergetronget domineres av kalk, og dette danner grunnlaget for spesielle vegetasjonssamfunn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen er opprettet på bakgrunn av de kalkrike bergene langs elva. I tillegg inngår mindre arealer med gammel granskog og kalkgranskog i de bratte liene ned mot elva. Skogen er grandominert med innslag av bjørk, samt noe gråor ned mot elva. Blåbær-, småbregne-, høgstaude- og kalkskog danner en mosaikk i de skogkledde delene av lia. I kalkskrentene finnes flere krevende karplante-, lav- og mosearter. Mange av karplantene er fjellarter som har sin sydgrense i Hedmark her i Bergetronget. Av krevende arter kan grønnburkne, fjell-lodnebregne, berggrubom, rynkevier, fjellkvein, blårap og bakkestjerne nevnes spesielt. Lavfloraen på lokaliteten inkluderer flere ganske kalkkrevende arter. Blant disse kan kalknever, kalkfjelllav, *Lecidella stigmatella* og *Porpidia speirea* nevnes. Mosefloraen er dårlig undersøkt, men de ganske krevende artene grannkildemose og nåleputemose ble påvist.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er tydelig påvirket gjennom tidligere tiders hogstinngrep. Dette har ført til at det finnes få biologisk gamle trær og lite dødved. Lokaliteten grenser inntil brua der veien krysser elva i sør.

Artsmangfold: For uten gubbeskjegg (NT) som vokste spredt på eldre gran, er det ikke påvist rødlistearter eller andre spesielle arter på lokaliteten. Flere av fjellartene er imidlertid regionalt sjeldne.

Verdivurdering: Rikt område i et landskap som stort sett er dominert av fattig berggrunn. Kombinasjonen av den rike berggrunnen med tilhørende regionalt sjeldne karplanter og fragmenter av gammelskog i skråningene gjør at lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares best ved fri utvikling.

.....

197 Øyungsåa Ø

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 29.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter to tidligere avgrensede naturtypelokaliteter: BN00004567, Øyungsåa og BN00004566, Granåsen - Øyungsåa, 700m ø f åa . Relevant informasjon fra Naturbase er inkludert i teksten. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på østsida av Øyungsåa, rett nord for Granåsen i Åstdalen, og omfatter deler av ei slakt hellende lise mellom setergrenda og Øyungsåa. Avgrensningen grenser mot sterkt hogstpåvirket areal i nord og sør.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder en mosaikk med naturtypene gammel barskog med utformingen gammel granskog og sumpskog der store deler er rik og intermediær sumpskog. De østre delene av lokaliteten er dominert av bjørk på intermediær til rik sumpmark. Noe gran finnes innimellom, men bjørk er for det meste helt dominerende i denne delen. Vanlige arter i felt- og bunnsjikt i denne delen er myrsnelle, bekkeblom, myrhatt, strengstarr, duskull, tettegras, myrflol, mjørdurt, strengstarr, teppekildemose og bekkerundmose. Noen spredte, eldre graner huser flere krevende arter. Nærmere elva tar gran over som dominerende treslag og dominerer her både på sumpmark og på fastmark. Noen gamle gadder av bjørk finnes, for øvrig er det lite dødved. På fastmark er vegetasjonen frisk, men ikke veldig rik, og dominert av småbregneskog. Noen kildefremspring finnes spredt. I disse finnes arter som brearve, kildemjølke, maigull, bekkekarse, vasstvare og kaldnikke.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er påvirket av tidligere tiders hogsttinnegrep. Dette har ført til mangel på kontinuitetsbærende strukturer og da særlig dødved. Biologisk gamle trær er også sjeldne, men enkelte gamle, sturende graner finnes i myrkantene.

Artsmangfold: Det ble påvist flere kontinuitetskrevede arter innenfor avgrensningen. Gubbeskjegg (NT) og sprikskjegg (NT) forekommer vanlig på eldre gran i området. Sukkernål og gammelgranskål (NT) ble påvist spredt på samme substrat. På en eldre bjørkegadd ble dvergullnål og rustdoggnål (NT) påvist. Rimnål (NT) er tidligere påvist på lokaliteten.

Verdivurdering: Variert område med mye intermediær og rik sumpmark. Eldre, men strukturfattig barskog dominerer, med unntak av østre deler som er bjørkedominert. Lokaliteten er en rest av gammel skog i et ellers sterkt påvirket skoglandskap og vurderes på bakgrunn av rikhet og varisjon som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares og utvikles best gjennom fri utvikling.

.....

198 Sollifjellet S

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 29.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Store mengder insekter gjorde leting etter små arter vanskelig. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i lia rett sør for Sollifjellet sørvest for Sjusjøen i Ringsaker. Lokaliteten avgrenses av snau fjell og myrer med unntak av mot nordvest, der avgrensningen er noe omtrentlig.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog. Området er nesten fullstendig grandominert med innslag av litt bjørk. Vegetasjonen er dominert av blåbærskog med innslag av litt fattig småbregneskog.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten preges av gammel, urskogs nær granskog. Det finnes få hogstspor, og trær over 300 år finnes. Både grove tørrgraner, gadd og læger i alle råteklasser og dimensjoner finnes vanlig.

Artsmangfold: Siden lokaliteten er høytliggende, er det svært marginalt hva som er å finne av rødlistearter selv om skogen er gammel. Gubbeskjegg (NT), sprikskjegg (NT), gammelgranskål (NT) og svartsoneskjuge (NT) og vassskjuge har gode bestander. Videre ble det påvist ferske hakkemerker fra tretåspett. Utover dette ble det ikke påvist sjeldne eller truede arter, og potensialet kan heller ikke regnes som særlig stort.

Verdivurdering: Lokaliteten huser svært gammel granskog som ligger helt opp mot tregrensa. Denne skogtypen er ikke veldig sjelden og huser som oftest heller ikke veldig mange høyt rødlistede arter. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares best ved fri utvikling.

.....

204 Afsettenga

Slåttemark – Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 28.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Afsett ligger sør for Amliberget vest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen slåttemark med utformingen frisk/tørr, middels baserik eng (G7), men inkluderer også utformingene frisk næringsrik natureng (G13), åkerreiner, artsrik vegkant og kantsamfunn. Lokaliteten på Afsettenga omfatter en artsrik slåtteeng på oversiden av veien. Enga er småkupert med natureng i fuktige partier og rike tørrbakkeenger på tørrere partier. På enga finnes engtjæreblom, tveskjeggveronika, engknoppurt, engsoleie, hårsveve, flekkgrisøre, rødknapp, gjeldkarve, ballblom, legeveronika, markjordbær, gulaks, ryllik, smørbukk, tiriltunge, fjellrapp, bitterbergknapp, bakkemynte, kattetot, prestekrage, blåklatter, markjordbær m.m.. Det er noe einer og rosekratt i busksjiktet og et par middelaldrende rogn- og bjørketrær. Det ligger steinrøyser flere steder på lokaliteten, som også omfatter flere vegkanter med vegetasjon tilsvarende slåtteenga, men med en del gulmaure. Det er flere enger med dyrket mark til grasproduksjon på eiendommen, men disse er slått med bibeholdelse av flere meter brede kanter, og åkerreinerne mellom engene

er velutviklete, ofte med steinurer og/eller skigarder. En vegkant med skigard mot en relativt ung gråorskog med rik høystaudevegetasjon er også inkludert i avgrensningen. Her er det mye tyrihjel, ballblom, skogstorkenebb og mjødurt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Slåttemarken er hevdet av grunneier, men viser tegn på gjengroing ved at ung gran og en del einstape opptrer flekkvis. Vegkantene og grasengene var nylig slått ved befaringen. Grasengene er gjødslet, og den nedre fuktige delen av slåttemarken bærer preg av næringstilsig, men uten dominans av nitrofile arter.

Artsmangfold: Det er ikke registrert noen sjelde arter på lokaliteten, men det er potensial for beitemarkssopp og insekter.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en av flere artsrike enger i området, som også inkluderer landskapselementer som store gamle trær, alléer og artsrike vegkanter.

Verdivurdering: Lokaliteten består av en hevdet og artsrik slåtteeng, samt flere mindre kulturlandskapselementer i mosaikk. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Slåttemarken bør slås årlig sent på sommeren, eventuelt flere ganger per sesong i fuktige partier og områder med gjengroingssymptomer. Oppskyttende gran bør fjernes, mens etablerte lauvtrær bør få stå og fristilles. Vegkantene og øvrig kantareal kan med fordel slås årlig eller med noen års mellomrom for å hindre gjengroing. Et tiltak for å øke kvaliteten på lokaliteten er igangsetting av styving av lauvtrær.

.....

205 Amli lille Ø

Naturbeitemark – (D04) Frisk næringsrik "natureng" Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 28.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Amli ligger sør for Amliberget vest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik grunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen slåttemark med utformingen frisk næringsrik natureng (G13), men inkluderer også utformingene frisk/tørr, middels baserik eng (G7) og åkerreiner. De friske partiene er dominert av hundekjeks, hundegras og engsoleie, men flere tørrere partier har intakt tørrbakkevegetasjon. Her opptrer engtjæreblom, tveskjeggveronika, engknoppurt, engsoleie, hårsveve, flekkgrisor, rødknapp, gjeldkarve, legeveronika, markjordbær, gulaks, ryllik, smørbukk, tiriltunge, prestekrage, blåklokker, markjordbær m.m.. Bunnsjiktet er stedvis tykt mosedekt. I busksjiktet finnes en del einer og rosekratt, samt flere unge grantrær. I tillegg finnes enkelte unge lauvtrær av rogn, bjørk og spisslønn. Det ligger steinrøyser flere steder på lokaliteten, og åkerreiner finnes i forbindelse med skigarder som omkranser og deler opp beitemarken.

Artsmangfold: Det er ikke registrert noen sjelde arter på lokaliteten, men det er stort potensial for beitemarkssopp og insekter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten omfatter et fraflyttet småbruk. Engene har vært slåttemark tidligere, men er nå holdt i noe hevd av beiteende storfe. Strøsjiktet er forholdsvis tynt, men beitepresset er nokså lavt, og store deler av arealet er delvis gjengrodd, både med etablering av gran og einstape. Tørrengene bærer preg av langvarig tidligere hevd med lite gjødselpåvirkning.

Del av helhetlig landskap: Beitemarken er en av flere artsrike enger i området, som også inkluderer landskapselementer som store gamle trær, alléer og artsrike vegkanter.

Verdivurdering: Lokaliteten er ved svak hevd og nokså gjenngrodd, men arealet er forholdsvis stort, og det er flere partier med intakte artsrike tørrenger. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi)

Skjøtsel og hensyn: Hevden bør umiddelbart intensiveres for å stoppe ytterligere gjenngroing, og dette bør kombineres med uttak av all gran på beitemarken. Den foretrukne formen for skjøtsel er uten tvil slått, men beite er et alternativ som trolig er mer gjennomførbart i praksis. Enkelte lauvtrær bør bevares, gjerne styves, og fristilles. Det er nødvendig med intensiv slått i en periode i de mest gjengrodd partiene, dette kan utføres maskinelt dersom mulig, ellers for hånd.

.....

206 Hagavika

Mudderbank – Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Hagavika er en nordvestvendt vik langs Mjøsas østbredd ved Moelv vest i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med enkelte striper av baserik berggrunn og stedvis rikere jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen mudderbank og det er foreløpig ikke satt noen utforming da befaringen var på et tidspunkt da pusleplantesamfunn ikke er utviklet. Det er kartlagt flere rike pusleplantesamfunn lengre sør i kommunen, og det er sannsynlig at ytterligere kartlegginger vil føre til funn i Hagavika. Stranden består av grov sand og småstein, med en del silt og mudder lengre ute. Vegetasjonen i strandsonen er lite utviklet og består av noen få tuer med stolpestarr og noe takrør. Vika er nokså jevn tresatt med gråor-heggeskog og en del grønnvier i busksjiktet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Vika har tidligere vært industriområde, men ligger i dag brakk. Det er noe rester av oljekanner og lignende i området, men faren for forurensning og avrenning synes liten. Det er en liten vei ned til vika under jernbanen, og området blir trolig noe brukt til rekreasjon og bading. Det er noe søppel på land.

Artsmangfold: Lokaliteten har potensial for flere sjeldne og tuete pusleplanter. I tillegg er myrstjerneblom (EN) påvist langs stranda

Verdivurdering: Store deler av lokaliteten er mangelfullt kartlagt og bør undersøkes nærmere. Avgrensningen vurderes foreløpig som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Vika bør få fri utvikling, slik at mudderbankene og tilhørende vegetasjon kan utvikle seg uforstyrret. Det er en marina i området og båttrafikk bør i den grad det er mulig begrenses innenfor naturtypeavgrensnigen.

208 Helgeberget

Kalkskog – Kalkgranskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 30.06.2010 og Torbjørn Høitomt den 16.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Helgeberget er en halvøy på Mjøsas vestbredd rett nord for Moelv i Ringsaker kommune. Berggrunnen består av kalkskifer og stedvis rikt jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen kalkskog med utformingene kalkgranskog og frisk kalkfuruskog, men inkluderer en mosaikk med naturtypen naturbeitemark med utformingene frisk/tørr middels baserik mark (G7b) og natureng (G13). De sørvendte bergveggene av kalkskifer er skilt av som en egen naturtype (Helgeberget S). Skogen består av middelaldrende gran på kalkskifer og er ført til vegetasjonsutformingene kalklågurtskog (B2) og storbregne-granskog (C1a). Det er innslag av lind, bjørk og hassel. Beitemarkene befinner seg ved overgang til fulldyrket mark i øst, mens ytre deler av halvøya er skogkledt med små glenner med engvegetasjon. På beitemarken og i glennene opptrer flekkgrisøre, smørbukk, enghavre, dunhavre, bakkemynte, filtkongslys, nakkebær, fagerknoppurt, karve, blåveis, markjordbær, vårerteknapp, blåknapp, hvitberknapp, blålokke, fuglevikke og rødknapp. Det er stedvis dominans av hundekjeks og en del einstape, bringebær- og rosekratt. På fuktig mark med rikt jordsmonn i skogen består feltsjiktet av strutseving og tyrihjel. Hegg, alperips, skogvikke, trollbær, hengeaks, rødflangre, fingerstarr, bakkefiol, blåveis, liljekonvall, kantkonvall, kranskonvall, firblad og kvann står spredt i skogen på varierende fuktighet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er dominert av gran og består stort sett av hogstklasse 4 med en del yngre trær i ytterkantene, spesielt mot beitemarken i øst. Det er et titalls læger av gran som foreløpig er lite nedbrutt, men ingen i eldre nedbrytningsstadier, samt et par gadd og høystubber av bjørk og gran. Diameteren på den døde veden er mellom 30 og 60 cm. Helgeberget har trolig vært beitemark og delvis slåttemark tidligere, med etablering av skogstruktur de siste 60 årene. Det er utført noe plukkhogst i nyere tid, og et par traktorveier går tvers over lokaliteten. Beitemarken er ikke i hevd og er i ferd med å gro igjen med einstape, gran og bringebærkratt i kantene og i fuktige partier, men har fortsatt en intakt tørrengvegetasjon på det tørreste partiet.

Artsmangfold: Det er gjort en rekke artsfunn på Helgeberget, men de fleste er knyttet til de sørvendte bergveggene og inngår ikke i denne avgrensningen. I skogen er det registrert brun jordstjerne, rødflekket vokssopp, svarthvit sølvpig, olivenkremle (NT), vrangstorpigg (VU), *Otidea bufonia*, granmose, hakemose, almeteppepose og holeblygmose. I tillegg er myrstjerneblom (EN) registrert nede ved Mjøsas bredd.

Fremmede arter: Ingen på halvøya, men flere registrerte fremmede arter rett innenfor halvøya, ved Veia planteskole.

Del av helhetlig landskap: Halvøya ligger i et landskap med stort sett intensivt drevne jordbruksarealer og noe husdyrhold på kultivert eng. Det er enkelte intakte kantsoner og mindre skogarealer spredt i landskapet, spesielt langs bredden av Mjøsa.

Verdivurdering: Lokaliteten er en tidligere beitemark, men har nå verdi som kalkgranskog i kombinasjon med rester av beitemark og kalkrike enger. Flere sjeldne arter er funnet på lokaliteten og naturtypen er truet, men skogen mangler kontinuitetselementer. Avgrensningen vurderes derfor som viktig til svært viktig (B/A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Skogarealene bør ha fri utvikling slik at det blir etablert en kontinuitetsskog av gran med naturlig glennedynamikk. Dersom skogen gjennomgår et generasjonsskifte ved at store deler av dagens middelaldrende skog dør samtidig, bør det vurderes tynning av oppkommende ungskog dersom naturlige glenner er i ferd med å gro igjen. Lauvskog, spesielt av edellauvtrær som lind og hassel, bør bevares. De arelene som fortsatt har intakt engvegetasjon må umiddelbart settes i hevd ved at de slås og eventuelt beites. Det anbefales at områdene med gjenngroingssymptomer (einstape, bringebærkratt) slås intensivt i en periode. Ung gran og etablert kratt på engen bør fjernes.

209 Smedstadbekken

Viktig bekkedrag – Bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Avgrensningen erstatter tidligere naturtypeavgrensning BN00004468, Smestadbrua og BN00004659, Smestadbekken. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Smestad ligger rett nord for Moelv ved Mjøsas vestbredd i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med rikere partier av kalkskifer og stedvis rikt jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen viktig bekkedrag med utformingen bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap. Lokaliteten strekker seg fra overgangen mellom skog- og jordbruksarealer sør for Fjeldstad til bekkens utløp i Mjøsa ved Smestad. Der bekken renner under fylkesveg 213 (Storgata) krysser den av en eldre steinbru med potensial for rike mosesamfunn. Dette er ikke undersøkt i denne sammenhengen. Vegetasjonen langs bekkedraget består av lauvskog med noe innslag av gran og er ført til vegetasjonsutformingen gråor-heggeskog med både lågurt- og høgstaude-undervegetasjon. Middelaldrende gråor dominerer i tresjiktet, med innslag av selje og noe ask (NT). Busksjiktet er jevnt over velutviklet og består av grønnvier. Ellers opptrer ballblom, strutseving, soleihov, brennesle og mjødurt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Jordbruksarealene går tett opptil bekken, men den tresatte kantsonen er i stor grad intakt. Her finnes noe død ved og en del halvdøde trær liggende over bekken. Nederst mot utløpet er vegetasjonen kjørt ned med traktor, uvisst av hvilken grunn.

Artsmangfold: Med unntak av ask (NT) er ingen spesielle arter registrert.

Fremmede arter: Japanslirekne er påvist der bekken renner under hovedveien.

Del av helhetlig landskap: Bekken inngår i et landskap med stort sett intensivt drevne jordbruksarealer og noe husdyrhold på kultivert eng. Det er enkelte intakte kantsoner og mindre skogarealer spredt i landskapet, spesielt langs bredden av Mjøsa.

Verdivurdering: Smedstadbekken utgjør et viktig habitat i et ellers intensivt drevet jordbrukslandskap og knytter sammen Mjøsas bredd med skogen ved Fjeldstad. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Vegetasjonen langs bekkedraget bør ha fri utvikling, og kantsonen mot jordbruksarealene bør utvides med en sone på et par meter med naturlig engvegetasjon som ikke kultiveres og slås mindre intensivt. Dette vil øke det biologiske mangfoldet og redusere erosjon og næringsavrenning.

.....

210 Helgeberget S

Sørvendt berg og rasmark – Kalkrik og/eller sørvendt bergvegg Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 20.06.2010 og Torbjørn Høitomt den 16.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Helgeberget er en halvøy langs Mjøsas vestbredd utenfor Moelv i Ringsaker kommune. Berggrunnen består av kalkskifer som er eksponert på de sørvendte bergsidene.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen sørvendt berg og rasmark med utformingen kalkrik og/eller sørvendt bergvegg. Avgrensningen grenser mot naturtypelokaliteten Helgeberget med kalkgranskog og beitemark. Lokaliteten består av to sørvendte bergvegger med kalkskifer. Øverst er det overgang til kalkgranskog som opptrer på hyller i bergveggen, og nederst er det overgang til ung lauvskog med bjørk, gråor og hegg langs Mjøsas bredd. Bergveggen består av eksponerte flater med kalkskifer i mosaikk med rik moldjord og silt. Tresjiktet er begrenset, men det står enkelte middelaldrende graner i bergveggen. Solinnstrålingen er god, men til tross for dette fremstår lokaliteten som lite tørkeutsatt. Bergveggen er ført til en mosaikk av rasmarkvegetasjon med bakkemynte-hvitbergknapputforming (F3b) og baserik bergvegg (F2c). Vegetasjonen består av sandarve, lodnebrege, svartburkne, bergskrinneblom, piggstarr, murburkne, hengeaks, bakkemynte, smørbutikk, bitterbergknapp, blåkoll og fingerstarr granmose, kammose, kalkraggmose, hakemose, storklokkemose og holeblygmose.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er en del av halvøya Helgeberget, som tidligere har vært beitemark, og har trolig vært utsatt for noe beiting og tråkk tidligere. Hevden er imidlertid opphørt og bergveggene er lite påvirket av forstyrrelser. Flomregimet i Mjøsa begrenser trolig etablering av tett tresjikt langs vannkanten.

Artsmangfold: Det er et rikt arts mangfold på lokaliteten, og det er registrert flere rødlistede arter av skorpelav knyttet til eksponerte kalkberg: *Lobothalia radiosa* (VU), *Toninia candida* (VU), *Anema decipiens* (EN) og *Squamaria cartilaginea* (VU).

Fremmede arter: Ingen på lokaliteten, men flere fremmede arter er registrert innenfor halvøya ved planteskolen på Veia.

Verdivurdering: Lokaliteten omfatter en av få kalkrike og sørvendte bergvegger i regionen og har et høyt arts mangfold med flere høyt rødlistede arter. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling.

.....

211 Bredvoll

Evjer, bukter og vikar – Bukter og vikar Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud og BioFokus ved Torbjørn Høitomt og Jenny M. Gulbrandsen den 14.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Bredvoll ligger på vestsiden av Nes langs Mjøsas bredd midt i Ringsaker kommune. Lokaliteten ligger ganske beskyttet i ei bukt, delvis på innsida av ei brygge.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen evjer, bukter og vikar med utformingen bukter og vikar, og gjelder tre vikar nedenfor gården Bredvoll. Naturtypen mudderbank inngår spredt. Det er velutviklede pusleplantesamfunn langs bredden, som stedvis preges av et 3-6 meter bredt belte med mudder. Her opptrer stivt brasmegras, nordlig evjebloom, paddesiv, sylblad, klovasshår, småvasshår, dvergvassoleie og firling. Vegetasjonen er ført til kortskudd-strand med rik utforming (O1b) og kortskuddvegetasjon i vann (P4). Lengre ut i vikene er det større, runde stein med mudder i mellom, og enkelte steder er bunnen grov siltig. Her opptrer grastjønna og hjertetjønna og høstvasshår, ført til langskudd-vegetasjon (P1a-b) Lengre inne på land finnes noe skavgras i forbindelse med strandskog, dessuten myrstjerneblom (EN) og vasspepper i strandkanten.

Artsmangfold: Lokaliteten har flere krevende og sjeldne pusleplanter, blant annet nordlig evjebloom, firling (VU), liten vassoleie, hjertetjønna og høstvasshår (VU). Myrstjerneblom (EN) er lokalt vanlig langs Mjøsa, men i sterk tilbakegang i store deler av landet for øvrig.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er noe bryggeanlegg og aktivitet fra båttrafikk i området, men dette ser ikke ut til å påvirke lokaliteten i vesentlig grad. Faktisk er brygga trolig en medvirkende faktor til at pusleplantesamfunnet i bakkant er så velutviklet som det er.

Fremmede arter: Noen skudd med vasspest er påvist på lokaliteten.

Verdivurdering: Lokaliteten har flere rødlistede og sårbare arter i rike, velutviklede og forholdsvis intakte pusleplantesamfunn. Verdien settes derfor til svært viktig (A).

Skjøtsel og hensyn: Det viktigste tiltaket for å bevare lokaliteten er opprettholdelse av flomregimet i Mjøsa. En potensiell trussel er nedbygging av strandsonen og båttrafikk, spesielt i etableringsfasen til mudderbankene om sensommeren.

.....

212 Smedstad Ø

Artsrik veikant – Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Smedstad ligger rett nord for Moelv ved Mjøsas vestbredd i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med rikere partier av kalkskifer og stedvis rikt jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen artsrik vegkant og er satt til vegetasjonstypen enarts-utfoming (I2c). Lokaliteten omfatter en ca 60 meter lang trasé på begge sider av toglinjen, best utviklet på østsiden. Vegkanten er registrert i egenskap å ha en stor forekomst av enghaukeskjegg (VU). Ellers inngår noe prestekrage, mye skjærmsveve og gjerdevikke, og en del kratt av ung bjørk, spisslønn, korsved, bringebær og rose.

Bruk, tilstand og påvirkning: Toglinjen blir ryddet jevnlig og terrenger blir på denne måten holdt åpent og soleksponert.

Artsmangfold: Enghaukeskjegg (VU) forekommer i store mengder.

Fremmede arter: Hagelupiner.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger i et landskap med stort sett intensivt drevne jordbruksarealer og noe husdyrhold på kultivert eng. Det er enkelte intakte kantsoner og mindre skogarealer spredt i landskapet, og spesielt langs bredden av Mjøsa.

Verdivurdering: Lokaliteten har en rik forekomst av enghaukeskjegg, og avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Fremmede arter (hagelupin) må fjernes, og kratt må ryddes bort jevnlig for å hindre gjengroing. Ved en eventuell utvidelse av toglinjen bør dette utføres på vestsiden, og fyllmasse fra lokaliteten tilbakeføres til området. I sammenheng med en eventuell utvidelse hadde det vært gunstig med etablering av mer omfattende skreinter ned mot toglinjen, slik at artsrik tørrbakkevegetasjon kan etableres.

.....

215 Moelva

Gråor-heggeskog – Liskog/ravine Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 30.06.2010 og av Torbjørn Høitomt den 18.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Moelva renner sør for Moelv sentrum i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men med rikere partier av kalkskifer og stedvis rikt jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gråor-heggeskog med utformingen liskog/ravine, og inkluderer en mosaikk med fossesprøytsone med moserik utforming. Vegetasjonen er ført til en mosaikk av flere utforminger, hvor høgstaude-strutsevingutforming av gråor-heggeskog (C3a) dominerer, og med innslag av fosseeng med moseutforming (Q4a) og or-askeskog (D6). Avgrensningen inkluderer en ca. 2 km lang strekning av Moelva med tilhørende kantvegetasjon fra Anderkvern til Kroken. Tresjiktet er dominert av gråor med rikelige mengder rogn, osp og spisslønn. Det er stedvis innslag av ask (NT), og det står noe gran øverst i kantene. Busksjiktet er svært tettvokst med hegg, unge trær, villrips og korsved, og i feltsjiktet inngår strutseving, skogburkne, ballblom, tyrihjel, rød jonsokblom, skogstjerneblom, trollurt og trollbær. I bunnsjiktet finnes rikelig med storkransmose. Omtrent midtveis i avgrensningen er det store blokker og berg langs elveløpet som ved god vannføring danner et fossefall på ca. 1-1,5 meter. I tilknytning til fossen er en fossesprøytsone med tydelig fukt påvirkete bergvegger med tett mosedecke dominert av putevrime.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er svært fukt påvirket, og med unntak av anlagte stier svært ugjennomtrengelig. Det er noe liggende død ved, men betydelig mer stående død, ved av gråor og rogn. Det er få virkelig grove trær på lokaliteten, og generasjonsskiftet er tydelig kort. Nederst i liene er skogen flompåvirket, mens kantene er tørrere, men med ustabil bunn. Elveløpet har tidligere vært utnyttet til vannenergi, og det er rester av vannledende mur og en liten demning. Disse er ute av drift og dekket av mose og annen vegetasjon. Demningen har ikke stor betydning for vannføringen, som uansett er regulert lengre oppstrøms i elva.

Artsmangfold: På bergveggen i fossesprøytsonen er det registrert lurvteppemose, *Dichodontium pellucidum*, ryemose, glansmose, broddflik og fjellpolstermose. Lengre nedstrøms er det registrert raspbekkemose og bekkevranngmose. Grynvränge er registrert på rogn.

Fremmede arter: Det er flere bestand av skogskjegg, mest på nordsiden av elva.

Verdivurdering: Lokaliteten har god kontinuitet og en fossesprøytsone med flere viktige indikatorarter av mose. Skogen er velutviklet og på kalkrik grunn. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det anbefales fri utvikling av lokaliteten. Vannføringen bør tilrettelegges slik at man oppnår et naturlig flomregime (høst og vår) og ellers kontinuerlig god vannføring i elva.

.....

221 Tande V

Artsrik veikant – Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Tande ligger nord for Ringsaker stasjon i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men har i dette området overgang til kalkstein/dolomitt med kalkskifer og stedvis rikt jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen artsrik vegkant ført til vegetasjonsutformingene urterik kant med skogkløverutforming (F4b) og frisk/tørr middels baserik eng i lavlandet (G7). Lokaliteten er befart sent i sesongen og arts mangfoldet er trolig høyere enn det som er registrert. Vegkanten er tresatt med

spisslønn og gråor og er tørrbakkepreget med eksponert jord og steinfullinger. I feltsjiktet opptrer gul gåseblom, smørbutikk, skogkløver, ryllik, fagerklokke, rødsvingel, engsmelle og rød jonsokblom.

Bruk, tilstand og påvirkning: Vegkanten har et etablert busksjikt av unge trær, rose og bringebær som tydelig blir ryddet bort jevnlig. Trærne er relativt unge, med en stammediameter på ca. 20 cm, og står stedvis noe tett.

Del av helhetlig landskap: Vegkanten ligger i et kulturlandskap med en mosaikk av kultivert mark og naturbeiteenger.

Verdivurdering: Lokaliteten har et begrenset arts mangfold (trolig på grunn av sen befarings) til tross for rik grunn. Avgrensningen vurderes derfor som lokalitets viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Vegkanten bør slås/ryddes jevnlig (som i dag) for å ivareta tørrbakkepreget og hindre gjengroing. Trærne bør bevares slik at de kan utvikle seg til store gamle trær, eventuelt tynnes noe slik at de blir mer fristilt på sikt. Spesielt edelløvtrær bør tas vare på.

.....

222 Tande

Store gamle trær – Gammelt tre Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Tande ligger nord for Ringsaker stasjon i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men har i dette området overgang til kalkstein/dolomitt med kalkskifer og stedvis rikt jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen store gamle trær med utformingen gammelt tre. Avgrensningen gjelder en spisslønn med stammediameter på ca. 80 cm og med middels grov barkstruktur. Det er antydning til hulhet ovenfra, men dette er ikke undersøkt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Treet står i en hage og er godt hevdet. Kronen er velutviklet og fristilt, og barken er soleksponert.

Arts mangfold: Epifyttisk flora er ikke kartlagt. Dersom treet er hult, kan det være potensiale for vedlevende insekter.

Del av helhetlig landskap: Lønnetreet står i et kulturlandskap med kultivert mark og verdifulle beitemarker. Det er få store gamle trær i området.

Verdivurdering: Det ikke er registrert spesielle verdier ved treet. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Treet bør få stå fristilt. Dersom stammeris vokser opp, må dette fjernes. På sikt bør treet få nedbrytes naturlig, men dersom sikkerhetshensyn krever det, kan eventuelt stammen legges ned et soleksponert sted i nærheten.

.....

223 Tandestua N

Naturbeitemark – (D04) Frisk næringsrik "natureng" Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Tande ligger nord for Ringsaker stasjon i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men har i dette området overgang til kalkstein/dolomitt med kalkskifer og stedvis rikt jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk næringsrik natureng (G13). Vegetasjonen er frisk og noe næringskrevende, spesielt i lavereliggende områder der det står noe stornesle og høymole. De vanligste artene er hundekjeks, engsoleie, hundegras, hvitkløver, karve, sølvbunke og løvetann, men de er ikke utpreget dominante og opptrer enten spredt eller flekkvis. På tørrere og mer næringsfattige partier finnes gjeldkarve, tveskjeggveronika, rødknapp, blåkoll, setergråurt, tiriltunge, blåklokke, markjordbær, engkvein, stormaure og firkantperikum. Enga er noe gjengrodd av einstape, og einer, rose, korsved og ung gran danner et tett busksjikt flere steder. Det er stedvis et jevnt og stabilt mosedekke i bunnsjiktet. Lokaliteten er omkranset av blandingsskog.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitemarken er i hevd og beites av kveg. Beiteintensiteten er tydeligvis lav, og det er i ferd med å dannes et strøsjikt på beitemarken, spesielt i de friske partiene. Beitemarken ser ikke ut til å være gjødslet.

Arts mangfold: Det er stort potensial for beitemarkssopp, men det var lite sopp på lokaliteten ved befaring.

Del av helhetlig landskap: Tande er et område med intensivt drevet jordbrukslandskap på rik mark, men med flere beiteenger, vegkanter og kantkratt som danner en mosaikk i landskapet.

Verdivurdering: Lokaliteten har et begrenset arts mangfold av karplanter og er i noe svak hevd, men har et stort potensial for beitemarkssopp. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitemarken bør hevdes mer intensivt for å reversere og hindre ytterligere gjengroing. Dette kan utføres med utvidet beitesesong, flere dyr på beitemarken eller i kombinasjon med slått. Det er viktig at feltsjiktet holdes nede. På sikt bør en del av busksjiktet og unge trær ryddes bort.

.....

224 Tandestua S

Naturbeitemark – (D04) Frisk næringsrik "natureng" Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 17.09.2010 og Torbjørn Høitomt den 18.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Tande ligger nord for Ringsaker stasjon i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men har i dette området overgang til kalkstein/dolomitt med kalkskifer og stedvis rikt jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk næringsrik natureng. Avgrensningen inkluderer ikke den vestligste delen av beitemarken, hvor det er plassert en føringstasjon og hvor marken er veldig tråk- og næringspåvirket. Sørvest for avgrensningen ligger ytterligere en beitemark som ikke er inkludert.

Ved befaring ble denne vurdert som noe næringsrik og dominert av sølvbunke. Et stille bekkedrag med tilknyttet lauvtresjikt er inkludert i avgrensningen. Tresjiktet består av selje, gran og bjørk, med stedvis velutviklet vierkratt. Engvegetasjonen er dominert av hundegras, sølvbunke (flekvis helt dominerende), ryllik og engsoleie. Det opptrer også gjeldkarve, blåkløkke, legeronika, karve og engkvein. Bunnsjiktet består av mose, stedvis svært velutviklet. I solåpent fuktig finnes mjødurt, skogsivaks og skogburkne, og spredt på beitemarken er det noen velutviklede busker av rose og korsved.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitet er ved relativt god hevd, men flere områder har begrenset verdi på grunn av næringstilførsel og tråkk. Dette gjelder spesielt området i vest som ikke er med i avgrensningen.

Artsmangfold: Det er registrert flere beitemarkssopp på lokaliteten: liten mønjevokssopp, engvokssopp, kjeglevokssopp, krittovokssopp og skjor vokssopp. Det er potensial for flere.

Fremmede arter: Det vokser lupiner langs veien på oversiden av beitemarken.

Del av helhetlig landskap: Tande er et kulturlandskap med en mosaikk av dyrket mark og tradisjonelt hevdet beitemark. Det er fortsatt mye husdyrhold i området. Mellom teigene er det tresatte kantsoner og ned mot jernbanen ligger en dam.

Verdivurdering: Lokaliteten er godt hevdet. Selv om karplantemangfoldet er relativt lavt, er det funnet beitemarkssopp på lokaliteten, og det er ytterligere potensial for flere. Lokaliteten inngår dessuten i et helhetlig kulturlandskap. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten er godt hevdet med beite av kveg, og dette bør opprettholdes. Det er spesielt gunstig med noe intensivt beite på sensommeren fordi mange beitemarkssopp foretrekker kort feltsjikt. Det bør på sikt vurderes om lokaliteten kan utvides dersom tilgrensende beitemark skjøttes mer intensivt og næringstilførsel fra forhekk stanses. Lauvskogen langs bekken bør få fri utvikling.

.....

225 Kalløkken

Hagemark – Bjørkehage Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Tande ligger nord for Ringsaker stasjon i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men har i dette området overgang til kalkstein/dolomitt med kalkskifer og stedvis rikt jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen hagemark med en mosaikk av både bjørkehage og hasselhage. Det står dessuten et par gran- og furutrær i hagen. Feltsjiktet er ført til lågurteng (tørr rikeng i lavlandet) (G16) og er flekvis dominert av blåveis, engsoleie eller ryllik. Andre arter er gjeldkarve, fagerkløkke, legeronika, knollerte knapp, marikåpe sp., setergråurt, prestekrage, tepperot og blåkløkke. Lokaliteten er kartlagt sent i sesongen, og arts mangfoldet er trolig høyere. Det er velutviklet mosedekke i bunnsjiktet flere steder.

Bruk, tilstand og påvirkning: Bjørketrærne i hagemarken er middelaldrende og har en stammediameter på opptil 50 cm. Hasselbuskene er noe tynnet, men har enkelte stammer på rundt 20 cm i brysthøydiameter med yngre skudd rundt. Hagemarken bærer preg av å ha vært noe gjengrodd tidligere, men er nå restaurert ved at en del kratt (ung gran, einer, selje, bringebær m.m.) er ryddet bort, og tresjiktet er tynnet noe ved at bartrær er tatt ut. Hagemarken er nå hevdet ved beite av hest, og det er ingen tegn til gjødselpåvirkning eller tråkk skader.

Artsmangfold: Lokaliteten fremstår som tørr og veldrenert, men kan være et potensielt habitat for beitemarkssopp.

Del av helhetlig landskap: Kalløkken ligger i nærheten av kulturlandskapet på Tande, men er mer omsluttet av skog enn kulturlandskap.

Verdivurdering: Lokaliteten har potensiale for beitemarkssopp og kalkkrevende karplanter, og den er ved nylig gjenopp tatt god hevd. Verdien settes til viktig (B).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten ser ut til å være restaurert på en god og gjennomtenkt måte, og videre skjøtsel vil innebære et moderat beite trykk og noe rydding av kratt ved behov. Hasselbuskene og de fristilte trærne bør få bli stående, og død ved legges igjen på lokaliteten.

.....

226 Tandedammen

Dam – Gårdsdam Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Kjell Magne Olsen den 03.07.2006 og kartfestet av Jenny M. Gulbrandsen den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Tande ligger nord for Ringsaker stasjon i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men har i dette området overgang til kalkstein/dolomitt med kalkskifer og stedvis rikt jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Avgrensningen gjelder Tandedammen og en buffersone rundt dammen som inkluderer kantvegetasjon. I sør grenser dammen mot granskog og i nord mot intensivt drevet kulturlandskap. Kantvegetasjonen består av tett overhengende blandingsskog med gran, selje og grår i sør, mer lysåpent i nord. Langskuddvegetasjonen i vannet er lite utviklet, men langs inn- og utløp er det en del skogsivaks. På en mudderflate i nord er det strandrør, balderbrå, brønnkarse, skogsivaks, paddesiv, vasshøymole, myrhatt og buttjønnaks. Det er registrert en del insekter i dammen, men ingen sjeldne.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen ligger nedenfor intensivt drevet kulturmark, men ser ut til å være lite påvirket av næringstilførsel. Kantsonen er relativt smal.

Artsmangfold: Det er potensial for salamander.

Del av helhetlig landskap: Tande er et kulturlandskap med en mosaikk av dyrket mark og tradisjonelt hevdet beitemark. Ved dammens utløp begynner en ny naturtypeavgrensning med bekk i intensivt drevne kulturlandskap som binder dammen til et større vassdragsnettverk.

Verdivurdering: Lokaliteten har ingen sjeldne arter, men inngår i et kulturlandskap med få tilsvarende lokaliteter. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjtsel og hensyn: Det vil være hensiktsmessig å åpne opp litt i det tette tresjiktet i sør for å øke solinnstråling. Dette bør i så fall utføres uten å forstyrre dammen, og hogstavfall må fjernes fra lokaliteten. Det bør dessuten etableres en bredere kantsone, helst 4-5 meter, mellom dammen og dyrket mark, slik at man får en effektiv buffer mot forstyrrelser fra jordbruket.

227 Pinsberget

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Jenny M. Gulbrandsen den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten er vurdert fra avstand, og avgrensningen er derfor noe usikker. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Tande ligger nord for Ringsaker stasjon i Ringsaker kommune. Berggrunnen i området er hovedsakelig fattig, men har i dette området overgang til kalkstein/dolomitt med kalkskifer og stedvis rikt jordsmonn.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk/tørr, middels baserik eng. Lokaltiteten tilgrenser dyrket mark i sør og er ellers omsluttet av skog. Det er et felt med lauvskog i beitemarkens høydedrag; her finnes lind og hassel. Lengre oppe er det overgang til fattigere barskog.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er ikke i hevd og er i ferd med å gro igjen. Det er en del ung gran på beitemarken.

Artsmangfold: Enghaukeskjegg (VU), svarterteknapp og åkermåne er tidligere registrert på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Tande er et område med intensivt drevet jordbrukslandskap, men med flere verdifulle naturtyper.

Verdivurdering: Verdivurderingen er usikker, men settes til viktig (B-verdi) på bakgrunn av flere sjeldne karplanter på lokaliteten.

Skjøtsel og hensyn: Den tradisjonelle hevd av lokaliteten har trolig vært utmarksbeite som sannsynligvis har inkludert lauvskogen rundt. Det bør på nytt innføres beite kombinert med en del rydding av ung gran for å reversere og hindre ytterligere gjengroing. Eventuelle eldre lauvtrær i området bør bevares, spesielt av lind og hassel. Beitepresset bør være moderat.

252 Kinnlitjernet

Rik kulturlandskapssjø – Næringsrik utforming Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 25.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Nordbredden er dårlig undersøkt. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en innsjø like sør for Kinnli, samt sjøens kantsone. Berggrunnen i området er svært kalkrik, og innsjøen er både kalk- og næringsrik. Lokaltiteten omgis av dyrket mark.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik kulturlandskapssjø med næringsrik utforming i mosaikk med naturtypen kalksjø. Kantsonen rundt innsjøen består hovedsakelig av bjørk, hegg, gråor, selje og vierarter, med unntak av på sørøstbredden, hvor et parti med kulturskog går nesten ned til vannkanten. Vegetasjonen er rik. På tørre partier finnes tysbast, blåveis, skogfiol, fingerstarr, hengeaks, legevintergrønn, storkransmose og palmemose. I fuktigere områder vokser mjødurt, tyrihjel, vendelrot, tettegras, broddfagermose, skyggetujamose, bleiktujamose, prakthinnemose, bekkerundmose, berghinnemose og krokodillemose. Vannvegetasjonen består av hovedsakelig av myrhatt, tiggerssoleie, klourt, flikbrønse, gulldusk, sjøsivaks, taglstarr, gul og hvit nøkkerose og andemat. Ved bekkeoset i østenden finnes et parti med starrsump.

Bruk, tilstand og påvirkning: Innsjøen benyttes til vanning, og det står et pumpehus på sørbredden. Kantsonen er intakt rundt hele innsjøen, men er smalere på nordsiden. Her virker vegetasjonen også å være påvirket av gjødselavrenning fra landbruket.

Artsmangfold: Rike kulturlandskapssjøer har stort potensial for rødlistede undervannsplanter og sjeldne snegle-, musling-, småkrepsdyr- og insektarter. Knottblom (EN) er tidligere funnet på lokaliteten, men er trolig utgått. Dronningstarr (NT) og engmariehånd er påvist i østenden av innsjøen. Et funn av myrteleg (EN) med dårlig nøyaktighet kan trolig også føres til denne lokaliteten. Fugler som horndykker og dvergspett er tidligere påvist her, samt en rekke vanlige arter av svamper, snegler, mosdyr og krepsdyr.

Fremmede arter: Det er påvist ørekyt (HR) og karuss (HR) i innsjøen.

Del av helhetlig landskap: Avgrensningen inngår i et helhetlig landskap med kalkrike naturbeitemarker og kalkskoger som til sammen innehar ekstremt høye naturverdier.

Verdivurdering: Rike kulturlandskapssjøer er regionalt sjeldne og levested for en rekke truede arter. Kinnlitjernet er en av de mest verdifulle kulturlandskapssjøene i Ringsaker. Lokaliteten er så godt som intakt og har stort arts mangfold innen en rekke organismegrupper. Her er også påvist flere rødlistearter. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Kantsonen mot nord bør utvides. Gjødslavrenning bør reduseres. Forøvrig bevares og utvikles lokalitetens verdier best under fri utvikling.

253 Kolstad

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 25.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et beite vest for gården Kolstad. Berggrunnen i området er svært kalkrik og går stedvis opp i dagen. Lokaliteten krysses av en gårdsvei.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk/tørr, middels baserik eng i mosaikk med utformingen frisk, næringsrik gammeleng. Vestre og søndre del av lokaliteten fremstår som relativt næringsrik gammeleng. Her dominerer arter som hundekjeks, engsoleie, skogstorkenebb, engsyre og karve. Lengst vest er et fuktigere parti med mjørdurt og stormesle. Den østre delen av lokaliteten, like vest for gården, er tørrere og mer grunnlendt. Her finnes typiske tørrbakkearter som engtjæreblom, dunkjempe, gulmaure, engknoppurt, fagerknoppurt, bakkemynte, bergmynte, ryllik, hårsveve, tiriltunge, fôrrundbelg og fjellrapp. Rogn, rose- og einerkratt vokser spredt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten beites av storfe, men beitetrykket virker å være lavt. Det er ryddet noe kratt på beitemarken. En kraftlinje går tvers over lokaliteten.

Artsmangfold: Dragehode (VU), enghaukjeskjegg (VU), skåresildre og hjertebras er tidligere påvist på lokaliteten. Ifølge Asle Bruserud er dragehode ikke gjenfunnet ved inventering sommeren 2010. Kalkrike naturbeitemarker har potensial for sjeldne arter av beitemarkssopp, og blomsterrike tørrbakker har også potensial for sjeldne arter innen en rekke insektgrupper.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med kalkrike naturbeitemarker og kalkskogsområder.

Verdivurdering: Naturbeitemarker er viktige leveområder for en rekke arter, men er i tilbakegang i dagens kulturlandskap. Beitemarken ved Kolstad domineres stedvis av trivielle arter, men den er i hevd, og her er tidligere påvist 2 VU-arter, inkludert den prioriterte arten dragehode. I tillegg inngår lokaliteten i et helhetlig landskap med kalkrike naturtyper. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi), men bør ved noe endret hevd kanskje kunne verdsettes høyere.

Skjøtsel og hensyn: For lokaliteten som helhet bør beitetrykket økes for å hindre gjengroing. Tørrbakkepartiene der dragehode tidligere er påvist bør gjerdes inn i en periode for å se om arten fortsatt finnes på lokaliteten. Hvis dette er tilfelle, kan disse områdene skjottes ved slått. Krattrydding bør fortsette, og lokaliteten bør ikke tilføres gjødsel.

.....

254 Tjernetjernet

Rik kulturlandskapssjø – Næringsrik utforming Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt og Siri Lie Olsen den 25.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter delvis tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004663, Tjernetjernet, fuktenger Øst for Nordbredden er ikke kartlagt. Røddlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en innsjø like vest for gården Tjerne, samt sjøens kantsone. Berggrunnen i området er kalkrik, og innsjøen er både kalk- og næringsrik. Lokaliteten omgis av kulturmark.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik kulturlandskapssjø med næringsrik utforming i mosaikk med naturtypene kalksjø med utformingen kalkrik tjønnaks-sjø og rik sumpskog med utformingene svartor-strandskog og rik sumpskog. Tresjiktet i innsjøens kantsone domineres av svartor med innslag av selje og hegg. Skogbunnen er sterkt forsumpet, og skogen langs sørbredden fremstår som svartor-strandskog. Vegetasjonen er rik og består av fuktighetskrevende arter som skogsivaks, myrkongle, gulldusk, sverdlilje, stolpestarr, bekkeblom, myrhatt, mannasøtgras, melkerot, sløke, myrfiol, myrmaure, sumpkarse, bekkerundmose, broddfagermose, spriketormose, og pjusktjønnskose. På noe tørrere partier finnes arter som skogørkvein, vendelrot, springfrø og mjørdurt. Vannvegetasjonen består av takrør, elvesnelle, sjøivaks, gul nøkkerose og sennegrass.

Bruk, tilstand og påvirkning: Innsjøen benyttes til vanning, og det står et pumpehus på nordbredden. Mot nord er kantsonen smal og mangler tresjikt. Ellers er kantsonen intakt.

Artsmangfold: Rike kulturlandskapssjøer har stort potensial for rødlistede undervannsplanter og sjeldne snegle-, musling-, småkrepsdyr- og insektarter. Myrteleg (EN) og dronningstarr (NT) er påvist i innsjøens østende. Tidligere er også nikkebrønsle (VU), skogsøtgras (VU), kattehal og flere tjønnaks-arter, som butt-tjønnaks, småtjønnaks og rusttjønnaks, funnet på lokaliteten.

Fremmede arter: Det er tidligere påvist karuss (HR) i innsjøen.

Verdivurdering: Rike kulturlandskapssjøer er regionalt sjeldne og levested for en rekke truede arter. Tjernetjernet er en av de mest verdifulle kulturlandskapssjøene i Ringsaker. Lokaliteten er så godt som intakt, har innslag av rødlistede vegetasjonstyper, og her er også påvist flere rødlistearter. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Tre- og busksjiktet i kantsonen mot nord bør reetableres. Forøvrig bevares og utvikles lokalitetens verdier best under fri utvikling.

.....

255 Tjerne S

Rik edellauvskog – Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt og Siri Lie Olsen den 25.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004661, Tjernetjernet, øst for. Røddlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et skogholt sør for gården Tjerne. Berggrunnen i området er kalkrik.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik edelløvskog. Tresjiktet består varmekjære edelløvtrær som eik (opptil 60 cm i diameter), ask (NT), spisslønn, bok og parklind, samt boreale løvtrær som bjørk, osp, rogn og selje. I tillegg finnes gran, edelgran og lerk, særlig lengst øst. Busksjiktet er dårlig utviklet og består hovedsakelig av småtrær, særlig ask. Feltsjiktet er rikt og domineres av liljekonvall og trollbær. Andre vanlige arter er firblad, hengeaks, skogsalat, kratthumleblom, skogsvinerot, markjordbær, lundrapp og knollerte knapp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten bærer preg av å være tiltenkt som park eller arboret, og en rekke av trærne er trolig plantet. I dag fremstår skogen som gjengrodd.

Artsmangfold: Foruten ask (NT) er ingen spesielle arter påvist.

Fremmede arter: Bok finnes ikke naturlig i Ringsaker og er trolig plantet. Parklind, lerk og edelgran er fremmede arter i Norge, også disse trolig plantet.

Verdivurdering: Rik edelløvskog er sjelden i Ringsaker. Denne lokaliteten fremstår som en ansamling med edelløvtrær, dels naturlige, men sjeldne, og dels innført. På grunn av det kunstige preget vurderes avgrensningen som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten har i dag større verdi som edelløvskog enn som park. Ettersom trærne har stått skyggefullt over lengre tid, har de ikke utviklet strukturer som tilsier at skogen bør åpnes og store trær fristilles. Lokaliteten bør derfor få utvikle seg fritt slik at kontinuitetsbærende strukturer dannes. Nyetablering av edelgran bør forhindres.

.....

256 Stensengbekken

Viktig bekke drag – Bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 28.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004615, Stensengbekken. Relevante opplysninger fra Naturbase er inkludert i teksten. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter bekken Stensengbekken, samt den kantsone, fra Jønsrudtjernets utover til utløpet i Mjøsa. Bekken renner delvis i et kalkområde og har trolig høy pH. Vannet er noe uklart, og bunnen er dekket av stein.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen viktig bekke drag med utformingen bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap i mosaikk med utformingene bekk på kalkgrunn og viktig gytebekk. Tresjiktet i bekkens kantsone domineres av gråor og selje, med noe innslag av bjørk, gran, rogn, ask (NT) og hegg. I busksjiktet finnes vier-arter, bringebær og korsved. Feltsjiktet domineres stedvis av strutseving. Andre vanlige arter er vendelrot, tyrihjel, vendelrot, mjødurt, bekkeblom, saueteig og humle. I bunnsjiktet finnes blant annet krokodillemose og bekkerundmose. Kjølélvemoser vokser i selve bekken.

Bruk, tilstand og påvirkning: Nedre del av bekken, nedenfor Stenseng gård, har smal eller manglende kantsone mot vei og dyrket mark. Midtre deler har bred, intakt kantsone. I øvre del, ved gården Holter, er det hogd helt ned til bekken.

Artsmangfold: Bekken er gytebekk for størret. Beliggenheten i lavlandet kombinert med kalkpåvirkning gir potensiale for sjeldne moserarter og vanninsekter. Striglekrypse (NT) er påvist i bekkens midtre del, og ask (NT) forekommer i bekkens kantsone.

Verdivurdering: Bekke drag fungerer som korridorer i intensivt drevne jordbrukslandskap og er også levested for en rekke arter. Stensengbekken er lang, har delvis intakte kantsoner, og det er påvist en rødlistet moserart. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Der kantsone mangler innenfor angitt avgrensning, bør denne reetableres. Forøvrig bevares og utvikles lokalitetens verdier best under fri utvikling.

.....

257 Jønsrudtjernet

Rik kulturlandskapssjø – Næringsrik utforming Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 28.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter delvis tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004615, Stensengbekken. Sørbredden er dårlig undersøkt. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en innsjø nord for gården Jønsrud, samt sjøens kantsone. Berggrunnen i området er kalkrik, og innsjøen er både kalk- og næringsrik.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik kulturlandskapssjø med næringsrik utforming i mosaikk med naturtypene kalksjø, rik sumpskog med utformingene rik sumpskog og gråor-heggeskog. Tresjiktet i sjøens kantsone domineres av gråor, selje og bjørk med noe innslag av svartor og hegg. Skogbunnen er sterkt forsumpet. Stedvis, særlig ved bekkeinnløpet i vestenden av innsjøen, er strutseving totalt dominerende i feltsjiktet. Andre vanlige arter er mjødurt, vendelrot, springfrø, myrkongle, gulldusk, skogsivaks, myrhatt, bekkeblom, sløke, melkerot, selsnepe, myrmaure, sumpkarse, trådstarr, langstarr, kjevlestarr, sennegrass, gul frøstjerne, hanekam og sumphaukeskjegg. I bunnsjiktet finnes blant annet spriketormose, palmemose, bekkerundmose og pjusktjønneose. Vannvegetasjonen består av elvesnelle, takrør, dunkjevle, nøkkerose- og tjønnaksarter. I nordvest ligger en halvøy som domineres av vierkratt, elvesnelle, takrør, dunkjevle og skogsivaks. Her er det også noen mindre mudderflater.

Bruk, tilstand og påvirkning: Kantsonen rundt innsjøen er tilnærmet intakt. Mot nord grenser kantsonen til et hogstfelt; mot sør til dyrket mark. Det er lagt klopp ut til halvøya på nordvestbredden.

Artsmangfold: Rike kulturlandskapssjøer har stort potensial for rødlistede undervannsplanter og sjeldne snegle-, musling-, småkrepserdyr- og insekter. Vasstelg (EN), rankstarr (VU), skogsøtgras (VU) og veikstarr (NT) er påvist flere steder i lokaliteten.

Verdivurdering: Rike kulturlandskapssjøer er regionalt sjeldne og levested for en rekke truede arter. Jønsrudtjernet er en av de mest verdifulle kulturlandskapssjøene i Ringsaker. Lokaliteten er tilnærmet intakt, har innslag av rødlistede vegetasjonstyper, og her er også påvist flere rødlistearter. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares og utvikles best under fri utvikling.

.....

258 Kvarberg

Dam – Gårdsdam Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 28.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en dam like vest for Kvarberg.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Dammen domineres fullstendig av sennegrass, myrkongle og myrhatt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er svært gjengrodd.

Artsmangfold: Fisketomme dammer i kulturlandskapet har potensial for sjeldne arter av amfibier og vanninsekter.

Verdivurdering: Dammer representerer en viktig naturtype i ellers hardt drevne jordbrukslandskap. Denne dammen er svært gjengrodd og ligger ikke i tilknytning til andre dammer. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dammen bør graves opp og restaureres.

.....

259 Ødegården

Dam – Gårdsdam Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 28.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en dam like nordvest for Ødegården i krysset mellom Viksvegen og Bureiservegen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Vegetasjonen rundt dammen er sparsom og triviell.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen er nyutgravd eller nyrestaurert, og vegetasjonen i kantsonen har ikke hatt tid til å etablere seg ordentlig. Dammen benyttes til vanning, og det står et pumpehus på sørsiden.

Artsmangfold: Fisketomme dammer i kulturlandskapet har potensial for sjeldne arter av amfibier og vanninsekter.

Verdivurdering: Dammer representerer en viktig naturtype i ellers hardt drevne jordbrukslandskap. Denne dammen ligger ikke i tilknytning til andre dammer og er nyanlagt eller nyrestaurert. Avgrensningen vurderes foreløpig som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares og utvikles best ved fri utvikling.

.....

260 Steinberg

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 28.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et beite like øst for gården Steinberg, samt veikanten sør for beitet. Berggrunnen i området er kalkrik, og lokaliteten er svært grunnlendt med mye berg i dagen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk/tørr, middels baserik eng i mosaikk med naturtypen artsrik veikant. På toppen av åsen er vegetasjonen trolig noe gjødslet av husdyrgjødsel, og her dominerer stedvis stornesle, hundegrass, karve, småborre og hvitkløver. I sørskråningen og veikanten nedenfor beitet preges vegetasjonen av typiske tørrbakkearter som gulmaure, hvitmaure, sølvmaure, fagerknoppurt, engknoppurt, gjeldkarve, dunkjempe, bakkemynte, bergmynte, bitterberknapp, piggstarr, bakkeveronika, småstorkenebb, karve, tiriltunge, engsmelle og ryllik. Store spisslønner og asker (NT) vokser spredt på beitet, særlig i kanten mot øst, og rosekratt finnes her og der.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten beites av storfe og er i god hevd.

Artsmangfold: Ekte malurt er svært vanlig på lokaliteten. Ask (NT) vokser spredt. I tillegg finnes krevende arter som oksetunge, åkermåne og lakrismjelt. Et funn av smånøkkel (NT) med dårlig nøyaktighet kan trolig også føres til denne lokaliteten. Slike kalkrike beitemarker har dessuten stort potensial for sjeldne og truede arter av markboende sopp.

Verdivurdering: Naturbeitemarker er viktige leveområder for en rekke arter, men er i tilbakegang i dagens kulturlandskap. Beitemarken ved Steinberg er meget kalkrik, i god hevd og har innslag av krevende arter. Her er gjort få funn av rødlistearter, men potensialet for sjeldne beitemarkssopp er stort. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitetrykket må opprettholdes, og lokaliteten må ikke tilføres gjødsel.

.....

261 Berg

Parklandskap – Alléer Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 28.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en allé langs gårdsveien opp til gårdene Berg mellom og østre.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen parklandskap med utformingen alléer. Alléen består av 22 asketrær (ca. 40 cm i diameter), i tillegg til noen eksemplarer av spisslønn, osp og rogn.

Bruk, tilstand og påvirkning: Alléen virker velholdt, og det er plantet nye, unge asketrær flere steder. Trærne er ikke spesielt gamle og mangler sprekkebark, hulheter og andre strukturer som er viktige for epifyttiske arter og insekter.

Artsmangfold: Foruten ask (NT) er ingen spesielle arter påvist.

Verdivurdering: Alléer er viktige landskapselementer samtidig som de huser en rekke arter av epifytter og insekter. Alléen på Berg består av relativt unge trær, men den er lang og velholdt. Potensialet for lav og insekter knyttet til trærne er i dag lavt, men vil på sikt øke. Avgrensningen vurderes derfor foreløpig som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dagens skjøtselsregime der busker og kratt holdes nede, bør videreføres. Nye trær bør erstatte gamle som dør.

.....

263 Amsvegen

Artsrik veikant – Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 28.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en veiskjæring på nordsiden av Amsvegen mellom gårdene Am østre og vestre. Lokaliteten består av sørvendt, kalkrikt berg mellom veien og beitet på oversiden.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen artsrik veikant. Vegetasjonen i veiskjæringen er dominert av bitterbergknapp. Ellers forekommer typiske tørrbakkearter som gulmaure, hvitmaure, engtjæreblom, bakkemynte, vill-løk, gjeldkarve, sølvmure, nakkebær, smørbukk, skåresildre, rødknapp og ryllik. Rosekratt finnes spredt i lokalitetens øvre del.

Bruk, tilstand og påvirkning: Nedre deler av lokaliteten er noe påvirket av kantslått. Øvre deler kan være noe påvirket av gjødsel fra beitet ovenfor.

Verdivurdering: Artsrike veikanter er viktige habitater i kulturlandskap der tradisjonell drift er i tilbakegang. Denne lokaliteten er relativt liten, og det er ikke påvist noen sjeldne eller truede arter. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten ser i dag ikke ut til å være avhengig av skjøtsel, men det bør påses at den ikke gror igjen med krattvegetasjon over tid.

.....

264 Am vestre - Herram

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 28.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et stort beite som deles mellom gårdene Am vestre og Herram. Inne på beitet ligger også en dam. Berggrunnen i området er svært kalkrik og går stedvis opp i dagen. De mer gjødselpåvirkede østre delen av beitet er tatt inn i avgrensningen for å sikre god arrondering.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk/tørr, middels baserik eng i mosaikk med naturtypen dam med utformingen gårdsdam og naturtypen beiteskog. Den vestre delen av beitet er relativt lite gjødselpåvirket. Her finnes arter som engsoleie, skogstorkenebb, rødkløver, fløyelsmarikåpe, rødknapp, dunhavre, tirltunge, blåkoll, ryllik, bitterbergknapp, karve, gjeldkarve, sølvmure og gåsemure. Gran, bjørk, rogn, osp, spisslønn, ask (NT), hegg og hasselkratt vokser spredt. Beiteskogen lengst vest har lågurtpreg, og her finnes markjordbær, lundrapp, hengeaks, palmemose og storkransmose, samt marianøkleblom. Treslagene er de samme som ute på selve beitet. Den østre delen av beitet er svært påvirket av husdyrgjødsel og domineres av stornesle, hundegras, sølvbunke og hundekjeks. Like vest for Am vestre ligger en liten dam. Vannvegetasjonen domineres fullstendig av sennegrass og gulldusk. Andre vanlige arter i dammen er vanlig tjønnaks, småvasshår og andremat. I dammens kantsone vokser knereverumpe, myksivaks, paddesiv, skogsivaks, mannasøtgras, myrhatt, myrmaure og trådsiv.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten beites av sau og er i god hevd. Deler av beitet, særlig nærmest gårdene, er stedvis sterkt påvirket av husdyrgjødsel. Dammen like vest for Am vestre er nesten helt gjengrodd, mens kantsonen bærer noe preg av tråkk. I skogen vest for Herram ligger en del søppel.

Artsmangfold: Ask (NT) vokser spredt. Enghaukeskjegg (VU), marinøkkel og skåresildre er tidligere påvist på lokaliteten. Lokaliteten har potensial for sjeldne arter av markboende sopp.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med svært kalkrike naturtyper.

Verdivurdering: Naturbeitemarker er viktige leveområder for en rekke arter, men er i tilbakegang i dagens kulturlandskap. Beitemarken mellom Am vestre og Herram er stor, i god hevd og inngår i et helhetlig landskap med kalkrike naturtyper. Lokaliteten er stedvis sterkt påvirket av husdyrgjødsel, men et relativt nytt funn av den sårbare arten enghaukeskjegg gjør at lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitetrykket bør opprettholdes, og lokaliteten bør ikke tilføres gjødsel. Dammen bør restaureres. Søppel bør fjernes.

.....

266 Am V

Dam – Gårdsdam Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 28.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en dam nordøst for Amsvegen like nedenfor den bratte bakken ned fra gården Am vestre.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Dammen omgis av triviell vegetasjon. Vannvegetasjonen domineres fullstendig av vanlig tjønnaks, sprikevasshår og knereverumpe. Stor damsnegl forekommer i store mengder.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen er i ferd med å gro helt igjen. På sør- og østsiden er busk- og tresjiktet fjernet.

Artsmangfold: Fisketomme dammer i kulturlandskapet har potensial for sjeldne arter av amfibier og vanninsekter.

Verdivurdering: Dammer representerer en viktig naturtype i ellers hardt drevne jordbrukslandskap. Denne dammen er i ferd med å gro igjen og ligger ikke i tilknytning til andre dammer. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dammen bør restaureres og tresjiktet i kantsonen reetableres.

267 Saugsberget

Kalkskog – Kalkgranskog Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 28.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004607, Saugsberget. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter toppen og sørvestskråningen av åsen Saugsberget, samt deler av skogen på vestsiden. Berggrunnen i området er svært kalkrik og går stedvis opp i dagen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen kalkskog med utformingen kalkgranskog i mosaikk med naturtypene naturbeitemark med utformingen frisk/tørr, middels baserik eng og rik edelløvskog med utformingen alm-lindeskog. Toppen av Saugsberget fremstår som gjengrodd beitemark med partier med åpen engvegetasjon. Her finnes arter som gulmaure, gjeldkarve, rødknapp, tiriltunge, dunkjempe, lakrismjelt, prestekrage, rødkløver, gulaks, bergmynte, bakkemynte, ryllik, stormaure, firkantperikum og blåkoll. Skåresildre og murburkne er påvist på kalkberg i dagen. Gran, bjørk og einerkratt vokser spredt. I bratthenget lenger ned i sørskråningen finnes fragmenter med alm-lindeskog. Her vokser alm (NT) og lind sammen med gran, bjørk, furu og spisslønn. I feltsjiktet finnes både tørrbakke- og lågurtarter: gjeldkarve, bakkemynte, tiriltunge, blåveis, knollerteknapp og skogfiol. Lengre vest går alm-lindeskogen over i kalkskog. Tresjiktet er her dominert av gran, med innslag av lind, alm (NT), spisslønn og hassel. Feltsjiktet består av lågurtarter som blåveis, markjordbær, trollbær og vårerteknapp. Bunnsjiktet domineres av storkransmose.

Bruk, tilstand og påvirkning: Naturbeitemarken på toppen av åsen fremstår som svært gjengrodd. Kalkgranskogen er relativt ung, men stedvis finnes eldre trær (opptil 40 cm i diameter) og noe dødved.

Artsmangfold: Kalkskoger har potensial for en rekke sjeldne arter av markboende sopp. Alm (NT) forekommer relativt vanlig.

Verdivurdering: Kalkskog er en truet vegetasjonstype som er levested for en rekke sjeldne arter, særlig markboende sopp. Kalkskogen nedenfor Saugsberget er relativt liten, men har et svært urterikt feltsjikt og stort innslag av edelløvtrær. Lokaliteten består i tillegg av partier med alm-lindeskog og åpne tørrbakkepartier. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier utvikles og bevares best ved fri utvikling. Gjengroingen av beitemarken har kommet så langt at skjøtsel ikke er tilrådelig.

268 Steinseng

Dam – Gårdsdam Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 29.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en dam vest for gården Steinseng, like øst for krysset mellom gårdsveien og fylkesvei 97.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Vegetasjonen i dammens kantsone er sparsom og triviell. Vannvegetasjonen består av dunkjevle, skogsivaks, småvasshår og "grønske". Det er påvist fisk i dammen. Skall av stor damsnegl ble funnet i vannkanten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Ifølge grunneier ble dammen gravd ut på 1980- eller 90-tallet. Den virker nyrestaurert, og kratt er fjernet langs bredden. Dammen benyttes til vanning, og det står et pumpehus i sørenden.

Verdivurdering: Dammer representerer en viktig naturtype i ellers hardt drevne jordbrukslandskap. Denne dammen er nyrestaurert og ligger ikke i tilknytning til andre dammer. Tilstedeværelse av fisk gjør den lite egnet som levested for amfibier. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Der kantsonens tre- og busksjikt mangler, bør disse reetableres. Forøvrig bevares og utvikles lokalitetens verdier best under fri utvikling.

269 Saugstjernet

Rik kulturlandskapssjø – Næringsrik utforming Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 29.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter innsjøen Saugstjernet like øst for gården Fredensborg, samt sjøens kantsone. Berggrunnen i området er svært kalkrik, og innsjøen er både kalk- og næringsrik.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik kulturlandskapssjø med næringsrik utforming i mosaikk med naturtypen kalksjø og naturtypen rik sumpskog med utformingen rik sumpskog. Tresjiktet i sjøens kantsone domineres av gråor, bjørk og gran med innslag av rogn og vier-arter. Skogbunnen er svært forsumpet. I feltsjiktet finnes arter som mjødur, vendelrot, springfrø, skogrørkvein, myrhatt, bukkeblad, guldusk, sumpkarse, krypsøleie, marigras, flikbrønslø, melkerot, sløke, selsnepe, trådstarr, taglstarr og langstarr. I bunnsjiktet finnes blant annet palmemose, bekkerundmose og påusktjønnmose. Vannvegetasjonen består av elvesnelle, sjøivaks, sennegrass, gul nøkkerose, vanlig tjønnaks, andemat og småvasshår.

Bruk, tilstand og påvirkning: Innsjøen benyttes til vanning, og det står et pumpehus med et omfattende nettverk av vanningsrør og en brygge på nordbredden. Her mangler kantsone mot dyrket mark, og det ligger en del søppel i vannkanten. På vestbredden er det satt ned en kum i vannkanten.

Artsmangfold: Dronningstarr (NT) er påvist flere steder i innsjøen. Tidligere er også myrtelg (EN) og den sjeldne dvergmaure påvist her. Rike kulturlandskapssjøer har også stort potensial for rødlistede undervannsplanter og sjeldne snegle-, musling-, småkrepsdyr- og insektarter.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med svært kalkrike naturtyper.

Verdivurdering: Rike kulturlandskapssjøer er regionalt sjeldne og levested for en rekke truede arter. Saugstjernet er relativt intakt og det er påvist to rødlistede arter på lokaliteten, hvorav én er sterkt truet. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Tre- og busksjiktet i kantsonen mot nord bør reetableres. Sjøpøl bør fjernes. Forøvrig bevares og utvikles lokalitetens verdier best under fri utvikling.

.....

270 Herramstjernet

Rik kulturlandskapssjø – Næringsrik utforming Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 29.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter to tidligere avgrensede naturtypelokaliteter: BN00004606, Herramstjennet og BN00004605, Herramstjernet, sumpskog rundt. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter innsjøen Herramstjernet vest for gården Herram, samt sjøens kantsone. Berggrunnen i området er svært kalkrik, og innsjøen er både kalk- og næringsrik.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik kulturlandskapssjø med næringsrik utforming i mosaikk med naturtypene kalksjø, rikmyr med utformingen åpen intermediaær og rikmyr i lavlandet og rik sumpskog med utformingen rik sumpskog. Tresjiktet i innsjøens kantsone består av gran, svartor, gråor, bjørk, selje og vier-arter. Skogbunnen er sterkt forsumpet. Vanlige arter i feltsjiktet er mjødurt, vendelrot, springfrø, skogørkvein, sumphaukeskjegg, stolpestarr, taglstarr, guldusk, bukkeblad, myrkongle, melkerot og selsnepe. Vannvegetasjonen består av skogsivaks, sennegrass, elvesnelle, gul nøkkerose, hesterumpe, vanlig tjønnaks og andemat. Langs vestbredden av innsjøen finnes et parti med starrsump og døde grantrær, og lokalitetens sørligste del domineres også av starrsump. I nordenden av innsjøen ligger et område med ekstremrik myr. Feltsjiktet domineres her av rikmyrarter som breiull, duskstarr, gulstarr, hårstarr, fuglestarr, klubbstarr, taglstarr, marigras, legevintergrønn, myrsaulauk, tettegras, jåblom og dvergjamne. I bunnsjiktet finnes blant annet bekkevranngrose, kalktuffmose, leirklo, myrstjernemose og rødmarkmose.

Bruk, tilstand og påvirkning: Innsjøen benyttes til vanning, og på sørbredden står et pumpehus. Den ekstremrike myra i nordenden av vannet er i ferd med å gro igjen med trær og busker. I sør grenser lokaliteten mot en kraftlinje.

Artsmangfold: I den ekstremrike myra like nord for innsjøen er det påvist flere rødlistearter: knottblom (EN), myrtelg (EN) og jemtlandsstarr (NT). Engmarihånd og den sjeldne arten evjestarr er også funnet her. Dronningstarr (NT) er påvist flere steder i innsjøen. Funn av skogsøtgras (VU) og veikstarr (NT) kan mest sannsynlig også føres til denne lokaliteten. Stor damsnegl er påvist i innsjøen, og rike kulturlandskapssjøer har stort potensial for rødlistede undervannsplanter og sjeldne snegle-, musling-, småkrepsdyr- og insektarter.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med svært kalkrike naturtyper.

Verdivurdering: Rike kulturlandskapssjøer er regionalt sjeldne og levested for en rekke truede arter. Herramstjernet er en av de mest verdifulle kulturlandskapssjøene i Ringsaker. Den ekstremrike myra i nordenden av vannet er særlig verdifull, ettersom slike myrer har få forekomster i Ringsaker. Lokaliteten er tilnærmet intakt, og her er påvist 6 rødlistearter, hvorav 2 EN-arter. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Rikmyra i nordenden av vannet må ryddes for trær og busker før den gror helt igjen. I dette arbeidet må stor forsiktighet utvises for å ikke ødelegge forekomsten av knottblom (EN). Forøvrig bevares og utvikles lokalitetens verdier best ved fri utvikling.

.....

271 Herram S

Parklandskap – Alléer Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 29.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en allé langs gårdsveien opp til gården Herram.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen parklandskap med utformingen alléer. Alléen består av ca. 40 store trær, hovedsakelig ask (opptil 60 cm i diameter), men stedvis også noe osp (opptil 40 cm i diameter).

Bruk, tilstand og påvirkning: Alléen virker velholdt, og unge trær ser ut til å ha blitt plantet som erstatning for eldre trær som har dødd. Trærne er ikke spesielt gamle og mangler sprekkebark, hulheter og andre strukturer som er viktige for epifyttiske arter og insekter.

Artsmangfold: Foruten ask (NT) er ingen spesielle arter påvist. Spettehull forekommer i noen av ospene.

Verdivurdering: Alléer er viktige landskapselementer samtidig som de huser en rekke arter av epifytter og insekter. Alléen på Herram består av relativt unge trær, men den er lang og velholdt. Potensialet for lav og insekter knyttet til trærne er i dag lavt, men vil på sikt øke. Avgrensningen vurderes derfor foreløpig som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dagens skjøtelsesregime der busker og kratt holdes nede, bør videreføres. Nye trær bør erstatte gamle som dør.

.....

272 Skredsholtjernet

Rik kulturlandskapssjø – Næringsrik utforming Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 29.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter innsjøen Skredsholtjernet nordvest for Jølstad, samt sjøens kantsone. Berggrunnen i området er svært kalkrik, og innsjøen er både kalk- og næringsrik.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik kulturlandskapssjø med næringsrik utforming i mosaikk med naturtypen kalksjø og naturtypen rik sumpskog med utformingen rik sumpskog. Tresjiktet i innsjøens kantsone består av bjørk, svartor, gråor, selje, hegg, gran og rogn. I busksjiktet forekommer trollhegg og vier-arter. Skogbunnen er sterkt forsumpet. Vanlige arter i feltsjiktet er mjødurt, vendelrot, springfrø, tyrihjel, skogsivaks, skogørkvein, gulldusk, myrkongle, myrhatt, langstarr, stolpestarr, sløke, selsnepe, sumpkarse, maigull og bekkeblom. I bunnsjiktet forekommer blant annet spriketormose, pjukskjønnmose, krokodillemoser, bekkerundmose, broddfagermose, palmemose og storkransmose. Vannvegetasjonen består av sennegrass, elvesnelle, tjønnaks-arter, gul nøkkerose, småvasshår, tusenblad og andemat.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er sterkt påvirket av avrenning fra landbruket. Overflaten av innsjøen er delvis dekket av "grønnske", og gass bobler til overflaten, noe som tyder på anoksiske forhold på bunnen. Innsjøen fremstår stedvis med en rødlig farge. Kantsonen rundt sjøen er intakt, og tresjiktet i kantsonen har stor treslagsvariasjon og god sjiktning.

Artsmangfold: Det er påvist flere rødlistearter på lokaliteten: vassstelg (EN), skogsøtgras (VU) og dronningstarr (NT). Grannsiv (DD), myggblom og nøkkelkjønnaks er også funnet her. Rike kulturlandskapssjøer har dessuten stort potensial for rødlistede undervannsplanter, mens anoksiske forhold gir dårlige livsmuligheter for snegler, krepsdyr og insekter.

Fremmede arter: Karuss (HR) er tidligere påvist i innsjøen.

Verdivurdering: Rike kulturlandskapssjøer er regionalt sjeldne og levested for en rekke truede arter. Skredsholtjernet er en svært verdifull lokalitet, selv om selve innsjøen er sterkt påvirket av avrenning fra landbruket. Sjøens kantsone innehar de høyeste naturverdiene. Den er tilnærmet intakt, består i sin helhet av rik sumpskog (EN) og har tre påviste rødlistearter. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares og utvikles best under fri utvikling. Avrenning fra landbruket bør begrenses.

.....

273 Snekkersvea

Naturbeitemark – (D04) Frisk fattigeng Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 29.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004676, Snekkersvea N.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen gjelder to parallelle beiter nord og vest for Snekkersvea. De strekker seg fra veien og helt ned til Mjøsa. Hele lokaliteten er grunnlendt og steinete.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk fattigeng i mosaikk med utformingen sølvbunke-eng. På det nordre beitet består vegetasjonen av gulaks, timotei, gjeldkarve, ryllik, marikåpe-arter, karve, aurikkelsveve, dunhavre, blåkløkke, grasstjerneblom, blåkoll, legeveronika, tiriltunge og harestarr. Einer- og rosekratt, større bjørker og hegg vokser spredt. Den nordøstre delen, nærmest veien, domineres av sølvbunke, stornesle og hvitkløver. Det søndre beitet er totalt dominert av sølvbunke.

Bruk, tilstand og påvirkning: Hele lokaliteten beites av sau. Det nordre beitet er i god hevd og har et godt nedbeitet feltsjikt. Den nordøstre delen er sterkt påvirket av husdyrgjødsel. Det søndre beitet har lavere beitetrykk og et feltsjikt i begynnelsen av gjengroing.

Artsmangfold: Beitemarker i god hevd har potensial for sjeldne arter av markboende sopp.

Verdivurdering: Naturbeitemarker er viktige leveområder for en rekke arter, men er i tilbakegang i dagens kulturlandskap. Beitemarken ved Snekkersvea er stor og i hovedsak velhevet, men her er ikke påvist noen sjeldne eller rødlistede arter. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten må beites for at ikke naturkvalitetene skal forringes. Det nordre beitet ser ut til å ha et passende beitetrykk, mens det søndre bør beites hardere for å redusere sølvbunkedominansen.

.....

275 Herram - under kraftlinja

Småbiotoper – Kantsamfunn Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 29.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen gjelder et lite område med sørvendt tørrbakke under kraftlinjen vest for gården Herram. Berggrunnen i området er svært kalkrik.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen kantsamfunn. Lokaliteten fremstår som et velutviklet tørrbakkensamfunn dominert av engtjæreblom. Andre vanlige arter er gulmaure, bergmynte, bakkemynte, dunkjempe, fagerknoppurt, fagerkløkke, tettstarr, flekkgrisøre, prestekrage, sølvmaure, gjeldkarve, smørbutikk, rødknapp, blåknapp, ryllik, hårsveve, tiriltunge, ettårsknave, sandarve og bitterbergknapp. I øvre del av lokaliteten vokser hassel- og rosekratt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten ligger rett under en kraftlinje og holdes trolig åpen av linjerydding. I dag fremstår tørrbakken som åpen og velhevet.

Artsmangfold: Dragehode (VU), vårveronika (VU), engnellik og åkermåne er påvist på lokaliteten. Slike blomsterrike lokaliteter har også potensial for sjeldne arter innen flere insektgrupper.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med svært kalkrike naturtyper.

Verdivurdering: Kalkrike tørrbakker er relativt vanlige i Ringsaker. Denne lokaliteten er liten, men fremstår som usedvanlig velutviklet og inngår i et helhetlig landskap med kalkrike naturtyper. Her finnes dessuten 2 VU-arter, inkludert den prioriterte arten dragehode. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Linjerydding må opprettholdes for å sikre at lokaliteten ikke gror igjen. I tillegg bør krattet i lokalitetens øvre del begrenses så det ikke sprer seg nedover i tørrbakken.

.....

276 Herram V

Kalkskog – Kalkgranskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 29.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et skogsområde vest for gården Herram, samt en kjerrevei og en kolle nærmere gården. Berggrunnen i området er svært kalkrik og går opp i dagen flere steder.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen er svært kompleks med innslag av mange natur- og vegetasjonstyper.

Åstoppen og den vestvendte skråningen i lokalitetens vestre del fremstår som kalkgranskog. På toppen av åsen dominerer gran, lønn og hassel tresjiktet. Vegetasjonen består ellers av lågurtarter som markjordbær, hengeaks, blåveis, trollbær, skogfiol, trollbær og storkransmose. I tillegg forekommer arter som marianøkleblom, firblad og storklokke. Lenger ned i vestskråningen dukker arter som leddved, rosekratt og tysbast opp i busksjiktet. Gran, hassel, spisslønn, ask (NT), rogn og selje utgjør tresjiktet. Her finnes blåveis, trollbær, vårerteknapp, fingerstarr, liljekonvall og lundrapp i feltsjiktet, mens storkransmose fremdeles dominerer bunnsjiktet. Fuktige partier domineres fullstendig av strutseving og høgstauder, og her inngår svartor i tresjiktet. I den sørvendte skråningen under toppen av åsen finnes partier med tørrbakkevegetasjon. Feltsjiktet består her av tørrbakkearter som engtjæreblom, engknoppurt, fagerklokke, gul gåseblom, flekkgrisøre, bergmynte, bakkemynte, dunkjempe, prestekrage, rødknapp, hvitmaure, fôrundbelg og tiriltunge. I tillegg forekommer en del lågurtarter, samt marianøkleblom. Spisslønn, ask (NT), hassel og rosekratt vokser spredt. Tørrbakkevegetasjonen fortsetter østover langs kjerreveien i jordekanten og danner her en artsrik veikant. Her finnes også et rikt tørrberg med bitterbergknapp, vill-løk og sølvmore. Et mer trivielt midtparti dominert av hundekjeks, hundegras og timotei danner et skille mot kollen lengst øst i lokaliteten. Tresjiktet på kollen, samt i kantsonen mot jorden på sørsiden, domineres av ask (NT), spisslønn og hassel. I busksjiktet finnes rosekratt og leddved. Feltsjiktet består av en rekke tørrbakkearter som gulmaure, fagerknoppurt, engknoppurt, smørbukk, dunkjempe, bergmynte, prestekrage, engsmelle, fagerklokke, ryllik, rødknapp og bitterbergknapp. I tillegg finnes lågurtarter som markjordbær, liljekonvall, fingerstarr og hengeaks.

Bruk, tilstand og påvirkning: Trolig har store deler av lokaliteten vært beitet en gang i tiden, kanskje med unntak av den vestvendte skråningen. Skogen på toppen av åsen domineres av plantet gran. Lenger ned i skråningen er treslagsvariasjon større og sjiktningen bedre. Her finnes også en del dødved. Kollen lengst øst i lokaliteten, samt den sørvendte tørrbakken under toppen av åsen, er trolig gammel beitemark som er i ferd med å gro igjen. Edelløvskogen på kollen og langs kjerreveien er ung og trolig et resultat av denne gjengroingen. Ferdsel ser ut til å holde tørrbakkevegetasjonen langs kjerreveien åpen.

Artsmangfold: Vårveronika (VU), skåresildre og åkermåne er påvist på lokaliteten. I tillegg er ask (NT) relativt vanlig. Kalkgranskogen har potensial for sjeldne arter av markboende sopp, mens den blomsterrike tørrbakkevegetasjonen er viktig habitat for en rekke insekter.

Fremmede arter: Langs kjerreveien like vest for gården vokser en del lupiner.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med svært kalkrike naturtyper.

Verdivurdering: Denne lokaliteten er svært kompleks og inneholder en rekke ulike naturtyper. De er alle svært kalkrike, til dels meget artsrike og danner til sammen et landskap med stor variasjon. Her er få funn av rødlistearter, og de kulturbetingede naturtypene er stedvis i gjengroing. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Kalkgranskogen lengst vest i lokaliteten bevares best under fri utvikling. Kollen lengst øst vil ha større verdi som edelløvskog, som er relativt sjeldent i Ringsaker, enn som halvdårlig eng, og bør få utvikle seg fritt. Engvegetasjonen innunder åsen i vest, samt den artsrike veikanten, bør derimot holdes åpen.

.....

277 Ingeberg

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et beite nord og vest for gården Ingeberg. Berggrunnen i området er svært kalkrik og går stedvis opp i dagen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen omfatter naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk/tørr, middels baserik eng i mosaikk med naturtypene beiteskog med utformingen beiteskog og sørvendt berg og raskmark med utformingen bergknaus og -flate. Nord for gården ligger et område med beitemark som gradvis går over i åpen beiteskog mot vest. Feltsjiktet består av en blanding av tørrbakke- og engarter, stedvis med innslag av mer nitrofile arter. Av tørrbakke- og engarter finnes gjeldkarve, marikåpe-arter, rødkløver, tiriltunge, dunkjempe, bakkeveronika, engtjæreblom, ryllik, gulmaure, sandarve, rødknapp, blåkoll, karve, gulaks, firkantperikum, engsmelle, engknoppurt, fagerknoppurt, hvitmaure og marianøkleblom. Engkransmose og storkransmose utgjør bunnsjiktet. I mer gjødselpåvirkede områder dominerer sølvbunke, engsyre, hundekjeks, høymol, hvitkløver og skogstorkenebb. Gran, bjørk og rogn vokser spredt, og busksjiktet har innslag av hegg, hassel, einer, roser og rødhyll. Vest for låven ligger en kalkrik bergknaus, og her domineres vegetasjonen av tørrbakkearter som engtjæreblom, gulmaure, dunkjempe, gjeldkarve, hårsveve, bakkemynte, flekkgrisøre, sølvmore, smørbukk, fjellrapp og

bitterbergknapp. I tillegg forekommer engarter som prestekrage, blåkløkke, fôrrundbelg og fløyelsmarikåpe. Rosekratt forekommer i store mengder.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten beites av kyr og kalver og er i svært god hevd. Feltsjiktet er godt nedbeitet, og grunneier har stedvis fjernet busker og kratt. Deler av lokaliteten nærmest gården er utsatt for tråkk og trolig noe gjødselpåvirket. En kraftlinje går tvers gjennom området.

Artsmangfold: Dragehode (VU) og vårveronika (VU) er påvist på knausen vest for låven. Her finnes også krevende arter som svartburkne, bakkestarr og skåresildre. Kalkrike beitemarker som denne har også stort potensial for sjeldne arter av markboende sopp.

Fremmede arter: Rødhull er påvist på lokaliteten.

Verdivurdering: Naturbeitemarker er viktige leveområder for en rekke arter, men er i tilbakegang i dagens kulturlandskap. Beitemarken på Ingeberg er kalkrik, lite gjødselpåvirket og i svært god hevd. Velhevdete beiteskoger er regionalt svært sjeldne, og beiteskogspregget gjør denne lokaliteten helt spesiell. Lokaliteten har i tillegg stort potensial for beitemarkssopp, og her er påvist 2 VU-arter, inkludert den prioriterte arten dragehode. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dagens beitetrykket bør opprettholdes, og lokaliteten bør ikke tilføres gjødsel. Beitetrykket er lavere på knausen vest for låven, og beite ser i dag ut til å ha en positiv effekt på dragehode ved at vegetasjonen holdes åpen, men det bør påses at beite ikke virker negativt på bestanden over tid. Rosekrattet beskytter trolig noe mot intensivt beite, men bør ikke få ta overhånd.

.....

278 Skredshol

Parklandskap – Alléer Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en allé langs gårdsveien opp til gården Skredshol.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen parklandskap med utformingen alléer. Alléen består av ca. 20 parklinder med en diameter på 30-40 cm.

Bruk, tilstand og påvirkning: Alléen virker velholdt. Trærne er ikke spesielt gamle og mangler sprekkebark, hulheter og andre strukturer som er viktige for epifyttiske arter og insekter.

Verdivurdering: Alléer er viktige landskapselementer samtidig som de huser en rekke arter av epifytter og insekter. Alléen ved Skredshol består av relativt unge trær, men den er lang og velholdt. Potensialet for lav og insekter knyttet til trærne er i dag lavt, men vil på sikt øke. Avgrensningen vurderes derfor foreløpig som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dagens skjøtselsregime bør opprettholdes. Nye trær bør erstatte gamle som dør.

.....

280 Brattberg

Naturbeitemark – (D04) Frisk næringsrik "gammeleng" Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004604, Brattberg. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et beite sør for gården Brattberg. Beitet deles i to av en bekk.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk, næringsrik gammeleng. Feltsjiktet domineres av hundekjeks, engsoleie og skogstorkenebb. Stedvis finnes partier med arter som karve, engknoppurt, akeleie, bergmynte, hårsveve, ryllik, rødknapp og blåkløkke. Spisslønn, ask (NT), bjørk, hegg, rødhull og rosekratt vokser spredt. Langs bekken er vegetasjonen frodigere. Her består feltsjiktet av mjødukt, vendelrot, tyrihjel, enghumleblom, ballblom, sumphaukeskjegg, skogsnelle, strutseving, myrtistel og krypsoleie, Gråor, selje, osp og gran utgjør tresjiktet. Tysbast vokser spredt. På den nordre delen av beitet er vegetasjonen mer gjødselpåvirket, og her dominerer stedvis hundekjeks, sølvbunke, hundegras, høymol, timotei og stornesle. Den søndre delen av beitet domineres stedvis av einstape.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten beites av storfe og er i svak hevd. Den nordre delen av beitet er noe gjødselpåvirket. Den søndre delen preges stedvis av gjengroing med stort innslag av bregner.

Artsmangfold: Foruten ask (NT) er ingen spesielle arter påvist.

Fremmede arter: Rødhull er påvist på lokaliteten.

Verdivurdering: Naturbeitemarker er viktige leveområder for en rekke arter, men er i tilbakegang i dagens kulturlandskap. Beitemarken nedenfor Brattberg er relativt stor og i hevd, men preges av både gjødselpåvirkning og gjengroing. Med økt beitetrykk og uten tilførsel av gjødsel vil verdien av beitet på sikt kunne heves. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitetrykket bør økes noe. Lokaliteten bør ikke tilføres gjødsel.

.....

281 Stubberud

Naturbeitemark – (D04) Frisk fattigeng Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004608, Stubberud. Relevante opplysninger fra Naturbase er inkludert i teksten.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et beite sør for gården Stubberud.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk fattigeng. Vegetasjonen domineres av typiske fattigengarter som gjeldkarve, marikåpe, markjordbær, legeveronika, kløver, ryllik, blåkoll og groblad. Glissent tre- og busksjikt vest i lokaliteten med blant annet gran, gråor og hassel.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten beites av storfe, og feltsjiktet er godt nedbeitet. Vegetasjonen er lite gjødselpåvirket, men er stedvis noe preget av tråkk. En kraftlinje krysser lokaliteten.

Artsmangfold: En rekke beitemarkssopper er tidligere påvist på lokaliteten: engvokssopp, kritt vokssopp, mønjevokssopp, liten mønjevokssopp, kjeglevokssopp, limvokssopp, grønn vokssopp og skarlagenvokssopp.

Verdivurdering: Naturbeitemarker er viktige leveområder for en rekke arter, men er i tilbakegang i dagens kulturlandskap. Beitemarken sør for Stubberud er relativt stor, i god hevd og lite gjødslet. Forekomst av mange, men stort sett vanlige, arter av beitemarkssopp indikerer god hevd over lang tid. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dagens beitetrykk bør opprettholdes. Lokaliteten bør ikke tilføres gjødsel.

.....

282 Stavsjø

Rik kulturlandskapssjø – Næringsrik utforming Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter to tidligere avgrensede naturtypelokaliteter: BN00004664, Stavsjøen og BN00004665, Stavsjøengene. Relevante opplysninger fra Naturbase er inkludert i teksten. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter innsjøen Stavsjø like nord for tettstedet Stavsjø, samt sjøens kantsone. Kalkinnholdet i sjøen er tidligere målt til 35 mg/l.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik kulturlandskapssjø med næringsrik utforming i mosaikk med naturtypen kalksjø med utformingen kalkrik tjønnaks-sjø. Tresjiktet i sjøens kantsone består av gråor, ulike vier-arter og hegg. Trollhegg og tysbast forekommer spredt i busksjiktet. Vanlige arter i feltsjiktet er vendelrot, mjødurt, springfrø, firblad, sløke, myrkongle, myrhatt, guldusk, skogørkvein, skogsivaks, sumphaukeskjegg, myrmaure, skjoldbærer og vassgro. I bunnsjiktet forekommer blant annet storkransmose, krokodillemose, broddfagermose, bekkerundmose og pjusktjønneose. Vannvegetasjonen består av elvesnelle, sjøivaks, takrør, sennegrass, gul nøkkerose og andemat.

Bruk, tilstand og påvirkning: Viersumpen langs sør- og vestbredden er rik og stedvis med mye dødved. Steinfyllinger går ut i vannet flere steder, og søppel og kvist er dumpet langs bredden. Langs nord- og østbredden mangler stedvis tre- og busksjiktet i kantsonen mot sjøen. Sjøen benyttes til vanning, og på sørbredden står et pumpehus.

Artsmangfold: Tidligere er det registrert flere tjønnaks-arter i Stavsjø: blanktjønnaks (VU), butt-tjønnaks, grastjønnaks og småtjønnaks. Rike kulturlandskapssjøer har også stort potensial for sjeldne snegle-, musling-, småkrepsdyr- og insektarter.

Fremmede arter: Fiskearter som karuss (HR), mort (HR) og regnbueørret (HR) er tidligere påvist i sjøen. Kjempebjørnkjeks (HR) er vokser i stedvis store mengder langs sørbredden.

Del av helhetlig landskap: Stavsjø inngår i et helhetlig landskap med kalkrike naturtyper og rike kulturlandskapssjøer.

Verdivurdering: Rike kulturlandskapssjøer er regionalt sjeldne og levested for en rekke truede arter. Stavsjø er relativt påvirket sammenlignet med andre rike kulturlandskapssjøer i Ringsaker, og her er påvist kun én rødlisteart. Samtidig er kalkrike tjønnaks-sjøer sjeldne, og kalkrik tjønnaksvegetasjon er en truet vegetasjonstype (EN). Innsjøen inngår også i et helhetlig landskap med flere kalkrike sjøer. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Tre- og busksjiktet i kantsonen mot nord og øst bør reetableres. Søppel, kvist og fyllmateriale bør fjernes, og kjempebjørnkjeks bør bekjempes. Forøvrig bevares og utvikles lokalitetens verdier best under fri utvikling.

.....

283 Tveiter

Naturbeitemark – (D04) Frisk næringsrik "gammeleng" Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004619, Tveter. Relevant informasjon fra Naturbase er inkludert i teksten.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et beite nordøst for gården Tveiter, som ligger like øst for Stavsjø kirke.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk, næringsrik gammeleng. Sør i lokaliteten vokser store graner spredt, mens i nord er tresjiktet tettere, og lokaliteten får et tilnærmet beiteskogspreg. Feltsjiktet domineres av engsoleie, skogstorkenebb, hundekjeks, engsyre, sølvbunke og hundegras. I tillegg finnes arter som karve, gjeldkarve groblad, ryllik, rødknapp og rødkløver. Små flekker med tørrbakkevegetasjon forekommer spredt, og her vokser arter som gulmaure, tiriltunge, marikåpe-arter, dunhavre, hjertegrass og gulaks. Ballblom og enghumleblom finnes i fuktigere partier. Einer vokser spredt i busksjiktet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitemarken er ikke i hevd og er i ferd med å gro igjen. Feltsjiktet er svært høyvokst, og lokaliteten er muligens også gjødslet.

Artsmangfold: En rekke beitemarkssopper er tidligere påvist på lokaliteten: skjør vokssopp, gul vokssopp, mønjevokssopp, liten mønjevokssopp, kjeglevokssopp, limvokssopp, liten vokssopp, grå vokssopp, engvokssopp, blek engvokssopp, grønn vokssopp, honningvokssopp, kritt vokssopp og gul småkøllesopp.

Verdivurdering: Naturbeitemarker er viktige leveområder for en rekke arter, men er i tilbakegang i dagens kulturlandskap. Denne lokalitetens verdier er i hovedsak knyttet til dens funksjon som beitemarkssopplokalitet. Potensialet for sopp er i dag usikkert på grunn av opphør av hevd. Avgrensningen regnes derfor som et restaureringsobjekt og vurderes foreløpig som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beite må gjenopptas snarest for at ikke lokalitetens verdier skal gå tapt.

284 Berg nedre

Rikmyr – Åpen intermediaær og rikmyr i lavlandet Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004620, Li, myr øst for. Relevante opplysninger fra Naturbase er inkludert i teksten. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter ei myr like nord for gården Berg nedre i krysset mellom Bergsmeierivegen og Kjennligutua.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rikmyr med utformingen åpen intermediaær og rikmyr i lavlandet. Lokaliteten fremstår som ei middelsrik myr med flere krevende arter. Feltsjiktet domineres av blåtopp, blokkebær, krekling, trådstarr og tepperot. Andre vanlige arter er bukkeblad, tettegras, sveltull, slirestarr, tågebær, gulstarr, sennegrass, korallrot, myrsaulauk, breiull, legevintergrønn, rundsoldogg, smalsoldogg og myrmaure. I bunnsjiktet finnes blant annet blanktorvmose og rosetorvmose. Furu, gran, bjørk og einer vokser på de tørreste partiene.

Bruk, tilstand og påvirkning: Myra består av en regelmessig mosaikk av tørre og fuktige partier og har trolig vært benyttet til torvtekt. I dag fremstår lokaliteten som gjengrodd. Særlig gjelder dette de tørre partiene, der furu, einer og bjørk er i ferd med å ta overhånd.

Artsmangfold: Smalmarihånd (VU), jemtlandsstarr (NT), engmarihånd og lappmarihånd er påvist på lokaliteten. Artsbestemmelsen til den sistnevnte er usikker, og dette kan det dreie seg om hybrider. Lyngtraktsopp (DD) og klumpfotsopp er tidligere funnet i området.

Verdivurdering: Rikmyrer er sjeldne i landskapet og huser et helt spesielt artsamangfold. Søndre deler av Ringsaker har få myrlokaliteter og enda færre rikmyrer, noe som gjør det ekstra viktig å ta vare på intakte lokaliteter. Denne lokaliteten bærer preg av både torvtekt og gjengroing, men har fortsatt svært store verdier knyttet til åpne myrpartier, inkludert to rødlistearter. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Tre- og buskvegetasjon bør fjernes for å hindre gjengroing.

285 Kinnli store

Småbiotoper – Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 01.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en liten, kalkrik knaus på tunet til gården Kinnli store.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper, her i form av en liten knaus med velutviklet tørrbakkevegetasjon. Vegetasjonen domineres fullstendig av tørrbakke- og engarter som bergmynte, dunkjempe, tirltunge, dunhavre, bakkemynte, smørbukk, sølvmure, karve, engknoppurt, ryllik, prestekrage, fuglevikke, rødknapp, gulmaure, markjordbær, gjeldkarve, fjellrapp, stormaure, marikåpe-arter og bitterbergknapp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Knausen benyttes som uteplass og del av hagen på gården, men bærer ikke preg av slitasje.

Artsmangfold: Enghaukeskjegg (VU) er påvist på lokaliteten. Her finnes også skåresildre og engnellik, sistnevnte i store mengder. Slike blomsterrike lokaliteter har dessuten potensial for sjeldne arter innen flere insektgrupper.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med kalkrike naturtyper.

Verdivurdering: Kalkrike tørrbakker er relativt vanlige i Ringsaker. Denne lokaliteten er liten, men fremstår som usedvanlig velutviklet, og inngår i et helhetlig landskap med kalkrike naturtyper. Her finnes også den sårbare arten enghaukeskjegg. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Per i dag ser lokaliteten ut til å holdes åpen av bruk, muligens kombinert med rydding. På sikt bør det påses av lokaliteten ikke gror igjen. Gjødning bør ikke tilføres.

286 Kinnli store V

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 01.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et beite i den sørvendte skråningen like vest for tunet til gården Kinnli store. Berggrunnen i området er svært kalkrik, og lokaliteten er grunnlendt med berg i dagen flere steder.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk/tørr, middels baserik eng i mosaikk med utformingen frisk, næringsrik gammeleng. Den sørvendte skråningen preges av eng- og tørrbakkearter som karve, gjeldkarve, bergmynte, bakkemynte, prestekrage, dunkjempe, gulmaure, engknoppurt, fagerknoppurt, rødknapp, smørbukk, ryllik, sølvmure, marikåpe-arter, markjordbær, legeberonika og bitterbergknapp. Rosekratt vokser spredt. I nordre deler av lokaliteten, på toppen av skråningen og ned mot gårdsveien, er vegetasjonen mer gjødelspåvirket. I vest, på grensa mot Kinnli lille, står et lite skogholt som domineres av storvokste bjørker og graner.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten beites av storfe og er i relativt god hevd, selv om feltsjiktet stedvis er noe høyvokst.

Artsmangfold: Engnellik er påvist på lokaliteten. Blomsterrike lokaliteter som denne er viktige habitat for en rekke insektarter, og her er potensial for sjeldne og truede arter av markboende sopp.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et helhetlig landskap med kalkrike naturtyper.

Verdivurdering: Naturbeitemarker er viktige leveområder for en rekke arter, men er i tilbakegang i dagens kulturlandskap. Beitemarken ved Kinnli store er svært kalkrik, i relativt god hevd og har stort innslag av eng- og tørrbakkearter. Den inngår også i et helhetlig landskap med kalkrike naturtyper. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitetrykket bør opprettholdes, eventuelt økes noe, for å hindre gjengroing. Gjødning bør ikke tilføres.

287 Farberg

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 01.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et beite nord og vest for gården Farberg. Berggrunnen i området er svært kalkrik.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk/tørr, middels baserik eng i mosaikk med utformingen frisk, næringsrik gammelang. Den nordre delen av lokaliteten, nærmest skogen, domineres av eng- og tørrbakkearter som karve, gjeldkarve, gulmaure, engtjæreblom, engknoppurt, prestekrage, gul gåseblom, blåkløkke, fagerkløkke, rødknapp, ryllik, fôrundbelg, sølvmure, bakkeveronika, ettårsknavele og bitterbergknapp. I den søndre delen av lokaliteten, nærmest gården, er vegetasjonen mer gjødelspåvirket og stedvis dominert av hundekjeks, engsoleie, hundegras, stornesle, karve og hvitkløver. Store spisslønner står spredt på beitet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten beites av hest og er stedvis i god hevd. Søndre deler av lokaliteten er gjødelspåvirket, og her er feltsjiktet mer høyvokst.

Artsmangfold: Nordre deler av lokaliteten har trolig potensial for beitemarkssopp. Blomsterrike områder er også viktig habitat for ulike insektarter.

Verdivurdering: Naturbeitemarker er viktige leveområder for en rekke arter, men er i tilbakegang i dagens kulturlandskap. Beitemarken ved Farberg er relativt kalkrik, i hevd og har stedvis stort innslag av eng- og tørrbakkearter. Med økt beitetrykk og uten tilførsel av gjødning vil verdien på resten av beitet på sikt kunne heves. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitetrykket bør økes noe. Lokaliteten bør ikke tilføres gjødning.

288 Kroktjernet - Veltjernet

Intakt lavlandsmyr i innlandet – Flatmyr Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 01.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter delvis tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004612, Stortjernet, Veltjernet, Kroktjernet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter to myrtjern, Kroktjernet og Veltjernet, i skogen vest for Eriksrud, samt omkringliggende myrområder.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen intakt lavlandsmyr i innlandet med utformingen flatmyr. Begge tjernene, samt deres omkringliggende myrområder, fremstår som fattig-intermediære, Kroktjernet trolig noe rikere enn Veltjernet. Vegetasjonen rundt Kroktjernet domineres av sennegrass, torvull, bukkeblad, tranebær, myrhatt, hvitlyng og torvmose-arter. I tillegg finnes sveltull, slåtestarr, gråstarr, frynsestarr, kjevlestarr, trådsiv, sivblom, rundsoldogg og smalsoldogg. Sørvestenden av tjernet fremstår som noe rikere og mer sumpaktig. Her finnes strengstarr, slirestarr, elvesnelle, tettegras og mosearter som pjusktjønnmose, spriketormose og bekkerundmose. I selve tjernet forekommer gul nøkkerose, andemat og storblærerot. Furu, gran og bjørk er de vanligste treslagene i kanten av myra. Vegetasjonen rundt Veltjernet domineres av sennegrass, bukkeblad, myrhatt, kvitlyng, tranebær og torvmose-arter. I tillegg finnes langstarr, dystarr, gråstarr, sveltstarr, sveltull og rundsoldogg. Spriketormose forekommer enkelte steder i kanten av myra. I overgangen til fastmark vokser gran, bjørk og furu.

Bruk, tilstand og påvirkning: Begge tjernene benyttes til vanning. Ved Kroktjernet står et pumpehus, og rør er lagt ut i Veltjernet.

Artsmangfold: Småsalamander (NT) er tidligere påvist i Veltjernet. Myggblom og den sjeldne arten dvergmaure finnes også på lokaliteten.

Verdivurdering: Myr er en sjelden vegetasjonstype det intensivt drevne jordbrukslandskapet i søndre deler av Ringsaker, noe som gjør det særlig viktig å ta vare på intakte lokaliteter. Denne lokaliteten omfatter et område med tilnærmet intakt myr i lavlandet, stedvis med innslag av intermediær myr. Mosaikken mellom myr og vann skaper variasjon, men områdene med ren myrvegetasjon er ikke så veldig store. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares og utvikles best under fri utvikling.

289 Stortjernet

Annen viktig forekomst – Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen den 01.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter delvis tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004612, Stortjernet, Veltjernet, Kroktjernet. Lokaliteten er dårlig kartlagt på grunn av høy vannstand. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter tjernet Stortjernet vest for gården Eriksrud, inkludert tjernets kantsone. Mye tidligere fastmarksskog er nå neddemt på grunn av beveraktivitet. Dette har ført til massiv skogdød.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen annen viktig forekomst i mosaikk med naturtypen rik kulturlandskapsjø. Stortjernet fremstår som en rik innsjø som nå er demt opp av bever. Tjernet kantsone domineres av takrør, men her finnes også sverdlilje, selsnepe, bukkeblad, myrhatt, gulldusk og vassgro. Andemat forekommer stedvis i selve tjernet. I takrørbeltet finnes stedvis torvmosematter med myrvegetasjon. Store arealer rundt tjernet er neddemt, og dette vil på sikt endre vegetasjonssammensetningen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogdød som følge av oppdemming av tjernet har skapt store mengder nylig dødt trevirke rundt Stortjernet. Dette dreier seg først og fremst om gran av små dimensjoner.

Artsmangfold: Ulike grupper insekter og vedboende sopp vil kunne respondere positivt på den store mengden dødved som har blitt tilgjengelig på kort tid. Insekter vil igjen være lett tilgjengelig føde for fugler, blant annet hakkespetter. Nikkebrønsle (VU), smalmarihånd (VU), engmarihånd og myggblom er påvist på lokaliteten. Siden disse funnene er noen år gamle, er det noe usikkerhet knyttet til statusen deres etter at beveraktiviteten tok til.

Verdivurdering: Beveren er en nøkkelart som skaper stort mangfold ved raske endringer av økosystemer. Endringer som beveren skaper er viktige for mange artsgrupper, i dette tilfellet særlig insekter og vedboende sopp. Det er påvist lite beveraktivitet i Ringsaker, og dette gjør denne lokaliteten spesiell. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares og utvikles best under fri utvikling.

290 Stavsjøbekken

Viktig bekkedrag – Bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Siri Lie Olsen og Torbjørn Høitomt den 01.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004618, Stavsjøbekken. Relevante opplysninger fra Naturbase er inkludert i teksten. Nedre deler er dårlig kartlagt. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter bekken Stavsjøbekken, samt dens kantsoner, fra broa i nordøstenden av Grøtlitjernet til utløpet i Mjøsa. Bekken har klart, rasktstrømmende vann og grus-/steinbunn. Dette er utløpsbekken til kalksjøen Stavsjø, så vannet har trolig høyt kalkinnhold og høy pH. Bekken går i rør under flere veier og under Dal mølle. Sør for gården Biskoplia vider den seg ut og danner en liten dam.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtype viktig bekkedrag med utformingen bekk i intensivt drevne jordbrukslandskap i mosaikk med utformingene bekk på kalkgrunn og viktig gytebekk. Tresjiktet i bekkens kantsone domineres av gråor med innslag av spisslønn, ask (NT), hegg og rogn. Ripsbusker vokser spredt. Feltsjiktet er svært frodig, stedvis med dominans av strutseving. Andre vanlig forekommende arter er mjødurt, springfrø, tyrihjel, skogsnelle, sløke, firblad og sumpkarse. I bunnsjiktet finnes blant annet broddfagermose, mens kjølelvemose og lurvbeekemose vokser i selve bekken.

Bruk, tilstand og påvirkning: Bekkens øvre del, like nedenfor utløpet av Grøtlitjernet, har intakte kantsoner som tenderer mot gråor-heggeskog. Langs Nesvegen mangler stedvis tre- og busksjikt i kantsonen på begge sider av bekken.

Artsmangfold: Stavsjøbekken er gytebekk for storørret. Beliggenheten i lavlandet kombinert med kalkpåvirkning gir stort potensial for sjeldne mosearter og vanninsekter. Ask (NT) forekommer i bekkens kantsone.

Fremmede arter: Kanadagullris finnes spredt i bekkens kantsone nedenfor Dal mølle.

Verdivurdering: Bekkedrag fungerer som korridorer i intensivt drevne jordbrukslandskap og er også levested for en rekke arter. Stavsjøbekken er relativt lang, men mangler stedvis intakte kantsoner og går i rør flere steder. Kalkrikt vann gir likevel stort potensial for sjeldne mosearter. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Der kantsone mangler innenfor angitt avgrensning, bør denne reetableres. Forøvrig bevares og utvikles lokalitetens verdier best under fri utvikling.

301 Rønningen

Dam – Gårdsdam Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 29.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett øst for gården Rønningen en drøy kilometer øst for Jølstad i Ringsaker, og omfatter en dyp, rektangulær dam.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Dammen har svært bratte kanter, så det er lite som vokser langs kanten. Spredt finnes noe bekkeblom, mjødurt, kvasstarr, gulldusk og slåttstarr. Det er også lite vegetasjon ute i dammen. Hele dammen er tett omkranset av tett, ung seljeskog.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen blir ikke benyttet av beitedyr og trolig heller ikke til vanning. Det er gjerde rundt hele dammen.

Artsmangfold: Vånd ble observert svømmende i dammen. Ingen amfibier ble påvist.

Verdivurdering: Selv om denne dammen trolig ikke innhar så store verdier, er det viktig med et nettverk av dammer i landskapet. Lokaliteten vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør åpnes opp litt rundt dammen. Det ville også vært positivt om det ikke hadde vært så brådypt rundt hele dammen som det er i dag.

303 Skansenbekken

Viktig gytebekk – Viktig gytebekk Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004589, Skansnebekken.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter Skansnebekken fra By grustak og Lille Jemtland og nedover til der bekken munner ut i Mjøsa ved Pellervika. Lokaliteten omfatter kun selve bekkestrengen samt stedvis en smal kantsone, siden kantsona for det meste er enten veldig smal/påvirket eller fraværende.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen viktig bekkedrag med utformingen viktig gytebekk. Stedvis finnes en smal sone med gråor langs bekken. Der noe naturlig vegetasjon fortsatt finnes, vokser arter som strutseving, mjørdurt, bekkedarse og hanebam. Flere steder renner bekken langs åkre, og her finnes ofte kun en smal sone med nitrofile planter langs bekken.

Bruk, tilstand og påvirkning: Som nevnt er kantsona svært varierende og kun i mindre partier intakt. Bekken er også for en stor del kanalisert og renner over lengre strekninger i noe som likner ei grøft. Over lengre strekninger er kantsona snauhogd i forbindelse med vedhogst.

Artsmangfold: Bekken er tidligere oppgitt som en viktig gytebekk for en av Mjøsas mange storørrestammer. Deler av bekkeområdet kan også trolig ha et visst potensial for sjeldne og truede vannlevende insekter.

Verdivurdering: Lokaliteten er sterkt påvirket av ulike former for inngrep og har i dag ingen høy biologisk verdi. Avgrensningen vurderes dermed som viktig (B-verdi) på bakgrunn av funksjon som gytebekk for storørret.

Skjøtsel og hensyn: Kantsoner bør reetableres der dette er mulig. Det er viktig at vannregimet i bekken ikke endres.

.....

304 Bøhusbekken

Viktig bekkedrag – Viktig gytebekk Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004686, Bøhusbekken. Avgrensningens øvre deler er ikke undersøkt, men det antas at verdiene her er små siden bekken renner gjennom vestre del av Brumunddal sentrum

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen gjelder Bøhusbekken fra utløpet i Mjøsa ved Strandsaga og oppover til vest for gårdene Haug og Bjørke rett nord for Brumunddal sentrum.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen viktig bekkedrag med utformingen viktig gytebekk. Nedenfor E6 er bekken kanalisert, har lite fall, og strømhastigheten er avhengig av vannstanden i Mjøsa. Denne kanalen er tett omkranset av yngre gråor- og seljedominert skog. Videre oppover renner bekken gjennom vestre deler av Brumunddal sentrum, stedvis lagt i rør. Der den renner i dagen er bekken kanalisert og med smale eller fraværende kantsoner. Ovenfor sentrum har bekken mer av sitt naturlige preg, og stedvis finnes intakte kantsoner, men fortsatt er lengre strekninger kanalisert gjennom jordbrukslandskapet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Mer eller mindre hele strekningen er påvirket av kanalisering, nedbygging og fjerning av kantsoner.

Artsmangfold: Bekken er tidligere oppgitt som en viktig gytebekk for en av Mjøsas mange storørrestammer. Deler av bekkeområdet kan også trolig ha et visst potensial for sjeldne og truede vannlevende insekter.

Verdivurdering: Lokaliteten er sterkt påvirket av ulike former for inngrep og har i dag ingen høy biologisk verdi. Avgrensningen vurderes dermed som viktig (B-verdi) på bakgrunn av funksjon som gytebekk for storørret.

Skjøtsel og hensyn: De delene av lokaliteten som har et tilnærmet intakt preg bør bevares og utvikles. For øvrig bør man forsøke å reetablere et variert kantonemiljø der dette er mulig.

.....

306 Tjernlitjernet

Rik kulturlandskapssjø – Næringsrik utforming Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004490, Tjernlitjernet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Tjernli rett sør for Brumunddal sentrum.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik kulturlandsskapssjø med næringsrik utforming i mosaikk med rik sumpskog med utformingen rik sumpskog. Tjernet er ganske grunt langs kantene og har velutviklet flytebladvegetasjon og noe vegetasjon på bunnen. Vanlige arter er gul nøkkerose, butt-tjernaks, hesterumpe, andemat og vasspepper. I kantene finnes mye gulldusk, myrkongle, langstarr, mjølkerot, selsnepe, hanebam, slyngsøtvier, kjevlestarr, tiggersoleie og elvesnelle. Kantsoneskogen domineres av selje, gråor og vierarter, men helt i nord finnes noe til dels grov svartor.

Bruk, tilstand og påvirkning: Kantsone med tilhørende sumpmiljø er best utviklet i nord og nordøst. For øvrig er kantsonen smal og mer påvirket. Helt vest i lokaliteten finnes en bygning av ukjent type.

Artsmangfold: Den nær truede tuestarr (NT) er tidligere påvist på lokaliteten.

Verdivurdering: Intakt rik kulturlandsskapssjø med flere krevende arter og stedvis fint sumpmiljø langs kantene. Selv om vegetasjonstypen rik sumpskog er vurdert som sterkt truet, når lokaliteten allikevel ikke opp på samme nivå som enkelte andre sjøer av liknende type i kommunen som har et langt mer interessant artsinventar. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bevares best gjennom fri utvikling.

.....

307 Kommersvika

Evjer, bukter og viker – Bukter og viker Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004540, Kommersvika. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i Kommersvika rett sør for Brumunddal og omfatter ei grunn smal vik av Mjøsa. I vest grenser lokaliteten mot en odde med furuskog, mens det bak fuktengene i øst er flere fritidseiendommer.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen evjer, bukter og viker med utformingen bukter og viker. Lokaliteten omfatter en relativt smal, lang og grunn vik med til dels brede kantsoner med starrenger/fuktenger. Her finnes arter som flaskestarr, strandrør, engforglemmegei, hanekam, gåsemure, stolpestarr, langstarr, elvesnelle, mjødurt og sennegrass. Kantsonen er smalere på vestsiden enn på østsiden av vika.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det ligger et lite bryggeanlegg med noen båter på østsiden av vika omtrent midt i lokaliteten. Her er det også en opparbeidet sitteplass med grill. Trolig blir deler av lokaliteten ryddet for busker og kratt for å opprettholde utsikt.

Artsmangfold: Lokaliteten huser en god bestand av myrstjerneblom (EN). Pusleplanteelementet er velutviklet med arter som høstvasshår (VU), firling (VU), dvergvassoleie, sylblad, småvasshår og sprikevasshår. Ellers er det gjort undersøkelser av en del insektgrupper på stedet, særlig øyenstikkere og døgnfluer. Blant disse er særlig slamdøgnflue (NT) påvist.

Verdivurdering: Verdivertig lokalitet med åpne, velutviklede og trolig delvis hevdete starrenger/fuktenger, samt velutviklede pusleplantesamfunn. Kombinert med en god bestand av myrstjerneblom (EN), gjør dette av lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Engene rundt vika bør fortsatt holdes åpne. I tillegg bør det ikke tilrettelegges for mer ferdsel enn det er i dag.

.....

308 Langodden

Naturbeitemark – (D04) Våt/fuktig, middels næringsrik eng Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004541, Langodden.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Mjøsa, innerst i vika på Langoddens sørside, nordvest for Furnes i Ringsaker.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen våt/fuktig, middels næringsrik eng. Dominerende arter skogørkvein, skogsivaks, gul frøstjerne, mjødurt, takrør, bekkeblom, gulldusk, elvesnelle, engsoleie, engforglemmegei, langstarr og enghumleblom. Langs en innløpsbekk innerst i vika står noe selje og gråor. Ellers begynner de indre og tørreste delene av enga å gro igjen med buskvegetasjon.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er lenge siden enga ble hevdet, og store deler er i dag i ferd med å gro igjen. En utydelig sti krysser lokaliteten.

Artsmangfold: Pusleplanteelementet er velutviklet med arter som høstvasshår (VU), firling (VU), dvergvassoleie, sylblad, småvasshår og sprikevasshår. I tillegg er myrstjerneblom (EN) og dalfiol (NT) påvist på lokaliteten.

Verdivurdering: Fukteng i gjengroing, samt pusleplantesamfunn på grunt vann i vika. Lokaliteten er ganske stor, og potensialet dersom tiltak settes i verk på fuktengene, er stort. Funn av tre rødlistede arter gjør at lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det må ryddes en del krattvegetasjon og deretter slippes på beitedyr, i første rekke storfe.

.....

309 Bergsli

Sørvendt berg og rasmark – Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004542, Bergsli. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i en jernbaneskråning ved Bergsli rett vest for Furnes i Ringsaker.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen sørvendt berg og rasmark og omfatter et tørt og åpent parti av en jernbaneskråning på kalkgrunn. Vegetasjonen er rik, bestående av arter som bergmynte, bakkemynte, fagerknoppurt, hvitmaure, nakkebær, krattfiol, gulmaure, skogkløver, enghavre, fagerklokke, skogvikke, prestekrage og piggstarr. På tørre berg og blokker dominerer mosene putehårstjerne og granmose. I busksjiktet finnes en del roser og noen unge hasselkratt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skråningen ryddes jevnlig av Jernbaneverket slik at trær ikke skal falle på linja. Dette er trolig ikke nok til å bevare tørrbakkevegetasjonen her på sikt, da krattvegetasjon gror inn fra kantene.

Artsmangfold: Legesteinfør (NT) ble påvist på lokaliteten. Det er et stort potensial for insekter i slike tørre, kalkrike og artsrike skråninger.

Fremmede arter: Det er ganske store mengder ungt kratt av rødhyll på lokaliteten.

Verdivurdering: Små, artsrike tørrbakkefragmenter som dette er ganske vanlige i kalkområdene i Ringsaker. Mange av dem er dessverre svært gjengrodd. Lokaliteten her ved Bergsli er derimot åpen, men huser ikke de aller mest krevende artene. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi)

Skjøtsel og hensyn: Det bør ryddes kratt der det gror til fra kantene.

.....

310 Furnes kirke

Parklandskap – Kirkegårder Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004543, Furnes kirke. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Furnes kirke og omfatter arealer inne på kirkegården, samt en allé og noen enkelttrær rett utenfor.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen parklandskap med utformingen kirkegårder i mosaikk med utformingen alléer. Lokaliteten omfatter en stor ansamling med eldre spisslønn og alm (NT). Almetræene oppnår en diameter på 80-90 cm i brysthøyde, men er gjennomgående noe mindre. Spisslønn er for det meste rundt 50 cm i brysthøydiameter, men noen grovere trær finnes. Noen spredte asketrær (NT) finnes også innenfor avgrensningen. Trærne er ikke biologisk gamle, og det finnes ingen hulheter. Det er også svært lite døde greiner.

Bruk, tilstand og påvirkning: Alle trærne er mer eller mindre frittstående og det gis ikke anledning for krattvegetasjon å komme opp rundt trærne.

Artsmangfold: Sett bort i fra alm (NT) og ask (NT) ble det ikke påvist sjeldne eller truede arter i lokaliteten. Potensialet for sjeldne og truede insekter og lav er lavt i dag, men vil bedres på sikt dersom trærne får lov til å bli gamle.

Verdivurdering: Edelløvtræene ved Furnes kirke er av de største ansamlingene med edelløvtrær i Ringsaker. Trærne er imidlertid ikke veldig gamle og har ikke begynt å utvikle viktige strukturer i noe særlig grad. På bakgrunn av generell mangel på denne typer miljøer og god potensial på sikt, vurderes lokaliteten som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Trærne bør få stå og bli gamle.

.....

311 Hov

Småbiotoper – Åkerholmer Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved gården Hov, rett nord for Furnes kirke i Ringsaker.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen åkerholme. Lokaliteten omfatter et lite område med frisk til tørr, kalkrik vegetasjon. Dominerende arter er gulmaure, fagerknoppurt, sandarve, bergmynte, skogkløver, rødsvingel, engtjæreblom, rødknapp, ryllik, dunhavre, sølvmyr, tirlunge, nakkebær, krattsøleie, burot, enghavre og prestekrage. I busksjiktet finnes noe rose sp.. Én større ask (NT) og tre bjørker inngår i lokaliteten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Deler av lokaliteten er klipt med plenklipper. De fineste engpartiene ser også ut til å bli skjattet, trolig gjennom rydding av krattvegetasjon og slått med jevne mellomrom.

Artsmangfold: Lokaliteten huser to større delbestander av dragehode (VU), en god bestand av smalfrostjerne (NT) og litt smånøkkel (NT).

Verdivurdering: Liten, men velhevdet englokalitet på tørr til frisk kalkmark. Slike lokaliteter forekommer relativt vanlig i kalkområdene i Ringsaker, men sjeldent så velhevdet og artsrikt som her. Lokaliteten vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dagens hevdregime bør videreføres.

.....

312 Mørkved S

Hagemark – Askehage Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett ved gården Lille Mørkved rett sørøst for Brumunddal sentrum. Lokaliteten utgjør en trekant mellom to veier rett nord for gården.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen hagemark med utformingen askehage. Lokaliteten omfatter en beitet hagemark med ask (NT) opp mot 60 cm i brysthøydiameter. Feltsjiktet er relativt fattig med arter som sølvbunke, stornesle, hundekjeks, engsøleie, enghumbleblom, gjerdevikke, marikåpe sp., markjordbær og storklokke. Mye gullstjerne i vårspektet. Stedvis finnes et glissent busksjikt med noe rose sp..

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten beites, men ikke hardt nok til å hindre begynnende gjengroing. Det er noe usikkerhet knyttet til alderen på hagemarka.

Verdivurdering: Askehage er en sjelden naturtype i regionen. I tillegg er lokaliteten i hevd, og potensialet på sikt et stort selv om trærne i dag ikke er særlig grove og gamle. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Hevdintensiteten bør økes noe for å hindre gjengroing av beitemarka. I tillegg bør asketrærne få lov å bli skikkelig gamle, og eventuell dødved bør få ligge i fred. Det bør også legges til rette for etablering av yngre asketrær for å sikre kontinuiteten.

.....

313 Mørkved N

Rik edellauvskog – Or-askekog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004650, Mørkvedskogen. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i skråningen mellom gården Stor-Mørkved og byggefeltet lenger vest i lia ned mot Brumunddal.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik edelløvkog, men er vanskelig å plassere i noen utforming. I nedre del er tresjiktet dominert av ask (NT) sammen med gråor i noe som kan kalles en or-askeskog. I de nedre delene er det også et varierende innslag av gran, rogn, selje, bjørk og hegg. Lenger oppover lia blir det noe tørrere. Her kommer spisslønn og hassel inn og dominerer sammen med ask (NT). I de fuktigere partiene i nedre deler domineres feltsjiktet av arter som kratthumleblom, vendelrot, storklokke, tyrihjel, firblad, hvitveis, gaukesyre, skogsalat, blåveis og skogsvinerot. I de tørrere partiene lenger opp går mange av de samme artene igjen, men her finnes i tillegg mye skogstorkenebb, krattfiol og lundrapp. I disse øvre delene finnes også et busksjikt av stikkelsbær. Helt øverst mot åkerkanten finnes noen små engfragmenter i gjengroing. Her finnes arter som engtjæreblom og gulmaure.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det finnes få gamle trær og lite dødved, og det er mye som tyder på at mer eller mindre hele området en gang i tiden var åpen beitemark. Særlig i øvre deler er dette ganske tydelig, da engvegetasjon stedvis fortsatt finnes inne i skogen. Helt i nordvest er skogen yngre enn i området for øvrig. Trolig har arealene her blitt brukt til vedhogst.

Artsmangfold: Mangel på nøkkelstrukturer og -elementer gjør at arts mangfoldet for gruppene lav, sopp og insekter ikke er særlig interessant.

Verdivurdering: Lokaliteten representerer en naturtype som er sjelden i regionen og som trolig har sin nordgrense på Østlandet her på Mjøsbygdene. Vegetasjonstypen or-askeskog, som finnes i nedre deler av avgrensningen, er vurdert som sårbar (VU). Mangel på viktige strukturer og rester av engfragmenter viser tydelig at arealet på et tidspunkt har vært betydelig mer åpent enn i dag. Samtidig er skog så godt etablert at det er som skog dette arealet har klart best potensial. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares og utvikles best ved fri utvikling

314 Skurven

Kalkskog – Tørr kalkfuruskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 01.07.2010 og av Per Marstad og Torbjørn Høitomt den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004647, Skurven.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter odden Skurven helt nord på Helgøya i Ringsaker.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen kalkskog med utformingen tørr kalkfuruskog. Deler av lokaliteten er parkpreget, og her er feltvegetasjonen noe forandret på grunn av manglende busksjikt og slitasje fra ferdsel. Furua er ganske gammel, og flere trær er på ca. 70 cm i brysthøydiameter. Vestover i lokaliteten kommer det inn et undersjikt av gran, særlig i de områdene som ligger litt inn fra stranda. Feltsjiktet er ikke veldig rikt og består av blåbær, smyle og svevearter, men også mer krevende arter som skogstorkenebb og markjordbær.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er trossjiktet med et undersjikt av gran i de delene som ikke har parkpreg. Furuskogen er ganske ensaldret med svært lite dødved. De østre parkpregede delene brukes flittig til rekreasjonsformål som grilling og bading. Fra denne delen går en mye brukt sti langs stranda videre vestover.

Artsmangfold: Substratet på lokaliteten er noe kalkrikt og i tillegg finkornet/sandig. Dette gir et visst potensiale for markboende sopp uten at spesielt sjeldne arter ble påvist ved kartleggingen i september. Det ble imidlertid påvist et bredt utvalg av mer vanlige, men til dels litt krevende, sopparter. De grove, soleksponerte furutrærne skaper også et visst potensial for enkelte truede insektarter.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i en mosaikk av flere naturtyper i området rundt Skurven. Blant disse en liten, næringsrik dam og et velutviklet pusleplantesamfunn rett øst for Skurven.

Verdivurdering: Lokaliteten representerer en spesielt finkornet sandutforming av kalkfuruskog. Selv om lokaliteten ikke er veldig kalkrikt, er det potensial for både markboende sopp og insekter. Furuskogen er samtidig en av de eldre i området og vil, dersom den får stå urørt, utvikle seg til en svært viktig naturtype. Foreløpig vurderes lokaliteten som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: De delene som ikke er parkpreget bør få utvikle seg fritt.

316 Hornsodden

Kalkskog – Frisk kalkfuruskog Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 01.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004638, Hornsodden. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Hornsodden, som utgjør den nordvestre spissen av Helgøya. Kalk dominerer berggrunnen, men dette er delvis dekket over av fattigere løsmasser.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen kalkskog med flere utforminger. Ut mot Mjøsa ligger en litt forhøyet "voll" med furudominans. Her er det ganske tørt, og arealet kan bestrives som utformingen tørr kalkfuruskog. Innenfor denne "vollen" blir det friskere, fortsatt furudominert, men med varierende innslag av gran. Lokalt er skogen helt grandominert. Vegetasjonsbildet varierer mye selv på små avstander etter hvor kalkrikt substratet er. Der det forekommer et tykkere lag med løsmasser, dominerer nøysomme arter som blåbær, smyle og furumose med innslag av enkelte

lågurtarter. Der det er grunnlendt eller noe sigtpåvirket er vegetasjonen betydelig rikere og domineres av arter som fingerstarr, hengeaks, teiebær, mjødukt, markjordbær, engknoppurt, engsoleie, skogfiol, akeleie, blåveis, engfiol og einstape. Marianøkleblom, knerot, fjellsnelle, fagerklokke, skavgras, vårkål, vill-løk og bakkestarr finnes spredt. Enkelte steder finnes tørrbakke-/tørrengsamfunn på rike partier i den åpne skogen ut mot stranda. Her finnes arter som engtjæreblom, gjeldkarve, pretekra, hårsveve, samt noe lakrismjelt i kantene. Noen åpne, kalkrike berg finnes helt ut mot Mjøsa. Her er blant annet sandfiol tidligere påvist.

Bruk, tilstand og påvirkning: Denne skogen har et bedre naturskogspreget og er bedre sjiktet enn hva som er tilfelle i det ganske like miljøet på Skurven. I sør grenser lokaliteten mot et større hogstfelt. Dette medfører at lokaliteten her kun omfatter ei smal, furudominert stripe langs stranda. En sti går langs stranda gjennom hele lokaliteten.

Artsmangfold: Det er påvist flere interessante arter på lokaliteten. Gulveis er en relativt sjelden art som har ganske mange forekomster langs Mjøsa. Hundetunge er en kalkkrevende art som tidligere var rødlistet. Videre er tuestarr (NT) og styltejordstjerne også påvist på lokaliteten. Potensialet for rødlistede sopp regnes som høyt, like mye på grunn av det finkornete substratet som kalkinnholdet.

Verdivurdering: Større parti med intakt kalkskog som representerer en av de eldste kalkskogene i Ringsaker. Den spesielle utformingen på finkornet substrat, beliggenheten nede ved Mjøsa og godt potensial for rødlistearter, gjør at lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør i utgangspunktet bevares under fri utvikling, men plukkhogst kan vurderes der skogen blir alt for tett. Ved hogst skal sjiktning og treslagsfordeling bevares.

.....

317 Kise N

Kalkskog – Frisk kalkfuruskog Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 01.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i skogen mellom gårdene Kise og Kampetin på Nes i Ringsaker.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen kalkskog med utformingen frisk kalkfuruskog. Furu dominerer fullstendig i tresjiktet. Feltsjiktet består for det meste av trivielle blåbærskogarter, men med innslag av mer krevende arter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten preges av åpen, ensjiktet furuskog i ungdomsfase.

Artsmangfold: Bittergrønn (EN) vokser på lokaliteten. Arten forekommer i to kloner med ca. 100 meters mellomrom.

Verdivurdering: Lokaliteten huser en svært isolert av den sterkt truete arten bittergrønn (EN). Lokaliteten forøvrig er relativt triviell, men vurderes på grunn av forekomsten av bittergrønn (EN) som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bevares best under fri utvikling.

.....

318 Hovindsholm V

Parklandskap – Parker Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 01.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere avgrenset naturtype BN00004641, Hovindsholm. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på og rundt gården Hovindsholm helt sør på Helgøya i Ringsaker.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen parklandskap med utformingen parker. Lokaliteten omfatter et stort gårdsområde med mange gamle, grove trær av ulike treslag. Ask (NT), bjørk og spisslønn er de vanligste, men hvitpil, hestekastanje og en type poppel finnes også. Noen trær er veldig gamle og har antydninger til hulhet. Forøvrig er en stor andel av trærne ikke biologisk gamle, men det er positivt at det finnes trær i flere aldersklasser. Trærne har få døde greiner. Rett vest for gården ligger en liten dam som ikke er videre undersøkt.

Artsmangfold: Det er ikke påvist sjeldne eller truete arter på trærne, men det er et visst potensial for insekter i de trærne som begynner å bli svekket, samt at potensialet for lav vil bli større ettersom flere trær når en høy alder.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av variert kulturlandskap med mye gamle trær, dammer og noen tørrenger helt på sydspissen av Helgøya

Verdivurdering: Stor ansamling av gamle, grove edelløvtrær i et helhetlig kulturlandskap. Det er imidlertid få veldig gamle trær, og det ble ikke registrert noen spesielt interessante arter. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Trærne må få utvikle seg fritt og ikke hogges dersom de ikke utgjør noen trussel. Det er viktig å holde det åpent rundt trærne og sørge for at en stor andel av trærne for lov å bli skikkelige gamle.

.....

319 Eik

Store gamle trær – Gammelt tre Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 01.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs gårdveien opp til gården Eik på Helgøya i Ringsaker

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen store gamle trær med utformingen gammel tre og omfatter ei frittstående, gammel sommerekik med brysthøydiameter på ca. 130 cm. Barken er relativt grov, og det forekommer en del døde greiner i toppen. Det er litt tilgrodd med greiner rundt den nedre delen av stammen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Treet står ute på fulldyrket mark, og det er dyrket nesten helt inntil treet. Trolig påvirket treet ganske sterkt av gjødsel.

Artsmangfold: Det ble ikke påvist noen spesielt interessante arter på eika. Det kan være et visst potensial for insekter, men eika står ganske isolert, og det er langt til andre grove eiketrær.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av variert kulturlandskap med mye gamle trær, dammer og noen tørrenger helt på sydspissen av Helgøya

Verdivurdering: Stort, gammelt eiketre nær nordgrensa for arten på Østlandet. Det ble ikke påvist noen særlig krevende arter, og treet påvirkes også trolig noe av gjødsel. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør etableres en større radius rundt eika som ikke fulldyrkes. Dette kan forhindre at treet påvirkes så sterkt av gjødsel. I tillegg bør noen av de nedre greinene fjernes slik at stammens nedre deler blir mer eksponert.

.....

320 Bergevika N

Sørvendt berg og rasmark – Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 01.07.2010 og av Per Marstad og Torbjørn Høitomt den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere avgrenset naturtype BN00004546, Brygga NV. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordsiden av Bergevika øst på Helgøya i Ringsaker. Berggrunnen i området er kalkrik, og deler av lokaliteten er vernet som naturreservat. Formålet med fredningen er først og fremst å bevare en rik forekomst av fossiler.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen sørvendt berg og rasmark med flere utforminger i mosaikk med naturtypen kalkskog med utformingen frisk kalkfuruskog. Den skogkledde delen av lokaliteten er furudominert, men innslaget av gran i fuktige søkk er stedvis ganske stort. En del einer, roser og litt villberbiris finnes i busksjiktet. Feltsjiktet preges stedvis av krevende arter som legeveronika, rødflangre, gul frøstjerne, engknoppurt, vaniljerot, knerot, prestekrage, skogkløver og rundbelg, men det finnes også større arealer med blåbærskog. I ustabil rasmark ned mot en gammel kalkovn finnes i tillegg arter som sølvmynte, bakkemynte, sandarve og sneglebelg. På de eksponerte kalkbergene ut mot sjøen finnes mye hvitbergknapp, putevrimose, labbmose og granmose.

Artsmangfold: Det er påvist en rekke sjeldne og rødlistede sopparter på lokaliteten. De mest interessante er svartslørpigg (NT), slank bananslørsopp (NT), kopperrød slørsopp (NT), barstrøslørsopp (NT), pluggtraksopp (NT), vrangstorpigg (VU), brun jordstjerne, kusslørsopp (NE) og gulrandkjuke. I tillegg til disse er det påvist en rekke mindre sjeldne, men fortsatt krevende sopparter. Av andre interessante arter er skorpelaven *Toninia candida* (VU) og karplantene bakkestarr og hundetunge er påvist.

Bruk, tilstand og påvirkning: En gammel kalkovn ligger i utkanten av lokaliteten ned mot brygga i Bergevika. Ute på odden ligger ei hytte med et tilhørende bryggeanlegg. Det går en middels tydelig sti ut hit fra parkeringsplassen ved kalkovnen.

Verdivurdering: Lite, men variert og artsrikt kalkområde med rødlistearter innen flere grupper, særlig markboende sopp. Lokaliteten representerer, selv om den er liten, en av de mest intakte kalkskogsfragmentene i Ringsaker. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares best under fri utvikling.

.....

321 Bergevika S

Kalkskog – Frisk kalkfuruskog Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 01.07.2010 og av Per Marstad og Torbjørn Høitomt den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter to tidligere avgrensede naturtyper: BN00004644, Bergevika, og BN00004682 Bergevika, sørsiden av S odde. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Bergevika og strekker seg fra odden sør for vika og sørover mot Kleven. En grunn kalkrygg som kan ses på som en forlengelse av Eksberget, dominerer sentrale deler av lokaliteten. Ut mot Mjøsa går denne ryggen over i et bratt stup som går rett ned i sjøen. Deler av lokaliteten er vernet som naturreservat med fokus på den rike forekomsten av fossiler.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen kalkskog med utformingene frisk kalkfuruskog og kalkgranskog i mosaikk med naturtypen sørvendt berg og rasmark med utformingen kalkrik og/eller sørvendt bergvegg. Tresjiktet er furudominert i de mest grunnlendte og tørre partiene opp på kalkryggen, mens gran dominerer i den nordvendte sida ned mot Bergevika, samt vestover i lokaliteten. Busksjiktet er stedvis velutviklet med arter som alperips, einer, roser og leddved. Feltsjiktet er for det meste rikt og preges av krevende arter som rødflangre, kransmynte, knerot, skogkløver, fagerknoppurt, snerprørkvein, kantkonvall, markjordbær, hengeaks og bergmynte. I eksponerte skrenter finnes arter som murburkne, svartburkne, krattalant, lind, sandarve, sprikepiggrø og sandfiol.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er påvirket av skogbruk, og deler av granskogen vest i lokaliteten fremstår som plantefelt. I de furudominerte delene er sjiktingen bedre og trærne trolig noe eldre. Det ligger en fritidseiendom innenfor lokaliteten, og det går en sti til denne eiendommen fra nærmeste vei i vest. En sti går også videre herfra og ut til odden i øst. I tillegg finnes rester av en gammel, smalsporet jernbane i en forsenkning som går på tvers av lokaliteten. I enden av denne jernbanestrekningen ligger et åpent parti ut mot stupet hvor masser trolig har blitt dumpet i forbindelse med kalkbrenning.

Artsmangfold: Det er påvist hele 12 rødlistede arter av markboende sopp på lokaliteten: kopperrød slørsopp (NT), barstrøslørsopp (NT), slank bananslørsopp (NT), trollsøslørsopp (VU), småjordstjerne (NT), gul furuvokssopp (NT), bøkebelteriske

(NT), krembarkhette (NT), svartølvpigg (NT), blåfotstorpigg (VU), svartspettet musserong (NT) og oransjemusserong (NT). I tillegg er det påvist en lang rekke andre krevende sopparter.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten ligger på Helgøya, et område med flere viktige og svært viktige kalkskogslokaliteter.

Verdivurdering: Stor, intakt og artsrik kalkskogslokalitet med innslag av artsrike sørberg. Det er påvist hele 12 rødlistede sopparter på lokaliteten, og potensialet for flere er stort. Lokaliteten vurderes derfor som svært viktig (A-verdi)

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bevares best ved fri utvikling. De delene av lokaliteten som i dag er relativt tett plantefelt vil etter hvert åpne seg opp når skogen blir eldre.

.....

322 Kleven

Rik edellauvskog – Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 01.07.2010 og av Per Marstad og Torbjørn Høitomt den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Lokaliteten erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004681, Kleven, S for Bergevik. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i den bratte skråningen rett vest for Kleven på østsiden av Helgøya i Ringsaker. Lokaliteten grenser i vest og nord mot en kalkskogsavgrensning som strekker seg nordover mot Bergevika. Overgangen mellom edelløvskog og kalkskog er noe glidende, og grensene er derfor noe omtrentelige.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rike edelløvskog i mosaikk med sørvendt berg og rasmarek. Tresjiktet er velutviklet i stabiliserte partier og domineres av ask (NT) og hassel, med innslag av lind, alm (NT), spisslønn, bjørk og selje. Noe gran inngår også, særlig helt i vest og i nord. Stedvis finnes et ganske tett busksjikt av ask (NT), leddved, alperips og stikkelsbær. Feltsjiktet i stabiliserte partier domineres av trollbær, blåvis, skogsalat, firblad, kalktelg og liljekonvall. I mer åpne og ustabile deler av lokaliteten finnes en del rødflangre og litt bredflangre. I bunnsjiktet og på berg er artene storkransmose, putevrimose og kalklømmemose påvist. I deler av lokaliteten er substratet så ustabil at feltvegetasjon og trær kun forekommer spredt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det ustabile substratet som preger store deler av lokaliteten, gjør at det produseres en del dødved selv om skogen ikke er særlig gammel. Særlig de nedre delene bærer preg av å ha blitt brukt til vedhogst.

Artsmangfold: Det er potensial for sjeldne og rødlistede arter innen flere artsgrupper der kalkrik berggrunn spiller en rolle. Dette gjelder blant annet markboende sopp, karplanter og moser. Soppene oransjemusserong (NT) og svartølvpigg (NT) er påvist i overgangen mellom edelløvskogen og den tilgrensende kalkskogslokaliteten i nord. Legesteinfrø (NT) er påvist sør i lokaliteten.

Verdivurdering: Ustabil edelløvskog-/rasmarekslokalitet som representerer en naturtype som er svært sjelden i Ringsaker. Selv om den er noe hogstpåvirket, er potensialet for sjeldne og rødlistede arter innen flere grupper stort, og lokaliteten vurderes som viktig til svært viktig (B/A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokalitetens verdier bevares og utvikles best under fri utvikling.

.....

323 Deglum N

Småbiotoper – Åkerreiner Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 30.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett nord for Deglum ved Furnes i Ringsaker.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen åkerreiner. Lokaliteten domineres av kalkkrevende engvegetasjon på tørr til frisk mark. Dominerende arter er gulmaure, gjeldkarve, skogkløver, prestekrage, enghavre, hvitmaure, villrips, sandarve, fagerknoppurt og nakkebær. Et ganske tett busksjikt av bringebær og rose sp. dominerer på store deler av lokaliteten. Noe smågran kommer opp. Noen mindre løvtrær står sentralt i lokaliteten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten blir ikke lenger hevdet og er delvis i ferd med å gro igjen med bringebær, rosekratt og gran.

Artsmangfold: En stor bestand av dragehode (VU) finnes midt i avgrensningen. Dette er trolig en av Ringsakers største forekomster av arten.

Verdivurdering: Artsrik, men gjengroende tørrbakkelokaltitet på kalkmark. Sammen med en stor forekomst av dragehode (VU) gjør dette at lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: De må ryddes vekk krattvegetasjon og smågran snarest for å hindre en reduksjon av dragehodebestanden.

.....

324 Skyberg, Øvre V

Småbiotoper – Åkerreiner Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett vest for gården Øvre Skyberg, et par kilometer vest for Rudshøgda, og omfatter en liten trekant med rik, grunnlendt mark i kanten av åkeren.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen åkerreiner. Lokaliteten domineres av rik tørrbakkevegetasjon med dunhavre, gulmaure, engsveve, engtjæreblom, nakkebær, rødknapp, smørbutikk, flekkgrisøre, sølvmore, gjeldkarve, bergmynte, tiriltunge, fløvelsmarikåpe, bakkemynte, grassestjerneblom, engnellik,

vårskrinneblom og ryllik. Et velutviklet busksjikt med roser preger deler av lokaliteten. I bakkant mot skogen finnes en sone med unge spisslønnskog iblandet noe hassel og alm (NT).

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten ligger langs en åker og påvirkes trolig noe av gjødsling. Lokaliteten er også i langsom gjengroing, men dette går sakte siden lokaliteten er grunnlendt og tørr.

Artsmangfold: Alm (NT) forekommer i kantsona mot skogen i nord. Ellers er det påvist vårveronika (VU) og liten stjernetistel (NT).

Verdivurdering: Liten, men svært artsrik, tørrbakkelokalitet på rik berggrunn. Sammen med forekomst av en sårbar art, gjør dette at lokaliteten vurderes som viktig (B-verdi)

Skjøtsel og hensyn: Forsiktig krattrydding og slått bør gjøres år om annet.

.....

325 Skyberg, Øvre NØ

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nordøst for gården Øvre Skyberg, et par kilometer vest for Rudshøgda.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk/tørr, middels baserik eng. Artsinventaret er typisk og består hovedsakelig av sandarve, gjeldkarve, flekkgrisøre, ryllik, sølvmyre, karve, rødknapp og hårsveve. På grunn av intensivt beite fra storfe med påfølgende gjødslingseffekt finnes også arealer med mer nitrogenelskende arter som stornesle, kløver sp., høymol og engsoleie. Det finnes også et busksjikt av roser og einer som er på retur grunnet høyt beitetrykk. Noen hasselkratt står spredt. Enkelte andre trær finnes også, men ingen er grove eller gamle.

Bruk, tilstand og påvirkning: Hele lokaliteten er intensivt beitet av storfe.

Artsmangfold: Enghaukeskjegg (VU), vårveronika (VU) og småstorkenebb er påvist på lokaliteten. Potensialet for sjeldne beitemarkssopp vurderes som stort.

Verdivurdering: Sørvendt, rik og intakt naturbeitemark med rik karplanteflora og potensial for flere sjeldne arter innen gruppen beitemarkssopp. Lokaliteten bærer preg av å ha god kontinuitet. Lokaliteten vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dagens hevdregime bør videreføres. Beitetrykket bør ikke være noe høyere enn det er i dag.

.....

326 Bolstad

Rik edelløvsog – Alm-lindeskog Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Den erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004600, Bolstad/Skyberg. Relevant informasjon fra Naturbase er inkludert i teksten. Rødlisterkategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett vest for Bolstad, ca. 1 km nordvest for Rudshøgda og omfatter et areal med rik edelløvsog mellom en åkerkanten og et granplantefelt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik edelløvsog med utformingen alm-lindeskog. Alm er det dominerende treslaget, men spisslønn, hassel og litt gråor inngår også. Feltsjiktet er dårlig utviklet, men inneholder krevende arter som friblad, blåveis, trollbær, kranskonvall og storklokke.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten utgjør en smal sone med edelløvsog mellom åkeren mot Skyberg og plantet gran i øst. Almetrærne er gjennomgående ikke veldig gamle, men trær opp mot 80 cm i brysthøydiameter finnes spredt. En del gran sprer seg inn i det som kanskje best kan beskrives som en overgangssone mellom granplantefeltet og edelløvsog.

Artsmangfold: Alm (NT) dominerer tresjiktet.

Verdivurdering: Dette er en sjelden naturtype i regionen, men dårlig arrondering og invaderende gran gjør at lokaliteten vurderes som viktig/lokalt viktig (B/C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Gran bør hogges i overgangssonen mellom edelløvsog og granskog.

.....

328 Solbergåsen V

Gammel barskog – Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er ikke kartlagt i felt i 2010, og beskrivelsen baseres derfor på annen tilgjengelig informasjon fra Naturbase og Artskart. Denne sammenfatningen er utført av BioFokus ved Torbjørn Høitomt i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i 2010. Avgrensningen erstatter tidligere naturtypelokalitet BN00004481, Solbergåsen S, W for Langtjernet. Lokaliteten bør kartlegges bedre og avgrenses mer nøyaktig. Rødlisterkategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett vest for hovedveien mellom Brøttum og Lismarka midt mellom Solbergåsen og Langtjernet.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog.

Artsmangfold: Lokaliteten er tatt med på grunn av forekomst av sjeldne gammelskogsarter som huldrestry (EN) og mjuktjafs (VU), samt de regional uvanlige og noe krevende artene piggbroddsopp og randkvistlav. Huldrestry (EN) er sist oppgitt fra 1995, mens mjuktjafs (VU) ble påvist så sent som i 2005.

Verdivurdering: Det finnes svært få forekomster av huldrestry (EN) og mjuktjafs (VU) i Ringsaker og på østsiden av Mjøsa for øvrig. Ettersom lokaliteten svært sannsynlig fortsatt huser én eller begge av disse artene, vurderes den som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bevares best under fri utvikling.

329 Steinsborga

Sørvendt berg og rasmark – Bergknaus og -flate Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er ikke kartlagt i felt i 2010, og beskrivelsen baseres derfor på annen tilgjengelig informasjon fra Naturbase og Artskart. Denne sammenfatningen er utført av BioFokus ved Torbjørn Høitomt i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i 2010. Avgrensningen erstatter tidligere naturtypelokalitet BN00004536, Steinsborga. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter ei øy utenfor Steinsodden ved Moelv. Øya domineres av kalkstein.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen sørvendt berg og rasmark ulike utforminger. Furu finnes vanlig på øya, men noe lauv inngår også. Flere krevende karplanter er registrert på øya, deriblant bergskrinneblom, bakkemynte og sølvmyr, men triviell feltvegetasjon dominerer trolig store deler av de høyere liggende partiene av øya.

Artsmangfold: Det er forekomsten av kalkkrevende skorpelav som gir lokaliteten verdi. Det er påvist flere sjeldne og truede arter innen denne gruppa. *Toninia candida* (VU), *Phaeophyscia constipata* (VU), *Lobothallia radiosa* (VU) og *Squamarina cartilaginea* (VU) er alle påvist på øya. Av sopp kan den noe sjeldne kalkrøysopp nevnes.

Verdivurdering: Steinsborga er en svært viktig lokalitet for kalkkrevende og sjeldne skorpelav og vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Voksestedene for de sjeldne skorpelavene bør holdes åpne.

330 Steinsodden - vika

Mudderbank – Rik utforming Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Torbjørn Høitomt, Jenny Marie Gulbrandsen og Asle Bruserud den 14.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i 2010. Lokaliteten ligger innenfor Steinsodden naturreservat som i sin tid ble vernet med geologi som hovedformål. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i Steinsodden naturreservat ved Moelv og omfatter et større, beskyttet gruntvannsområde mellom to utstikkende odder. Store deler av lokaliteten er under én meter dyp. Lokaliteten grenser mot velhevet naturbeitemark inne på fastmark.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen mudderbank, rik utforming. Vegetasjonstypen er rik kortskuddstrand, en type som er vurdert som sterkt truet (EN).

Artsmangfold: Det ble påvist en rekke pusleplanter på lokaliteten, hvorav to er ført opp på rødlista. Firling (VU) finnes i stort antall, mens høstvasshår (VU) forekommer sparsomt. Av andre arter finnes sylblad, nordlig evjebloom, hjertetjønna, klovasshår, vasspest, evjesoleie, tusenblad og stivt brasmegrass.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i Steinsodden naturreservat hvor det i tillegg til denne mudderbanken finnes artsrike naturbeitemarker, kalkskog og kalkrike strandberg.

Verdivurdering: Stor, rik og velutviklet pusleplantelokalitet med stor artsrikdom. Lokaliteten vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitemark på land bør opprettholdes for å hindre gjengroing langs kantene.

331 Mysuholte V for Erstjernet

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er ikke kartlagt i felt i 2010, og beskrivelsen baseres derfor på annen tilgjengelig informasjon fra Naturbase og Artskart. Denne sammenfatningen er utført av BioFokus ved Torbjørn Høitomt i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune 2010. Lokaliteten bør kartlegges bedre og avgrenses mer nøyaktig. Avgrensningen erstatter tidligere naturtypelokalitet BN00004480, Mysuholte S , c. 500 m W for utløpet Erstjernet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger omlag 500 meter øst for utløpet av Erstjernet i Brøttum.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog.

Artsmangfold: Lokaliteten er tatt med på grunn av forekomst av den sjeldne og truede gammelskogsarten huldrestry (EN) som ble påvist på lokaliteten i 1995.

Verdivurdering: Huldrestry er en sterkt truet art. På denne siden av Mjøsa er arten svært sjelden, og alle lokaliteter må bevares. Det er knyttet noe usikkerhet til lokalitetens omfang og status, men avgrensningen vurderes foreløpig som svært viktig (A-verdi). Lokaliteten bør oppsøkes for å sjekke dagens status.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bevares best under fri utvikling.

332 Kompåsen

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er ikke kartlagt i felt i 2010, og beskrivelsen baseres derfor på annen tilgjengelig informasjon fra Naturbase og Artskart. Denne sammenfatningen er utført av BioFokus ved Torbjørn Høitomt i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune 2010. Lokaliteten bør kartlegges bedre og avgrenses mer nøyaktig. Avgrensningen erstatter tidligere naturtypelokalitet BN00004479, Kompåsen. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nord på Kompåsen, omtrent rett vest for Brumund sag.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog.

Artsmangfold: Lokaliteten er tatt med på grunn av forekomst av den sjeldne og truede gammelskogsarten huldrestry (EN) som ble påvist på lokaliteten i 1995.

Verdivurdering: Dette ble i 1995 oppgitt å være en meget sparsom forekomst av huldrestry. Dagens status er usikker, men på bakgrunn av generell tilbakegang på mange lokaliteter er det i hvert fall lite trolig at arten har gått fram. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi). Lokaliteten bør oppsøkes for å sjekke dagens status.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bevares best under fri utvikling.

.....

333 Bjønndalen ved Brumundsaga

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er ikke kartlagt i felt i 2010, og beskrivelsen baseres derfor på annen tilgjengelig informasjon fra Naturbase og Artskart. Denne sammenfatningen er utført av BioFokus ved Torbjørn Høitomt i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune 2010. Lokaliteten bør kartlegges bedre og avgrenses mer nøyaktig. Avgrensningen erstatter tidligere naturtypelokalitet BN00004478, Bjønndalen ved Brumundsaga. Det er noe usikkerhet knyttet til eksakt posisjon for denne lokaliteten da det er sprik mellom Artskart og gammel naturtypeavgrensning. I Artskart ligger funnet av huldrestry (EN) mye lenger øst enn i hva lokaliteten i Naturbase gjør, men nøyaktigheten er ikke bedre enn omlag 700 meter. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i Bjønndalen, litt sørvest for Brumund sag.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog.

Artsmangfold: Lokaliteten er tatt med på grunn av forekomst av den sjeldne og truede gammelskogsarten huldrestry (EN) som ble påvist på lokaliteten i 1991.

Verdivurdering: Huldrestry er en sterkt truet art. På denne siden av Mjøsa er arten svært sjelden, og alle lokaliteter må bevares. Det er knyttet noe usikkerhet til lokalitetens omfang, status og eksakte beliggenhet, men avgrensningen vurderes foreløpig som svært viktig (A-verdi). Lokaliteten bør oppsøkes for å sjekke dagens status.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bevares best under fri utvikling.

.....

334 Storstilen SV

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er ikke kartlagt i felt i 2010, og beskrivelsen baseres derfor på annen tilgjengelig informasjon fra Naturbase, Artskart og Lindblad (1996). Denne sammenfatningen er utført av BioFokus ved Torbjørn Høitomt i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune 2010. Lokaliteten bør kartlegges bedre og avgrenses mer nøyaktig. Avgrensningen erstatter tidligere naturtypelokalitet BN00004488, Steinstilen - Storstilen, vest for. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sørvest for Storstilen, i den østvendte lia ned mot Åstdalen nord i Ringsaker.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog. Lindblad (1996) oppgir at blåbærskog dominerer vegetasjonsbildet, men at det finnes noe småbregne- og høgstaudeskog sørover mot Aksjøbekken. Langs myrene finnes sumpgranskog med bjørk i et landskap der tresjiktet stort sett domineres av gran. I rikere sumppartier inngår blant annet jåblom og gulmøkkmose. Enkelte mindre fragmenter med rikmyr og noen rike kildefremspring finnes spredt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen i området er storvokst, og trær med en omkrets på opp mot 300 cm finnes. Området er ganske rikt på dødved. Kontinuiteten er middels god, med få læger i sene nedbrytningsstadier. Dette, sammen med en del stubber, tyder på at området er påvirket av hogst i eldre tider. Deler av området er preget av sauebeite.

Artsmangfold: Det er påvist en rekke krevende gammelskogsarter i området, både rødlistearter og andre arter med signalverdi. Av vedsopp er svartsonekjuke (NT), rynkeskinn (NT), duftskinn (NT), rosenkjuke (NT), piggbroddsopp, kjøttkjuke, granstokkjuke og vasskjuke påvist. Av lav er gubbeskjegg (NT), granseterlav, lungenever, dvergullnål, langnål (NT), rustdoggnål (NT), rotnål (NT), sukkernål og rimnål (NT) påvist. Videre ble det funnet spor etter tretåspett hyppig.

Verdivurdering: Større område med eldre fjellgranskog uten nyere inngrep. Deler av området har middels til god kontinuitet i dødved, og det er påvist i alt ni rødlistearter. Skog med så lav påvirkningsgrad er sjeldent i landskapet, selv om det nok finnes noe i de høyereliggende delene av Ringsakerfjellet. Avgrensningen vurderes derfor som viktig/svært viktig (B/A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bevares best under fri utvikling.

.....

335 Skvaldra-Øyungsfjellet

Gammel barskog – Gammel granskog Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er ikke kartlagt i felt i 2010, og beskrivelsen baseres derfor på annen tilgjengelig informasjon fra Naturbase, Artskart og Lindblad (1996). Denne sammenfatningen er utført av BioFokus ved Torbjørn Høitomt i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune 2010. Lokaliteten bør kartlegges bedre og avgrenses mer nøyaktig. Avgrensningen erstatter tidligere naturtypelokaliteter BN00004669, Øyungsfjellet, på Skvaldrasiden og BN00004673, Skvaldra, mot Øyungsfjellet. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger innunder Øyungsfjellet nord for Øyungen setergrend på østsida av Åstdalen, helt nord i Ringsaker kommune.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel barskog med utformingen gammel granskog. Lindblad (1996) oppgir at blåbær- og småbregneskog dominerer vegetasjonsbildet. Noe høgstaudeskog og sumpgranskog forekommer spredt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Grovvokst granskog dominerer, med spredte innslag av stor selje, bjørk og rogn. I de øvre og nordlige delene av området finnes et høyt innslag av grove, godt nedbrutte læger. De største lægrene er 300 cm i omkrets, og trær opp mot 400 år finnes. Deler av dette området har urskogspreg. I de lavereliggende og sørlige delene av området er skogen gjennomgående noe yngre og tettere enn ellers. Også i denne delen av området finnes partier med mye dødved. Lokaliteten har få nye hogstspor, men er stedvis noe oppstykket av stripehogster.

Artsmangfold: Det er påvist en rekke krevende gammelskogsarter i området, både rødlistearter og andre arter med signalverdi. Av vedsopp er svartonekjuke (NT), rynkeskinn (NT), duftskinn (NT), rosenkjuke (NT), piggbroddsopp, lamellfiolkjuka (NT), kjøttkjuka, granrustkjuka, granstokkjuka, vasskjuka, taigakjuka (VU) og chrysolomakjuka (VU) påvist. Sistnevnte vokser på døde fruktlegemer av granstokkjuka. Av lav er gubbeskjegg (NT), sprikeskjegg (NT), granseterlav, randkvistlav, lungenever, skrubbenever, rustdoggnål (NT) og trollsotbeger (EN) påvist. Videre ble det funnet spor etter tretåspett hyppig.

Verdivurdering: Stort område med gammel, til dels urskogsnær, granskog. Det er påvist en lang rekke rødlistearter, inkludert to sårbare og én sterkt truet art. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bevares best under fri utvikling.

.....

400 Hovinsholm Ø

Småbiotoper – Åkerholmer Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Lokaliteten inngår også i Fylkesmannen i Hedmarks registrering av dragehodelokaliteter i 2010. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Hovinsholm på Helgøya.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen åkerholmer og omfatter et kalkrikt, tørt areal som tidligere ble beitet.

Bruk, tilstand og påvirkning: Gjengroingen har kommet langt, og arter som hundekjeks og roser dominerer der det er litt friskere.

Artsmangfold: Det finnes en god bestand av dragehode (VU), samt noe smalfrøstjerne (NT), på lokaliteten.

Verdivurdering: Lokaliteten representerer en av få gjenværende tørrbakker på Helgøya. Stor åkerholme som ved rydding og gjenopptatt hevd har svært stort potensial. I tillegg huser lokaliteten fortsatt 2 rødlistede tørrbakkearter. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi)

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten må ryddes for at store naturverdier ikke skal gå tapt.

.....

401 Hovinsholm- dam

Naturbeitemark – Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et flatt, kalkrikt, beitet område med dam like ved gårdstunet på Hovinsholm på Helgøya.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark i mosaikk med naturtypen dam. Ordinær vegetasjon på selve beitemarka, velutviklet strandvegetasjon langs breddene av dammen. Dammen er rik, og langs bredden finnes krevende kantvegetasjon. Noen store trær står i lokaliteten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beitet og nokså opptørket rundt kantene.

Artsmangfold: Småslirekne (NT) ble påvist i vannkanten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et særpreget storgårdslandskap.

Verdivurdering: Helhetlig kulturlandskap i god hevd, samt rik gårdsdam på rik berggrunn. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dagens hevdregime bør videreføres.

.....

402 Lodviken

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 17.08.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et stort, østvendt storfe- og hestebeite sørøst for tunet ved Lodviken.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen frisk/tørr, middels baserik eng. Åpen, stor beitemark med spredte løvtrær, øverst på beitet stikker små kalkberg opp i dagen. Området beites kraftig av storfe og hester. Store deler av beitet består av triviell vegetasjon med høymol og andre ugrasarter. Kalkberg og skrenter beites naturlig nok i liten grad og har fragmenter av mer sammensatt vegetasjon.

Bruk, tilstand og påvirkning: Kraftig beitet, søppelfylling i sørligste hjørne.

Artsmangfold: En del malurt, vårveronika (VU) og småstorkenebb finnes på berg og i skrenter.

Verdivurdering: Eneste intakte, gjenværende beitemark av noe størrelse på Helgøya, men uten svært sjeldne arter. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Storfe- og hestebeite bør fortsette, men beitetrykket kan kanskje reduseres noe.

.....

403 Myhrebakken

Småbiotoper – Kantsamfunn Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 10.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger vest på Helgøya, på en stor kalkrygg i øst-vestretning like ved Myhrebakken.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen kantsamfunn. Lokaliteten består av en mosaikk av tørrbakker og beiter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Under gjengroing av einer, gran, hundekjeks og rosebusker.

Artsmangfold: Vårveronika (VU), enghaukeskjegg (VU), storblåfjær, smalkjempe, hundetunge, tysk mure og dvergfglommegei er påvist på lokaliteten.

Verdivurdering: Stor og flott tørrbakke med frodig og variert vegetasjon. Dette er trolig det mest artsrike tørrbakkearealet på Helgøya. Flere lokalt og regionalt sjeldne arter. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: I ferd med å gro igjen. Rydding må skje snarest.

.....

404 Eik

Småbiotoper – Kantsamfunn Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 21.08.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på Eiksåsens sørside nord for gårdstunet ved Eik.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen kantsamfunn. Lokaliteten domineres av små, tørre bakker og beiter, kantsoner. Området er sørvendt og ligger delvis under gammel høyspentlinje.

Bruk, tilstand og påvirkning: Deler av lokaliteten, særlig nordre del, er sterkt gjengrodd, blant annet av einstape.

Artsmangfold: Bakketimian, gullkløver, sandarve, ettårsknavel, kransmynte, lakrismjelt og liten stjernetistel (NT) er påvist på lokaliteten, Vaniljerot er funnet like ved.

Verdivurdering: Velutviklet og variert kantsamfunn med stor bestand av bakketimian, samt innslag av liten stjernetistel (NT). Ellers er lokaliteten delvis svært gjengrodd og en del verdier har allerede gått tapt. Verdiene er imidlertid fortsatt så store at avgrensningen vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: I ferd med å invaderes av einstape. Må ryddes og slås, særlig i høyspenttraséen.

.....

405 Helgøya skole

Småbiotoper – Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 15.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Helgøya skole og omfatter deler av en gammel hoppbakke øverst på en sørvendt kalkrygg.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper. Lokaliteten domineres av velutviklet, kalkkrevende tørrbakkevegetasjon i gjengroing med einstape og rosebusker.

Bruk, tilstand og påvirkning: Siden hoppbakken/akebakken ikke er bruk lenger, er lokaliteten i rask gjengroing.

Artsmangfold: Stor bestand av liten stjernetistel (NT), mye storblåfjær, hjertegras, berg- og våskrinneblom

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er den del av en større kalkrygg som strekker seg over Helgøya.

Verdivurdering: Dette er velutviklet, kalkrik tørrbakke som huser Ringsakers eneste litt større forekomst av liten stjernetistel (NT). Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ingen skjøtsel i dag. Bør ryddes for rosebusker og einstape snarest.

.....

406 Skurven - dam

Dam – Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Asle Bruserud den 19.07.2010 og Torbjørn Høitomt den 01.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging av Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i et parklignende landskap ved Skurven på Helgøya.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam og omfatter et lite, grunt vannspeil som ligger rett innenfor Mjøsas breidd. Dominerende arter i og rundt dammen er selsnepe, vassgro, flaskestarr, engforglemmegei, andemat, mannasøtgras, myksivaks, gulldusk, elvesnelle, vasspepper og småvasssoleie. Vannstanden i dammen er sannsynligvis noe avhengig av vannstanden i Mjøsa, og flomvann renner trolig inn i dammen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området rundt dammen skjøttes som parkområde og klippes med plenklipper. Selve dammen er noe gjengrodd.

Artsmangfold: Myrstjerneblom (EN) og småslirekne (NT) ble påvist ved dammen.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et større landskap med kalkskogsområder, pusleplantesamfunn og parklandskap med furu.

Verdivurdering: Næringsrik og artsrik dam som er noe gjengrodd. Avgrensningen vurderes som viktig til svært viktig (B/A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dammen bør med jevne mellomrom graves helt opp for å unngå gjengroing, ettersom den er svært grunn og næringsrik.

.....

407 Vesterhaug

Småbiotoper – Skogholt med engpartier Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Lokaliteten inngår også i Fylkesmannen i Hedmarks registrering av dragehodelokaliteter i 2010. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en sørvendt kantsone på kalk i utkanten av kulturlandskapet på Gorum.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utfomingen skogholt med engpartier. Lokaliteten har en variert mosaikk av kalkberg, tørrbakker og artsrik kantvegetasjon.

Bruk, tilstand og påvirkning: Noe gjengroing med busksjikt.

Artsmangfold: Dragehode (VU), enghaukeskjegg (VU), kongsmynthe, skåresildre, bakkemynte og nakkebær er påvist på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Inngår som del av et større kulturlandskap med beiter, berg og dammer.

Verdivurdering: Flott bestand av dragehode (VU), samt andre rødlistearter. Lokaliteten er en del av et større kulturlandskap med tørre bakker, kalkberg, beitemark og fuktområder. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten må ryddes for rosebusker og inntrengende vegetasjon.

.....

408 Toftes gave

Mudderbank – Rik utforming Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 19.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging av Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en strandeng ved Mjøsa på Helgøyas nordside ved Nessundet.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen mudderbank med rik utforming i mosaikk med andre viktige områder, her i form av ferskvannstilknyttede strandenger. Dette er en type som er vanskelig å plassere etter DN-håndbok 13. Stor strandeng, i perioder oversvømmet. Ofte store mudderbanker med pusleplanter om høsten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Ingen skjøtsel. Noe overgrodd, særlig i bakkant.

Artsmangfold: Firlig (NT), høstvasshår (VU), myrstjerneblom (EN), nordlig evjebloom og dvergasssoleie er påvist på lokaliteten. Et funn av sørlig slamdøgnflue (NT) fra 2008 kan også trolig føres til denne avgrensningen.

Del av helhetlig landskap: Del av større kulturlandskap.

Verdivurdering: Velutviklet pusleplantesamfunn og intakt strandengvegetasjon. En av få større, gjenværende strandenger på Nes. Selv om pusleplantesamfunn finnes relativt vanlig i Ringsaker, er kombinasjonen med strandeng ganske sjeldent. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Strandenga bør slås regelmessig, dessuten noe rydding i bakkant.

.....

409 Gorum

Naturbeitemark – (D04) Tørr, meget baserik eng i lavlandet Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Lokaliteten inngår også i Fylkesmannen i Hedmarks registrering av dragehodelokaliteter i 2010. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter tørrbakker, beite og kalkberg mot Vesterhaug vest for gårdstunet.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utfomingen tørr, meget baserik eng i lavlandet. Dette er en ganske stor lokalitet med mosaikk av kalkrike tørrbakker, mer eller mindre åpne kalkberg samt større beite med en dam, det meste tidligere beitepåvirket.

Bruk, tilstand og påvirkning: Regelmessig beiting av store deler av arealet. De bratteste delene er noe overgrodd.

Artsmangfold: Dragehode (VU), smalførstjerne (NT), enghaukeskjegg (VU), skåresildre, murburkne, nakkebær, malurt og vill-løk er påvist på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Del av et større område med velutviklet kulturlandskap.

Verdivurdering: Stor, sammenhengende beitemark med mosaikk av kalkberg, tørrbakker, beitemark og fuktområder. Flere rødlistede kulturmarksarter er påvist, og lokaliteten vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitetrykket må holdes oppe. Noe kratt må ryddes der det tetner til.

.....

410 Gålås

Småbiotoper – Kantsamfunn Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 19.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Lokaliteten inngår også i Fylkesmannen i Hedmarks registrering av dragehodelokaliteter i 2010. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen gjelder en tørr kalkrygg i øst-vestretning ved bolighus nær veien øst for Gålås.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen kantsamfunn. Kalkkrevende tørrbakkevegetasjon dominert av skogkløver, bergmynte og engtjæreblom.

Bruk, tilstand og påvirkning: Deler av lokaliteten er i ferd med å gro igjen med rosebusker og hundekjeks.

Artsmangfold: En liten bestand med dragehode (VU) ble påvist.

Verdivurdering: Dette er en liten, men velutviklet tørrbakkelokalitet med forekomst av dragehode (VU). Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Bør ryddes for inntrengende rosebusker og deretter slås hvert annet år.

.....

411 Kvamberg S

Småbiotoper – Kantsamfunn Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 19.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Lokaliteten inngår også i Fylkesmannen i Hedmarks registrering av dragehodelokaliteter i 2010. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Kvamberg på Nes.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen kantsamfunn. Lokaliteten domineres av en tørr og kalkrik sørvendt kantsone mellom kornåker og lauvskog. Rikt arts mangfold med typisk tørrbakkevegetasjon.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten gror langsomt igjen med blant annet rosebusker.

Artsmangfold: Dragehode (VU), lakrismjelt og dunhavre er påvist på lokaliteten.

Verdivurdering: Selv om lokaliteten er relativt liten og i stadig gjengroing, er verdiene fortsatt store. En god forekomst av dragehode (VU) og flere andre tørrbakkearter gjør at lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Bør ryddes for rosebusker og annet kratt. Slått hvert andre år anbefales.

.....

412 Kvamsberget NV

Småbiotoper – Kantsamfunn Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 19.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune 2010 i regi av BioFokus. Lokaliteten inngår også i Fylkesmannen i Hedmarks registrering av dragehodelokaliteter i 2010. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs en åker rett NV for Kvamsberget på Nes.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utforming kantsamfunn. Lokaliteten domineres av tørr kalkbakkevegetasjon med en god bestand av dragehode (VU).

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten fremstår som intakt og er i liten grad truet av gjengroing.

Artsmangfold: Dragehode (VU), vårveronika (VU), vårskrinneblom, tjæreblom, dunkjempe, gulmaure og smalførstjerne (NT) er påvist på lokaliteten.

Verdivurdering: Intakt, dragehodedominert tørrbakkefragment som ikke er truet av gjengroing. Tre rødlistede karplanter er registrert, og lokaliteten vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det bør tas hensyn til at lokaliteten ligger i kanten av kornåkeren.

.....

413 Fossum

Artsrik veikant – Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 18.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Lokaliteten inngår også i Fylkesmannen i Hedmarks registrering av dragehodelokaliteter i 2010. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i en veikant ved Fossum på Nes.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen artsrik veikant og omfatter en sørvendt, tørr og kalkrik kantsone ut mot en vei langs en kornåker.

Bruk, tilstand og påvirkning: Delvis i gjengroing med roser og hundekjeks.

Artsmangfold: Mye dragehode (VU), legesteinfør (NT), hundetunge, bergskrinneblom, akeleie, kantkonvall, marianøkleblom, bergmynte og bakkemynte er påvist på lokaliteten.

Verdivurdering: Lokaliteten huser en stor bestand av dragehode (VU), kanskje opp mot 1000 skudd. For øvrig finnes velutviklet og artsrik tørrbakkevegetasjon. Lokaliteten vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Noe rydding av rosebusker og hundekjeks bør foretas.

414 Stavsjø, Bruvoll

Småbiotoper – Åkerreiner Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 24.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging av Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Lokaliteten inngår også i Fylkesmannen i Hedmarks registrering av dragehodelokaliteter i 2010. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sør for Bruvoldtjernet ved Stavsjø på Nes.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen åkerreiner. Lokaliteten omfatter en kalkrik, sørvendt kantsone med intakt tørrbakkevegetasjon mellom åker og skog.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skjøttes ikke og er derfor i begynnende gjengroing.

Artsmangfold: Mye dragehode (VU), dessuten bergmynte, kransmynte og hjertegras er påvist på lokaliteten.

Verdivurdering: Lokaliteten omfatter en velutviklet, kalkrik tørrbakke mellom en åker og skogen bak. Det er påvist en del dragehode (VU) på lokaliteten. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Bør ryddes noe for rosebusker og litt inntrengende hundekjeks.

415 Tingnes

Parklandskap – Parker Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 20.08.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et stort, opparbeidet friluftsområde rett vest for Tingnes.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen parklandskap med utformingen parker. Lokaliteten består av parkaktig strandengvegetasjon som inngår i et friområde med badeplass og volleyballbane. Ytre deler av lokaliteten har strandengverdier som er vanskelig å plassere i en naturtype i innlandet. Typen ligner veldig på en utforming av kysttypen strandeng og strandsump.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området brukes og skjøttes intensivt. Dagens skjøtsel er ikke optimal, men klart bedre enn at området gror igjen.

Artsmangfold: Myrstjerneblom (EN), firling (NT), kalmusrot, hundetunge, lodnestarr og duskstarr er påvist på lokaliteten.

Verdivurdering: Lokaliteten huser flere sjeldne og rødlistede arter, blant annet den sterkt truede, men lokalt relativt vanlige, myrstjerneblom (EN). Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Noe utsatt for slått, trakk og fritidsaktiviteter. Skjøtsel bør fortsette som før, men man bør ta hensyn til voksestedene til de truede artene.

416 Gimse

Annen viktig forekomst – Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 10.08.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nede ved Mjøsa nedenfor gården Gimse sørvest på Nes.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen annen viktig forekomst og lar seg ikke klassifisere etter DN-håndbok 13. Det dreier seg om et belte av strandenger og annen kulturpåvirket mark langs Mjøsa. Langs kantene inngår noe eikeskog og litt heggeskog.

Bruk, tilstand og påvirkning: Delvis slått med plenklipper, delvis i bruk som friområde.

Artsmangfold: En god bestand med bunkestarr (VU) finnes her. Ellers myrstjerneblom (EN), firling (NT), lodneperikum, lodnestarr og dvergvassoleie.

Verdivurdering: Velutviklet strandeng med flere sjeldne arter. Vegetasjonstypen er nå begrenset til svært små arealer på Nes. God bestand av bunkestarr (VU). Avgrensningen vurderes dersom som svært viktig (A-verdi)

Skjøtsel og hensyn: Deler av stranda kan med fordel ryddes for busker og trær. De arealene som ikke blir slått med plenklipper bør slås med ljà eller lett tohjulsredskap.

417 Haug

Naturbeitemark – Verdi: A

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 25.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en beitemark og en bekk øst for Haugs planteskole. Kalkrik.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark. Lokaliteten fremstår som en eng som beites kraftig av hester på begge sider av en bekk som renner østover. Beitemarken er omgitt av vei og åkermark.

Bruk, tilstand og påvirkning: Kraftig beitet og oppgått.

Artsmangfold: Stor bestand av vassveronika (NT) i bekken, dessuten sprørve og tiggersoleie.

Verdivurdering: Den store bestanden av rødlistearten vassveronika (NT) tilsier høy verdivurdering. Dessuten liten forekomst av sprørve som er regionalt svært sjelden. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi)

Skjøtsel og hensyn: Kraftig beite og tråkk synes å være gunstig for vassveronika (NT). Må fortsatt beites slik at bekken ikke blir for gjengrodd. Bekken må selvsagt ikke dreneres eller legges i rør.

.....

418 Gjestvang, Øvre

Naturbeitemark – (D04) Tørr, meget baserik eng i lavlandet Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 27.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter sørvendte beiter og tørrberg mellom veien og tunet på Øvre Gjestvang.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen tørr, meget baserik eng i lavlandet. Lokaliteten omfatter et ganske stort storfebeite mellom veien og gårdstunet. Oppstikkende kalkberg og skrenter øverst i beitemarka. Høyt beitetrykk. Store mengder ekte malurt, flere lokalt sjeldne arter på skrenter og i skogkanter, samt utenfor gjerdet mot veien.

Bruk, tilstand og påvirkning: Intensivt beitet av storfe, derfor noe oppgått.

Artsmangfold: Store mengder ekte malurt, dessuten krattslierekne, markmalurt og småstorkenebb, er påvist på lokaliteten.

Verdivurdering: En av få intakte, større beitemarkslokaliteter på Nes. Velutviklet tørrbakkevegetasjon med flere lokalt sjeldne arter. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beites intensivt. Kanskje bør beitetrykket reduseres slik at lokaliteten ikke blir for oppgått.

.....

419 Sterud Vestre

Naturbeitemark – Vekselfuktig, baserik eng Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 14.08.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en strandeng ved Mjøsa. Enga er kalkrik og periodevis oversvømmet.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen vekselfuktig, baserik eng. Lokaliteten fremstår som en kalkrik strandeng som beites kraftig av sau og hest hele sommeren. Området har flere mer sesongfuktige partier med ordinær fuktvegetasjon. Velutviklet pusleplantесamfunn om høsten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Sterkt beitet, men ikke gjødslet. Inngjerdet fritidseiendom midt i lokaliteten.

Artsmangfold: Engmarihand, lodnestarr, selsnepe, melkerot, tiggersoleie, velutviklete pusleplantесamfunn med blant annet firling (VU), dvergassoleie og evjebrodd.

Verdivurdering: Sjeldent stor og intakt strandeng/naturbeitemark. Det sterke beitetrykket gjør at vegetasjonen blir nokså oppgått og kort, noe som er bra for flere arter. Avgrensningen vurderes som svært viktig (A-verdi)

Skjøtsel og hensyn: Beitetrykket bør reduseres noe, særlig i de vestlige delene.

.....

420 Sterud, Østre I

Naturbeitemark – (D04) Tørr, meget baserik eng i lavlandet Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 07.08.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et sørvendt, kalkrikt hestebeite ved veien ovenfor gården Østre Sterud.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark med utformingen tørr, meget baserik eng i lavlandet. Lokaliteten består av tørre bakker og skrenter. Noen større trær finnes på lokaliteten. Deler av lokaliteten har en velutviklet tørrbakkeflora.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beites uregelmessig av hester. Delvis i gjengroing med rosebusker og kratt.

Artsmangfold: Vårveronika (VU), hundetunge, smånøkkel (NT) og nakkebær er påvist på lokaliteten.

Verdivurdering: Stor og delvis hevdet beitemark på åkerholme med innslag av sjeldne arter, men noe overgrodd av rosebusker og hundekjeks. Avgrensningen vurderes som viktig (B-verdi)

Skjøtsel og hensyn: Beitetrykket bør opprettholdes, eventuelt økes noe, og krattvegetasjon bør ryddes.

.....

421 Sterud, Østre, II

Småbiotoper – Åkerholmer Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 12.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en middels stor åkerholme langs veien ovenfor gårdstunet på Østre Sterud.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen åkerholmer. Typisk tørrbakkevegetasjon på kalk. De rikeste og mest intakte delene ligger nærmest veien.

Bruk, tilstand og påvirkning: Temmelig overgrodd. Hele åkerholmen bør ryddes for trær og rosebusker.

Artsmangfold: Kjempebestand av enghaukeskjegg (VU), dessuten mye gullkløver og nikkesmelle (NT).

Verdivurdering: Rest av tidligere mye større tørrbakkeareal. Forstått stor forekomst av enghaukeskjegg (VU) gjør at avgrensningen vurderes som viktig (B-verdi)

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten må ryddes for rosebusker og løvoppslag.

422 Sterud, Østre III

Småbiotoper – Åkerholmer Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Lokaliteten inngår også i Fylkesmannen i Hedmarks registrering av dragehodelokaliteter i 2010. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en åkerholme omgitt av kornåker på alle sider. Lokaliteten er tørr, sørvendt og kalkrik.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen åkerholmer. Lokaliteten består av kalkkrevende tørrbakkevegetasjon med mye rosebusker, berberis og typiske tørrbakkearter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Temmelig overgrodd. Stort potensial etter rydding.

Artsmangfold: Dragehode (VU), nikkesmelle (NT), smalfrøstjerne (NT), legesteinfrø (NT), nakkebær og bergmynte er påvist på lokaliteten.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten inngår i et særpreget kulturlandskap.

Verdivurdering: Åkerholme med stor dragehodeforekomst (VU), samt flere andre rødlistearter. Noe overgrodd av rosebusker. Stort potensiale hvis lokaliteten ryddes for trær og busker. Lokaliteten innehar fortsatt så store verdier at avgrensningen vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten er i sterk gjengroing og må ryddes for busker og kratt for at verdiene skal opprettholdes.

423 Sterud, Østre IV

Småbiotoper – Kantsamfunn Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger like øst for gårdstunet og omfatter et stort kalkberg og tilhørende kantsoner østover.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen kantsamfunn. Lokaliteten består av kalkkrevende tørrbakkevegetasjon og kantvegetasjon langs en vei ut mot et jorde.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er intakt, men noe overgrodd.

Artsmangfold: Mye ekte malurt, noe smalfrøstjerne (NT), dessuten svaleurt, lakrismjelt, marianøkleblom, piggstarr, nakkebær, krattfiol, smånøkkel (NT), nikkesmelle (NT), villløk, markmalurt og oksetunge. Sprørarve i grøft. Mulig vill timoteitype på berget.

Verdivurdering: Flere sjeldne arter på et relativt lite område. Rikt utformet kantsamfunn og tørrbakke. Avgrensningen vurderes som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Bør ryddes noe for rosebusker og annet kratt. Det åpne partiet bør utvides noe innover der det i dag er krattskog.

424 Fredheim I

Småbiotoper – Kantsamfunn Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 23.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en liten kalkknaus beliggende i veikanten rett vest for Fredheim. Omgitt av veier på alle kanter.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen kantsamfunn. Lokaliteten består av en liten, intakt kalkknaus med mye dragehode (VU).

Bruk, tilstand og påvirkning: Trafikk på alle sider.

Artsmangfold: Dragehode (VU), hjertegras og kongsmynthe er påvist på lokaliteten.

Verdivurdering: Svært god bestand av dragehode, svært utsatt ved å være omgitt av veier på alle kanter, samt at lokaliteten er svært liten. Avgrensningen vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Grunneier må orienteres slik at knausen ikke fjernes. Kratt bør ryddes dersom lokaliteten gror til.

425 Fredheim II

Småbiotoper – Kantsamfunn Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 23.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Lokaliteten inngår også i Fylkesmannen i Hedmarks registrering av dragehodelokaliteter i 2010. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en liten, sørvendt bakke ovenfor Fredheim i utkanten av hage.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen kantsamfunn. Lokaliteten er liten og ligger i veikanten i utkanten av en hage. Kalkrikt berg stikker opp, og bakken er tørr og kalkrik.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området skjøttes uregelmessig med slått. Noe tilgrodd.

Artsmangfold: Dragehode (VU) og nikkesmelle (NT) er påvist på lokaliteten.

Fremmede arter: Gravbergknapp brer seg utover tørre steiner

Verdivurdering: En liten bestand av dragehode (VU) gjør at avgrensningen vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn:

426 Aske-Fredheim

Småbiotoper – Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 07.08.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en nokså flat kantsone vest for Fredheim, i veikant bak bebyggelse.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper, her i form av en kalkrik tørrbakke.

Bruk, tilstand og påvirkning: Noe overgrodd, men intakt.

Artsmangfold: Smalfrøstjerne (NT), nikkesmelle (NT) og skåresildre er påvist på lokaliteten.

Verdivurdering: Liten tørrbakkelokaltitet med innslag av rødlistearter. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Ingen skjøtsel. Bør ryddes for inntrengende rosebusker.

427 Aske, Flågen

Småbiotoper – Kantsamfunn Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Lokaliteten inngår også i Fylkesmannen i Hedmarks registrering av dragehodelokaliteter i 2010. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en tørr kantsone i utkanten av plen, like ved vei ved Flågen på Nes.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen kantsamfunn. Tørr og kalkrik vegetasjon i et smalt bånd mellom veien og hagen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er noe gjengrodd.

Artsmangfold: Litt dragehode (VU), ellers mye bergmynte, bakkemynte og knoppurt.

Verdivurdering: Lokaliteten består av et lite tørrbakkefragment med blant annet dragehode (VU). Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Kan gjerne ryddes noe for rosebusker.

428 Hillstad

Småbiotoper – Åkerholmer Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 19.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Lokaliteten inngår også i Fylkesmannen i Hedmarks registrering av dragehodelokaliteter i 2010. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger øst for Hillstad nedre i kantsone mellom åker og skog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen åkerholmer. Tørt kalkberg med kalkkrevende tørrbakkesamfunn.

Bruk, tilstand og påvirkning: Sterkt overgrodd av rosebusker.

Artsmangfold: God dragehodeforekomst (VU), dessuten mye kongsmynthe og bakkemynte.

Verdivurdering: Den gode forekomsten av dragehode (VU) tilsier høy verneverdi, forringet av at lokaliteten er sterkt overgrodd av rosebusker. Potensialet er stort hvis området ryddes. Avgrensningen vurderes som svært viktig (A-verdi)

Skjøtsel og hensyn: Må ryddes for roser og annen buskvegetasjon regelmessig.

429 Baldishol

Småbiotoper – Kantsamfunn Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 23.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Lokaliteten inngår også i Fylkesmannen i Hedmarks registrering av dragehodelokaliteter i 2010. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger nær bebyggelse og planteskole ved Baldishol.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen kantsamfunn. Kalkrik skogkant med typisk tørrbakkevegetasjon mellom kornåker og overgrodd kalkberg.

Bruk, tilstand og påvirkning: Temmelig tilgrodd av hundekjeks og rosebusker.

Artsmangfold: Stor dragehodebestand (VU), dessuten nikkesmelle (NT). Flere lokalt sjeldne arter i området.

Verdivurdering: Flott dragehodebestand (VU), dessuten mye nikkesmelle (NT), kantkonvall og andre tørrbakkearter. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Bør ryddes for inntrengende vegetasjon.

430 Hagelund, V

Småbiotoper – Kantsamfunn Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 23.10.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging av Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et sørvendt kalkberg på Mjøsstranda mellom Hagelund og Sterud Østre, samt tilgrensende frittseiendom.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen kantsamfunn. Velutviklet kalkbergsvegetasjon og kantsonevegetasjon.

Bruk, tilstand og påvirkning: Selve berget noe tilgrodd. Området rundt hytta er ryddet.

Artsmangfold: Legesteinfør (NT), hundetunge, markmalurt, rødkjeks og vill-løk.

Verdivurdering: Pent utformet kalkberg med flere rødlistearter og lokalt sjeldne arter i små antall. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Selve berget bør ryddes for busker og kratt.

431 Teksum

Småbiotoper – Kantsamfunn Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 07.08.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter et sørvendt og tørt kalkberg ved innkjøring til gårdstunet.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen kantsamfunn. Lokaliteten preges av typisk tørrbergsvegetasjon.

Bruk, tilstand og påvirkning: En del av berget er sprengt bort i forbindelse med veien, og deler av lokaliteten er noe overgrodd med rosebusker.

Artsmangfold: Hundetunge, nikkesmelle (NT), skåresildre, murburkne, nakkebær, åkermåne og malurt er påvist.

Verdivurdering: Lokaliteten består av et stort og relativt artsrikt kalkberg, og avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Bør ryddes for rosebusker og annen buskvegetasjon i bakkant.

432 Sølvsberg II

Småbiotoper – Kantsamfunn Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud 03.07.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Lokaliteten inngår også i Fylkesmannen i Hedmarks registrering av dragehodelokaliteter i 2010. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en ganske stor tørrbakke, trolig gammel beitemark, nord for Sølvsberg.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen kantsamfunn. Tørr, kalkrik bakke med kortvokst eng.

Bruk, tilstand og påvirkning: Noe gjengrodd av einer, særlig i bakkant. Masseuttak nederst i lokaliteten.

Artsmangfold: Tørrbakkevegetasjon med mye dragehode (VU), samt bergmynte, hjertegras, gullkløver, tysk mure, selvsådd eik og marinøkkel.

Verdivurdering: Solid dragehodelokalitet (VU), flere lokalt sjeldne arter ellers. Usedvanlig velutviklet tørrbakkevegetasjon. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Bør slås og ryddes for inntrengende einer- og rosevegetasjon.

433 Sølvsberg I

Småbiotoper – Kantsamfunn Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 17.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging av Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Lokaliteten inngår også i Fylkesmannen i Hedmarks registrering av dragehodelokaliteter i 2010. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett vest for gårdstunet på Sølvsberg på Nes.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen kantsamfunn. Lokaliteten omfatter en tørrbakke/skrent i nedkant av et parti med glissen furuskog ut mot en åker. Lokaliteten er sørvendt og innehar velutviklet, artsrik tørrbakkevegetasjon.

Bruk, tilstand og påvirkning: Den lille skrenten ut mot åkeren er litt utsatt i forbindelse med jordbruksaktivitet. Forøvrig tendens til gjengroing.

Artsmangfold: Dragehode (VU), bakkestarr og sandfiol er påvist på lokaliteten.

Verdivurdering: Lokaliteten preges av velutviklet, artsrik tørrbakkevegetasjon på kalkrik mark. Flere regionalt sjeldne arter er påvist. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi)

Skjøtsel og hensyn: Noe overgrodd, bør ryddes for rosebusker og hundekjeks.

.....

434 Ihle

Småbiotoper – Kantsamfunn Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 18.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Lokaliteten inngår også i Fylkesmannen i Hedmarks registrering av dragehodelokaliteter i 2010. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Avgrensningen omfatter en kantsone mellom gårdsvei og småskog ved Ihle på Nes. Lokaliteten er sørvendt og kalkrik.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen kantsamfunn. Tørr kantsone med triviell vegetasjon i tillegg til dragehode (VU).

Bruk, tilstand og påvirkning: Litt tilgrodd.

Artsmangfold: Liten bestand av dragehode (VU).

Verdivurdering: Liten bestand av dragehode (VU), ellers triviell vegetasjon. Avgrensningen vurderes som viktig (B-verdi) på grunn av forekomst av en sårbar og prioritert art.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør slås regelmessig.

.....

435 Bergseng

Småbiotoper – Kantsamfunn Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 20.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Lokaliteten inngår også i Fylkesmannen i Hedmarks registrering av dragehodelokaliteter i 2010. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger rett øst nordøst for Bergseng stasjon, i veikanten.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen kantsamfunn. Liten bergknaus i utkanten av en hage, der deler av knausen er litt overrislet. Sølvmyr og skogburkne i feltsjikt

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten ligger i kanten av veien og rett utenfor en hage.

Artsmangfold: Det er påvist ca. 200 skudd med dragehode (VU).

Verdivurdering: Lokaliteten er ganske liten i utstrekning, men huser en stor forekomst med dragehode. Avgrensningen vurderes derfor som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten ligger på innsida i en veisving og er utsatt dersom veien skal utbedres.

.....

436 Dalby

Småbiotoper – Kantsamfunn Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 20.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Lokaliteten inngår også i Fylkesmannen i Hedmarks registrering av dragehodelokaliteter i 2010. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Dalby og omfatter en strekning med kantsone mellom åker og småskog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen kantsamfunn og omfatter en noen titalls meter lang og ca 10 meter bred sone langs en åker. Her er det relativt tørt og busksjiktet er dårlig utviklet. Dette gir rom for flere til dels krevende tørrbakkearter.

Artsmangfold: Det er påvist noen skudd med dragehode (VU) på lokaliteten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er i gjengroing, særlig er hundekjeks i ferd med å bli et problem.

Verdivurdering: Artsrik åkerkant i gjengroing. Noen skudd med dragehode (VU) er påvist og lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør slås med ljà eller lett motoredskap med jevne mellomrom. Graset fjernes etter slått.

.....

439 Store Stav

Småbiotoper – Kantsamfunn Verdi: **A**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av Asle Bruserud den 20.06.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune i regi av BioFokus. Lokaliteten inngår også i Fylkesmannen i Hedmarks registrering av dragehodelokaliteter i 2010. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Store Stav i Ringsker og omfatter en bred kantsone mellom en kornåker og en hage/litt småskog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen småbiotoper med utformingen kantsamfunn. Feltsjiktet er for en stor del høyt og preget av gjengroing. Det har også etablert seg et rosedominert busksjikt på store deler av lokaliteten.

Artsmangfold: Det er en relativt stor bestand med dragehode (VU) på lokaliteten.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten er i gjengroing.

Verdivurdering: Lokaliteten huser en stor bestand med dragehode og vurderes, selv om den er i gjengroing, som svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten må ryddes for noe kratt og slåss med lå eller lett traktorredskap fra år til annen.

450 Jevanolveien

Artsrik veikant – Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ola Wergeland Krog den 16.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Veikant langs Jevanolveien i veikrysset ved Jevanol Nordre. Berggrunnen består her av kalkstein i Hukformasjonen fra tidlig ordovicium (ca. 470 mill. år).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen artsrik veikant. Kalksteinen er her eksponert i en bratt veiskjæring hvor det stedvis er naken kalkstein og stedvis grovstrukturell løsmasse av kalkstein. Eksposisjonen skifter fra skyggefullt til tørr soleksponert tørrbakke nedenfor svingen. Enda lenger ned går veikanten over i frisk-fuktig muldjord som stedvis domineres av tyrihjel. Vegetasjonstypen er vesentlig en tørrbakkeutforming av vegkant og skrotemark (I2c). Følgende arter ble notert: hassel, tyrihjel, blåveis, smørbukk, villrips, fløyelsmarikåpe, moskusjordebær, markjordbær, bringebær, knollerteknapp, tiriltunge, spisslønn, prikkperikum, krattfiol, bergmynte, geitrams, dunkjempe, gjeldkarve, rødknapp, fagerklokke, ryllik, engknoppurt, fagerknoppurt, takhaukeskjegg, prestekrage, reinfann, fredløs, gulmaure, ask (NT), liljekonvall, kantkonvall og fingernever.

Artsmangfold: Enghaukeskjegg (VU) og åkermåne er påvist på lokaliteten.

Verdivurdering: Vegetasjonstypen regnes som sterkt truet (EN), og veikanter av denne typen med kalkstein i dagen er ikke vanlige. Forekomsten av unge asketrær (NT) er her ikke tillagt spesielt stor vekt. Avgrensningen vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Veikanten behøver ikke å slås, da vegetasjonen for det meste består av småvokste arter, men det bør sørges for at det ikke blir for mye trær som kan skygge ut den artsrike floraen her.

451 Stor-Ile

Dam – Gårdsdam Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ola Wergeland Krog den 16.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger helt inntil og på østsiden av Jevanolveien rett ved driftsbygningen på Stor-Ile. Berggrunnen i området består av kalkstein, men andre forhold som næringstilslut og lysforhold har trolig mer innvirkning på livet i dammen enn geologien.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Dammen er ca. 27 m lang og var ved befaringen nærmest dekket av småandemat og flikbrønsle, samt en stor bestand av nikkebrønsle (VU). Det er også en stor bestand av ferskvannssnegl i dammen, eksempelvis vanlig ravsnegl (*Succinea putris*). Dammen er omkranset av brennesle, mjødukt og høymolsyre, arter som viser at næringstilslut til dammen er stort.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen er ikke lenger i bruk, men har en funksjon som branndam. Dammen er kraftig begrodd, og til tross for at dammen er relativt dyp, begynner det å danne seg en øy av planter midt i dammen.

Artsmangfold: Utover en stor bestand av rødlistearten nikkebrønsle (VU) ble det ikke påvist noen spesielle damarter.

Del av helhetlig landskap: Dammen er et viktig innslag i det levende kulturlandskapet omkring Stor-Ile og Jevanol.

Verdivurdering: Dammen er fisketom og har en stor bestand av rødlistearten nikkebrønsle (VU). Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dammen bør i nærmeste framtid renskes noe. Først og fremst bør den store "øya" midt i dammen fjernes, men det bør utvises forsiktighet så ikke den fine nikkebrønseforekomsten i sør blir fjernet.

452 Stor-Ile

Parklandskap – Alléer Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ola Wergeland Krog den 16.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger helt inntil og på vestsiden av Jevanolveien rett sør for tunet på Stor-Ile. Berggrunnen i området består av kalkstein, men denne alléen er plantet, og det har derfor mindre betydning hva slags berggrunn den står på.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen parklandskap med utformingen allée. Alléen er ensidig og består av 13 relativt store asketrær (NT) med brysthøydiameter opp mot 70 cm. Flere av trærne er døde, og grunneier jobber med å supplere med nye asker for å erstatte de som går ut. Vegetasjonen mellom trærne er preget av høyvokste arter som er favorisert av høyt næringsnivå.

Bruk, tilstand og påvirkning: Prydallé som er i relativt dårlig forfatning, men for artsmangfoldet er det av stor betydning at de døde og døende trærne får stå som de gjør.

Artsmangfold: Foruten ask (NT) er ingen spesielle arter påvist.

Del av helhetlig landskap: Alléen er et viktig innslag i det levende kulturlandskapet omkring Stor-Ile og Jevanol.

Verdivurdering: Mange trær av den rødlistede arten ask (NT). Lokaliteten er ikke spesielt stor, og ingen spesielle arter ble påvist, men både levende og døde edelløvtrær er viktige for artsmangfoldet. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Nye asker bør plantes for å erstatte de som er på vei ut. Døde trær som etterhvert blir en trussel kan med fordel beskjæres slik at stammen står igjen, da denne er et potensielt leveområde for en rekke rødlistearter.

.....

453 Stor-Ile

Hagemark – Askehage Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ola Wergeland Krog den 16.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på vestsiden og nedsiden av Jevanolveien mellom Stor-Ile og Jevanol. Berggrunnen består av kalkstein i ulike varianter, også alunskifer. Jordsmonnet er tynt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen hagemark med utformingen askehage, men lokaliteten varierer fra åpen engmark til stedvis små bestand med edelløvskog. En bestand med gråor-sumpskog er skilt ut som en egen naturtype. Et bestand med granskog som egentlig ligger innenfor det arealet som er avgrenset ble skilt ut da det her er for lenge siden det hadde vært beitemark/hagemark. Hagemarka har spor etter lang tids hevd, noe steingjerder og rydningsrøyser vitner om. Det avgrensede området bærer tydelig preg av en periode med kraftig gjengroing, samt stedvis tilplanting. Området er nå beitet av sau og er under restaurering, bla. er det hogd en del trær, spesielt i de nedre delene av hagemarka. Feltsjiktet er naturlig rikt, men stedvis store forekomster av den nitrofile arten brennesle gir også grunn til å mistenke at det har blitt benyttet kunstgjødning. Ifølge grunneier har det imidlertid ikke blitt benyttet kunstgjødning her på flere år. Vegetasjonstypen er vanskelig å fastslå da gjengroing og stedvis gjødning har påvirket artsinventaret relativt kraftig, men trolig vil frisk/tørr baserik eng i lavlandet (G7b) være den riktige klassifiseringen. Typiske arter som fløyelsmarikåpe og fagerknoppurt fantes, men i små mengder.

Hagemarka er stedvis preget av overgang til edelløvskog med ask (NT) som det dominerende treslaget, men lind, spisslønn og hassel er også vanlige arter. I de nedre deler av hagemarka er det en glidende overgang mot beiteskog. På et mindre område er det en stor forekomst av maurtuer av rød skogsmaur. Stor tetthet av maurtuer indikerer lang tids beite i skogen, og på en av maurtuene ble det også gjort funn av skaftjordsjerne.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området bærer mange spor etter lang tids beitebruk, f.eks. steingjerder og rydningsrøyser. Området har ligget brakk i lengre tid, og stedvis er hagemarka mer å regne som beiteskog. Grunneier Per-Mikkel Lund har startet restaurering av området, og lokaliteten beites nå av sau. Det brukes ikke kunstgjødning i beitemarka, og trolig vil noen års beitebruk tyne nitrofile arter som f.eks. brennesle.

Artsmangfold: Det mest interessante funnet er skaftjordsjerne, samt sølvgrå rødskivesopp (*Entoloma araneosum*). Ellers er det stor forekomst av ask (NT).

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et større helhetlig landskap omkring gårdene Jevanol og Stor-Ile hvor det er registrert flere naturtyper.

Verdivurdering: Stort, sammenhengende og variert beite-/hagemarksområde som er under restaurering. Berggrunnen er baserik, og det er påvist to rødlistearter. På grunnlag av områdets størrelse, potensiale for sjeldne arter, samt funn av rødlistearter vurderes avgrensningen som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Fortsette å åpne opp de tetteste skogholtene, oppretthold beite og unngå kunstgjødning.

.....

454 Stor-Ile

Rik sumpskog – Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ola Wergeland Krog den 16.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på vest-/nedsiden av Jevanolveien nedenfor Jevanol og er omkranset av et større område som er kartlagt som naturtypen hagemark. Berggrunnen består av kalkstein i ulike varianter, trolig også alunskifer.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik sumpskog. Vegetasjonstypen er noe usikker, da sauen har beitet i området og brennesle er totalt dominerende, men det antas at rik sumpskog (E4) med gråor som dominerende treslag, er riktig vegetasjonstype. At berggrunnen består av kalkstein støtter antakelsen. Feltsjiktet var dårlig utviklet og varierte fra å mangle til å være artsfattig med brennesle som dominerende art. Noen av stammene hadde fruktlegemer av rødrandkjuke.

Bruk, tilstand og påvirkning: Bestanden er ensaldret, og til å være gråor, er trærne grove med brysthøydiameter opptil 45 cm.. Flere av trærne er inne i siste fase. Det er ikke spor etter hogst. Liggende død ved finnes i form av mange tynne og noen grovre læger.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et større område med hagemark som beites av sau.

Verdivurdering: Lokaliteten er liten, men rik sumpskog er rødlistet som direkte truet (EN), og naturtypen er ikke vanlig i regionen. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi), på tross av lite areal.

Skjøtsel og hensyn: Bestanden bør få utvikle seg fritt. Døde trær bør få stå til de faller og deretter bli liggende.

455 Strandvik

Mudderbank – Rik utforming Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ola Wergeland Krog den 16.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Avgrensningen erstatter tidligere avgrenset naturtypelokalitet BN00004544, Mælumsvika. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Mælumsvika er ei grunn vik i Mjøsa som er avsnørt av en stor steinfylling som jernbanen går på. Berggrunnen består her av kalkstein i Hukformasjonen fra tidlig ordovicium (ca. 470 mill. år).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen mudderbank med rik utforming. Dominerende vegetasjon langs stranda er kvasstarr og elvesnelle. Ellers ble det påvist vanlige arter som vassgro, slyngsøtvier, vanlig tjønnaks, hjertetjønnaks, dvergvasseleie og nålsivaks. Vegetasjonstypen er kortskuddstrand, rik utforming (O1b), som her i regionen gjerne opptrer i mer artsfattige utforminger med bl.a. evjebrodd (*Limosella aquatica*) og nålsivaks (*Eleocharis acicularis*) som karakterarter.

Bruk, tilstand og påvirkning: Gården Mælum ca. 1 km lenger opp i lia har lagt ned vanningsrør til Mælumsvika og bruker vannet herifra til vanningsformål i tørre perioder. Det kan være at dette medvirker til at mudderbankene ikke gror helt igjen med vannplanter, da mudderbanker og strandenger vanligvis er mer eller mindre avhengige av beiting for ikke å gro igjen.

Artsmangfold: Påviste rødlistearter er småslirekne (NT), firling (VU), dikevasshår, trefelt evjebloom og smalfrøstjerne (NT), samt malurt.

Verdivurdering: Lokaliteten er delvis menneskeskapt, men det har resultert i at det har blitt dannet en naturtype med en direkte truet vegetasjonstype (O1b). Det er dessuten påvist tre rødlistearter på lokaliteten. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Dersom det ligger til rette for det, hadde det vært en fordel at beite gjenopptas. Det kan se ut som at utnytting av den avsnørte vika til vanningsformål kan være positivt for å unngå fullstendig gjengroing.

456 Frøberg dam

Dam – Gårdsdam Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ola Wergeland Krog den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Dammen ligger nordøst for tunet på gården Frøberg inne på et hestebeite. Berggrunnen består her av skifer og sandstein.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen gårdsdam. Dammen brukes som vanningsdam for hester og er omgitt av kraftig opptørket beitemark. Vannet i dammen er klart. I dammen er det en bestand av vanlig tjønnaks som dekker ca. 50% av overflaten. Ellers har småtjønnaks, klovasshår og småandemat gode bestander i dammen.

Artsmangfold: Småsalamander (NT), tiggersoleie, bekkeveronika og nikkebrønsle (VU) er påvist i dammen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen er vanningsdam for hest. Breddene omkring dammen er svært opptørket, men dette er gunstig for mange arter, f.eks. øyenstikkere, som legger eggene direkte i naken jord/leire.

Verdivurdering: Beitemarksdam på et beite som er i aktivt bruk. To rødlistearter er påvist. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Bruk av kunstgjødsel i området rundt dammen bør unngås slik at den ikke blir for næringsrik og gror igjen.

457 Frøberg allé

Parklandskap – Alléer Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ola Wergeland Krog den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Alléen strekker seg fra FV 72 og inn til tunet på Frøberg. Berggrunnen består her av skifer og sandstein.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen parklandskap med utformingen alléer. Alléen er anlagt ca. 1870 og er omtrent 165 m lang. Den består av ca. 30 store spisslønn med brysthøydiameter på opptil 1m, samt ei stor ask (NT) med brysthøydiameter 90 cm. Alléen har god bredde, og feltsjiktet mellom trærne skjøttes som plen.

Bruk, tilstand og påvirkning: Alléen er nå ca. 140 år gammel, men for ask (NT) og spisslønn er dette ingen alder. Flere av trærne er tydelig hule, og det er synlig dødved med insektsagnag.

Artsmangfold: Foruten ask (NT) ble lønnekjuka påvist.

Del av helhetlig landskap: Alléen er et estetisk element som fremhever gården og danner en helhet sammen med trærne i gårdens hageanlegg. Alléen har dessuten en landskapsøkologisk funksjon.

Verdivurdering: Alléen er velutviklet, har flere gamle, hule trær, og rødlistearten ask (NT) drar opp verdien. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Døende trær som kan være en sikkerhetsrisiko kan beskjæres istedenfor å fjernes. Det bør plantes inn nye spisslønn eller ask for å supplere etter hvert som trærne dør ut.

.....

458 Dæli

Dam – Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ola Wergeland Krog den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Denne lokaliteten er ikke kartlagt som naturtype tidligere, men Kjell Magne Olsen fra Biofokus inventerte lokaliteten i 2006. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Dammen ligger nord for Dæli og rett sør for nye E6. Dammen ser ut til å ligge på en geologisk grense mellom kalkstein og skifer.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam, men utformingen er usikker. Dette er trolig en fisketom dam, men ofte blir det sluppet fisk i dammer på denne størrelsen, så spesifikk utforming er ikke angitt. Vegetasjonen i dammen er relativt sparsom når det gjelder karplanter; av vannvegetasjon ble det kun observert hesterumpe. Det er videre observert kransalgen skjørkrans. De grønne mattene på bildet er et "teppe" med alger, noe som indikerer at næringsinnholdet i dammen er høyt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen er gjerdet inn med et høyt nettinggjerde mot gang- og sykkestien. Ellers er dammen omkranset av tett skog og krattvegetasjon. Dette fører til mye strøfall i dammen og redusert vannkvalitet. Vannet i dammen er klart.

Artsmangfold: Det er gjort 60 artsobservasjoner i dammen fra 2006, vesentlig virvelløse dyr. Det ble i 2006 påvist småsalamander (NT), og den ble gjenfunnet i 2010.

Verdivurdering: Stor og stabil dam i kulturlandskapet med rødlistearten liten salamander (NT), og relativt rik fauna av virvelløse dyr. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn:

.....

459 Deglum

Hagemark – Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ola Wergeland Krog den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Beitemarka ligger på en åsrygg i terrenget rett NNØ for Kirkenær skole og strekker seg nesten fram til E6. Bergrunnen består her av kalkstein i Hukformasjonen fra tidlig ordovicium (ca. 470 mill. år).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen hagemark. Utformingen er usikker da det ikke er ett treslag som dominerer, men den nærmeste utformingen vil trolig være bjørkehage, da det er en god del solitære bjørker i hagemarka. Hagemarka preges av åpne glenner med natureng, enslige trær eller smågrupper og små holt. Spisslønn, selje, bjørk, osp, gran og einer er vanlige arter. Feltsjiktet er trolig ikke spesielt artsrikt, men stedvis er engkransemose heldekkende. Dette er en god indikator på lite gjødslet natureng. Ellers ble det påvist engarter som ryllik, kvitkløver og blåkløkke. Av sopp ble det funnet silketrevlesopp, pærerøksopp, stor eggryksopp og okerridderhatt. Stedvis dominans av einstape og sølvbunke. En større røys, trolig er en rydningsrøys da det ikke er registrert som kulturminne, ligger sentralt i beitemarka og vitner om tidlige tiders kultivering.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området bærer preg av at det har grodd igjen i en periode, men er nå under restaurering. Det er usikkert om det er gjengroing eller bruk av kunstgjødsel har redusert arts mangfoldet av karplanter. En avansert gapahuk er bygget inne på beitemarka.

Artsmangfold: Ingen spesielle arter er påvist, men forekomsten av engkransemose kan indikere at det finnes beitemarkssopper her.

Verdivurdering: Hagemark er en relativt sjelden naturtype, og selv om artsinventaret var trivielt, har lokaliteten stort potensiale dersom det beites uten tilførsel av kunstgjødsel. Avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Den tette granskogen kan med fordel reduseres i omfang, og stedvis bør det tynnes noe mer i tresjiktet. Kunstgjødsel må ikke brukes.

.....

460 Langbakken

Artsrik veikant – Verdi: C

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ola Wergeland Krog den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten består av den østre veikanten av Langbakken og strekker seg fra der hvor E6 krysser over RV 69 oppover mot Kirkenær skole. Lokaliteten ligger på en geologisk grense mellom kalkstein i Hukformasjonen fra tidlig ordovicium (ca. 470 mill. år) og skifer fra Elnesformasjonen fra mellom-ordovicium.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen artsrik veikant og er først og fremst avgrenset fordi den er kalkrik, soleksponert og tørr. Vegetasjonstypen er vesentlig en tørrbakkeutforming av vegkant og skrotemark (I2c).

Følgende arter ble notert: smørbukk, moskuskattost, bergmynte, ryllik, gul gåseblom, fagerknoppurt, engsveve, hårsveve, åkerdylle, reinfann, gulmaure, grannmose og mørkkongsllys. Nede ved E6-brua, ved siden av sykkelstien, består veikanten av en skjæring med kalkholdige løsmasser.

Bruk, tilstand og påvirkning: Flere arter er trolig spredd fra villahagene. Spredningen skyldes mest sannsynlig at hageavfall har blitt dumpet i veikråningen, men ved befaringen var veikanten ryddig og var ikke preget av å ha blitt benyttet som dumpingplass for hageavfall.

Fremmede arter: Flere av artene her er innførte arter, f.eks. gravbergknapp, sibirbergknapp og prakttoppklokke. Ingen av disse er dominerende og utgjør så langt ikke noe hindring for etablering av naturlige arter.

Verdivurdering: Kalkrik, tørr og soleksponert veikant uten spesielle artsfunn. Vegetasjonstypen regnes som direkte truet (EN), og veikanter av denne typen med kalkstein i dagen er ikke vanlige. Flere forvillede hage-arter trekker verdien ned, og avgrensningen vurderes derfor som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Fjerning av de forvillede hage-artene bør vurderes dersom de begynner å ta overhånd. Veikanten ser imidlertid ut til å ha et rimelig stabilt vegetasjonsdekke, men dersom noen av de høyvokste artene tar overhånd, bør veikanten slås.

.....

461 Mælum

Naturbeitemark – (D04) Frisk/tørr, middels baserik eng Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ola Wergeland Krog den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er en markert rygg i landskapet nedenfor tunet på gården Mælum, som ligger ca. 1 km fra Mjøsas strandkant. Berggrunnen består av kalkrike bergarter, muligvis med noe sandstein eller som et konglomerat av kalkstein, skifer, sandstein og alunskifer, og det er flere steder berg i dagen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen naturbeitemark og omfatter et større område som nå benyttes som husdyrbeite. Deler av området har "alltid" vært naturbeitemark, en mindre del har vært dyrka mark og de nedre delene har hatt et omløp med skog som nå er hogd. Beitemarka har enkelte partier med helt åpent beite, men størstedelen av arealene er delvis hagemarkspreget med innslag av ulike treslag som hengebjørk, ask (NT), hassel, rogn, einer, gran, dunbjørk m.fl.. Det er stedvis mye hasselkjerr, og i busksjiktet er nypetornkratt dominerende. Feltsjiktet er relativt artsfattig, noe som trolig skyldes kontinuitetsbrudd samt for høyt næringsinnhold på grunn av rotgjødslingseffekten og trolig bruk av kunstgjødsl. Dominerende arter i enga er hvitkløver, rødkløver og markrapp, samt spredte funn av dunkjempe, ryllik, groblad, snauveronika, marikåpe, hjertegras, markjordbær m.fl.. Av sopper ble det notert kjeglevokssopp, kritt vokssopp, skjor vokssopp, lakssopp, reddikmusserong, kokosriske, duftvokssopp og reddiksopp. Artssammensetningen er preget av at området har vært gjengrodd med skog en periode, f.eks. er duftvokssopp en typisk skogart.

Bruk, tilstand og påvirkning: Gården sluttet med ku i 1967, og beitemark ble ikke hevdet før nåværende grunneier startet opp med ammekyr i 1992. I 1994 ble dette beitet ryddet, og det ble hogd en del skog, spesielt i de nedre delene av området. Her er det satt igjen en del trær som er med på å øke estetikken og artsmangfoldet i beitemarka.

Artsmangfold: Av rødlistearter er ask (NT) og smånøkkel (NT) påvist. I tillegg er det funnet noen arter av beitemarkssopp, f.eks. skjor vokssopp, kjeglevokssopp og kritt vokssopp.

Del av helhetlig landskap: Det er flere kulturminner i området, bl.a. flere gravrøyser. Tradisjonen sier også at det skal ha stått ei fjerdingskirke på den haugen som ligger øverst opp mot gården. Gjenopptak av beite samt restaureringen av beitemarka har økt estetikken i landskapet, og flere arealer med skog blir nå hogget for å gjenskape gamle naturbeiter på gården.

Verdivurdering: Lokaliteten ligger på kalkrik berggrunn og er relativt stor. Beitemarka er dessuten under restaurering og har nå blitt beitet siden 1994. Rotgjødslingseffekt og trolig noe bruk av kunstgjødsl har medført at floraen er relativt artsfattig, men med god hevd uten bruk av kunstgjødsl har beitemarka stort potensial for mange arter i framtid. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Beitetrykket må opprettholdes, og bruk av kunstgjødsl må unngås. Tornekrautene bør ikke få spre seg ytterligere.

.....

462 Mælum

Dam – Gårdsdam Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ola Wergeland Krog den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Dammen ligger inntil tunet på gården Mælum i Furnes. Dammen er kunstig anlagt og benyttes som vanningsdam. Vann pumpes opp i dammen fra Mjosa i tørre perioder. Berggrunnen i området er kalkholdig.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam. Dammen ligger åpent til i landskapet inntil dyrket mark, men selve dammen er omgitt av seljetrær og -kratt. Det er relativt lite vegetasjon i dammen, men sverdlilje og andemat ble notert.

Bruk, tilstand og påvirkning: Som tidligere nevnt benyttes dammen som vannmagasin og vanningsdam i forbindelse med jordbruksvanning. Vannet er klart, og dammen er ikke preget av gjengroing.

Artsmangfold: Larver av småsalamander (NT) er påvist på lokaliteten.

Verdivurdering: Stabil dam i kulturlandskapet med funn av småsalamander (NT). Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Noen trær bør fjernes for å få litt mer sollys inn på dammen.

.....

463 Jesnes - Grøtoddan

Rik edellauskog – Rikt hasselkratt Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ola Wergeland Krog den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordsiden av en liten stikkvei fra Jesnesveien og ut mot Grøtoddan. Den omfatter både en åkerholme og deler av en hage. Bergrunnen består her av kalkstein i Hukformasjonen fra tidlig ordovicium (ca. 470 mill. år).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen rik edelløuskog med utformingen rikt hasselkratt. Tresjiktet/busksjiktet består vesentlig av hasselkjerr og enkeltrær av hassel. Enkelte andre treslag finnes også spredt, som småvokst rogn og ask (NT), samt noen store bjørker. Hasselkrattet er tett og frodig, og feltsjiktet er derfor stedvis dårlig utviklet. Vegetasjonstypen er rikt hasselkratt, østlig utforming (D2d). Dominerende arter i feltsjiktet er blåveis, liljekonvall, trollbær og krattfiol. Blåveis, krattfiol og liljekonvall er karakterarter for rikt hasselkratt. Andre noterte arter er mispel, rips og kantkonvall.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det er usikkert hvilken bruk lokaliteten har hatt tidligere. Den er relativt liten til å være beitet, men har trolig vært utnyttet som en hasselhage. Hagen er i dag svært tettvokst, og feltsjiktet er stedvis dårlig utviklet. Det er lite død hasselved i lokaliteten og dermed mangel på kontinuitet i dødt trevirke. En del av lokaliteten inngår også som en del av et ytre hageanlegg for en frittliggende villa.

Artsmangfold: En rekke rødlistede mykorrhizasopper opptrer i rike hasselkratt, og en befaring av lokaliteten i soppsesongen bør foretas.

Verdivurdering: Vegetasjonstypen rikt hasselkratt anses som sterkt truet (EN) på den nasjonale rødlista for truede vegetasjonstyper i Norge, men det ble ikke registrert kontinuitet i død ved. Sammen med forekomsten av rødlistearten ask (NT), vurderes avgrensningen derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Hasselkratt må stelles for at krattene ikke skal bli tettvokst og gi liten lystilgang til bakken. Dette er nå i ferd med å skje her. Oppslag av uønskete treslag som på sikt kan ta over for hasselen, bør fjernes.

464 Jesnes Øvre V

Artsrik veikant – Verdi: **B**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ola Wergeland Krog den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på østsiden av veien i en nedoverbakke og sving vest for ei hagemark på Øvre Jessnes. Bergrunnen består her av kalkstein i Hukformasjonen fra tidlig ordovicium (ca. 470 mill. år).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen artsrik veikant og består av en kalkrik veikant, vesentlig med mørk muldjord med innblanding av kalkstein. Vegetasjonstypen kan klassifiseres som tørrbakkeutforming av vegkant og skrotemark (I2c), men den har også noen friskere partier. Naturtypen grenser inn mot en beitet hagemark i overkant, og i grenseområdet vokser det en stripe med hasselkratt som delvis holdes nede av veikantsslåten. Lokaliteten er relativt artsrik, og noterte arter er: markjordbær, teiebær, tiriltunge, dunkjempe, rødknapp, blåkløkke, ryllik, fagerknoppurt, prestekrage, hvitmaure, liljekonvall, fingerstarr, enghavre og hundekveke.

Bruk, tilstand og påvirkning: Veikanten slås årlig, vesentlig pga. behov for siktrydding i en uoversiktlig sving. Veikanten er derfor i god hevd.

Artsmangfold: To rødlistearter er påvist på lokaliteten: nikkesmelle (NT) og enghaukeskjegg (VU). Åkermåne, som her har en stabil bestand (påvist første gang i 1994 av Reidar Haugan), er heller ingen vanlig art i regionen.

Del av helhetlig landskap: Veikanten er en del av et rikt kulturlandskap med flere registrerte naturtyper som artsrike veikanter, hagemark og rike hasselkratt.

Verdivurdering: Vegetasjonstypen regnes som direkte truet (EN), og rike veikanter av denne typen med kalkstein i dagen er ikke vanlige. Forekomsten av rødlisteartene nikkesmelle (NT) og enghaukeskjegg (VU) tillegges også vekt. Avgrensningen vurderes derfor som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Veikanten skjøttes av ansvarlige veimyndigheter, og det er tydelig at den slås årlig. Veikanten er næringsrik og sted frisk-fuktig og står derfor i fare for å gro igjen. Det er derfor viktig at veikanten fortsatt slås årvisst. Om mulig bør slåten skje sent i sesongen, slik at plantene rekke å frø seg.

465 Jesnes Øvre

Hagemark – Hasselhage Verdi: **C**

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ola Wergeland Krog den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Hagemarka ligger rett vest og sørvest for tunet til Jesnes Øvre og grenser i vest og sørvest mot veien og i nord mot dyrket mark. Bergrunnen består her av kalkstein i Hukformasjonen fra tidlig ordovicium (ca. 470 mill. år).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen hagemark med utformingen hasselhage. Bare deler av hagemarka består av hasselhage. Andre deler av hagemarka domineres av bjørk, samt noe rogn og spisslønn. Deler av lokaliteten mot nord er dessuten riktigere å klassifisere som naturbeitemark. Vegetasjonen var meget snaubeitet ved befaringen, men engkransemose var vanlig forekommende i enga, og sammen med funn av skjor vokssopp, gul småfingersopp og blekgrønn

kragesopp indikerer dette lite eller ingen bruk av kunstgjødse. Andre artsfunn som ble notert er: kokosriske, lilla riske, lakssopp, okergrynhatt, blodsjaminjong og silketrevlesopp.

Bruk, tilstand og påvirkning: En større kraftledning krysser over hagemarka, og alle trær og busker under denne har blitt fjernet. De felte trærne og buskene har ikke blitt fjernet, og det liggert igjen en del død ved i enga.

Artsmangfold: Ingen rødlistede eller helt spesielle arter påvist, men mye engkransemose, skjor vokssopp, gul småfingersopp og blekgrønn kragesopp indikerer at det kan finnes flere "gode" beitemarksarter i enga.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et rikt kulturlandskap med flere registrerte naturtyper som artsrike veikanter, hagemark og rike hasselkratt.

Verdivurdering: Naturtypen hagemark med utformingen hasselhage er relativt sjelden, og selv om det ikke ble påvist noen spesielle arter på lokaliteten vurderes den som lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Det viktigste her er å opprettholde beitebruken uten tilførsel av kunstgjødse. Død ved og kvist bør fjernes fra enga, men dette er mer av estetiske hensyn.

.....

466 Jesnes Øvre NV

Artsrik veikant – Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ola Wergeland Krog den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune. Rødlistekategorier følger Norsk rødliste for arter 2010.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på østsiden av veien NV for Jesnes Øvre og ligger rett nord en annen lokalitet med artsrik veikant. Berggrunnen består her av kalkstein i Hukformasjonen fra tidlig ordovicium (ca. 470 mill. år).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen artsrik veikant og består av en kalkrik veikant, vesentlig med mørk muldjord med innblanding av kalkstein. Vegetasjonstypen kan klassifiseres som tørbakkeutforming av vegkant og skrotemark (I2c). Naturtypen grenser inn mot ei hogstflate og en villahage i overkant. Lokaliteten er relativt artsrik, og noterte arter er: markjordbær, teiebær, tiriltunge, dunkjempe, rødknapp, blåklukke, ryllik, fagerknoppurt, prestekrage, hvitmaure, gulmaure, fingerstarr og gul gåseblom.

Bruk, tilstand og påvirkning: Veikanten slås tilsynelatende årlig og er derfor i god hevd.

Artsmangfold: Nikkesmelle (NT) er påvist, og den regionalt sjeldne åkermåne har en god bestand her.

Del av helhetlig landskap: Veikanten er en del av et rikt kulturlandskap med flere registrerte naturtyper som artsrike veikanter, hagemark og rike hasselkratt.

Verdivurdering: Vegetasjonstypen regnes som direkte truet (EN), og rike veikanter av denne typen med kalkstein i dagen er ikke vanlige. Sammen med funnet av nikkesmelle gjør dette at avgrensningen vurderes som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Veikanten skjøttes av ansvarlige veimyndigheter, og det er sannsynlig at den slås årlig. Veikanten bør fortsatt slås årlig, og om mulig bør slått legges så sent i sesongen at plantene rekke å frø seg.

.....

467 Furubakken

Dam – Eldre fisketom dam Verdi: B

Innledning: Lokaliteten er kartlagt av BioFokus ved Ola Wergeland Krog den 17.09.2010 i forbindelse med naturtypekartlegging i Ringsaker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på gården Furubakken og i kanten mellom dyrket mark og skog ca. 40 m øst for Strandvegen. Berggrunnen i området består av sandstein (Vardalsandstein). Dyrket mark inntil dammen på sørsiden har betydning for næringsforholdene i dammen.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen dam med utformingen eldre fisketom dam. Dammen er ca. 35 m lang og omkranset av skog og kratt på vest- og nordsiden og av dyrket mark som ble beitet av sau, på øst og sørsiden. Vegetasjonen rundt dammen er høyvokst og består av dunkjevle, brennesle og mjørdurt; arter som viser at næringstilsetet til dammen er stort. På nordsiden dominerer selje- og vierkratt. Av flytebladplanter forekommer påvist andemat.

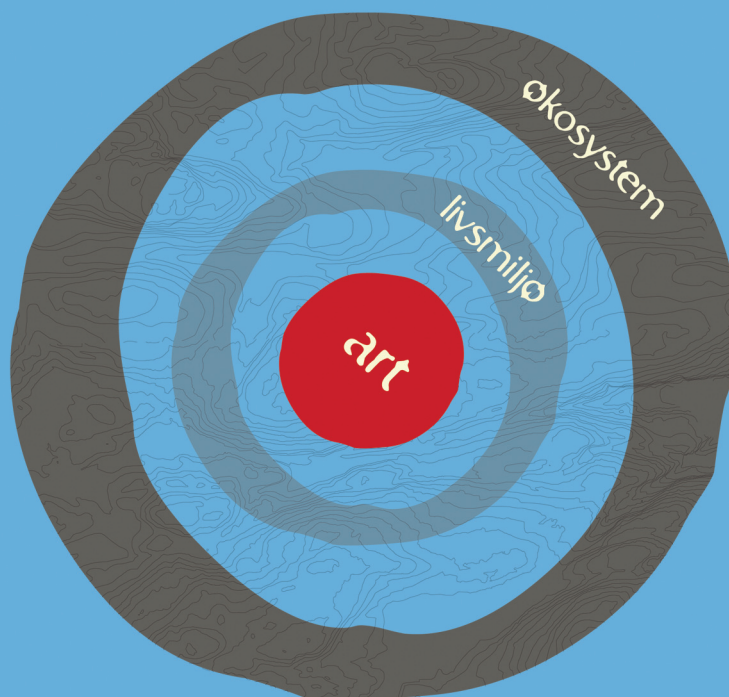
Bruk, tilstand og påvirkning: Dammen er tilsynelatende ikke i praktisk bruk, ikke heller som vanningsdam for beitedyrene. Vegetasjonen omkring dammen er frodig, men dammen er ikke spesielt gjengrodd, og det ser ikke ut til at det er noen spesiell fare for gjengroing i de nærmeste årene. Sammenlignes dammens areal i dag med arealet på økonomisk kartverk, framgår det at dammen har blitt utsatt for en delvis gjenfylling. Det var også en god del rivningsmaterialer og blandede masser på nordsiden av dammen, så det er sannsynlig at noe av dette har blitt tippet ut i dammen for mange år siden. Forekomsten av gullskjellsoppen er også en god indikator på at det her er en blanding av rivningsavfall og jord, da dette er et typisk habitat for denne arten.

Artsmangfold: Det ble høvet etter amfibier, men ingen ble påvist. Som en kuriositet kan det nevnes at det ble funnet en stor forekomst av den relativt sjeldne arten gullskjellsopp inntil dammen på nordsiden.

Verdivurdering: Stabil dam i kulturlandskapet. Ingen spesielle artsfunn ble gjort, men avgrensningen vurderes likevel som viktig (B-verdi) da alle stabile dammer i kulturlandskapet regnes som viktige.

Skjøtsel og hensyn: Ingen spesielle tiltak er nødvendige, men det hadde vært gunstig at beitedyrene fikk tilgang til dammen, da aktivt benyttede beitemarksdammer er sjeldne i kulturlandskapet. Den delvise gjenfyllingen av dammen er gammel, og gjenfylling anses ikke som noen trussel i dag.

.....

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir en digital rapportserie som heter BioFokus-rapport, <http://biolitt.biofokus.no/rapporter/Litteratur.htm>